

*„A közönség emlékébe vési a művészek nevét  
anélkül, hogy valaha eszébe jutna a tanító, a  
nevelő, akinek élete, működése a világ zaján  
kívül esik, kinek jutalma az öntudat, miszerint  
a világ által dicsőített művészek neki  
köszönhetik létüket.”*

Bartalus István

## KÖSZÖNTÉS ÉS EMLÉKEZÉS

**1552**

### MAGYAR ZENEPEDAGÓGUS és ZENEMŰVÉSZ 2022. ÉVI SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓJA

#### **IV. változat**

*Az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink terjedelmét - néhány kivételtől  
eltekintve - kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre  
való törekvés nélkül. Legfőbb cél, az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi  
és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára, évfordulójára!*

*Köszönettel fogadjuk a további jelentősnek ítélt évfordulós információkat  
éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat,  
kiegészítéseket, korrekciókat, netán önálló írásokat!*

*Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül  
rendelkezésre álló magyar nyelvű lexikonok, lexikonszerű nyomtatott  
kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési  
dátumokat rögzítik... Megjegyezzük, hogy az életmű / legfontosabb  
munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb  
konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, időpontjai, fontos  
szereplések, kitüntetések, stb.) a nem vállalkozhattunk, viszont ilyen  
irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulósról” szóló  
külön írásokban!*

*Értesítéseiket előre is köszöni*

Dittrichné Vajtai Zsuzsánna és

Zelinka Tamás

[tamas.zelinka@gmail.com](mailto:tamas.zelinka@gmail.com)

0630/826-1746, 0620/493-7663

**-Rauch András** (Pottendorf, Ausztria, 1592 – Sopron, 1656) osztrák származású zeneszerző és orgonaművész. Inzersdorfban és Hernaisban volt 1627-ben az osztrák ev. rendek orgonistája. 1629-től Sopronban élt haláláig, ahol orgonista és karmesterként működött. – F. m. Concentus votivus (kórusmű, Bécs, 1635); Missa vespera et alii sacri concentus (Nürnberg, 1641); Currus triumphalis musici (több szólamú énekek, Bécs, 1648); Neues Thymisterium oder Rauchfässlein (Bécs, 1651);

## **270 éve született**

- **Fodor József** (Venlov, 1752 – Szentpétervár, 1828. X. 3.) hegedűművész. Franz Benda tanítványa volt Berlinben. Sokat turnézott, 1787-ben Párizsban, 1794-ben Szentpétervárott telepedett le;

## **265 éve született**

**-Erkel József** [id.] (Pozsony, 1757. V. 8.–Gyula, 1830. IX. 30.) muzsikus, orgonista, zenetanár, Erkel Ferenc édesapja;

**-Verseghy Ferenc** (1757–1822) költő, esztéta és nyelvész, de emellett azonban kiváló zeneértő, sőt zeneszerző is volt, aki tanítását a német versformák elsőbbségéről nemcsak elméletileg, hanem a dalaira szerzett dallamokkal is támogatta. Rövid értekezés a musikáról. VI. énekkel című műve 1791-ben jelent meg Bécsben. Megzenésített verseinek közlésekor a "magyar hárfás" álnevet használta;

## **260 éve született**

- **Szerelemhegyi András** /Liebenberger/ (Kecskemét, 1762. IX. 6.–Vác, 1826. I. 17.) zenész, zeneszerző, tanár. Az első magyar színtársulatnál 1793 – 96 között az énekesjátékok sűgőja és az operai előadások támasza: karmester, kottamásoló, korrepetitor, balettmester. Operaszövegeket fordított és énekesjátékokhoz zenét szerzett a magyar színpad számára;

## **255 éve született**

**-Spech János** (Pozsony, 1767 v. 1769 – Bécs, 1836) zeneszerző, tanár. Bécsben Haydn tanítványa, 1800 – 1812 táján Pesten működött, mint állami tisztviselő.

1804-ben színházi karmester lett. Az 1820-as és 30-as években Párizsban és Pesten élt. Főként dalokat írt Mozart és Schubert stílusát követve;

### **250 éve született**

**-Koch István** (Veszprém, 1772. IV.12. – Bécs, 1828. XII. 16.) hangszerkészítő. Esztergályos mesterséget tanult Veszprémben. Autodidakta módon, több fúvós hangszeren is megtanult játszani, és esztergályosként tökéletesíteni akarta a hangszereket. Bécsbe utazott, ahol elismert esztergályosműhelyben dolgozott. Új szelepek beiktatásával fokozta a hangok tisztaságát és megsokszorozta a hangszíneket. Később ebben a törekvésében a bécsi muzsikuskok segítették. Önállósította magát, mestervizsgát tett és a céhbe is befogadták. Műhelyét nemcsak muzsikuskok, hanem neves zeneszerzők (Beethoven, Haydn és Schubert) is gyakran felkeresték. A klarinétjátékról könyvet is írt *Neueste Tonleiter für de Clarinette* címmel. A hangversenyplakátokon gyakran jelezték, hogy a művész Koch-féle hangszeren játszik;

**-Novák Ferenc** (Chomitiz, 1772 – Győr, 1832. III. 31.) orgonista, hegedűs, karnagy, tanár;

### **245 éve született**

**-Fusz János** / németül Johann Evangelist Fuss / (Tolna, 1777. XII.16.–Buda, 1819. III. 19.) zeneszerző, karnagy, tanár. Tolna vármegyében működött, mint tanító, utóbb Pozsonyban zenetanító. Innen Bécsbe került, ahol Albrechtsbergernek lett a tanítványa és J. Haydnal is kapcsolatba került. 1805-től Pozsonyban és Bécsben karmester. 1817-ben Budára ment, a budai fürdőknél keresett betegségére enyhülést. A német klasszikus iránynak legkiválóbb magyarországi képviselője volt;

**-Hanner Makár** /Hahner Makárius/ (1777 – Székesfehérvár, 1827. XII. 8.) karmester, zenetanár. 1802 és 1804 között Vereben a Végh családnál zongorát tanított. Működése során sokat tett Székesfehérvár zenei életének fellendítéséért,

**-Ruzitska Ignác** (Bazin, 1777. IV.18. – Veszprém, 1833. II. 15) zeneszerző, karmester, tanár. Pozsonyban templomi fiúénekes. Az 1790-es évek végén gróf

Viczay hédervári gazdaságánál dolgozott, mint számtartó. 1800-tól Veszprémben működött, mint a káptalan zenekarának tagja (első hegedűs), majd a székesegyház karnagya. 1823–1824-ben a Magyar Nóták Veszprém Vármegyéből kiadványsorozatot szerkesztette, melyekben saját kompozícióit is kiadta;

-**Struck Pál** (Pozsony, 1777 – 1820. V. 14.) zeneszerző, tanár;

### **235 éve született**

-**Babnigg Máté** (Bécs, 1787. IX. 19. – Pest, 1868) zenetanár, karmester. 1815: a pesti evangélikus iskola énektanítója, 1818: a Pesti Musikai Egyesület karmestere is. 1846: a pesti szerviták templomának karnagya, ahol jelentős oratórium-előadásokat vezényelt;

-**Höpler József** (1787 – Veszprém, 1827) karnagy, templomi énekes. 1813-ban és 1816-ban énekművészként vett részt a Kemény Ferenc által vezetett veszprémi muzikiai akadémián. 1825–1827-ben a veszprémi Székesegyház karnagya;

-**Rózsavölgyi Márk** / Rosenthal / (Balassagyarmat, 1787 v. 1789–Pest, 1848. I. 23.) zeneszerző, hegedűművész, tanár. Korán megkezdett hegedűtanulmányait Prágában fejezte be, ahol egy ideig szépírással tartotta fenn magát. 1808-ban Pestre került, ahol, mint első hegedűs működött a magyar színjátszó társulatnál. 1813-ban Bajára költözött, itt volt a székhelye az 1819-i tűzvészig. Ekkor Pécsre ment, majd Temesváron a színházi zenekar hegedűse volt. 1821–1833 között ismét Baján élt. 1833-ban Pestre költözött, de tovább folytatta hangversenyútjait. 1837-ben a pesti Magyar Színház (a későbbi Nemzeti Színház) szerződtette. Haláláig barátság kötötte Petőfihez, aki 1844-ben a Magyar Divatlapban elismerő cikket írt játékáról. A verbunkoszene magas színvonalú képviselője volt; egyben az első csárdás-komponistánk;

-**Seipelt, Joseph** (Rajka 1787. XI. 5. – Bécs 1847. II. 21.) karnagy, énekenetanár, zeneszerző. Édesapja, Anton Seipelt Rajkán volt jegyző és iskolamester. Kilenc éves volt, amikor édesapja meghalt, Pozsonyba került nagybátyjához, ahol elvégezte középfokú tanulmányait. Zenei tehetsége már gyermekkorában megmutatkozott. A középiskola elvégzése után nagybátyja

közreműködésével Triesztbe került, ahol három éven át egy kereskedőházban dolgozott, szabadidejében pedig az ottani színház operaelőadásait látogatta. Triesztból hazatérve Bécsbe került, itt Ignaz von Seyfried karmester és zeneszerző közbenjárására a bécsi színház kórusába került. Énektudását Antonio Salierinél fejlesztette tovább. Operaénekesi pályáját Lembergben kezdte, majd Temesváron, Linzben, Pesten, Kassán, Nagyszebenben, Bártfán folytatta. A galíciai Brodyban négy éven át igazgatta az ottani társulatot. 1818-ban került vissza Bécsbe, ahol több színházban is játszott. Az operák mellett zeneművek kórusrészeiben is sikerrel lépett fel. 1824-ben Beethoven IX. szimfóniájának ősbemutatóján – a zeneszerző felkérésére – ő volt az előadás egyik szólistája. Az énekelés mellett zeneműveket is szerzett és haláláig karnagyként is tevékenykedett. 1829-ban, a jótékonyági rendezvényeken való közreműködéséért Bécs díszpolgára címmel tüntették ki;

### **230 éve született**

**-Hiesz Mátyás** (Győrsziget, 1792. II. 25. – Halimba, 1840. II. 15.) római katolikus lelkész, zeneszerző, tanár. Egy évig jogot tanult Győrben, majd Veszprémben papnövendék. Pappá szentelték 1817-ben. Először káplán Látrányban, 1817-ben Balatoncsicsón, a következő esztendőben Márkón. 1825-től kisegítő Romádon, 1832-től adminisztrátor, majd plébános Halimbán. M. Tóth Antal feltételezése szerint a veszprémi székesegyház 1825. évi kottakatalógusában szereplő *B-dúr mise* szerzője;

**-Kurzweil Ferenc** (Sopron, 1792. XII. 21. – Sopron, 1865. XII. 15.) tanító, karnagy, zeneszerző. 1810-től Sopronban a Szt. György- és a Szt. Mihály-templomban működött. Zeneegyesületeket alapított;

**-Weidinger Imre** (Pécs, 1792. XII. 19. –) fagottművész. Gyermekkorában elvesztette látását. Hangszeres zenét tanult, korán felfedezték rendkívüli tehetségét. Húsz évesen európai hangversenykörútra indult, és sikert sikerre halmozott. Szentpéterváron a cári udvari zenekar tagja lett, 1831-ben tért haza szülővárosába, Pécsre. Weidinger Imréről nevezték el azt a színvonalas, nemzetközi fagottversenyt, melyet a Pécsi Egyetem Művészeti kara és a Művészetek Háza két évente közösen rendez;

## 225 éve született

-**Mátray-Rothkrepf Gábor** (Nagykáta, 1797. XI. 23. – Budapest, 1875. VII. 17.) zeneszerző, zenepedagógus, zenetörténész, tanár. Széles műveltségű, sokoldalú személyiség: zeneszerző, akinek első szerzeményeit, a *Csernyi György* című énekes színjátékhoz írt dalokat 1812-ben tizenöt éves korában viszik először színpadra; zenetudós, aki megírja, és a Tudományos Gyűjteményben folytatásokban közreadja az első tudományos igényű magyar zenetörténetet, a népdalkutatás úttörője; a zenei élet szervezője, előbb mint a Nemzeti Színház "hangászati ügyeinek igazgatója", később mint a Pestbudai Hangászegyesület titkára, az egyesület zeneiskolájának vezetője, amelyből kiépíti a Nemzeti Zenedét; szépíró, színpadi és egyéb irodalmi művek fordítója; az Akadémia levelező tagja;

-**Menner Lajos** /Alajos/ (Tata, 1797 – Budapest, 1872) zenetanár, karnagy, kórus énekes;

-**Pály /Lukics/ Elek** (Pápa, 1797. I. 20. – Kolozsvár, 1846. III. 4.) színész-énekes, zeneszerző, korrepetitor, tanár;

## 220 éve született

-**Richter Antal** (Probatdorf /A/ 1802 – Győr, 1854. I. 2.) karnagy, zeneszerző, orgonista, zeneiskola alapító;

## 215 éve született

-**Augusz Antal Imre**, báró magurai (Szekszárd, 1807. II. 10. – Szekszárd, 1878. szeptember 9.) színházvezető, mecénás, a Szent István-rend vitéze, Liszt leghűségesebb magyar pártfogója;

-**Bothos István** (Kolozsvár, 1807. VIII. 27. – 1874. IV. 10.) ének- és orgonatanár. 1832-43 a kolozsvári református kollégium énektanítója. 1834-ben saját „énekintézete” és „Muzsikai Szorgalom Társaság” zenekara élén több hangversenyt adott Kolozsvárott. Az 50-es években főleg orgonatanításból élt, majd a kolozsvári református egyház orgonistája és jegyzője lett;

**-Hunyadi János** Keresztély (Bártfa, 1807–1865) műkedvelő muzsikus, zeneszerző, tanár;

**-Theindl Izidor** (Bergstadt, 1807 – Veszprém, 1881) karnagy. A veszprémi székesegyházban 1830 körül basszista, 1867-től haláláig karnagy;

**-Treichlinger /Josef/ József** (Bécs, 1807 – Budapest, 1877. I. 11.) hegedűművész, zeneszerző, zenetanár, zeneműkiadó és kereskedő;

**-Wurda József** (1807–1870-es évek) operaénekes, tanár. 1830-ban fedezték fel énekesi tehetségét Bécsben. A Kärntnertheaterben működött, majd 1835-ben a hamburgi opera szerződtette. 1837-ben vendégszerepelt a pesti Német Színházban, 1842-ben a Nemzeti Színházban;

## **210 éve született**

**-Benza Károly** /chubenza/ (Buda, 1812 – Pest, 1872. I. 28.) operaénekes, tanár. 1834-ben debütált Debrecenben, egy vándortársulatnál. 1834-ben lépett a színi pályára Balla színtársulatánál Debrecenben, ahol néhány komikus dalával nagy hatást keltett. Az 1840-es években hívták meg a Nemzeti Színházhoz az opera komikai és buffo szerepkörébe, Szerdahelyi József helyébe. Noha Benza vastagabban színezett és élénkségét nem mérsékelte annyi ízlés, mint előde játékát, mégis mihamar kedveltté vált és megnyerte a közönséget;

**-Engeszer /Engesser/ Mátyás** (Bonyhád, 1812. IV.17. – Budapest, 1885. IV. 19.) karnagy, zenetanár, zeneszerző. 1835: Kalocsán kántor, 1836: Pesten a Rókus-templom orgonistája. A Belvárosi templomban 1846: kántor, 1871: főtemplomi karnagy. Az 1860-as években egyházzenei cikkeket publikált a *Zenészet*i Lapokban Török Orbán álnéven. Egyházzenei művei részben nyomtatásban is megjelentek;

**-Kálózdi János** /Jancsi/ (Kálóz, 1812 – Budapest, 1882) zeneművész, karmester, zeneszerző, zenetanár;

**-Nagy András** (1812 – Kolozsvár, 1901. I. 25.) népzeneész;

**-Ridley-Kohne Dávid** (Veszprém, 1812. IV. 5. – Maglód, 1892. XII.) hegedűművész, tanár, zeneszerző. Veszprémbe Ruzitska Ignác tanítványa, majd az 1830-as években a Bécsi Kärntnertor Theater zenekarának tagja. 1850 és 1870 között a Pesti Nemzeti Szalon első hegedűse és a Nemzeti Zenede hegedűtanára. 1871-től néhány évig a Debreceni Zenede hegedűtanára. 1886-ban, Hubay kinevezéséig a Zeneakadémián Huber Károly utóda. Tanítványai közé tartozott Auer Lipót is;

### **205 éve született**

**-Beregszászy Lajos** (Békés, 1817. I. 15. – Budapest, 1891. IV. 4.) zongorafeltaláló. 1846-ban települt le Pesten, azóta 1879 tavaszáig itt élt. Nevezetesebb találmányai: új billentő szerkezet, hol a kalapács hátulról a zongorázó felé hajolva ütött a húrra; az ún. cselló-hangfenék, mely domború voltánál fogva lágyabbá, zengzetesebbé tette a hangot (e szabadalmát Bösendorfer megvette tőle);

**-Kisszánthói Dobozy Károly** (Eperjes, 1817. IV. 22. – Makó, 1860. II. 19.) földbirtokos, zeneszerző, tanár, hegedűs, a magyar cigányzene népszerűsítője. 1842-ben cigányzenészekből zenekart szervezett és saját költségén bejárta velük Magyarország nagyobb városait. 1844-ben és 1846–47-ben külföldi körutat tettek. Játékukat meghallgatta Potsdamban Frigyes Vilmos porosz, II. Vilmos holland király és Bécsben Liszt Ferenc. 1846 végén Brüsszelben, majd 1847-ben Párizsban hangversenyeztek;

**-Hajdú László** (Turkeve, 1817. V. 18. – Turkeve, 1880. VII. 15.) zenei író, tanár, főbíró, ügyvéd, az 1848-49. évi szabadságharc főhadnagya;

**-Proszt János** (1817–1883) zongoratanító, zeneszerző. Pápán Mittmayer Józseftől és Stassik Ferenctől, Győrben Richter Antaltól tanult. Segédtanító Feketevárosban, Sümegen és Székesfehérvárott. 1840 és 1849 között a Pápai Zeneegyleti Iskola zongoratanítója, annak megszűnése után Várpalotán kántortanító. Várpalotán 30 tagból álló férfikart szervezett. 1859-től Körmenden kántortanító, két év múltán újból Pápára ment, ahol zongorát tanított és városi közgyámként dolgozott;

**-Thern Károly** (Igló, 1817. VIII. 13. – Bécs, 1886. IV. 13.) zeneszerző, karmester, tanár, zongorista. 1832-ben Miskolcon zeneegyesületet alapított, majd két év múlva zenekart szervezett, melynek karnagya és komponistája volt. Egy ideig a balassagyarmati leánynevelő intézetnél tanított, 1837-től Pesten élt, 1841-től a Nemzeti Színház másodkarmestere. 1853 – 1864 közt a Nemzeti Zenede tanára. A Budapesti Zenekedvelők Egyesületénél igazgatói tiszteletet viselt. 1864-ben Lipcsébe költözött. 1868-ban rövidebb időre visszatért Pestre, majd végleg Bécsben telepedett le. Kora népszerű zeneszerzője volt;

**-Trefort Ágoston**, teljes nevén: *Trefort Ágoston Ádám Ignác* (Homonna, 1817. február 6.–Budapest, 1888. augusztus 22.) művelődéspolitikus, reformer, publicista, vallás- és közoktatásügyi miniszter, az MTA tagja, később igazgatója, majd elnöke 1885-től 1888-ig. Az ő minisztersége idején, az 1873. II. 8-i képviselőházi döntés értelmében a Zeneakadémia ügye az ő tárcájához került át;

## **200 éve született**

**-Ábrányi Kornél, id.** (*eredetileg* Eördögh Kornél) (Szentgyörgyábrány ma Nyírábrány, 1822. X. 15. – Budapest, 1903. XII. 20.) zenei író, zeneszerző, zongoraművész, zeneakadémiai tanár. Kalkbrenner, Chopin és mások tanítványa. 1860-ban megindította és 1876-ig szerkesztette a Zenészet Lapok c. folyóiratot. 1867-ben megalapította az Országos Magyar Daláregyesületet, melynek 1888-ig vezértitkára volt. A Zeneakadémia felállítása körüli mozgalmakban is részt vett, az intézetnek 1875-től 1883-ig titkára és tanára 1888-ig, nyugdíjazásáig. 1882-ben a Zenészet Közlönyt szerkesztette;

**-Csazenszky Jozefa** (asszonyneve: Richter Antalné) (1822. I. 6. – Bécs, 1892. X. 19.) operaénekes, énektanár. Rövid ideig Pesten énektanár, majd különböző európai városokban – Lipcse, Szentpétervár, Augsburg, Basel, Zürich, Moszkva – énekesként lépett fel. Legfőbb sikereit, mint Fidelio, Donna Anna, a Tannhäuser Erzsébetje, Valentin, Agáta aratta. Összesen 64 szerepet tudott. 1857-ben Bécsben, a Tannhäuser első bécsi előadásakor ő énekelte Vénusz szerepét. 1865-ben Bécsben telepedett le, és énektanárként működött. 1868-ban rövid ideig a müncheni zenei konzervatóriumban is tanított;

-**Eidler Mihály** (Kálozd, 1822. III. 9. – Csorna, 1883. XII. 16.) zeneszerző. Zichy Ödön támogatásával Győrben végezte a tanítóképzőt. 1839-ben, Nagyszombatban a Ferenc-rendiek orgonistája, majd Veszprémben és Zircen stb. tanítószkodott. Tüskevárról 18 évi szolgálat után prépostsági karnagynak Csornára hívták a premonstreiek. Írt több egyházi éneket, zongora- és orgonadarabot, néhány sikerült csárdást és keringőt stb. Szerzeményeit a Budapesti Rózsavölgyi és Társa cég adta ki;

- **Foltényi Vilmos** /Foltiny / (Komját, 1822. V. 24. – Debrecen, 1905. II. 3.) színész, operaénekes, tanár. Mint kiváló operaénekes és drámai színész, főleg vidéken működött. 1842-ben a Nemzeti Színházban lépett színpadra, 1845-ben Szerdahelyi-Havi-Szabó társulatához csatlakozott, Szegeden, Nagyváradon, Kolozsvárott játszott. Majd Szabó-Havi operatársulatával külföldön is sokfelé. 1850-54 között Latabár Endre társulatával a Dunántúl városait járta. 1856-ban Aradon ismét Szabó társulatába lépett, vele Bécsben is vendégszerepelt. 1859-ben Debrecen, 1860-ban Pécs, Kaposvár, Zágráb színpadain fordult meg. 1861-től 1885-ig Debrecenben játszott;

-**Hauser Miksa** (Pozsony, 1822 – Bécs, 1887. XII. 8.) hegedűművész. Pozsonyban J. Matalay, Bécsben Böhm, Mayseder és Sechter tanítványa;

-**Rózsavölgyi Gyula** (Baja, 1822 – Pest, 1861. VIII. 18.) magyar zeneműkiadó, a Rózsavölgyi és Társa zeneműkiadó és hangversenyrendező vállalat alapítója, Rózsavölgyi Márk zeneszerző fia. Vállalata, mely elsősorban magyar zeneművek kiadásával alapozta meg a hírnevét, a 19. század második felében Magyarország legnagyobb zenei kiadója lett. Az 1850-es évek elején vállalata már hangversenyek rendezését is lebonyolította;

## **205 éve született**

-**Beck János Nepomuk** (Pest, 1827. V. 5 – Pozsony, 1904. IV. 9.) operaénekes. A pesti Nemzeti Zenedében Rominger növendéke volt. 1853-1884 között a bécsi Hofoper tagja, többször vendégszerepelt a pesti Nemzeti Színházban;

-**Berkes Lajos** (Csécse, 1827. június 29. – Budapest, 1885) cigányzenész. Önálló lett 14 éves korában, 2 év múlva már banda élére állt. Nagy hírre jutott; 1865. egy Podmaniczky báró vette magához az egész zenetársulatot. 1873-ban Budapesten

települt le, s elsőrangú bandá-ját a Rácz Pálénak magas színvonalára és országos hírnevére emelte. Játszott a magyar kir. udvarnál s az angol-nál is, ide 1873. a walesi herceg hívta meg;

**-Hollósy Kornélia** (Gertenyes, 1827. IV. 13. – Dombegyháza, 1890. II. 10.) operaénekes. Temesvárott, majd Bécsben (M. Salvi) és Milánóban (Fr. Lamperti) tanult. 1845-ben Korfuban lépett először színpadra, 1846–49 között és 1854-től 1862-ig a Nemzeti Színház tagja, ahol nagy sikereket aratott. 1850-ben Bécsben, 1852-ben Varsóban lépett fel. Ezután magyar városokban, majd 1862–63-ban Bukarestben vendégszerepelt. Utoljára 1865-ben lépett fel a nyilvánosság előtt. Főként olasz és magyar (Erkel, Császár, Doppler stb.) operák főszerepeinek ünnepelt előadója volt. Ő énekelte Melindát a Bánk bán bemutatóján (1861);

**-Patikárius /Dudás/ Ferenc** (Gárdony, 1827 – Pest, 1870. III.) zenész. Többek között Vörösmarty Mihályt is tanította hegedülni. A múlt század 60-as éveiben országos népszerűségnek örvendett **Patikárius Ferkó** - (1827-1870) prímás. Eredeti neve Dudás volt, de az anekdota szerint játékaival kigyógyított egy főurat lelki betegségéből, és így „Pati-káriusnak” hívták ezután. 1867-ben a párizsi világkiállításon is játszott III. Napóleon császár előtt;

**-Wusching Konrád Pál** (Conrad Paul Wusching) (Nagymányok, 1827. I. 10. – Lugos, 1900. VIII. 26.), elemi iskolai főtanító, karnagy, zeneszerző és publicista. Zeneoktatását is Pécsen nyerte Felsmann Ferenc és Schmidt Péter ottani zenetanároktól. 1848. augusztus 26-án a minisztérium Lugosra nevezte ki főtanítónak és karnaggyá, mely minőségben 1893. november 1-jéig szolgált, mikor nyugalomba vonult. Karnagyi állását továbbra is megtartotta. 1852-ben létrehozta a német-magyar nyelvű Lugosi Dal- és Zeneegyletet, amely jelentős, országos sikereket ért el (96 év önálló működés után, 1948-ban beolvasztották a Ion Vidu román kórusba.). 1857-ben egyházi zeneszerzeményeiért a pápai ezüstérmet kapta. 1869-ben a vallás- és közoktatásügyi minisztérium Németországba küldte – Würzburgba és vidékére – , hogy az ottani iskolák módszereit tanulmányozza. Élénk összeköttetést és levelezést folytatott a pécsi Schmidt Péterrel, Mosonyival és Ábrányival. Mint orgonatanító; hegedűs és énekes is működött és zeneszerzeményei megközelítik a kétszázat; önálló zeneszerzeményeinek jegyzékét nyomtatásban is közlik; zeneművei megjelentek még az Apollóban, Zenelapban és a Dalárzsebkönyvben. A lugosi dal- és zeneegyesület Évkönyvét 46 évig szerkesztette;

### **190 éve született**

**-Dömötör Károly** (Haraszti, Baranya vármegye, 1832 – Nagyharsány, 1886. VII. 19.) református lelkész, énekszerző, tanár;

**Dunkl Nepomuk János** (eredeti neve: *Johann Nep. Dunkl*) (Bécs, 1832. augusztus 6. – Budapest, 1910. január 29.) osztrák származású magyar zongoraművész, zeneműkiadó és koncertszervező. Liszt Ferenc tanítványa, barátja és kiadója, valamint a Rózsavölgyi és Társa vezetője és tulajdonosa volt. Cége főképp zeneművek és kották forgalmazásával foglalkozott. Első tanárai Moravetz, Reichl és Gebauer voltak, énekelni a Pestbudai Hangászegyesületben tanult. Művészi fejlődését Anselm Winkler és Josef Merkl hatása is befolyásolta. Tanulmányait később Bécsben folytatta, ahol Franz Kärbling lett a mestere. 1845-ben Emilia Walter énekesnő javaslatára Sigismond Thalberg „Róbert ábrándja” című művét játszva Liszt Ferenc pártfogását kérte. Liszt Anton Rubinsteinjnt kérte fel, hogy képezze, majd amikor 1846 elején újra Bécsben járt, személyesen foglalkozott vele, s magyarországi és keleti útjaira is magával vitte. 1848-ban visszatért Bécsbe és Navratilnál tanult, valamint Jules Eggharddal együtt Karl Czerny egyik utolsó tanítványa lett. Az 1848-as bécsi forradalom idején Liszttel együtt kiment a barikádokhoz, ahol Liszt dohányt és pénzt adott a harcolóknak és lelkesítő beszédet intézett hozzájuk. A mindössze 16 éves Dunkl elkísérte ezekre az utakra. A forradalom bukása után bujkált, majd Reviczky grófné házi zongoratanára lett, később pedig Esterházy Johannáé. 1852-ben mint képzett zongoraművész visszatért Magyarországra, főleg a kamarazene területén aratott sikereket. Az 1850-es évek végén újra Bécsbe költözött. Zongoratanárként működött és a Triosoiréen kamaraegyüttesben Bachrich Zsigmond és Ferri Kletzer muzikusokkal játszott együtt. 1862-ben önálló vállalkozást alapított Bécsben. Cége adta ki Liszt Esztergomi miséjének négykezű zongorakivonatát Mosonyi Mihály kidolgozásában, valamint Goldmark Károly Sakuntala nyitányának vezérkönyvét. Kiadója 1866-ban beolvadt a Rózsavölgyibe. Ekkor végleg hazatért és a kiadó egyik vezetője lett. 1890-ben Liebreich József alkalmazottal együtt megörökölte az elhunyt Grinzweil Norberttől a Rózsavölgyi és Társa cég tulajdonjogát. Ekkor fiát, Norbertet is bevette a cégvezetésbe, aki később sikeres utódja lett;

-**Epstein Gyula** (Zágráb, 1832. augusztus 7. – Bécs, 1918) zeneszerző. Zenei iskoláit Bécsben végezte. Ismert zongoraművész és a konzervatórium tanára volt, Bécsben élt;

-**Fektér Ferenc** (Apatin, 1832 körül–) operaénekes. Énekelni Gentiluomótól, drámai játékokat Egressy Gábortól tanult, 1855-ben lépett fel először a Nemzeti Színházban Verdi Ernaniájában. Ezután külföldre ment: 1863–77 között Kolozsvárott és Aradon lépett fel, két év múlva ismét a Nemzeti Színházban játszott;

-**Fetter János, id.** (1832 – Budapest, 1915. IV. 9.) zenetanár;

-**Kovárcz Emil** (1832 – Losonc, 1889. VI. 3.) tanítóképzői ének-zenetanár. 1846-ban Pesten Thern Károly tanítványa volt. A következő esztendőben Bécsben járt a műegyetemre, ott is folytatta zenetanulmányait. Az 1854–55 évben Ungvárott működött, mint zenetanár. 1865-ben Losoncot választotta tartózkodási helyül, ahol, mint tanítóképezdei zenetanár és a „Losonci dalárda” karnagya működött. Karnagyként a szegedi verseny által teljes elismerést vívott ki magának és a dalárda tagjainak. Írt négyeseket, vegyes karokat, több zongoradarabot, egy hegedű, zongora és gordonka hármast, népdalokat stb.;

- **Nagy József /Szotyori/** (Rév-Komárom, 1832. I. 2. – Budapest, 1909. V. 8.) zenetanár, zenekari tag, kántor-organista. A szabadságharc alatt a debreceni nemzetőr-zenekar tagja volt. Sárospatakon, Losoncon, Cegléden, 1855 után pedig Nagykőrösön működött, mint zenetanár, és mint karnagy;

-**Pollitzer Adolf** (1832–1900) hegedűművész;

-**Simonffy Kálmán** (Tápiószele, 1832. X. 5 – Budapest, 1881. XII. 15.) dalszerző. A szabadságharcban főhadnagy, utána Cegléden főjegyző volt. Itt dalárdát is szervezett és vezetett. 1858-ban hangversenykörutat tett az országban. 1861-ben Pest vármegye jegyzője, 1865-ben Esztergom főjegyzője volt; 1872 – 75 közt országgyűlési képviselő. Zenei ösztöndíjakat alapított és az országos magyar Zeneakadémia létrehozásán munkálkodott. Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály és más költőink verseinek megzenésítője. Naturalista és

autodidakta volt, dalait Ábrányi Kornél, Szénfy Gusztáv és mások harmonizálták;

### **185 éve született**

**-Au Alajos** /Au Lajos 1880-tól Avar / (Pest, Józsefváros, 1837. IV. 8. – 1890 után) zeneszerző, zenetanár. 1850-ben a pest-budai Hangászegyleti Zenede növendéke lett, s Pfeiffer és Ridley Kohne vezetése alatt tanult. Ezt követően a Vakok Intézetében tanított, majd az ugyanott alakult zenekarban közreműködött. 1862-ben már önálló zenekart alakított és ezzel 1865-ig felváltva játszott Belgrádban és Mehadiában. 1874-ben Budapestre költözött és zenetanárként működött;

**-Bászló János** (1837 – Marosvásárhely, 1899. XII. 23.) népzenesész;

**-Berkes Lajos** (1837–1885) prímás. A híres Berkes-dinasztia alapítója, korának ünnevelt prímása. Általában főúri birtokokon játszott;

**-Fayl Frigyes** (1837–1879) zongoratanár, orgonista. C. Czerny tanítványa volt Bécsben, majd Pesten tanult (Volkmann Róbert, Mosonyi Mihály). 1876-78 között a Nemzeti Zenede zongoratanára;

**-Fehérvári Mari** /Fehérváry, született Faiszt Mária / (Pest, 1837 körül – Budapest, 1886. február 1.) énekművész-tanár;

**-Nemessányi Sámuel Félix** (Eperjes, 1837 v. Liptószentmiklós, 1841 – Budapest, 1881) hegedűkészítő. Pesten Johann Baptist Schweitzernél és Thomas Záchnál tanult hegedűkészítést, később önálló műhelyt nyitott. Pécsen, Szegeden és Pesten működött. Hegedűit, melyek világszerte elterjedtek és ma is nagy értéket képviselnek, olasz mesterhegedűk, elsősorban Guarneri („del Gesu”) mintájára készítette;

**-Ódry Lehel** /Audry/ (Nemesmilitics, 1837. XI. 30.–Arad, 1920. II. 5.) operaezenész. 1863-ban a Nemzeti Színház karéneke. Hangját Stoll Péternél képezte tovább. 1864-ben mutatkozott be, mint operai magánénekes. 1865-ben Kolozsvárra szerződött szólistának. 1869-ben visszahívták a Nemzeti Színházhoz, ahonnan 1872-ben feleségével, Radeczky Józsával külföldi tanulmányútra indult.

1873-tól ismét a Nemzeti Színház tagja (újboli szerződésének oka, hogy Erkel számára írta Brankovics György c. operájának címszerepét). 1878-tól, mint rendező is működött. 1884 – 1896-ban az Operaház tagja lett;

-**Tamássy József** (Veszprém, 1837. III. 13. – Budapest, 1892. IX. 4.) színész-énekes;

### **180 éve született**

-**Altschul Rudolf** /Rezső/ (1842. VII. 5. Prága – 1911 után) zongoraművész, tanár;

-**Antalik Károly** (Csetnek, 1842 – Budapest, 1918. V. 5.) zenekritikus és esztéta, zenetanár. 1888-tól a Nemzeti Zenede tanára. 1908-ban részt vett a Magyarországi Országos Zenész Segély- és Nyugdíjegyület megalakításában, amelynek ügyvezető titkára lett. 1878–1879-ben a Nemzeti Hírlap munkatársa, 1881–1891-ben a Pesti Hírlap zenei referense;

-**Czibulka Alfons** (Szepes-Váralja, 1842. V. 14. – Bécs, 1894. X. 27.) zongoraművész, zeneszerző, tanár, császári és királyi katonakarmester. Odesszában, Innsbruckban, a bécsi Carl-Theaternél, majd Linzben, és a Pesti Városi Német Színháznál volt alkalmazásban. Több osztrák-magyar gyalogezred zenekarának karmestereként is szolgált. Egyik legnagyobb sikere volt, hogy a brüsszeli katonai zenekarversenyen első díjat nyert és ezért megkapta az uralkodótól a koronás arany érdemkeresztet. Zeneszerzőként 400 körüli művet komponált, köztük számos kedvelt tánc és zeneművet is;

-**Darázs Mihály** (Várpalota, 1842 – Pécs, 1892) cigányprímás, nótaszerző. A Dunántúl kedvenc muzsikusa volt. A 19. század hatvanas éveiben tűnt fel, már 17 éves korában saját zenekara élén játszott. 1876-ban, Párizsban, majd Liszabonban, Monte Carlóban és Nizzában szerepelt. *Érik a, érik a búzakalász* c. szerzeménye ma is egyik legkedveltebb nótánk;

-**Elemy Sándor** (Németújfalú, 1842. XII. 25. – Temesvár, 1897. III. 3.) kántor, zenepedagógus, állami népiskolai tanító, szakíró, a szigetvár-vidéki tanítóegyletet első elnöke;

**-Erkel Elek** (Buda, 1842. X. 30. – Pest, 1893. VI. 10.), Erkel Ferenc fia, a Nemzeti Színház zenekarának nagydobosa, majd a színház ügyelője, végül 1875-től haláláig a Népszínház első karmestere, 1884-ben 1 évre pedig az Operaház karmestere is volt;

**-Erkel Gyula** (Budapest, 1842. VII. 4. – Budapest, 1909. III. 22.) karmester, zeneszerző, zongoraművész, timpanista. Erkel Ferenc első gyermeke. Zenei alapképzését szüleitől kapta, majd Mosonyi Mihálynál mélyítette el. Ötévesen (!) „debütált” egy apja által vezényelt operaelőadás beugró timpanistájaként. Tizennégy éves korában már hivatalosan is a Nemzeti Színház és a Mátyás-templom zenekarának üstdobosa lett. Ettől az állástól 1861. augusztus 1-jén vált meg. Utána két évre Nikicsen Zichy Rezső grófnál lett a gyermekek zenetanítója és a grófné zongorakísérője. A dirigálást „látásból”, még zenekari tagként sajátította el. 1863. augusztus 1-jétől lett hivatalosan is kinevezett (harmad)karmester. Ekkortól már operát is vezényelhet. Az Operaház megnyitásától (1884) már ott működött, amíg Gustav Mahler 1889. április 1-jei hatállyal nem nyugdíjazta. 1892/93-ban még négy hónapra visszatért betegeskedő Sándor testvére helyettesítésére. Koncertdirigensként 1864-ben debütált, a Fiharmóniai Társaság 1869-ben választmányába kooptálta, de sokat működött Országos Magyar Daláregyesületben is. Rendszeresen koncertezett zongoristaként is, de ezt fel kellett adnia egy kézsérülés miatt, viszont tanította a zongorajátékot a Zeneakadémián az 1878/79-es tanévtől 1908-ig. Közben 1891-ben az Újpesti Zeneművelő Egyesület konzervatóriumának tanára, 1893-tól igazgatója lett;

**-Feigler Géza Viktor** (Esztergom, 1842. III. 17. – Esztergom, 1874. X. 1.) zenetanár, karnagy, zeneszerző. Mint gimnáziumi tanuló, már 12 éves korában nemcsak a Premontrei rend templomában a tanuló ifjúság számára tartott istentisztelet alatt orgonált, de a Ferences rendiekénél is néhány évig alkalmazták, mint rendes orgonistát. 1862-ben sikeresen elnyerte a Nemzeti Zenede pályadíját zongoraműveivel. 1864 és 1874 között a Nemzeti Zenede összhangzattan tanára volt. Több éven át eredményesen működött, mint karnagy a budapesti Unio nevű német dalegylet élén is;

**-Gobbi Alajos** (Pest, Terézváros, 1842. XII. 24. – Budapest, Erzsébetváros, 1932. július 27.) kormányfőtanácsos, hegedűtanár, karmester, zeneiskolai igazgató, zenekari igazgató és zeneszerző. Tanárai között

tudhatta Engeszer Mátyást, Wöhler Gotthardot, Thern Károlyt, Ridley-Kohne Dávidot és Huber Károlyt. 1872-től tanár volt a Nemzeti Zenedében, 1886-tól ugyanott karnagyként működött, majd 1901-től 1918-ig az intézmény igazgatója volt. 1863-tól szerepelt a Nemzeti Színház, 1884-től 1888-ig az Operaház zenekarában. Karmesterként Franz Schubert, Johannes Brahms és Liszt Ferenc műveit népszerűsítette, de zeneszerzőként is dolgozott. 1910-től tagja volt a hegedűtanár-vizsgáló bizottságnak. Sírja a Kerepesi Temetőben található (47-1-105). A Ferenc József-rend lovagkeresztjének, majd tisztikeresztjének a tulajdonosa, a Nemzeti Zenede főigazgatója, a magyar királyi Operaház hangversenymestere, az Országos Magyar Dalosszövetség művészi bizottságának díszelnöke és örökös országos karnagya, a Magyar Zeneművészek Országos Segélyegyletének elnöke és Derekegyház díszpolgára volt;

- **Gobbi Henrik** (Budapest, 1842. VI. 7. – Budapest, 1920. III. 22.) zongoraművész, zeneszerző, tanár. Thern Károly, Volkmann Róbert, Dunkl N. János tanítványa. 1870-ben a Budai Zeneakadémia tanára lett. 1878 és 1889 között a Zeneakadémia rendkívüli tanára (1888-ban Erkelt helyettesítette). 1911-től a Fodor Zeneiskolában tanított. Magyaros romantikus stílusú zongoraműveket írt;

- **Langer Viktor** (Budapest, 1842. X. 14. – Budapest, 1902. III. 19.) zeneszerző és zeneíró, tanár. Langer János 1860-ban Volkmann Róbert biztatására szakított az üzleti élettel és Lipcsében másfél évig a konzervatóriumnak tanítványa lett. Itt adták elő azt a nyitányát, melyet Kisfaludy Károly Iréne című szomorújátékához komponált. 1863 júniusában külföldről hazatérve, előbb zeneoktatással foglalkozott; három évig Orczy Bódog báró (a későbbi színházi intendáns) zenetanára gyanánt Tarnaörsön (Heves megye) tartózkodott; majd a pesti nemzeti színház karnalosa volt. 1866-67-ig a kolozsvári nemzeti színháznak Fehérvár Antal igazgatása alatt másodkarnagya lett. Pestre visszatérve, itt mint zenetanár élt. Orczy báró intendánssága alatt a színi képző (a későbbi országos színművészeti akadémia) énektanára, 1875-ben a vakok intézetének zenetanára lett. 1876-ban Szegedre hívták az új zeneiskolába tanárnak, melynek csakhamar igazgatója lett és 1883-ig az is maradt. 1884-től Pécsen a színház és a híres dalárda karnagya, a szigeti külváros plébániájának pedig kántora volt. 1889-ben, atyja halálával, ennek állását, a budapesti Szent István-bazilika kántorságát nyerte el, 1895-ben egyszersmind a VIII. kerületi polgári leányiskola énektanára lett;

**-Mihalovich Ödön** (Feričance, 1842. IX. 13. – Budapest, 1929. IV. 22.) zeneszerző, zenepedagógus, a Zeneakadémia igazgatója, örökös elnöke. 1862-től Mosonyi Mihály tanítványa volt, majd 1865-ben Lipcsébe ment, ahol Hauptmann vezetése mellett végezte el tanulmányait. 1866 és 1869 között három évet töltött Hans Guido von Bülow mellett, mint zongorista-növendék. Mihalovich 1869-ben beutazta Olaszországot, később pedig Budapesten telepedett le. Baráti kapcsolatban állt Wagnerrel és Liszttel, zeneszerzeményeiben az ő irányzatukat is követte. Liszt Ferencsel több ízben játszott négykézest két zongorán, nyilvános hangversenyeken. Az 1880-as években Festetics Leó gróf halála után, 1881-től a Színitanoda, majd 1887-től az Országos Magyar Királyi Zeneakadémia igazgatójává nevezték ki. Irányítása alatt a Zeneakadémia Európa-szerte ismert intézménnyé vált. Az igazgatói tisztséget, nyugdíjazásáig, 1919-ig töltötte be;

**-Ney Dávid** (Várpalota, 1842. II. 12. – Budapest, 1905. VIII. 31.) operaénekes. Veszprémben tanult szabómesterséget. Tehetségét Ranschburg veszprémi zsidó kántor fedezte fel, aki tanította, és a templom kóristájaként alkalmazta. 1863-tól katona, részt vett a porosz háborúban. Lombardiában megismerkedett az olasz operakultúrával. Itt is felfigyeltek hangjára és tanították. Katonáskodás után először Bécsben a Carltheater karénekesé, majd a tapolcai templomban énekelt. Egy ideig Győrött, népszínművekben lépett fel. 1874-től a Nemzeti Színház karénekesnek szerződtette, de rövidesen, mint magánénekes vívott ki sikereket. 1884-től haláláig az Operaház tagja. Egyike volt a századvég legkiválóbb magyar énekeseinek. Nemcsak nagy hangterjedelméről (basszbariton), nemes csengésű hangjáról, hanem kiváló alakító-készségéről is nevezetes volt. Közel száz szerepben lépett fel nagy sikerrel. Várpalotán utcát neveztek el róla. 1961-től a környék énekkarainak részvételével évenként kórushangversenyt rendeznek emlékére;

**-Rabalinszky Mária** (Csáklya, 1842–) operaénekes, tanár. 1862-től a Nemzeti Színház tagja volt, de fellépett a Népszínházban is. 1865-ben négyéves szerződést kapott a bécsi Operaháznál, ahol nagy sikerrel szerepelt (Meyerbeer: Ördög Róbert). 1873-ban Berlinben kötött házassága vetett véget művészi pályafutásának, sorsáról ezután nem tudunk;

**-Sztankodics Koka Konstantin** (1842 – Gyulafehérvár, 1906. VI. 27.) hegedűművész, népzeneész;

### **175 éve született**

**-Banda Marci** (1847–1925) prímás. Apja Bihari zenekarának klarinétosa volt, ő kávéházak kedvelt muzsikusa. Az 1903. évi prímásversenyen megosztott díjat kapott;

**-Bellovics /Belovits/ Imre** (Budapest, 1847. VIII. 26. – Budapest, 1921. III. 27.) zeneszerző, karnagy, zenetanár. Prágában J. Krejci (orgona) és Smetana (zeneszerzés) tanítványa. Tanulmányai befejezése után Pesten, ill. Budapesten telepedett le (1867-től), s mint polgári iskolai ének- és zenetanár működött (1867–1880). A Nemzeti Zenede zongoratanára (1880–1882), egyúttal a Budapesti Zenekedvelők Egylete igazgató-karnagya (1881-től) és az egyesület által megszervezett ének- és zeneiskola igazgatója (1885-től). Nyugdíjazása után Mátyásföldre költözött. A Mátyásföldi Nyaralótulajdonosok Egyesületének elnöke (1908–1911). A századforduló népszerű karnagyaként rendszeresen vezényelte a kor legismertebb fővárosi egyesületeit (pl. Országos Magyar Daláregyesület, Pesti Nemzeti Dalkör, Budai Dalárda stb.). Kórusaival a magyar oratórikus zene úttörője. Zeneszerzőként elsősorban kórusműveket, zongoradarabokat és műdalokat komponált. Számos népszerű polgári iskolai ének- és zenetankönyvet írt és szerkesztett, amelyek évtizedekig használatban voltak. Főbb művei. Énektan. Polgári iskolák számára. I–IV. köt. Többekkel. (7. kiad. Bp., 1883) Énektan polgári iskolák és felsőbb leányiskolák számára. I–III. füz;

**-Boczonádi Szabó Imre** (Kiskunfélegyháza, 1847. XI. 9. – Újpest, 1933. II. 4.) színész, dal- és zeneszerző. 1873-tól a budapesti, 1875-től pedig a kolozsvári Nemzeti Színház, 1895-től 1905-ig a budapesti Operaház tagja;

**-Fehér Lipót** (Hódmezővásárhely, 1847 – Szeged, 1915) hegedűművész, cigányprímás. Kiváló hegedűművész volt. Ő tanította Frigyes és Lipót Szalvátor főherceg gyermekeit hegedülni s József főherceg részéről magas kitüntetésben részesült. Amerikában is járt, Londonban pedig professzori címmel tüntették ki, míg a párizsi világkiállításon a nagy aranyérmet nyerte el;

**-Horváth Róbert István** (1847–1915) bencés áldozópap, bencés alperjel, gimnáziumi zenetanár. 1867. szeptember 8-án lépett a rendbe. Pannonhalmán tanult teológiát, majd a budapesti tudományegyetemen szerezte földrajz-

történelem szakos tanári oklevelét szerzett. 1874. április 21-én ünnepélyes fogadalmat tett és 1874. július 30-én miséspappá szenteltetett föl. Gimnáziumi tanár volt 1874–1877-ben Kőszegen, 1877-től 1882-ig Pápán, 1883-tól Esztergomban, 1886-tól Sopronban tanította a magyar, latin nyelvet és történelmet. 1896-tól hitszónok és templom-gondnok, 1898-tól Komáromban gimnáziumi tanár, 1901-től kajári lelkész. 1907-től Zalaapátin nyugdíjasként, majd 1912-ben alperjel lett;

**-Munczi Lajos** (1847–1910) primás. A bécsi konzervatóriumban tanult, majd 1861-ben zenekart alapított;

**-P. Tima József Dénes** (1847 – Csikcsomlyó, 1913. IV. 27.) Szent Ferenc rendi szerzetes zárda képezdei zenetanára;

**-Remetujfalusi Simonffy Emil** (1847 – Debrecen, 1919. II. 20.) zenetanár, zeneiskolai igazgató;

**-Simonffy Emil** (Debrecen, 1847 – Debrecen, 1919) zenetanár, igazgató. Több mint 30 éven át a debreceni Zenede zenetanára és igazgatója volt. Kezdeményezésére megalakult a Zenekedvelők Köre. Határozott célja volt a magyar szerzők műveinek bemutatása. Igazgatósági ideje alatt kezdődött el a szervezett énekkari oktatás;

**-Szögedi /Roth/ Endre** (Új-Szeged, 1847. XI. 3. – Szeged, 1903. VII. 21.) zeneszerző, zenetanár, karnagy;

**-Toperczer Ilka** /Toperczer Magdolna Amália Stephana/ (Pest, 1847. VII 11. – Budapest, Józsefváros, 1876. IX. 24.) operaénekes. 1867. szeptember 7-én debütált a Nemzeti Színházban, mint Faust Margitja. 1868—70-ben a lipcsei színháznál működött, 1869. november 11-én ismét a Faustban és 1870. május 5-én fellépett a Nemzeti Színházban a Lohengrinben, mint Elsa, és ekkor leszerződött az intézethez. 1873 elején megvált a színháztól, és ezidőtől fogva leginkább hangversenyeken lépett fel; pár hónapig Debrecenben működött, Temesváry Lajos társulatánál, majd később visszavonult. Erős hangját, képzettségét, zeneértését az egykorú lapok mindig dicsérték;

### **170 éve született**

-**Alszegehy Kálmán** (Pest, 1852. XI. 7. – Budapest, 1927. IX. 8.) színházi és operaházi rendező. 1872-től a Nemzeti Színház tagja, karénekes, majd színész és szólóénekes, 1881-től ügyelő, 1884-től az Operaház tagja, 1888-tól rendező, 1892–1918-ban főrendező. 1909-ben az Operaház örökös tagja lett;

-**Balázs Pista** (Balassagyarmat, 1852 –) Neves cigányprímás, zenekarvezető. 1876-ban Pestre költözött, ahol felváltva játszott a legendás Patikárius Ferkó és Rácz Pali zenekarában;

-**Bauer Jakab** (Szenic, 1852. IX. – Bécs, 1926) főkántor, zeneszerző, tanár. Reáliskolát, majd Pirkert és Vogl professzoroknál zenei tanulmányokat végzett. Nagy munkái közül a Sir-Hakovod a legnevezetesebb, amely keleti melódiák gyűjteménye. Szerkesztője volt az Oesterreichische Cantorenzeitung-nak. Átszervezte a bécsi török - zsidó hitközséget, amelynek később főkántora lett;

-**Chován /Záborszky/ Kálmán** (Szarvas, 1852. I. 18. – Budapest, 1928. III. 16.) zongorapedagógus, zeneszerző, akadémiai tanár. 1876-tól Bécsben a Horak-féle zeneiskola tanára. 1889 és 1916 között Erkel Ferenc utódaként a Zeneakadémia tanára (1891-től a zongora-tanárképző vezetője). Zongoraművei közül a pedagógiai jellegű instruktív kiadványok a maguk korában alapvető értéket képviseltek. A zongorajáték módszertana (Bp., 1892); Elméleti és gyakorlati zongoraiskola (I-II, Bp., 1905);

-**Ellinger Jozefa** /Maleczky Vilmosné/ (Pest, 1852. V. 25. – Budapest, 1920. IV. 11.) operaénekes, tanár. 1872-ben, mint hangversenyénekesnő tűnt fel. 1874-ben a Nemzeti Színház, 1885-től az Operaház tagja (1896-tól az Operaház tiszteletbeli tagja). 1892-től a Zeneakadémia tanára, ahol kitűnő tanítványok sorát nevelte (Sándor Erzsi, Medek Anna, Sebők Sári, Rózsa Lajos stb.);

-**Főkövi Lajos** (1852– Szeged, 1900. IV. 9.) zenetanár;

-**Freund Róbert** (Budapest, 1852 – Budapest, 1936) zongoraművész, tanár;

-**Göczy Rezső** (1852 – Budapest, 1899. III. 17.) zongoraművész-tanár;

**-Kirschner Elek** (Mucsfa, 1852. V. 20. – Celldömölk, 1932. X. 5.) evangélikus lelkész, karnagy, zeneszerző, tanár. Karsay Sándor püspök 1875. október 7-én avatta lelkésszé. Hazatért szülőfalujába, ahol 13 évig szolgált híveit. A mucsfai templomban apját és nagyapját követte a szószéken. 1888-ban lemondott állásáról és a a győri evangélikus gyülekezet kántora, orgonista-karigazgatója lett. 1897-ben megszerezte a középiskolai énektanári képesítést az Országos Magyar Királyi Zene- és Színművészeti Akadémián. Jelentős szerepet kapott a Kapi Gyula által szerkesztett Korálkönyv összeállításában, sőt jónéhány korál is fűződik a nevéhez. 1915 és 1918 között a Győri Ének- és Zeneegylet férfikarát is vezényelte. Három és fél évtizedig volt a győri gyülekezet karnagya. 1922. május 20-án 70. születésnapja alkalmából a Győri Dalárda szerenádott a mester lakásán és a választmány részére a címzetes zeneigazgató címet adományozta;

**-Konti József** (Varsó, 1852. X. 24. – Budapest, 1905. X. 23.) zeneszerző, karmester. Szülővárosában, majd Bécsben tanult, és itt kezdte pályafutását is Franz von Suppé asszisztenseként. Később Salzburgban volt első karmester. Vezényelt 1876-ban Debrecenben, 1878-ban Kolozsvárott és Nagyváradon, 1882–1883-ban Győrött. Budapesten először a Várszínházban vezényelt. 1885-től már a Népszínház karmestere, 1903-tól a Király Színház zenei vezetője volt;

**-Köppel Ferenc** (Győr, 1852. III. 10. – Győr, 1910. XII. 10.) tanítóképzői zenetanár. A győri tanítóképzőben végzett, orgonát és összhangzattant Nemesovics Antaltól tanult, hegedűtanára Dont Jakab. Évekig a győri színház zenekarának tagja, utóbb zenekarigazgatója majd a székesegyház karénekesek s 10 évig a Győri Zeneegylet karnagya. 1889–1910: a katolikus tanítóképző, 1897–1908: a győri főgimnázium zenetanára és a székesegyház orgonistája;

**-Menner János** (Budapest, 1852 – Szeged, 1923) karnagy, zeneszerző, tanár;

**-Ságh József** (Budapest, 1852. III. 13. – Vác, 1922. I. 25.) zenei író, zenepedagógus. Ábrányi Kornél tanítványa volt. 1870-től fővárosi zenetanár. 1882-ben alapította a Zenetanárok Országos Egyesületét, melynek több mint tíz évig elnöke volt. 1888–90-ben az Országos Magyar Dalosegylet főtitkára. 1886-tól 1912-ig kiadótulajdonosa és szerkesztője a Zenelap c. folyóiratnak. Több évtizeden át volt különböző lapok zenekritikusa. Ő szerkesztette az első magyar zenei lexikont. Iskolai énekkönyveket is írt;

-**Takács Lajos** (Nagytarcsa, 1852. I. 8. – Balassagyarmat, 1937. VIII. 14.) Evangélikus kántortanító, orgonaművész. Tanítói oklevelét Nagykőrösön szerezte 1873-ban. Tanított Tápiószentmártonban, Hévízgyörkön. 1897. okt. 31-én választotta meg a gyarmati gyülekezet kántortanítónak. Tanítói munkája mellett a kir. tanfelügyelőség tollnoka is volt. 1910-ben vonult nyugdíjba, de nyugdíjasként továbbra is dolgozott, mint királyi közjegyzői irodai alkalmazott (1926);

-**Vass István** (1852 – Marosvásárhely, 1881. IV. 1.) zenetanár;

### **165 éve született**

-**Bartók Béláné Voit Paula** (Turócszentmárton, 1857. I. 16. és 22. között– Budapest, 1939. XII. 19.) zenepedagógus, Bartók Béla magyar zeneszerző édesanyja. 1879-ben Voit Paula elvégezte a pozsonyi tanítóképzőt, és valószínűleg még ugyanabban az évben állást is kapott Nagyszentmiklóson. Bartók Béla édesapja 1880-ban vette feleségül Voit Paulát Grócz Béla lelkész előtt. Két gyermekük közül Béla 1881-ben, Erzsébet (Elza) 1885. július 11-én született. Német származása ellenére magyar szellemben nevelte gyermekeit. Kitűnő muzsikus volt. „Azt hiszem, zenei tehetségemet, muzsikus hajlamomat ettől a finom lelkű, drága asszonytól örököltem” – emlékezett meg Bartók Béláné Voit Pauláról fia, Bartók Béla;

-**Basch-Mahler Fanny** (Budapest, 1857. jún. 27. –) zongoraművész. Zenei tanulmányait a bécsi Konservatorium-ban végezte. Július Epstein egyik legtehetségesebb növendéke volt, Bécsből Párisba utazott és Marmontel tanítványa lett. Elnyerte a bécsi zeneakadémia Gesellschaftsmedaille-ját. Európai turnéja során mindenütt melegen ünnepelték, majd Párisban telepedet le;

-**Beleznay Antal** (Jászberény, 1857. I. 13. – Nagyvárad, 1915. I. 26.) karnagy, zenetanár, zeneszerző. Egerben tanítói oklevelet szerzett. 1888: Nagyváradon tanító, 1897: székesegyházi karnagy;

-**Berté Henrik** (Galgóc, 1857. V. 8.–Perchtoldsdorf, 1924. VIII. 24.) operettkomponista. 1884-ben lett a Gesellschaft der Musikfreunde konzervatóriumának növendéke. Mesterei Franz Krenn (zeneszerzés, ellenpont), Robert Fuchs (zongora), az idősebb Joseph Hellmesberger és Anton Bruckner

voltak. Pályája 1887-ben indult első operettjével. 1911-ben kapta meg Alfred Willnertől a *Három a kislány* librettóját. Előbb saját dallamokkal komponálta meg az operettet, de újraírta a darabot, immár Franz Schubert szerzeményeinek felhasználásával, s ez a változat sikert hozott. Az első világháború kellős közepén, 1916. január 15-én mutatta be a Raimundtheater;

**-Doppler Árpád** (Pest, 1857. VI. 5.–Stuttgart, 1927. VIII. 13.) zeneszerző, zongorista, zongoratanár. A stuttgarti konzervatóriumban tanult, majd élete végéig ott tanított, rövid megszakítással (1880–1883 között a New York-i konzervatórium tanára volt);

**-Ellinger Jozefa** (1857 –) operaénekes-tanár;

**Erődi Ernő** (*Harrach, Erődi Fridolin Ernő* (Szászfényszék, 1857. VI. 17. – Budapest, Józsefváros, 1924. IX. 21.) zenetanár, székesfővárosi polgári iskolai igazgató. 1886-ban a Népszínház titkára lett, innen azonban még ez évben megvált és elszerződött Szegedre titkárnak, Aradi Gerő társulatához, ahol mint rendező is funkcionált. 1887. július havában megvált a színésztől és a fővárosban zenetanár lett;

**-Göndöcs István** (1857 – Budapest, 1910. XII. 4.) erzsébetvárosi egyházi karmester, Országos Dalegyesület titkára;

**-Lehota Kiss Bandi** (Szentes, 1857 –) zenekarvezető primás;

**-Saxlehner /Sachlehner / Adolf /Andor/** (Pest, 1857 – Budapest, 1938) zeneszerző, tanár;

**-Scheitz Mihály** (Szentmargitbánya, 1857. március 22. – Magyaróvár 1936. április 24.) karnagy, ének-zenetanár. A soproni reáliskolában kezdte középiskolai tanulmányait, majd az ottani tanítóképzőben tanítói oklevelet szerzett. Sopronban karnagyi képesítést is kapott. 1878-ban lépett a tanítói pályára: Védényben és Kismartonban tanított. 1881-ben került a magyaróvári népiskolához, itt dolgozott egészen 1922. évi nyugdíjba vonulásáig. Harminc évig volt a Magyaróvári Férfidalárda ének- és zenekarának karnagya, később alelnöke, elnöke, majd tiszteletbeli karnagya. Tevékeny szerepet vállalt a templomi zenében is. Évtizedekig volt tagja az Országos Tanító Egyesületnek;

-**Somogyi Mór** (Szigetvár, 1857 –) zongoraművész-tanár;

-**Szenkár Nándor** (Pest, 1857 – Budapest, 1927. VIII. 12.) zongoraművész-tanár, karmester. A zeneakadémia növendéke volt (Singer néven), ahol Koessler János tanítványa volt és mint növendék elnyerte a Liszt Ferenc-díjat. 1887. október 1.-től a Magyar Királyi Operaház karénekese lett, később helyettes karigazgató volt. 35 évig volt a Rumbach utcai templom karnagya, azután a Dohány utcai, majd a fasori zsidó templom kórusát dirigálta. Szerzeményeit többször adták a filharmonikusok, ünnepi indulóját az Operaház is;

-**Szügyi József** (Hódmezővásárhely, 1857. XII. 31. – Békés, 1928. VI. 3.) orgonista, zene- és énektanár, író, zeneszerző. 1878-tól Békésen volt orgonista kántor és a főgimnáziumi énektan. Cikkei jelentek meg többek között a Református Zeneközlönyben;

-**Vágvölgyi /Müller/ Béla** (Nagyszombat, 1857 –) tanár, zeneszerző;

-**Verő György** / Hauser Hugó / (Igal, 1857. III. 31. – Budapest, 1941. III. 12.) operett- és népszínműszerző, zenei író, karmester, dramaturg, zenei rendező, tanár. Operettjei a magyar operett hőskorának elsőrangú alkotásai közé tartoztak, a bécsi Karl-Theaterben, a Theater an der Wienben és Berlinben, Reinhardt színházában is játszották őket. A Népszínház megalapításának félszázados évfordulójára megírta a Népszínház történetét;

-**Zabola János** (1857 – Kolzsvár, 1900. VIII. 24.) népzeneész;

### **160 éve született**

-**Bloch József** (Pest, 1862. I. 5. – Budapest, 1922. V. 6.) hegedűtanár, zeneszerző. A magyar hegedűtanítás egyik alapító mestere. Első tanárai Gobbi Alajos, Huber Károly és Volkman Róbert voltak. Párizsban Charles Dancla tanította. Párizsi útja után tagja lett az akkor világhírű Hubay-Popper vonósnégyesnek. 1889-ben kezdett tanítani, 1890–1900-ig a Nemzeti Zenede tanára, 1908-tól a zeneakadémiai tanárképző vezetője volt. Egész hegedűművész generációt nevelt fel;

**-Bokor József** (Kolozsvár, 1862. II. 12. – Budapest, 1911. X. 23.) zeneszerző, tanár;

**-Eisvogel Ferenc** (Pozsony, 1862. II. 24. – Budapest, 1929. II. 24.) zenetanár, karnagy, zeneszerző. 1896-ban alapította meg 40 tagú zenekarát Budai Zenekör néven, régi zenei koncertsorozatokkal;

**-Fayl Frigyes ifj.** (1862–1906) zongoratanár;

**-Feleky Károly** /Falkenheim/Frankenstein Károly/ (Békéscsaba, 1862. I. 16. – New York, 1930. X. 4.) zenepedagógus, karmester, színházigazgató és a magyar-amerikai kapcsolatokra vonatkozó angol nyelvű hungarika anyag gyűjtője, bibliográfusa. Zenei tanulmányokat Budapesten, Bécsben és Lipcsében folytatott. Bécsben karmesterként szeretett volna dolgozni, de nem kapott állást, így zeneoktatásból tartotta fent magát és tanulta az angol nyelvet. Kilátástalan helyzetében 1887-ben nekivágott Amerikának, remélve, hogy ott kap képesítésének megfelelő munkát. Reményeiben nem csalatkozott, New Yorkban a Casino-színház öt évre szerződtette karmesternek, öt évig meg is maradt ebben az állásában, de közben az Erlanger-féle operett-társulat is meghívta magához karmesteri minőségben vidéki turnékra. Az Amerikai Egyesült Államokban is csak a nagy városokban volt állandó színház, a vidéket kitűnően megszervezett staggionek látták el;

**-Franek Gábor** (1862. XII. 13.–) zeneszerző, a győri székesegyház karnagya, a Győri Filharmónia Társulat megalapítója;

**-Horváth Attila** (Vasvár, 1862 – Budapest, 1921.) zongoratanár, zeneszerző;

**-Kárpáti Sándor** (1862 – Sopron, 1930. II. 26.) ének-zenetanár, a Soproni Magyar Férfidalkör vezetője, a soproni Evangélikus Tanítóképző Intézet tanára;

**-Merkler Andor** (1862–) zeneszerző, zenekritikus, tanár;

-nemesszeghy **Nemesszeghy István** (1862 – Esztergom, IX. 18.) érseki tanítóképzői zenetanár, zeneszerző;

**-Thomán István** (Homonna, 1862. XI. 4. – Budapest, 1940. IX. 22.) zongoraművész-tanár. 1881 és 1885 között a Zeneakadémián Erkel Ferenc, Nikolits Sándor, Volkmann Róbert, majd az utolsó két évben Liszt Ferenc tanítványa. Liszt egyik kedvenc tanítványa lett, így utazásain is elkísérte például Weimarba, Rómába. Jelen volt halálánál és temetésén is. 1888-tól 1906-ig, nyugdíjazásáig egykori alma matere tanára, ahol számos kiváló magyar zongoraművészt (pl. Bartók Béla, Dohnányi Ernő stb.), majd magántanítványaiként a Zeneakadémia későbbi tanárait (Ferenczy György, Engel Iván) nevelte. Egyike a legnagyobb magyar zongorapedagógusoknak, Liszt hagyományainak folytatója. Legjelentősebb, máig használt pedagógiai műve az 1906-ban megjelent *A zongorázás technikája. Alapvető gyakorlatok egyenletes és virtuóz játék elsajátítására* c. hatkötetes munka

### **155 éve született**

**-Arányi Dezső** (külföldön *Desider Arányi*; eredeti nevén *Goldberger Dávid Májer*) (Szatmárnémeti, 1867. VIII. 28. – Pesterzsébet, 1923. I. 25.) operaénekes-tanár;

**-Békési Ferenc** [Békésy Ferenc] (Békés-Gyula, 1867. IX. 19.–) színházi karmester, zenetanár;

**-Béldi Izor** /1883-ig *Goldstein József*/ (Pest, 1867. IV. 23. – Budapest, 1926. XI. 11.) zenekritikus, zeneszerző, ügyvéd, operettszöveg-író, újságíró. Ügyvédi hivatása mellett a *Pesti Hírlap* színházi és zenerovatát szerkesztette 1893-tól haláláig. Emellett számos zeneirodalmi tárcát és színházi tanulmányt írt, azonkívül regényeket, drámát és főleg operetteket. 1913-ban felvették a szabadkőműves Sas páholyba;

**-Diczi Károly, ifj.** (1867 – Kolozsvár, 1915. VII.31.) népzénesz;

**-Farkas Sándor** (1867–1919) primás;

**-Fricsay Richárd** (Kremsier, 1867. III. 27. – Budapest, 1945. III. 16.) karmester. Kremsierben és Olmützben tanult. 1897-től katona-karmester. Székesfehérvárott megszervezte a filharmóniát és megalapította a zeneiskolát. 1912-ben Nagyváradon működött. 1913–1934-ben az 1. honvéd gyalogezred zenekarának

igazgató karnagya. Zenekarával több ízben szerepelt külföldön is (Bayreuth, Szófia, Konstantinápoly stb.). Nevezetes, mint az Osztrák–Magyar Monarchia katonazenekarainak megszervezője;

**-Hegedűs Lajos** (1867 – Budapest, 1943. III. 7.) ének-zene- és zenetanár;

**-Kerner István** (Máriakéménd, 1867. IV. 5. – Budapest, 1929. VIII. 27.) zenekarának elnök-karmestere (1900–1918), a Magyar Állami Operaház örökös tagja. A budapesti Nemzeti Zenedében folytatta zenei tanulmányait. Itt Huber Károly és Hubay Jenő voltak a tanárai. Hegedűn és brácsán tanult. 1884/85-ben brácsásként került az Operaház kötelékébe. Két karmester vezénylete alatt dolgozott itt: Erkel Sándor és Gustav Mahler. Kerner Erkel Sándor követőjének tartotta és vallotta magát. 1892-ben korrepetitorrá, 1896-ban karmesterré lépett elő. 1927-től főzeneigazgató;

**-Kneifel Ferenc, Dr.** (1867– Székesfehérvár, 1941. III. 4.) egyházi karnagy;

**-Meiszner Imre Oszkár** (Pécs, 1867 – Eger, 1946. XII. 15.) ének- és zenetanár, egyházkarnagy. A Nemzeti Zenedében és a Zeneművészeti Főiskolán tanult, középiskolai énektanári oklevelet szerzett. 1893–1908: a Budapest VIII. kerületi Főreáliskola énektanára és a Jézus Szíve-templom, 1902: az Egyetemi templom karnagya, a KPI, a Norbertinum és az Angolkisasszonyok S. Maria Intézetének énektanára. 1909–1944(?): az egri főszékesegyház karnagya, 1909–1931: az egri érseki tanító- és tanítónőképző intézeti tanár, 1918–1944: az érseki papnevelő intézet ének- és zenetanára. 1898: az Országos Cecília Egyesület jegyzője, titkára, alelnöke;

**-Pogatschnigg Guido** (Szászváros, 1867. VII. 19. – Temesvár, 1937. III. 7.) zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián Koessler János, Erkel Gyula, Harrach József tanítványa. A regensburgi egyházzenei főiskola elvégzése után a kalocsai, majd az egri székesegyház főkarnagya. 1908-ban a temesvári Zeneművészeti Iskola igazgatójának nevezték ki. A Magyar Dal társszerkesztője. Tagja volt a temesvári Arany János Társaságnak, díszkarnagya a Temesvári Dalkörnek s a Zenekedvelők Egyesületének;

**-Rácz Laci** /36./ (Pest, 1867. VI. 4. – Budapest, 1943. V. 6.) cigányprimás. 10 éves korától apja zenekarában játszott, elkísérte Szentpétervárra és Bécsbe. 1891-

ben önálló zenekart alakított. 1903-ban az országos cigányzene-versenyen első díjat nyert. J. Heifetz, B. Hubermann szívesen hallgatták játékát. Kitűnően improvizáló, virtuóz technikájú hegedűs, zenekarával bejárta az egész világot. A cigányok királyának nevezték;

- **Radics Béla** (Miskolc, 1867. VII. 7. – Budapest, 1930. II. 21.) cigányprímás. Európa több országában ünnepelt, sikeres prímás. írt keringőket, indulókat, magyar nótákat is.

-**Resch L. György** (Bécs, 1867. IV. 26.–) karnagy, zenetanár. 1895–1907: a gyulafehérvári gimnázium zenetanára, és a székesegyház karnagya;

-**Stoll Gizella** (Pest, 1867–) operaénekes, tanár;

-**Szabados Béla** (Budapest, 1867. VI. 2. – Budapest, 1936. IX. 15.) zeneszerző, pedagógus. 1881-ben az Országos Magyar Királyi Zeneakadémiába iratkozott be, ahol négy éven át Volkmann Róbert, Erkel Gyula, Nikolics, Ábrányi Kornél és Koessler János tanárok vezetése alatt végezte be tanulmányait. 1888-tól a Színészeti Tanodában, majd 1893-tól 1933-ig a Zeneművészeti Főiskolán tanított. 1927-ben kinevezték a Nemzeti Zenede főigazgatójának;

-**Tóth Elemér** (1872– Budapest, 1912. X. 30.) zenetanár, zeneiskola tulajdonos;

### **150 éve született**

-**Báter János** (Pécs, 1872 – Pécs, 1927. IX. 2.) pécsi tanár, zenetanár; orgonaművész, a Püspöki Tanítóképző tanára, a Pécsi Katolikus Kör titkára majd igazgatója;

-**Beretvás Hugó /Reinitz Hugó** / (Budapest, 1872. VII. 24. – Budapest, 1940. III. 6.) zeneszerző. Hans Richter tanítványa, majd egy ideig a bécsi operaház korrepetitora. Első, C-dúr miséjét 1892-ben a ferencvárosi plébániatemplomban, Assisi Szent Ferenc c. oratóriumát 1926-ban a budapesti Operaházban, utóbb a müncheni Operában és a salzburgi Festspielhausban mutatták be. Szimfonikus szvitet (Szeretnék szántani, 1932), balladákat, dalokat, kórusműveket, vallásos szövegű oratóriumokat, miséket írt. Az elsők között zenésítette meg Ady Endre

verseit; 1909-ben a költő verseire komponált dalokkal működött közre Ady nyilvános fellépésén;

**-Chorin Géza** (1872–) zeneszerző, tanár;

**-Erdős Armand** /születési nevén Eibenschütz Ármin/ (Pest, 1872. szeptember 3. – Bécs, 1920. augusztus 1.) zeneszerző, zenekritikus. Eibenschütz Sándor (1842–1904) posztókereskedő és Engl Zsófia fia. Az Egyetértés-nek, majd a Független Magyarország-nak szerkesztőségében működött. 1904-től az Egyetértés tulajdonosa és kiadóhivatali igazgatója volt. Az első világháború alatt Bécsbe költözött és ott mint az Elbemühl-lapok (Fremdenblatt, Extrablatt) igazgatója és zenekritikusa működött. Sok aktuális zenekritikája mellett két nagyobb tanulmányt is írt: Nők a művészetben és Modern operastil címmel. Megzenésítette William Shakespeare Julius Caesar-ját és vagy ötvenet Heinrich Heine dalaiból;

**-Fráter Lóránd** (Érsemlyén, 1872. I. 13. – Budapest, 1930. III. 13.) nótaszerző / földbirtokos, honvéd huszárszázados, országgyűlési képviselő/. Már katonatiszt korában foglalkozott irodalmi és zenei tanulmányokkal. Országszerte hangversenyeket adott, amelyeken nagy sikerrel adta elő saját szerzeményű dalait, nótáit. Legtöbb nótájának szövegét is maga írta. 1910-ben függetlenségi programmal országgyűlési képviselővé választották;

**-Gaál István** (Devecser, 1872–) kántortanító, karnagy. A Nemzeti Zenedében, majd a Magyar Zeneiskolában, orgona- és énekszakon folytatott tanulmányokat 1903 után r. k. főkantor. 1904-ben megszervezte, majd vezette a mezőkövesdi római katolikus énekkart, amellyel több országos és területi hangversenyen szerepelt, első díjat nyert. Énekkarával Bécsben is szerepelt. Több egyházi és világi hangversenyt szervezett;

**-Kalász András** (Magyarcsernye, 1877. III. 21. – Vecsés, 1952. XI. 3.) katonazenész. Zenészpályáját a katonaságnál kezdte, hegedült és trombitált. Leszerelése után Eördögh János karnagy irányításával a Postás Szimfonikus Zenekarban első hegedűs volt. A zenekarral évekig játszott a Városligeti Fényes cirkuszban is. A postásoktól ment nyugdíjba 1944-ben, több évtizedes szolgálat után. 1945–1950-ig a Vecsési Szalonzenekar első hegedűse volt;

**-Kárpáti Sándor** (Kőszeg, 1872. I. 2. – 1939. II. 26.) zenetanár, zeneszerző, karvezető. A soproni evangélikus tanítóképzőben végzett (1890), majd Budapesten megszerezte a nyelvszakos polgári iskolai tanári oklevelet, 1895-ben zenei szakon a tanítóképző intézetit is. Orosházán, Kőszegen tanár a polgárban, majd 1905-től a soproni tanítóképzőben zenét, magyart és németet tanított. 1919 szeptemberétől igazgató-helyettes. Petőfi Sándor A helység kalapácsa című művéből készült színdarabhoz Kárpáti szerezte a zenét. A székesfővárosi zenekar bemutatta Budapesten a Föltámadás című szimfonikus költeményét. Tevékenyen részt vett Sopron zenei és irodalmi életében. Száznál több kórusművét széles körben énekelték. Zongorakísérő, karvezető és a Dalosszövetség szervezője volt;

**-Kóczé Antal** (Tasnád, 1872. XII. 9. – Budapest, 1926. X. 8.) cigányprímás. Már 9 éves korában játszott Bunkó Vince zenekarában. 1890-ben Désen önálló zenekart alakított, amellyel hosszabb ideig szerepelt Kolozsvárt. A század végén zenekarával végig járta Európát, muzsikált Ferenc Józsefnek, az angol királynak és Szentpétervárott a cári családnak is. 1924-ben zenekarával újabb európai körutat tett. Virtuóz játékára kiváló művészek (köztük Casals) is felfigyeltek;

**- Lovas Rösler Izsó** (Kecskemét, 1872. II. 26. –) zenetanár. Az 1879-es szegedi árvíz során maradandó sérülést szenvedett: lábai megbénultak, csak két mankó segítségével tudott járni. 18 éves korában magántanulóként Kecskeméten fejezte be reáliskolai tanulmányait. Ezt követően zenei pályára lépett, zenetanár lett a híres városban. Öt évig működött Kecskeméten, a város pezsgővé vált zenei életében jelentős szerepet játszott. Tárcaikat, irodalmi és művészeti cikkeket is írt a Kecskeméti Lapokba és a Kecskeméti Naplóba. Később Budapesten tanított, az 1910-es és 1920-as években a Lovas-féle zenekonzervatóriumot - melynek igazgatói feladatait is ellátta – rangos akadémiai előkészítő intézetként tartották számon, tantestületének többek között Liszt Ferenc tanítványa, Báhnert József orgonaművész és Asbóth Vilma cimbalomművész is tagja volt. Ezekben az években Zeneélet címmel saját folyóiratot is szerkesztett és adott ki. Fő műve A zenevilág nagyjai rövid életrajzokban címmel 1899-ben Budapesten jelent meg;

**-Mayer Ker. János** (Stájerlak, 1872. június 6. – Újarad, 1935. március 20.) magyar katolikus pap és zenekritikus. Középiskolai és teológiai tanulmányait Temesvárt végezte. 1900-tól a temesvári állami főgimnázium tanára, a római katolikus papi szeminárium prefektusa.

Szerkesztette és gondozta a Temesvári Zenekedvelők Egyesületének kiadványait. Bartók Béla egyik legelső méltatója: 1906-ban a Délmagyarországi Közlöny hasábjain lelkesen számolt be első temesvári hangversenyéről. 1910-től haláláig Újaradon plébános. Zenetörténeti és -elméleti tanulmányait a Katolikus Egyházi Zeneközlöny és a Zenei Szemle, zenekritikáit, beszámolóit, publicisztikai írásait a Temesvári Hírlap, Erdélyi Hírlap, Aradi Közlöny és a Déli Hírlap közölte;

**-Mosshammer Ottó** (Bécs, 1872 – Budapest, 1957) hárfaművész-tanár. A bécsi Konzervatórium növendéke volt, és ennek elvégzése után ő is Carl Michael Ziehrer operettzenekarához szerződött. Az együttessel Európa-szerte hangversenyezett, sőt eljutott Angliába és az Egyesült Államokba is. Itt néhány évre letelepedett. Tagja lett a new york-i Metropolitan Opera zenekarának, majd a Philadelphiai Szimfonikusoknak. Nyaranta visszatért Európába, és fellépett a Bayreuthi Ünnepi Játékokon. A Wagner-családdal baráti kapcsolatba került, 1894-től már az ő kifejezett kérésükre szerepelt a fesztivál egyik hárfásaként. 1898-ban bátyja hívására Magyarországra települt, s annak külföldi szereplése miatt az 1899-1901-es tanévekben helyettesítette őt a Zeneakadémián. Ekkoriban került bevezetésre egy új tanrend, de nyilván bátyja utasításait követve állította össze a követelményeket. Az Operának 1900 és 1930 között volt a tagja. Bátyja korai halála után a főiskola tanára lett, 1920 és 1937 között vezette a hárfás tanszéket. Egy ideig a Nemzeti Zenedében is oktatott. A húszas évek második felében három hárfát is vásárolt az Akadémia részére Lenhardt Jánostól hangszerésztől, nagyban segítve ezzel az első magyar pedálhárfa sikerét. Feltehető, hogy abban is szerepe volt, hogy Bécsből neves külföldi hárfások keresték fel a pécsi mestert;

**-Polonyi Elemér** (Sátoraljaújhely, 1872 – Budapest, 1942. XI. 15.) zongoraművész, zeneszerző, tanár. Budapesten Székely Imre, Weimarban Bernhard Stavenhagen tanítványa. A bécsi konzervatóriumban is tanult. 1901-től haláláig a Nemzeti Zenede tanára (zongora) volt;

**-Repold Károly** [gyulai, lovag] (Békés-Gyula, 1872. november 8.–) építész, zeneszerző, zenetanár;

**-Sándor Zsigmond** (Bécs, 1872 – Zalaegerszeg, 1926 után) mérnök, hegedűművész, karmester, zeneszerző. Iskoláit és az egyetemet Budapesten

végezte, mérnöki oklevelet szerzett 1896-ban. Közben zenei tanulmányokat is folytatott. Első mestere a Népszínház koncertmestere (Ivancsics) volt, később Silo Guido tanította hegedülni. Tagja lett az Európa-szerte ismert Berkovics-Taussig vonósnégyesnek. 1897-ben a zalaegerszegi államépítészeti hivatalhoz nevezték ki, ettől kezdve szorosan kötődött a városhoz. Borbély György tanárral és Ruzsicska Kálmán királyi tanfelügyelővel együtt részt vett az Irodalmi és Művészeti Kör megalakításában (1904). Vegyeskart és szimfonikus zenekart szervezett, melynek ő lett a karnagya. 1908-ban átvette a zalaegerszegi Polgári Daloskör vezetését is. A Daloskörrel az 1910-ben Keszthelyen rendezett dunántúli dalosversenyen második díjat nyertek. Mindeközben aktívan foglalkozott zeneszerzéssel is. Szimfóniáját Abbáziában (Opatija) nagyzenekarral adták elő, operettet, hegedűversenyeket komponált. A városban hegedűtanárként is számontartották, tanítványai közül többen ismert művészek lettek (Molnár Károly, Fürst Erzsébet, Sándor Ervin);

**Sugár** /1881-ig Spinolder/ **Viktor Jenő** (Déva, 1872. III. 12. – Budapest, 1942. IV. 18/19. éjjelén) orgonaművész. Kalocsán és Szegeden tanult (ahol orgonista és karvezető is), majd, mint kiérdemesült tűzértiszt a budapesti Nemzeti Zenedében elvégezte a zeneszerző és orgona tanszakot. 1909: mint százados kilépett a hadseregből és a Nemzeti Zenede orgonatanára. 1914: reaktiváltatta magát, 1918 őszén, mint tűzérőrnagy szerelt le. 1918: a budavári Mátyás-templom karnagya és orgonistája, 1919: első karnagya. 1922: a Corvin Színház zeneigazgatója, 1923: a Nemzeti Zenede orgona és liturgia tanára;

-**Toronyi Gyula** (Budapest, 1872. IX. – Budapest, 1945. VII. 27.) operaénekes. Pályafutását 1906-ban vidéken kezdte (Kecskemét, Pécs, Szatmár, Nagyvárad stb.). 1910-ben Beöthy László a Király Színházhoz szerződtette, majd 1912-től haláláig az Operaház tagja volt. Zenepedagógusként nagy hatású módszer kidolgozójaként ismert, jelentős kísérleteket végzett a hallásra épülő zongoratanítással kapcsolatban—Megjelent több tankönyve, zeneelméleti és pedagógiai szakcikkeit zenei témájú folyóiratok publikálták;

-**Tóth Árpád** (Buda, 1872. V. 26. – Budapest, 1932. II.) zenetanár. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a zenei pályára lépett, és az Országos Magyar Királyi Zeneakadémián a zongora főtan szakon Chován Kálmán és Beliczay, majd Herzfeld Viktor és Koessler János voltak tanárai. A zenetanári oklevél elnyerése után szotyori Nagy Károly vette magához Debrecenbe az akkor megnyitott

zeneiskolájába zongoratanárnak; a következő évben az iskola vezetését is átvette. Majd a debreceni református felsőbb leányiskola és tanítónőképző zenetanárává választották. Innét a miskolci városi zeneiskolához hívták és 1908-tól 1920-ig a Fodor-féle zeneiskolában működött Budapesten. Később a Nemzeti Zenede tanáraként dolgozott. Zenepedagógusként nagy hatású módszer kidolgozójaként ismert, jelentős kísérleteket végzett a hallásra épülő zongoratanítással kapcsolatban. Megjelent több tankönyve, zeneelméleti és pedagógiai szakcikkeit zenei témájú folyóiratok publikálták Fontosabb művei: A zenei hallás fejlesztésének vezérfonala a prima vista éneklésig (Budapest, 1902.); Symmetrikus zongora-technika. (Budapest, 1902); Ujj-gyakorlatok (Debrecen, 1902); Szimmetrikus zongoratechnika (1909); Akkordtan (1910); Zongoramethodika (1922); Zenei alapismeretek (Budapest, 1927);

-**Tóth Lajos** (Turkeve, 1872–1945) ének- és zenetanár, karnagy. A Debreceni Városi Zeneiskolában tanult, 1905-ben középiskolai énektanítói oklevelet nyert. Diákkorában első szervezője és vezetője az iskolai zenekarnak. 1905-ben nyert középiskolai tanári képesítést a kolozsvári konzervatóriumban. Hajdúszoboszlón orgonista-kántor, majd a Pápai Református Főiskola ének és zenetanára. Vezette a gimnáziumi vegyes kart, a főiskolai énekkart és zenekart is. Férfi- és vegyes kari műveket alkotott;

-**Várady Aladár** (1872 – Budapest, 1946. XI. 20.) zeneszerző, karmester;

### **145 éve született**

-**Benkő Etelka** /eredetileg: Blau Adél/ (Szabadszállás, 1877 – Budapest, 1921. augusztus 29.) operaénekes-tanár. Pályáját 1894-ben Győrben kezdte, mint operetténekesnő. 1902-ben lett az Operaház tagja;

-**Bródy Miklós** (Nagykároly, 1877. III. 30. – Kolozsvár, 1949. XII. 27.) karmester, zeneszerző és sakkmester. Koessler János tanítványa. 1901-től Pozsonyban, 1907-től Grazban működött, mint operai és színházi karmester, majd 1908-tól Budapesten a Népszínház: a Vígopera karmestere volt. 1910-től Kolozsvárott élt. 1910–1925 között a Nemzeti Színház operai tagozatának vezetője és karmestere. 1925–1936-ban a kolozsvári Román Opera karnagya;

**-Dienzl Oszkár** (Budapest, 1877. III. 7. – Budapest, 1925. XII. 26.) zongoraművész és zeneszerző. Koessler János tanítványa. Nevét különösen, mint zongorakísérő tette ismertté. A Zeneakadémiát Hans von Koessler növendékeként végezte el. 1899. április 11-én Makó Lajoshoz szerződött a Budai Színkörbe. Mint zongorakísérő szerepelt a fővárosban, 1900-tól. 1908-tól a Zeneakadémián tanított. Az 1920-as években lokálokban szerepelt, s ezzel kiírta magát a komoly muzsikusok közül;

**-Dohnányi Ernő** (Pozsony, 1877. VII. 27. – New York, 1960. II. 9.) zeneszerző, karmester, zongoraművész, a zeneakadémia tanára. 1894-től a budapesti Zeneakadémián Thomán Istvántól zongorát, Koessler Jánostól zeneszerzést tanult. Főiskolai tanulmányait három év alatt elvégezte. 1905-től Berlinben a Zeneművészeti Főisola zongoratanára. 1916-ban, miután visszatért Budapestre, a Zeneakadémia zongoratanára, 1919-ben igazgatója lett. A Tanácsköztársaság alatt a zenei direktórium szaktanácsadójaként működött. 1920-ban megvált a Zeneakadémiától, tevékenysége a karmesterség felé irányult. Mint a Budapesti Filharmóniai Társaság elnök-karnagya minőségben vezényelte 1923-ban a székesfőváros fennállásának 50. évfordulóján tartott hangversenyt, amelyen saját Ünnepi nyitánya mellett Kodály Psalmus Hungaricus és Bartók Táncszvitje is bemutatásra került. 1928-ban visszatért a budapesti Zeneművészeti Főiskolára, és 1943-ig a zeneszerzés és zongoraosztályok professzora, 1934-ben pedig az intézet főigazgatója. A II. világháború végén Ausztriába emigrált, s végül 1949-ben Floridában (USA) telepedett le;

**-Eröss Béla** (1877–1960) nótaszerző;

**-Grünwald Richárd** (1877–) citeraművész, tanár, komponista;

**-Györe Károly** (1877 – Kunszentmiklós, 1911) főgimnáziumi ének-zenetanár;

**-Hegyi Emánuel** (Pozsony, 1877. III. 25. – Budapest, 1944. III. 29.) zongoraművész-tanár. 1906-ban beiratkozott a Zeneakadémiára, ahol Szendy Árpád (zongora) és Szabados Béla (zeneszerzés) növendéke lett. 1910-ben szerzett művészi és tanári diplomát, 1912-ben pedig kinevezték a Zeneakadémia tanárává: az előképzőben és a művész-képzőben egyaránt tanított. 1942-ben nyugdíjba vonult, de óradíjasként tovább folytatta a tanítást;

**-Kerner Jenő** (Sopron, 1877 –) színházi karmester, zeneszerző.

Tanulmányait a Nemzeti Zenedében, majd Bécsben végezte. Számos fővárosi és vidéki színházban – Király Színház, Győr, Kolozsvár, Nagyvárad, Pozsony, Brassó – működött, mint színházi karmester. Később a Városi Színház karmestere lett;

**-Mányai Zsigmond** /eredetileg Mandl Zsigmond/ (Budapest, 1877. február 13. – Budapest, 1922. január 30.) operaénekes-tanár. 1893-ban lett a Zeneakadémia növendéke, a második évből csak néhány hónapot végzett el, 1894. november 20-án „kilépett”. Pályáját a Kolozsvári Nemzeti Színházban kezdte 1899-ben, ahonnan Máder Rezső mint ösztöndíjas növendéket az Operaházhoz szerződtette. 1901–1902-ben Pozsonyban volt operai rendező és színész. 1902-ben Bécsbe ment;

**-Meisel Gusztáv** (1877–1960. VI. 24.) fuvolaművész-tanár (budapesti Operaház, Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola-tanár, Budapesti Filharmóniai Társaság);

**-Perényi Géza** (Budapest, 1877 – Budapest, 1954. III. 18.) zeneszerző, karmester, tanár;

**-Szerémi Gusztáv** (Budapest, 1877. V. 9. – Budapest, 1952. VIII. 16.) hegedű- és brácsaművész-tanár és zeneszerző. Hubay Jenő tanítványa volt. 1901-től 1936-ig tanított a Zeneakadémián, 1911 és 1941 között az Operaház tagja szóló-mélyhegedűsi minőségben. Tagja volt a Hubay–Popper vonósnégyestársaságnak is. Művei zenekari művek, kamarazene, opera, balett, dalok, illetőleg brácsaiskola és egyéb instruktív művek;

**-Roubal Rezső** (1877–1968) zenekari ütőhangszeresművész;

**-Rózsa Lajos** (Körmend, 1877. VII. 4. – Detroit /USA/ 1922. XII. 26.) operaénekes, tanár. Pályafutását a Népszínház énekkarában kezdte, később operettszerepeket énekelt, majd Krecsányi Ignác buda-temesvári társulatának lett a tagja. 1909-ben az Operaházban lépett fel, melynek 1910 – 20 között tagja volt. 1920-ban a New York-i Metropolitanhoz szerződött, itt a Lohengrinben lépett fel először Jeritza Máriával;

-**Sugár Jenő** (1877–1950) a Rózsavölgyi és Társa zeneműkiadó és könyvkereskedés egyik cégvezetője 1909/1910-től 1949-ig;

-**Szántó Tivadar** (Bécs, 1877. VI. 1. – Budapest, 1934. I. 7.) zongoraművész, zeneszerző, tanár. Tanulmányait Bécsben, 1893-tól a budapesti Zeneakadémián Chován Kálmánnál (zongora) és Koessler Jánosnál (zeneszerzés), 1898-tól Berlinben F. Busoninál végezte. Hangversenyezett Németországban és Angliában. 1905-től Párizsban, 1914-től Svájcban élt. Az I. világháború után a francia zene népszerűsítéséért a francia becsületrend lovagja lett. 1922-ben Budapesten telepedett le. A 30-as évek végén ismét külföldre távozott, és csak élete végén tért vissza Budapestre. Világszerte ünnepelt zongoraművész volt, aki főként kortárs francia (Debussy, Ravel), angol (Delius) és magyar (Bartók, Kodály) szerzők műveinek interpretációjával tűnt ki;

-**Szentgyörgyi Ignác** (1877– Budapest, 1942. II. 17.) operaénekes, zenetanár;

-**Szerémi Gusztáv** (Budapest, 1877. V. 9. – Budapest, 1952. VIII. 16.) hegedű- és brácsaművész-tanár és zeneszerző;

-**Teghze-Gerber Jenő** (1877 – Budapest, 1965. III. 22.) igazgató, zeneszerző;

### **140 éve született**

-**Ábrányi Emil, ifj.** (Budapest, 1882. IX. 22. – Budapest, 1970. II. 11.) zeneszerző, tanár. A budapesti Zeneakadémián Koessler Jánostól zeneszerzést, majd 1901-től Lipcsében Nikischtől vezénylest tanult. 1904-től a kölni Operaház, majd a hannoveri Udvari Opera karnagya volt. 1911-ben visszatért Magyarországra, a budapesti Operaház szerződtette karnagynak. 1914-től a budapesti Operaház, 1921–1924 között pedig a budapesti Városi Színház igazgatta. 1922 –1926-ban vezénylest tanított a Zeneakadémián. 1926-tól a fővárosban és Debrecenben, 1942-től a szegedi Városi Színháznál volt karmester;

-**Bánáti Buchner Antal** (Kistószeg, 1882. VII. 2. – Esztergom, 1950. VIII. 9.) orgonaművész-tanár, karnagy. A szegedi tanítóképzőben végzett, majd a budapesti Zeneakadémián tanult tovább. Szepeshelyen, Szatmárban, majd 1911-től Esztergomban egyházi karnagy. Az egri Katolikus Kántor egyházzenei

folyóirat felelős szerkesztője (1913–1919). Megalapította az Esztergomi Zeneegyletet (1916), az esztergomi zeneiskolát (1928). Miséket, oratóriumokat, zenekari műveket és dalokat komponált, illetve Pilóta címmel operát is írt. Művei gyakran szerepeltek a Magyar Rádió műsorában;

**-Bodor Imre** /1903-ig *Braun* / (Budapest, 1882. február 20. – Budapest, 1958.) operaénekes, színművész. Énekelni Bellovics Imrénél tanult. Pályáját a budapesti Népoperában, az énekkarban kezdte, ahol szólamvezető-minőségben elismert munkásságot fejtett ki és mint epizodista is kitűnt. Az első világháborúban a Károly-csapatkereszttel és a Vöröskereszttel tüntették ki. Hangversenyénekesként számtalan koncertet adott a fővárosban és vidéken. A Színészujság állandó munkatársaként dolgozott. Gyakran szerepelt a Magyar Rádió műsoraiban. Húsz éven át a Városi Színházban működött. Választmányi tagja volt a Budapesti Színészek Szövetségének. 1939 és 1944 között a zsidótörvények miatt csak az OMIKE Művészakció keretében léphetett színpadra, s az ottani kórus tagja volt;

**-Buchner Antal** (Kistószeg, 1882. VII. 2. – Pápa, 1950. VIII. 9.) karnagy, zeneszerző. A budapesti Zeneakadémián Koessler János növendéke volt. 1911-től az esztergomi székesegyház karnagya lett. Az egri Katolikus Kántor egyházzenei folyóirat felelős szerkesztői posztját 1913 és 1919 között töltötte be. 1916-ban az Esztergomi Zeneegylet, majd 1928-ban az Esztergomi Zeneiskolát alapította meg. A két világháború között (1920–1923) a Dorogi Bányász Zenekar karmestereként tevékenykedett;

**-Csikor Elemér** (1882–1964) zongoraművész-tanár;

**-Erkel Róza** (Budapest, 1882. III. 11. – Budapest, 1935. VI. 13.) karénekes-tanár. Az Operaház kórusának tagjaként magántá-nítványokkal foglalkozott;

**-Földes/s/y Arnold** (Budapest, 1882. XII. 20. – Budapest, 1940. V. 29.) gordonkaművész, tanár. Popper Dávid és Frankfurtban Hugo Becker tanítványa. Tízéves korában lépett fel először nyilvánosan, 16 esztendősen kezdte meg külföldi hangversenyútjait. 1908–1912 között az Operaház zenekarának tagja (szólógordonkás). 1908-tól a Nemzeti Zenede tanára, 1913-tól Berlinben működött, mint a Berliini Filmharmonikusok hangversenymestere és a berlini

zenei főiskola tanára. Hangversenyútjain bejárta Európát és D-Amerikát, Ausztráliát, Indiát stb. 1937-ben lépett fel utoljára;

**-Gróf Endre** (Farád, 1882 –) zongoraművész-tanár. 1909-32 között a Nemzeti Zenede tanárja. Több évig vezette a Protestáns Harmónia Énekkart;

**-Huszár László** (Szilágysomlyó 1882 körül– Gyula, 1966. III. 27.) – főkantor, karnagy;

**-Illés Gyula** (Rozsnyó, 1882 –) egri cigányprimás;

**-Járosy Dezső** (Csatád, 1882. XII. 7. – Eger, 1932. IX. 14.) pap, karnagy, zeneszerző. A teológiát Temesváron végezte, a Zeneakadémián Kössler János tanítványaként orgonát és zeneszerzést tanult. 1906. IX. 1: a temesvári székesegyház és a Temesvári Zenekedvelő Egylet karnagya s a szeminárium énektanára, 1908: a Magyar Cecília Egyesület igazgatója, 1909. VII. 1: a szeminárium vicerektora, 1910. XI. 1.: a budapesti Zeneakadémia egyházzene tanára;

**-Kálmán /Kopstein/ Imre** (Siófok, 1882. X. 24. – Párizs, 1953. X.30.) zeneszerző, operettkomponista. A Zeneakadémián Koessler János tanítványa. Eleinte dalokat, zongoraműveket írt, majd Endre és Johanna c. szimfonikus nyitányával keltett feltűnést. Rövid ideig joghallgató, 1908-ig a Pesti Napló zenekritikusa. Első nagy sikere a Tatárjárás c. operett (1908). További operettjei hamarosan világhírűvé tették nevét. 1938-ig Bécsben, 1938–1940 között Párizsban, majd az USA-ban, 1945-től haláláig ismét Párizsban élt;

**-Dr. Kosáry János** (1882– Budapest, 1942. IX. 14.) zenetanár, zeneszerző, zongoraművész, tanítóképzői c. igazgató;

**-Kelemen Sándor, Klein** (Mindszent, 1882. V. 15. – Auschwitz, 1944) gyógyszerész, magyar zeneszerző. Középiskolai tanulmányait Kisújszálláson végezte, Budapesten gyógyszerészi diplomát szerzett. Zilahon volt gyógyszerész. Az 1920-as években Karácsonyi csokor címmel 12 magyar dalt jelentetett meg (Zilah, év nélkül). Többek közt két Petőfi-verset is megzenésített. Modern táncdarabjai kéziratban maradtak;

**-Kestenberg László** /Leó/ (Rózsahegy, 1882. II. 27. – Tel-Aviv, 1962. I. 14.) zenetörténész, zongoraművész, főiskolai tanár;

**-Kóczé László** (1882–1936) primás. A nagyvárad zenedében tanult hegedülni;

**-Kodály Zoltán** (1882. XII. 16. – Budapest, 1967. III. 6.) zeneszerző, népzene-tudós, zeneakadémia tanár (aligazgató, zeneszerzés, hangszerelés, magyar népzene, partitúraolvasás, szolfézs, zeneelmélet, az igazgatótanács elnöke, díszelnök). Kodály Zoltán XX. századi magyar zenekultúra egyik legkiemelkedőbb személyisége volt: zeneszerző, népzene-kutató, zenepedagógus és nyelvész. A nemzetközileg is ismert és elismert zenei nevelési koncepciója az alapja ma Magyarországon a zenetanításnak;

**-Kresz Géza** (Budapest, 1882. VI. 11. – Torontó, Kanada, 1959. X. 2.) hegedűművész és kamaramuzsikus. Gobbi Alajos, Hubay Jenő, Prágában O. Ševčík tanítványa. 1902–1905-ben Brüsszelben E. Ysaye-nál és Párizsban Lavignacnál tanult. 1906-ban adta első önálló hangversenyét Bécsben. 1907 nyarán az ostende-i zenekar szólistája és hangversenymestere. 1907–1908-ban a bécsi Tonkünstler Orchester első koncertmestere. 1909–1915-ben a bukaresti állami konzervatórium tanára és az udvari vonósnégyes vezetője, 1915-től Berlinben működött, 1917–1921-ben, mint a filharmonikus zenekar hangversenymestere és szólistája, 1920–1923-ban, mint a Stern-féle zeneiskola tanára. 1923-ban a kanadai Torontóba költözött, ahol a Hambourg Konzervatórium tanára lett és megalapította neves vonósnégyes-társaságát (Hart House). Az együttes működéséhez fűződik többek közt Ravel New York-i bemutatkozó estje és Bartók első vonósnégyesének amerikai bemutatója. Közben európai hangversenykörútjait folytatta. 1935–1947-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára. 1941–1949-ben a Nemzeti Zenede főigazgatója; megszervezte a Zenei Gimnáziumot, és igazgatója lett. 1949-től ismét Torontóban élt;

**-Lederer Imre, dr.** (Budapest, 1882) hegedűművész. Tagja volt a budapesti Operaház és a Filharmoniai Társaság zenekarának és több ízben is közreműködött a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenyein;

**-Lendvai Ervin** /idegen nyelveken Erwin Lendvai / (Budapest, 1882. VI. 4. – London (vagy Epsom, Surrey, 1949. III. 31.) zeneszerző és karnagy. A

Zeneakadémián Koessler János tanítványa volt. 1906-ban Giacomo Puccininál tanult Milánóban. Ezután Németországban élt ott kezdődött tanári pályafutása. 1913–1914 folyamán a helleraui Jaques-Dalcroze iskolában (J.-Dalcroze Institute) tanított, Drezda környékén. Itt vette feleségül Erna Dircksen fotográfust. 1914 és 1920 között a Klindworth-Scharwenka konzervatóriumban tanított Berlinben. 1923 és 1924 folyamán Hamburgban a Volksmusikschule kórustanára, ezzel egyidejűleg az altonai Lehrerengesangverein karnagyaként is dolgozott. 1925-ben San Remóba költözött. 1926–1927 között Koblenzben egy zenei társaság igazgatója lett, majd 1928–1929-ben Münchenben egy énekkar-egyesület élén állt. 1929-ben ő mutatta be Arnold Schoenberg Glück című kórusművét. A náci hatalomátvétel után 1933-ban előbb Svájcba, majd Angliába emigrált. Ezután az angliai Kenninghallban működött zenetanárként. A második világháború után egy ideig ő vezette a győri zenei konzervatóriumot. Halálának pontos helye (London vagy Epsom) bizonytalan;

-**Mihályffy Irén** (Zsombolya, 1882. V. 27. – Kolozsvár, 1950. IX. 5.) erdélyi magyar zenepedagógus, előadóművész. Tanulmányait a budapesti Zenekedvelők Egyesületénél kezdte, a Zeneművészeti Főiskolán szerzett tanári diplomát. Németországban járt tanulmányúton. Tanított Budapesten a Bellovits-, később a Sztojanovits-féle zeneiskolában, 1928-tól kezdve a Kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium tantestületének tagja, majd a Kolozsvári Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola tanára. Nyomtatásban megjelent zenepedagógiai dolgozata: Értékezés az énekhangszer kezeléséről és annak épségben tartásáról (Kolozsvár, 1939);

-**Mödlinger Ágnes** (1882 – Budapest, 1965. I. 20.) zongoraművész-tanár;

-**Nádor Mihály** /Neubauer Manó/ (Temesvár, 1882. IV. 16. – 1944) színházi karnagy, zeneszerző, zenei rendező. Hét évig Münchenben tanult, sokáig élt Németországban és az egyik kompozíciójával – vonósnégyesével – megnyerte a bonni Beethoven-ház pályázatát. 1918-tól már Budapesten Nagy Endre kabaréjának, később a Modern Színpadnak zenei vezetője. Egy ideig a Király Színház karmestere is volt;

-**Nyitrai Sándorné, özv.** (1882– Budapest, 1975. VI. 6.) zongoraművész-tanár;

**-Pető Imre** (Keszthely, 1882 – Budapest, 1944) karmester, zeneszerző. Tanulmányait a ZAK-on végezte, Herzfeld Viktor, Koessler János és Thomán István növendékeként. Később Berlinben Engelbert Humperdinck, Nikich Artur, Lili Lehmann tanítványa volt, majd Stuttgartban és Berlinben karmester. 1913-1920 között az Operaház korrepetitora, 1920–1944 között karmestere volt. 1920-tól tanított a Nemzeti Zenedében;

**-Placskó István** (1882 – Budapest, 1969. II. 15.) hegedűművész-tanár;

**-Radó Aladár** (Budapest, 1882. XII. 26. – Boljevce, 1914. IX. 9.) zeneszerző, karmester, tanár. Koessler János tanítványa a Zeneakadémián, majd Berlinben folytatta tanulmányait, ahol 1913-ban Reinhardt színházának lett karmestere. Az I. világháborúban elesett;

**-Reviczky István** (1882 – Kispest, 1910. V. 6.) zenetanár;

**-Schmidthaser Lajos** (Komárom, 1882. III. 1. – Budapest, 1956. XI. 4.) orgonaművész és zeneszerző. Koessler János, Szendy Árpád, Thomán István, K. Straube, F. A. Guilmant, E. Bossi tanítványa. Mint gyógyszerész működött, majd teljesen a zenének szentelte életét. 1934-től 1944-ig a Zeneművészeti Főiskola, 1940 – 1944 között a Nemzeti Zenede tanára is volt. Több kortárs szerző orgonaművét (Hindemith) elsőnek mutatta be;

**-Tárcza Bertalan** (Alsóapsa, 1882. VII. 3. – Kolozsvár, 1950. IV.3.) zenei szakíró, zeneszerző, szerkesztő. Máramarosszigeten szerzett tanítói, Bukarestben zenetanári oklevelet (1929); Budapesten zenei továbbképzésen vett részt. Előbb a sepsiszentgyörgyi állami tanítóképzőnek (1916), majd a kolozsvári Református kollégiumnak volt zenetanára (1920), ugyanakkor a Református Teológián óraadó zenetanár. 1922-től a Romániai Magyar Dalosszövetség titkára, 1929-től főtitkára. Szervezőmunkájának eredményeként a tagénekkarok száma 30-ról 350-re emelkedett, hat országos, számos kerületi és ifjúsági dalosversenyt, valamint négy karnagyképző tanfolyamot szervezett. Műsorpolitikájában azonban nem fordított kellő gondot a népdalban gyökerező új magyar kórusirodalom népszerűsítésére, s ez hátrányosan befolyásolta a Dalosszövetség szerepét a korszerű zenei műveltség kialakításában. Zenei tárgyú cikkei 1905-től közöltek az Erdélyi Protestáns Lap, Nevelés, Magyarország, Népinevelési Közlöny, Szilágymegyei Tanügy, 1918 után főképp az Ellenzék. Szerkesztette a

Dalosszövetség hivatalos lapját, a Magyar Dalt (1922–1934) és a szövetség Értesítőit (1934–1940); szerkesztésében jelent meg a Magyar Dalos Naptár három évfolyama (1929–1931). Zeneszerzőként Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály és mások verseiből többet megzenésített a késői romantika s a német Liedertafel stílusában. Elsőként összegezte Seprődi János életének fontosabb mozzanatait, munkásságának jelentősebb eredményeit (1923). Zenepedagógia tankönyve kéziratban maradt;

-**Toldy László** (Budapest, 1882. III. 17. – Budapest, 1929. III. 7.) zeneszerző, zeneíró. Koessler János tanítványa. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1904 – 1918 közt a Nemzeti Zenede tanára;

-**Venczell Béla** (Nyitra, 1882. II. 17. – Budapest, 1945. XI. 17.) operaénekes. Léván tanítóképzőt végzett. Mint énekes Maleczkyné tanítványa. Időnként Bécsben Geiringertől vett énekleckéket. 1906 nyarán Bayreuthban tanult. 1900-tól 1932-ig az Operaháznál működött, melynek 1923-tól örökös tagja volt;

-**Wagner József** (Budapest, 1882. X. 21. – Budapest, 1956. XI. 29.) zenei író, tanár;

-**Zerkovitz Béla** (Szeged, 1882. VII. 11. – Budapest, 1948. X. 23.) zeneszerző, műépítész. A budapesti Műegyetemen építészmérnöki diplomát szerzett és a MÁV-nál mérnökként helyezkedett el. 1919-ben nyugdíjaztatását kérte, hogy csak zeneszerzői munkásságot folytasson. Több alkalommal volt a Royal Orfeum igazgatója. Kupléinak, dalainak szövegét is mindig maga írta. Számos nagy sikerű operett zenéjét szerezte;

### **135 éve született**

-**Andrási Ede** (Vác, 1887. X. 31. – Nagyvárad, 1953. IV. 1.) dal- és zeneszerző, zenepedagógus. 1918-ban szerzett konzervatóriumi képesítést, 1941-ben egyházkarnagyi és hegedűtanári oklevelet Budapesten. Zenepedagógus. Nagyszalontán és Nagyváradon tanított. Az 1930-as években a Nagyvárad gyermekrovatát vezette. Alkalmi versei, novellái itt és az Erdélyi Lapokban jelentek meg. Dalokat, kórusműveket, operetteket szerzett;

**-Adler Adelina** /1921-től Aquila-Adler/ (Budapest, 1887. IX. 28. – Bécs, 1976. II. 29. Bécs) operaénekesnő, tanár;

**-Bajnok Géza** (Dunakeszi, 1887– Dunakeszi, 1963) tanító, kántor. Tevékenysége országos jelentőségű volt: több tankönyvet írt, amelyek a kor legkorszerűbb nevelési elvei alapján készültek, ezeket a két világháború között széles körben használták a népiskolákon. Idővel országosan is elismert pedagógus lett, amelynek jeleként a harmincas évek közepén. Édesapja halála után kinevezték az 1. Számú Általános Iskola igazgatójának, majd a harmincas évek derekán a Váci járás tanfelügyelője lett. Pedagógiai munkássága mellett kántorizált. E téren is kiemelkedőt alkotott, egyházzenei és kántori művei a kor kedvelt darabjai voltak. Ennek elismeréséül az Országos Kántori Egyesület (Cecilia Egyesület) alelnökévé választották, mely megtisztelő funkciót haláláig betöltötte. A kántorságon és a tanításon felül aktív szerepet vállalt a közéletben, valósággal szívében viselte az itt élő emberek sorsát. 1935 körül Szentés Rezsővel társszervezője volt a Dunakeszi Hitelszövetkezetnek, amely a helyi parasztoknak telek és gépek vásárlására adott kölcsönt. Az 1940-es évek elején megkapta a legnagyobb nem egyházi személynek adható pápai kitüntetést, a Pro Ecclesia et Pontificatus-t, amelyet a háborús körülmények miatt nem tudott átvenni. Életének majd utolsó két évtizedében, egészen haláláig a Szent Mihály templom kántoraként dolgozott;

**-Berzsenyi László, dr.** /egyházaskerzsenyi/ (Lengyeltóti, 1887. IV. 21. – Keszthely, 1958. XI. 16.) zongoraművész, tanár, dalszerző, közjegyző. Zongoratanulmányait magánúton folytatta;

**-Bretán Miklós** (Naszód, 1887. III. 25. – Kolozsvár, 1968. XII. 1.) operaénekes, rendező, zeneszerző. Kolozsvárott a Farkas Ödön vezette zeneiskolájába járt. 1908-ban Gh. Dima és G. Sorban ajánlására Astro-ösztöndíjjal egy évig a bécsi Zeneakadémián, 1909-től állami ösztöndíjjal a budapesti Zeneakadémián folytatta tanulmányait; operaénekesi diplomát szerzett. 1922-ben a kolozsvári román opera tagja lett, itt vezető rendezőként működött. 1922-től 1940-ig harminc operát rendezett. 1945 után részt vett a kolozsvári opera újjáépítésében és megszervezte a román dalszínházat;

**-Buga Sándor** (1887 – Debrecen, 1942. XI. 28.) népzeneész;

**-Cecelits Benő** (1877 – Budapest, 1941. VII. 26.) zenetanár, igazgató;

**-Csáth Géza** /eredetileg Brenner József/ (Szabadka, 1887. II. 13. – Szabadka, 1919. IX. 11.) zenekritikus, zeneszerző. 1909-ben Budapesen szerzett orvosi diplomát. Zenekritikákat és novellákat adott közre a Budapesti Naplóban, a Világban, a Nyugatban stb. A Nyugatnak állandó munkatársa volt. Bartók és Kodály első méltatói közé tartozott. Eredeti hangú, zaklatott, beteges lelkivilágú embereket ábrázoló novelláit a korabeli lélektan eredményeinek szellemében alkotta;

**-Geyer József** (Budapest, 1887. IV. 19. – Budapest, 1953. VII. 25.) orgonaszakértő, orgonatervező és akusztikus. 1920–1935 között a Zeneművészeti Főiskola tanára (liturgia, majd orgonaismerettan) és könyvtárosa. Organográfiai munkáiban a barokk orgonához való visszatérést szorgalmazta. Több mint száz templomi orgonát épített, köztük a szegedi Dóm, a Budapest hűvösvölgyi Szentlélektemplom orgonáját;

**-Erőss Béla** (1887-1969) zeneszerző, tanár;

**-Halmos János** (Arad, 1887. XII. 27. – Budapest, 1961. X. 7.) operaénekes. 1924-től a Városi Színház, 1928-tól az Operaház tagja volt. 1950-től az Operaház örökös tagja;

**-Haydú István** (1887 – Miskolc, 1958. VIII. 9.) hegedűművész-tanár, szakfelügyelő;

**-Hermann Lula** (1887 – Budapest, 1955. szeptember) zongoraművész, a Fővárosi Felsőbb Zeneiskola, és a fővárosi zenetanfolyamok szakfelügyelője, zenetanár;

**-Hodula István** (Budapest, 1897 – Budapest, 1935. IV. 11.) zeneszerző és zongoraművész. 1928-tól a Nemzeti Zenede, 1934-től a Fővárosi Felsőbb Zeneisk. tanára volt;

**-Jászó Györgyné Clauser Margit** (Kolozsvár, 1887. V. 13. – Budapest, 1963. X. 27.) énekpedagógus. A budapesti Zeneakadémián zongoratanári (1922) és

énektanári (1925) oklevelet szerzett. A fővárosi Fodor Zeneiskolában tanított (1924–46), majd a Zeneművészeti Főiskolán (1946–55);

**-Kálmán Oszkár** (Kisszentpéter, 1887. VI. 19. – Budapest, 1971. IX. 17.) operaénekes. Egy ideig a Zeneakadémia hallgatója volt, majd külföldi tanulmányútra ment. 1913-ban lett a budapesti Operaház tagja. 1918-ban ő alakította a Kékszakállú herceg szerepét Bartók operájának ősbemutatóján és ugyanebben az évben Bartók zongorakíséretével énekelt dalokat Kodály szerzői estjén. 1927–1929-ben a berlini Staatsoperben vállalt szerződést. A zsidótörvények miatt 1940-től 1945-ig nem szerepelhetett. 1945-ben visszakért a budapesti Operához, melynek 1947-ben örökös tagjává választották. 1949-ben vonult nyugalomba. Szerepköre az operairodalom teljes basszus repertoárját felölelte;

**-Karvaly Viktor** (Budapest, 1887. VII. 24. – Budapest, 1974. II. 13.) zeneszerző, karnagy, tanár. 1924–1949 között vezette a Székesfővárosi Énekkart, mellyel Kodály Zoltán: Norvég leányok c. kórusművét mutatta be (1941. febr. 7.). 1934–1949 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. Harmat Artur munkatársaként működött nemcsak a Főiskola egyházkarnagyi és ének-zenetanári tanszakán, hanem a Székesfőváros tanfelügyelőségén is. Együtt dolgozták át Kacsóh Pongrác elemiiskolai énektankönyveit és az elemiiskolai énektanítás pedagógiája c. módszertani munkáját (Bp., 1932). A polgári- és középiskolák részére Harmat Arturral írt új Énekiskolában fölhasználták a magyar népdalkincset;

**-Kereszty Jenő** (Budapest, 1887. V. 22. – Budapest, 1949. VI. 11.) orgonaművész, karnagy és énektanár. Herzfeld Viktor, Koessler János, Siklós Albert, Kodály Zoltán, Jánosy Dezső, Antalffy-Zsiross Dezső és Zalánfy Aladár tanítványa. 1918-tól 1942-ig a Budai Zeneakadémia tanára. 1919-től haláláig a belvárosi plébániatemplom főorgonistája és helyettes karnagya. 1920–1929-ben az Egyetemi Énekkarok karnagya (1929-ben tiszteletbeli karnagya lett). 1926-tól az 1940-es évekig a MÁV Gépgyár zeneiskolájának igazgatója. Mint középiskolai énektanár és szakfelügyelő a főváros szolgálatában állt;

**-Kutor Gy. Ferenc** (1887 – Pécs, 1970. XI. 10.) zeneszerző, tanítóképzői tanár;

**-Lonkai Tarr Sándor** (1887– Budapest, 1971. III. 26.) zeneszerző, zenetanár;

**-Marschalkó Rózsi** (Nagyszombat, 1887. augusztus 25. – Budapest, 1967. június 28.) operaénekesnő (mezzoszoprán), tanár. Dietl Emilnél és Stoll Gizellánál tanult énekelni. Hangversenyénekesként indult pályája 1907-ben. Színpadon 1910. december 27-én debütált az Operaházban Thomas Mignonjának címszerepében. A következő évben lett a társulat tagja, egészen 1929-ig. Külföldi szereplései is voltak, többek között Bécsben és Berlinben. Gyakran lépett fel férjével közös koncerteken. A színpadtól való visszavonulása után a Nemzeti Zenede énektanára lett;

**-Mérő Jolán** (Budapest, 1887 –) zongoratanár. 1903-ban a Nemzeti Zenede segédtanárnője lett, majd világszerte koncertezett;

**-Pallós Tivadar** /1904-ig Pollák (Budapest, 1887. május 4. – Budapest, 1950. július 29.) zeneszerző, karmester, zenetanár. 1908-ban végzett a Zeneakadémián zeneszerzés szakon, ahol Koessler János növendéke volt. 1912 és 1916 között zenetanárként dolgozott a Szemere-féle zeneiskolában. 1919 és 1926 között az Andrássy úti Színház karmestere volt. Ezt követően Berlinbe ment, ahol szintén karmesterként dolgozott, majd a drezdai Central-Theater első karmestere lett. 1928 novemberétől a müncheni Deutsches Theater zeneigazgatójaként működött. Az 1930-as évek elején megalapította a Pallos Ladies női vokál-kvintettet, amely különböző nemzetiségű lányokból állt (két német, egy svéd, egy osztrák és egy angol), s akikkel évekig járta a világ színpadjait. 1932 augusztusában a Városi Színház új tulajdonosa, Labriola Bemardo a Labriola Színház zenekarához szerződtette karmesternek. A revüszínház megnyitójának első fellépője a Pallos Ladies énekegyüttes volt, s énekek számukat a rádió is közvetítette;

**-Pogány Ferenc** (1887–) operaénekes, tanár;

**-Reschofsky Sándor** (Temesvár, 1887. II. 15 – Budapest, 1972. IV. 2.) zeneszerző és zongoraművész. A budapesti Zeneakadémián Szendy Árpádnál és Koessler Jánosnál tanult. 1926-tól a Fodor Zeneiskolában zongoratanár. Bartók Bálával közösen írott Zongoraiskolájában (Bp., 1913) tőle valók a technikai tanulmányok és gyakorlatok. Ebből külön megjelent egy zenegyűjteménye: Kezdők zongoramuzsikája (Bp., 1929), illetve Zongorázó ifjúság címmel. A Zeneművészeti Főiskolán a zongora kötelező tárgyat tanította (1946–58);

-**Rezik Károly** (Arad, 1887. III. 26. –) orgonista, zenetanár. A Zeneművészeti Főiskolát Budapesten és Lipcsében végezte, 1911: orgona- és csellóművészi és zenetanári oklevelet szerzett. 1912: Budapesten az Országos Szimfonikus Zenekar szólócsellistája, 1913: Kolozsvárt a zenekonzervatórium gordonka, zongora és kamarazene tanára. 1920–1928: a Magyar Zenekonzervatórium alapító igazgatója és szimfonikus zenekarának vezetője. Ő adta elő Erdélyben először Beethoven IX. szimfóniáját;

-**Róna Dezső** (1887–1968. II.10.) operaénekes, az aradi színház rendezője;

-**Sigmund Romberg** / eredeti nevén Rosenberg Zsigmond / (Nagykanizsa, 1887. VII. 29. – New York, 1951. XI. 9.) zene- és dalszerző. Barátja Kálmán Imrének és Lehár Ferencnek. 1909-ben kivándorol az Egyesült Államokba. Egy ceruzagyárban kap munkát, majd kávéházakban kezd zongorázni. Megalapítja saját zenekarát és kiadja néhány dalát nyomtatásban, amelyek bár nem igazán sikeresek, végül a Shubert-fivérek felkérrik első musicalének megírására. A The Whirl of the World című revüt 1914-ben mutatják be a Broadway-n. Műveire erősen hatottak Lehár bécsi munkái. Rosalie című musicaljét George Gershwinnel közösen szerezte. Kései munkái, mint az Up in Central Park (1945) már közelebb állnak az amerikai musical-hagyományokhoz, de kevésbé voltak sikeresek. Romberg emellett számos filmzenét is szerzett. A Columbia Records felkérte Romberget, hogy vezényelje le műveinek nagyzenekari hangszerelését felvételre. A kiadó 1945 és 1950 között jelentette meg a Romberg-lemezsorozatot;

-**Schenk Hugó** (Budapest, 1887–) trombitaművész-tanár. 1886-tól a Nemzedékben tanított;

-**Seitl Elza, Erdélyi Dezsőné** (Budapest, 1887 –) zongoraművész, énektanár;

-**Studer Oszkár** (Winterthur, 1877 – 1940) svájci származású hegedűművész és -tanár. Frankfurtban, majd a budapesti Zeneakadémián Hubay Jenőnél tanult. 1902-ben Trio hongrois néven Aggházy Károllyal és Fritz Beckerrel zongoratriót alakított, amivel szülőhazájában és Németországban koncertezett. 1903-tól 1909-ig Sankt Gallenben volt hangversenymester és saját vonósnégyesét vezette. 1909-től működött Budapesten hegedűtanárként, 1920-tól

a Zeneakadémián. Neki ajánlotta II. (E-dúr) hegedűversenyét (op. 91) Hubay Jenő;

**-Szende Ferenc** (Kakasd, 1887. IV. 5. – Buenos Aires, Argentína, 1955. XII.) operaénekes, tanár. Minden előzetes képzettség nélkül a budapesti Operaház 1913-ban szerződtette. Később Bécsben Otto Ihrónál tanult. 1944-ig volt az Operaház tagja. 1945-ben kivándorolt Argentínába, ahol visszavonultan énekoktatásból élt;

**-Tóth Irén** (1887 – 1966. IV. 30.) zenetanár;

**-Turry Peregrin** (Budapest, 1887. XII. 20. – Budapest, 1950. IV. 10.) zeneszerző, oboaművész és pedagógus. 1917 – 1950 között az Operaház zenekarának tagja, 1920 – 1937 között magán-zeneiskolát tartott fenn. 1937-től 1950-ig a Zeneművészeti Főiskola tanára. A 40-es években a Berzsenyi Dániel Gimnázium énektanára;

**-Vörös Magdolna** /farádi, Ritoók Istvánné/ (Gyoma, 1887 – Sopron, 1971) zongoratanár, internátusi nevelő. Tanulmányait Budapesten végezte: Nemzeti Zenedében szerzett tanári oklevelet. Pályáját a nagyvárad Református Tanítónőképző és Polgári Leányiskolában kezdte. Trianon után előbb Tiszafüreden majd Pápán (1926) telepedett le. Itt a Nátusban és saját lakásán is zongoraórákat adott;

**-Zalánfy Aladár** (Bártfa, 1887. III. 17. – Budapest, 1959. V. 15.) zeneakadémiai tanár (orgona, karének, kargyakorlat, orgonatervezés, orgonaismeret, protestáns zenei liturgia, protestáns egyházi népének, egyházirodalom-ismeret, harmónium, zongora melléktárgy), orgonaművész, zeneszerző. Koessler János és K. Straube tanítványa. A Nemzeti Zenede, a Székesfővárosi és Felsőbb Zeneiskola, 1920-tól 1950-ig a Zeneművészeti Főiskola tanára. 1914-től a Bazilika, 1922-től haláláig a Deák téri evangélikus templom orgonistája, egyházkerületi zenei főigazgató;

**-Zsolt Nándor** (Esztergom, 1887. V. 12. – Budapest, 1936. VI. 24.) hegedűművész és zeneszerző. Hubay Jenő és Koessler János tanítványa. Külföldön hangversenyezett, 1908–1909-ben a londoni Queen's Hall zenekar egyik hangversenymestere. 1914-ben Bécsben, mint karmester lépett fel, majd visszatért Londonba, ahol a háború kitörésekor internálták. 1919-től a budapesti

Zeneművészeti Főiskola tanára. 1930-ban megalapította a Budapesti Hangversenyzenekart, melynek karnagya, majd tiszteletbeli vezetője lett;

### **130 éve született**

**-Ábrahám Pál** (Zombor, 1892. XI. 2. – Hamburg, 1960. V. 6.) zeneszerző, karmester. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte 1910-1916 zeneszerzés-cselló szakon, tanára kezdetben Reiner Frigyes volt, 14 éves korában édesapja kérésére abbahagyta egy időre és kereskedelmi iskolába iratkozott, majd 16 évesen folytatta a Zeneakadémiát és Victor Herzfeld, Adolf Schiffer és Molnár Géza lettek a tanárai, ekkor már az Ipolyi—Ináig—Bauser —Són vonósnégyes játssza kvartettjét és a budapesti filharmonikusok előadják csellókoncertjét. 1927-ben zenét írt a Napkelet Asszonya című némafilmhez., mely óriási sikert aratott, ezzel megalapozta hírnevét a zenészek között. Ezután kérték fel egy jazzoperett megírására, mely az első olyan operett volt, melyben a nagyzenekar helyett egy jazzzenekar foglalt helyet a zenekari árokban. A Zenebona c. mű nagy sikert aratott. 1927-ben a Fővárosi Operettszínház karmestere és házi szerzője lett. 1929-ben Németországba, Berlinbe költözött, A Viktória, a Hawaii rózsája és a Bál a Savoyban c. operettje (utóbbi kettőnek Németországban volt a premierje) nemzetközi európai sikert ért el, sőt Amerikába és Japánba is eljutott, ő vált Európa egyik legismertebb jazz zeneszerzőjévé. A Hawaii rózsája c. operettjét 67 színpadon játszották egyszerre, ami rekordot jelentett. 1933-ban Hitler hatalomra kerülését követően Bécsbe, majd ismét Budapestre költözött, és itt írt operetteket és filmzenéket. 1934-ben a Lila akác. c. film zenéje óriási közönségsikert aratott. 1939 elején Párizsba, onnan hajón Kubába, majd az USA-ba emigrált, ahol 1940-41-ben a New York-i Metropolitan Operához került korrepetitornak. 1956-ban egy barátja segítségével visszatért Európába, Németországba, de megrendült egészségi állapota miatt már nem volt képes alkotni;

**-Adler Adelina** (Budapest, 1892. IX. 28. – Bécs, 1976. II. 29.) operaénekes, tanár. 1906-tól a budapesti Zeneakadémián Maleczkyné Ellinger Jozefa, később Münchenben Bianca Bianchi növendéke volt. Első fellépése 1912-ben Budapesten a Népoperában, a Sevillai borbély Rosina szerepében volt. 1921-től külföldön, Genfben élt, ahol az Aquila művésznevet vette fel. 1934-ben végleg visszavonult a színpadtól és a pódiumtól egyaránt és a későbbiekben

Németországban zenepedagógusnak tanult, és élete második felében pedig, mint jelentős zenepedagógus dolgozott;

**-Baranyai Gyula** (1892 – 1973. II. 9.) csellóművész-tanár;

**-Betlen Bruckner László** (Szeged, 1892. II. 27. – Győr, 1980. XI. 22.) zeneszerző, színikazgató, karnagy. A bécsi zeneakadémián tanult. 1914-15-ben Pécsen, 1915-16-ban Győrött volt színházi karmester. 1917-től 1921-ig Zomborban, Kaposváron és Nyíregyházán színikazgatóként dolgozott. Az 1920-as és 1930-as években több alkalommal külföldre szerződött. 1940-től 1945-ig származása miatt nem alkalmazták. 1945-ben Szegeden megalapította a Vígszínpadot. 1955-ben Győrbe helyezték, ahonnan 1959-ben az Állami Déryné Színházhoz szerződött. 1960-ban visszatért Győrbe. 1976-ig a színház zenei vezetője volt. Több operettet komponált, kísérőzenéket írt;

**-Bolla Géza** (Csapod, 1897. VII. 7. – Hegytő, 1963. I. 11.) tanító, zenetanár, népművelő, kórusvezető. A pápai Állami Tanítóképzőben 1916-ban szerezte meg a tanítói oklevelét. Segédtanítóként működött Vitnyéden, majd Mosonszentmiklóson. 1920-ban a hegykői népiskolához került, ugyanebben az évben elnyerte az igazgató-tanítói kinevezést is. Tanítói, nevelői és népművelési tevékenysége mellett szorgalmasan folytatta zenei tanulmányait; 1927-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanári oklevelet szerzett. Hegykőn folytatta munkáját az 1925-ben megalakított Hegykői Vegyeskarral. 1930-ban az Országos Magyar Dalszövetség (OMDSZ) a Hegykői Vegyeskart felvette tagjai sorába;

**-Bura Géza** (1892 –) nagyvéáradai cigányprimás;

**-de Fries Károly** / Carlo de Fries/ (Braunschweig, 1897 – Budapest, 1950. VII.) zeneszerző;

**-Deák Imre** (Szombathely, 1892. február 2. – Pasadena, 1945. november 17.) zongoraművész és zenetörténész. Thomán István és Bartók Béla tanítványa volt. 1921-től külföldön élt;

**-Devecseriné Guthi Erzsébet** (Budapest, 1892. VIII. 28. – Budapest, 1965. IV. 28.) operaénekes, író, műfordító. Pályáját operaénekesnőként kezdte, majd műfordítói tevékenységet folytatott;

**-Egri Irén /Révész Antalné /** (Budapest, 1892. X. 6. –) zongoratanár. Bartók Bélánál tanult a Zeneakadémián;

**-Fábián László, dr.** (Igló, 1892. IX. 3. – Budapest, 1978. VI. 19.) ügyvéd, zeneíró. Zenei tanulmányokat (zeneszerzés) Budapesten a Nemzeti Zenedében (1911–1915), esztétikai tanulmányokat a bécsi egyetemen végzett. Számos zenei tanulmánya, cikke és kritikája jelent meg más külföldi folyóiratokban és szaklapokban. Zenei lexikonok szerzője is volt;

**-Freund Leó** (1892–) zongoraművész-tanár;

**-Gábos Gyula** (Alsórákos, 1892. IX. 17. – Szatmár, 1976. IV. 3.) kántortanító. A kántortanító képzőt 1912-ben Székelykeresztúron végezte. Jól képzett zenész volt, zongorázott, orgonát, mint kántor művelte, hegedült is. Tenor hangját 1923-ban egy kolozsvári magánintézménynél az énekszakon még képezte. Tanított zongorázni, hegedülni is, ő maga a bánffyhungyadi kulturális rendezvényeken énekszámokkal szerepelt. Vezette a Református Egyházi Daloskört, a Hunyadi Munkás Ifjúság Önképzőkörének (HMIÖ) énekkarát is. 1945–57-ig Bánffyhungyadon a Vegyes Szakszervezet, a Szövetkezet Központ, a Kórház és a TOZ énekkarát vezette. 1957. december 16-tól haláláig a Szatmári Lánkos Templom kántoraként a Szatmári Református Egyházi Énekkart vezette;

**-Geyer Béla** (Paks, 1892–) tanítóképzői tanár, zenetanár. - 1910: Baján tanítói, 1914: Budapesten polgári iskolai tanári oklevelet szerzett. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán König Péternél tanult. 1910: Szakcsón tanító. 1916: zenetanári képesítést szerzett, Kalocsán, Munkácson, Szegeden, Sárospatakon, Kőszegen tanítóképzői tanár, 1931: Esztergomban az érseki tanítóképző zenetanára, a kántorképzés és az intézet férfikarának vezetője, az Esztergomi Zenekedvelők Köre zenekarának karnagya, kamarazenész. Szegeden a Szegedi Dalárda társkarnagya, a Szegedi Visszhang Dalkör alapító karnagya;

**-Guth Zoltán** (Hatvan, 1892 – Budapest, 1968) hegedűművész-tanár. 1945-1949 között a Kárpátukrajnai Szimfonikus Zenekar hangversenymestere volt. Hazatérése után a Művészeti Dolgozók Szakszervezete iskoláját vezette;

**-Harmati Sándor,** született *Herman Sándor*, 1906-tól *Harmati* (Budapest, 1892. július 9. – Flemington, 1936. április 4.) magyar származású amerikai hegedűművész, karmester és zeneszerző, aki leginkább a Jan Peerce számára 1934-ben írt "Bluebird of Happiness" című daláról ismert. A budapesti Zeneakadémián tanult, ahol 1909-ben hegedűtanári oklevelet szerzett. 1910 és 1912 között szülővárosában szimfonikus zenekar koncertmestere volt. 1914-ben az USA-ba emigrált. 1917 és 1921 között a Letz Vonósnégyesben, 1922-ben vezetője is lett; és az Elki Zongoratrióban (Ernö Rapée, zongora; Paul Gruppe, cselló; Harmati Sándor, hegedű) játszott. 1922 és 1925 között első hegedűs volt a Lenox vonósnégyesben, amelynek társalapítója is volt.

1921-ben társalapítóként részt vett az American Music Guild megalakulásában, amelyet fiatal amerikai zeneszerzők egy csoportja hozott létre azzal a céllal, hogy "megtanulják egymás zenéjét és más amerikai zeneszerzők műveit méltó módon mutassák be a New York-i közönség számára". Alapítótagok voltak még Frederick Jacobi, Marion Bauer, Emerson Whithorne, Louis Gruenberg, Charles Haubiel, A. Walter Kramer, Harold Morris, Albert Stoessel és Deems Taylor volt. 1925 októberétől 1929-ig, amikor betegsége miatt nyugdíjba vonult, Harmati az Omahai Szimfonikus Zenekar zenei vezetője volt. 1927-ben számos koncertet adott a németországi Frankfurti Nemzetközi Fesztiválon. Több alkalommal lépett fel vendégkarmesterként Párizsban és Berlinben. 1933-ban ő lett Albert Stoessel-t követve a Westchester County Music Festival karmestere, amelyen 1934-ben és 1935-ben fellépett a Westchester Fesztivál Zenekarral;

**-Kazacsay Tibor** (Budapest, 1892. III. 12. – Budapest, 1977. X. 5.) zeneszerző, zongoraművész. Tanulmányait a Zeneakadémián végezte (1914). A Nemzeti Zenedében, majd Berlinben a Klindworth-Scharwenka-Konzervatóriumban tanított zeneelméletet. Utána egy ideig Budapesten saját zeneiskolát vezetett. 1926–1936 között a Magyar Rádió zongorakísérője volt. 1933-ban a nem állami zeneiskolák országos szakfelügyelőjévé nevezték ki. 1945 után a Rádióban ismét zongorakísérő;

**-Keszler Lőrinc, dr.** (Küllöd, 1892. I. 14. – Budapest, 1978. II. 27.) zeneszerző, főiskolai tanár. A budapesti Zeneakadémián Herzfeld Viktornál, majd Kodály Zoltánnál tanult. 1921-től a Nemzeti Zenedében, 1949–1962 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szak-iskolában, majd 1973-ig a Zeneművészeti Főiskolán tanított zeneelméletet, összhangzattant. 1928-ban írt Összhangzattan c. könyve sok

kiadást ért meg, népszerűvé vált. 1959-ben megjelent Zenei alapismeretek iskolai és magánhasználatra c. könyve is. Számos kamaraművet írt át fúvósötösre, valamint Mozart D-dúr négykezes szonátáját Szimfóniattá (1958); ez utóbbit elsősorban pedagógiai célzattal jelentette meg;

**-Komáromy Pál** (Gyöngyös, 1892. VI. 2. – Budapest, 1966. VII. 3.) operaénekes, tanár. 1912-ben az Operaház ösztöndíjasa, csakhamar magánénekesé lett. Közben 1914-ig Graeff Károlynál és Drezdában Stücgoldnál tanult. A két világháború között jelentős nemzetközi hírnévre tett szert, énekelt Bécsben, 1928-ban Bayreuthban (Liszt: Szt. Erzsébet legendája), Olaszországban, Dél-Amerikában (Buenos Aires, 1936). 1945–1947-ben a budapesti Operaházigatója, irányításával az Opera alig néhány héttel az ostrom után (1945. márc. 15., Bánk bán) már megnyitotta kapuit. 1948-ban nyugdíjazták, 1959-től az Operaház örökös tagja;

**-Kossovits Pál** (1892 – Budapest, 1950. XII. 24.) zenetanár, karnagy;

**-Kőrösi Dudus Zoltán** (1892–1986) primás. A kolozsvári konzervatórium hegedű tanszakán Farkas Ödön, az Európa-szerte ismert kiváló zenepedagógus tanítványa volt. Muzsikusi pályafutása Kolozsváron, a Thália Nagykávéházban kezdődött, ahol Hunyady Sándor, Tamási Áron és Szántó György írók gyakran szórakoztatta. Többször szerepelt együtt Török Erzsivel és Palló Imrével;

**-Krausz Mihály** / magyarosítva Krasznai Mihály, külföldön Michael Krausz, Michael Krasznay-Krausz / (Pancsova, 1897. IV. 11. – Budapest, 1940. XI. 3.) zeneszerző, tanár. A Zeneakadémián Herzfeld Viktor és Kodály Zoltán tanítványa volt. Komolyzeneszerzőként indult pályája. 1916-ban díjat nyert egy miséjével. Írt nonettet vonós- és fúvóshangszerekre. 1919. május 22-én a budapesti Operaházban volt a premierje egyetlen komoly műfajú színpadi művének, a Marikának. 1923-tól kizárólag operett-, filmzene- és slágerszerzéssel foglalkozott. Előbb Bécsben, majd Berlinben élt. Zömmel német szövegre készült művei is ezekben a városokban kerültek először színpadra, olykor egy-egy évben több új darab is. Legnagyobb sikerét 1927-ben bemutatott Eine Frau von Format c. operettjével aratta;

**-Kun Imre** (Baja, 1892. VI. 27. – Budapest, 1977. X. 3.) hangversenyrendező. Szülővárosában tanult zongorázni és zeneelméletet. 1919-ben a Scala

hangversenyrendező cég titkárként alkalmazta, 1920-ban a Musica Zongorakereskedelmi Rt.-nél hangversenyosztályt szervezett. 1921-ben megalapította a Koncert Hangversenyirodát, amelynek 1949-ig ügyvezető igazgatója volt. 1928-ban részt vett a Hangversenyrendezők Nemzetközi Szövetségének alapításában, elnökségi taggá választották. 1956–1971-ben a Magyar Rádióban műsorcsere rovatvezető. 1956-ban alapította és haláláig igazgatta a budapesti Nemzetközi Zenei Versenyek Irodáját;

**-Lajtha László** (Budapest, 1892. VI. 30. – Budapest, 1963. II. 16.) zeneszerző, népzenekutató, folklórlista, népdalgyűjtő, a Nemzeti Zenede tanára és igazgatója, főiskolai tanár; a Magyar Rádió zenei igazgatója; a Néprajzi Múzeum megbízott igazgatója és népzenei gyűjteményének vezetője; a Magyar Néprajzi Társaság alelnöke. A Zeneakadémián Herzfeld Viktor (zeneszerzés) és Szendy Árpád (zongora) tanítványa volt. Hazai tanulmányaival párhuzamosan Lipcsében, Genfben és Párizsban (Vincent d'Indy-nél) tanult. Ettől kezdve élete végéig erős szálak fűzték a francia zenei élethez, gyakran járt Párizsban, ahol művei mindmáig igen népszerűek. 1910-ben kezdte meg népzenekutató munkáját. 1913-ban az MNM kötelékébe lépett, előbb a hangszergyűjteménynél, majd 1924-ig a néprajzi osztályon működött. 1928-ban Prágában részt vett az első nemzetközi népművészeti kongresszuson és Bartókkal együtt tagja lett a Népszövetség Commission Internationale des Arts et Traditions Populaires nevű bizottságának. 1930-ban a bizottság népzenei szekciójának elnöke, majd a Commission des Arts et des Lettres-ben Bartók utóda volt. 1935–1946 között a Néprajzi Múzeumban dolgozott. 1946-ban a Múzeum megbízott igazgatója, közben 1945-től egy évig a Magyar Rádió zenei igazgatója is volt. Pedagógiai munkásságát a Nemzeti Zenede tanáraként kezdte 1919-ben, 1945 után az intézet igazgatója 1949-ig. Ettől kezdve visszavonultan élt, 1952-ben rövid ideig a Zeneművészeti Főiskolán fizetés nélkül népzene gyűjtést tanított. 1947-ben az International Folk Music Council (Nemzetközi Népzenei Tanács) igazgatóságának rendes tagja, 1955-ben a Folk Arts Center 1. tagja lett, s ugyanebben az évben az Institut de France (Académie des Beaux Arts) 1. tagjává is megválasztották. Művészetére a francia iskola volt nagy hatással, ami elsősorban hangszerelésén, zenekari hangzásvilágán érződik. Ennek ellenére életműve szervesen illeszkedik a század első felének a népzenei hagyományokra támaszkodó magyar zenekultúrájába. Mint folklorista rendkívül értékes kutató- és gyűjtőmunkát végzett;

**-Losonczy Dezső** (Torontáltorda, 1892. VII. 26. – Budapest, 1950. VI. 8.) magyar karmester, zeneszerző;

**-Oláh Ernest** (Cegléd, 1892. IV. 24. – 1954) neves prímás;

**-Podhradzky Imre** (1892 – Budapest, 1963. VII. 4.) zenetanár, zenetörténész;

**-Pornói Rezső** (Zichyújfalu, 1892. II. 24. – Rákospalota, 1959. VIII. 17.) gimnáziumi énektanár, római katolikus kántor, egyházkarnagy. Tanítóképzőben szerezte kántori oklevelét. Előbb a Nemzeti Zenedében, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait. Hegyi Emánuel tanította zongora szakon. 1913-ban kapta meg középiskolai énektanári oklevelét, ezután a rákospalotai Szent Erzsébet-templom vegyeskarának volt a karnagya. 1916 és 1918 között a budapesti Wagner Gimnázium énektanára és vegyeskarának vezetője volt, valamint a Szent László cserkészcsapat fúvószenekarának karnagya. Pornói János mikor elhagyta a katonai pályát, akkor testvérével, Pornói Rezsővel a rákosszentmihályi egyházközség szolgálatába álltak. Pornói Rezsőt kántorrá választották;

**-Rácz Norbert** (Jászapáti, 1892 –) budapesti primás, nótaszerző;

**-Radnai Miklós** (Budapest, 1892. I. 1. – Budapest, 1935. XI. 4.)

zeneszerző, főiskolai tanár, az Operaház igazgatója. A budapesti Zeneakadémián zenészerzést Koessler Jánostól, majd Herzfeld Viktortól tanult, majd Münchenben Felix Mottlnál folytatta tanulmányait. 1912-től a budapesti Fodor Zeneiskolában tanított. 1919-től operaházi kinevezéséig a Zeneművészeti Főiskola zeneelmélet-tanára volt. 1925-ben váratlanul őt nevezték ki a budapesti Operaház igazgatójává. Tíz évig, tragikus korai haláláig állt a színház élén, mely vezetése alatt érte meg egyik virágkorát: európai színvonalra emelkedtek az előadások. Ő szerződtette vezetőkarasternek Sergio Failonit, ő emelte ki a korrepetitorok sorából Ferencsik Jánost;

**-Révhegyi Ferencné** (Beszterce, 1892. V. 17. – Budapest, 1987.VII. 25.) énekművész, zeneakadémiai énektanár. Zenei tanulmányait Helge Lindberg (Párizs), Hans Swarowsky (Bécs) és Anthes György tanároknál folytatta. 1949-től a Zeneművészeti Főiskola énektanára, számos nemzetközi énekverseny zsűritagja, több neves énekes generáció kiváló pedagógusa volt. Pedagógiai tevékenységét nyugalomba vonulása után is, haláláig folytatta;

**-Rubovszky István** (1892–1941) budapesti kántortanító, zenetanár;

**-Schadl János** (Keszthely, 1892. VIII. 25. – Tata, 1944. márc. 1.) festő, zenetanár. Zenei tanulmányait Bécsben Emil Sauernél végezte, 1915-ben Keszthelyen megismerkedett Ferenczy Károllyal, s még ebben az évben beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára. Tatatóvároson él, mint zenetanár;

**-Somló József** (1892–1954) operaénekes, tanár. Pályáját a kassai színházban, majd a Városi Színházban kezdte (1914, ill. 1921), 1923-ban lett a budapesti Operaház tagja. Főleg Wagner műveiben nyújtott európai szintű, kimagasló alakításokat, a háborúk közti évtizedek legjelentősebb magyar Dávidja és Miséje volt. Visszavonulása után énekmesterként tevékenykedett;

**-Susnek Anna** (1892–1968) operaénekes-tanár;

**-Szegedi Károly** (Sarkad, 1892. II. 25. – 1938. I. 5.) karmester, zenetanár. Szinte minden hangszeren tudott játszani, ezért a sarkadi Levente Zenekar vezetője lett. 12-14 éves gyermekeket szervezett be, s tanította kottaolvasásra, hangszerkezelésre. A csoport tagjaiból zenészek lettek. Fellépéseik ünnepségeken, vasárnapi térzenéik élményszámba mentek. Szerzeményei, kottái ismeretlen helyen kallódnak;

**-Széptóth Mária, Nemcsics Elekné** (Tápé, 1892 – Pápa, 1936): tanítóképző-intézeti ének- és zenetanár, zongoraművész, zeneszerző. Zenészcsaládból származott, szülei 1896-ban költöztek Pápára. Gyermekek művészi tehetsége már korán megmutatkozott. A Zeneművészeti Főiskolán szerzett tanítóképző-intézeti és énektanári oklevelet. 1911-től 1935-ig tanított az irgalmasnővérek pápai tanítóképzőjében. 1919-ben házasságot kötött Nemcsics Elek matematika-fizika szakos tanárral. Zongoraművészként számos dtúli városban szerepelt. Repertoárjában Bach, Beethoven, Liszt művei mellett saját szerzeményei is szerepeltek. Petőfi, Vörösmarty, Sík Sándor költeményeire is írt dalokat, kórusműveket, miseénekeket.

**-Szigeti József** (Budapest, 1892. IX. 5. – Luzern, 1973. II. 19.) hegedűvész-tanár. Gyermekkorában Hubay Jenőnél tanult hegedülni a budapesti Zeneakadémián. 1906-tól Angliában élt, és mint pedagógus is hírnevet szerzett. 1917–1924 között Genfben a konzervatóriumban tanított. 1924-ben a világjáró művészek közül elsőnek kereste fel a Szovjetuniót, ahol több ízben vendégszerepelt, és számos

bravúros átiratát is közreadták. 1925-ben először hangversenyezett az USA-ban, ahol 1926-ban telepedett le. Századunk első felének nagy zeneszerzői, Sztravinszkij, G. Enescu, Ravel, Prokofjev műveinek megismertetésében jelentős szerepe volt. Bartók Első rapszodiájának zongora-, majd zenekarral kísért változatát ajánlotta Szigetinek (1928), akivel 1939. jan. 9-én a New York-i Carnegie Hallban mutatta be a Kontrasztok c. kamaraművének első, kéttételes változatát, majd 1940 áprilisában a végleges, háromtételes változatot is kettejük, valamint Benny Goodman klarinétművész társaságában vette hanglemmezre a New York-i Columbia cég. Bartókkal adott hangversenyt a New York-i Congress Hallban. Együtt készítettek átiratot Bartók Gyermekeknek c. sorozatának 7 darabjából Magyar népi dallamok címmel. 1951-ben végleg Svájcba költözött;

-**Takács László** (Cegléd, 1892 –) egyházi karnagy, főkantor. Zenét a Nemzeti Zenedében, majd a Zeneművészeti Főiskolán Krammer Teréztől és Sík Józseftől tanult. Hangversenyeken közreműködő énekes, 1931-: a kiskunfélegyházi Sarlós Boldogasszony-főteplomp főkantora, 1932-: a Kiskunfélegyházi Polgári Daloskör karnagya, mellyel kórusversenyeken díjakat nyert;

-**Telmányi Emil** (Arad, 1892. VI. 22. – Holte, 1988, VI. 18.) hegedűművész-tanár. 1905 és 1911 között a budapesti Zenekadémián Hubay Jenő (hegedű), Koessler János (zeneszerzés) és Herzfeld Viktor (kamarazene) tanítványaként végzett, s szerzett művészi diplomát. 1919-től mint opera- és hangversenydirigens működött külföldön, e minőségében 1927-ben mutatkozott be a budapesti közönségnek. 1929 után saját (utazó) kamarazenekara élén dolgozott. 1919-től Koppenhágában élt, de hosszú ideig szinte évente szerepelt Magyarországon is. 1940 és 1969 között az århusi konzervatórium tanára volt. A modern magyar hegedűművészet egyik kimagasló képviselője, rendkívüli fantáziájú, elmélyült művész;

-**Waldbauer Imre** (Budapest, 1892. IV. 13. – Iowa, USA, 1953. XII. 3.) hegedűművész, kamarazenei művész, zeneakadémiai tanár. A Zeneakadémián többek közt Hubay Jenő volt a legfőbb mestere. 1910-ben megszervezte Kerpely Jenő gordonkaművésszel, valamint Molnár Antal (brácsa) és Kornstein Egon (II. hegedű), később Temesváry János (II. hegedű) zenészekkel a Waldbauer–Kerpely-vonósnégyest, amely komoly szerepet játszott a modern magyar kamarazenei művek bemutatásával, műsoron tartásával, egyebek közt Kodály Zoltán és Bartók Béla korai műveit az ő előadásukban ismerhette meg először a

közönség. Elvitathatatlan érdemeket szereztek Lajtha László, Weiner Leó műveinek bemutatásával is, de műsoron tartottak külföldi modern szerzők műveit, mint például Hindemith, Schönberg kamarazenei kompozíciói. Waldbauer Imre magántanítványok vállalásán túl, 1913–1914-ben az állami támogatású, Székesfővárosi Zenetanfolyam hegedűtanára lett. 1918–1919-ben első ízben lett a Zeneakadémia tanára. Később 1927–1928-as tanévben ismét tanári megbízatást kapott, majd 1934 júniusában megkapta a végleges kinevezését is. Ettől az időtől fogva a Zeneakadémia hegedűtanára. A hegedű-főtanszak mellett a hegedűtanár képző szak vezetője, és a kamarazene tanárává is kinevezték. Tanítványai között olyan neves zenészeket találni, mint Lukács Pál brácsaművész, hegedű- és énektanár, tanszékvezető, a Zeneakadémia későbbi rektorhelyettese, vagy Pauk György, a londoni Királyi Zeneakadémia hegedűtanszék vezetőjévé lett hegedűművész, Havas Kató, az Oxfordban élő hegedűművész-tanár, Sándor Frigyes hegedűművész, karmester és hegedűtanár, vagy többek között Starker János csellista;

**-Závodszy Zoltán** (Bátorkeszi, 1892. VII. 18. – Budapest, 1976. IX. 8.) zeneakadémiai operaénekes-tanár, műfordító. Énektanulmányait Anthes György, az európai hírű Wagner-tenor irányításával végezte. 1920-ban szerződtette az Operaház. 1920–1921-ben az Operaház ösztöndíjasa, 1921–1948 között magánénekes, 1943-ban az Operaház örökös tagja lett. A budapesti Zeneakadémia és a bécsi konzervatórium tanára volt. Zeneműfordítói tevékenysége is jelentős, számos operát és több mint 600 dalt ültetett át magyarra;

**Zolnai Klára** (Székesfehérvár, 1892. XII. 16. – Budapest, 1945. VI. 7.): könyvtáros, bibliográfus, ~ Gyula leánya. A Zeneművészeti Főisk.-n zenetanári oklevelet szerzett és tizenöt évig zenetanárként működött. Utána egyetemi tanulmányokat folytatott a budapesti egyetem bölcsészkarán a magyar-olasz szakon, 1932-ben bölcsészdoktori oklevelet nyert. 1930-tól az OSZK-ban működött. Mátyás király könyvtárával és a Corvinákkal foglalkozó bibliográfiai munkássága a Corvina-kutatás nélkülözhetetlen segédeszköze;

### **125 éve született**

**-Balogh Ernő** (Budapest, 1897. IV. 4. – Mitchelville /USA/, 1989.

VI. 2.) zongoraművész, zeneszerző, kritikus. Csodagyermekként hét évesen a budapesti Zeneakadémia növendéke. Szendy Árpád, majd Bartók Béla és Kodály Zoltán tanítványa volt. A budapesti Rózsavölgyi Zeneműkiadó már a nyolcéves „komponista” szerzeményeit is kiadta. 1912-ben Liszt-ösztöndíjat nyert, majd Berlinben tanult, s ott debütált 1920-ban. Évekig turnézott Európa nagyvárosaiban; 1924-ben az USA-ba emigrált. New York-ban egyengette – az akkor ott még alig ismert – Bartók B. első útjait. Szerzett számára hangversenyrendezőt, kiadót. Elérte, hogy az ASCAP (az a zenei szervezet, amelynek tagja csak teljes jogú USA-állampolgár lehet) felvette tagjai közé a nem amerikai állampolgár Bartókot. Éveken át a nagybeteg zeneszerző orvosi és kórházi számláit is fizette;

**-Baranyai Gyula** (Szeged, 1897. VIII. 11. – Budapest, 1978. I. 23.) gordonkaművész, tanár. Zenei tanulmányait a Szegedi Zeneiskolában kezdte, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskolán folytatta. 1923–1924-ben a Magyar Állami Operaház zenekarában működött. 1926–1927-ben a Fővárosi Felsőbb Zeneiskola, 1929-ben az Állami Zenekonzervatórium tanára. 1932-től Szombathelyen, Kőszegen és Sopronban működött. A Soproni Zeneegyesület hangversenyein 1934-ben Bach és Beethoven vegyeskari és zenekari műveit vezényelte. Tanított a szombathelyi és a soproni zeneiskolában. Kőszegen megszervezte és vezette a Kőszegi Éneklő Ifjúság hangversenyeit 1935-ben (700 dalos), s az összkarokat vezényelte. 1936–1944-ben vezette a Szombathelyi Collegium Musicumot, a Budapesti Ludovika Akadémia Ének- és Zenekarát; 1952–1963 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet tanára Újpesten;

**-Békefi József** (Zalakoppány, 1897. VI. 4.–) tanár, zeneszerző, költő, író. Zenei tanulmányait magánúton végezte. Sokféle hangszeren játszott. Tanügyi segédtitkár, Zala várm. kir. tanfelügyelőhelyettese. Több dalárdának volt karnagya, a zalaegerszegi állami gimnázium énektanára. Művei: magyar dalok, táncdarabok, zenekari művek, melodramák;

**-Bolla Géza** (Csapod, 1897. VII. 7. – Hegykő, 1963. I. 11.) tanító, zenetanár, népművelő, kórusvezető. A pápai Állami Tanítóképzőben diplomázott, kapott tanítói oklevelet. Segédtanítóként működött Vitnyédén, majd Mosonszentmiklóson. 1920-ban a hegykői népiskolához került, ugyanebben az évben elnyerte az igazgató-tanítói kinevezést is. Tanítói, nevelői és népművelési tevékenysége mellett szorgalmasan folytatta zenei tanulmányait; 1927-ben a

budapesti Zeneművészeti Főiskolán középiskolai énektanári oklevelet szerzett. Hegykőn folytatta munkáját az 1925-ben megalakított Hegykői Vegyeskarral, amelynek tagjai egyszerű földműves fiatalok voltak. Zenei tehetsége kiváló pedagógiai érzékkel párosult. Meg tudta szerettetni az egyszerű parasztemberekkel a klasszikus kórusmuzsikát, majd bevonta őket ennek szolgálatába, a Magyarországon akkor kibontakozó kórusmozgalomba. Első szereplésük 1928-ban, Kapuváron volt, a kerületi dalosversenyen; a bemutatkozás sikerrel járt, első díjat nyert az énekkar, két soproni vegyeskar előtt. 1930-ban az Országos Magyar Dalszövetség (OMDSZ) a Hegykői Vegyeskart felvette tagjai sorába. 1940-ben Győrben rendezték az Országos Dalosversenyt és itt az aranyérmes csoportban első díjat kapott a hegykői énekkar;

**-Demse Dávidné** (Moldva, 1897 – Sásd, 1975. I. 7.) népi énekes, a népművészet mestere. A moldvai magyar népdalok megőrzője és terjesztője volt. Énekeit Várnai Ferenc pécsi népdalkutató jegyezte fel;

**-Dajos Béla** / Leon/ Lew Goltzmann, Sándor Józsi/ (1897– 1978) ukrán/magyar hegedűs, zenekarvezető;

**-Erdész /Eisler/ Mihály** (Perlasz /Szerbia/, 1897. IV. 8. – Debrecen, 1980) gordonka- és kamarazenetanár;

**-Farkas János** (Cegléd, 1897 –) ceglédi cigányprimás;

**-De Fries Károly** (születési neve: Carlo De Fries / (Braunschweig, 1897. IV. 29. – Budapest, 1950) magyar zeneszerző, karmester. zeneszerző, karmester. Elsősorban operettszerzőként vált ismertté;

**-Friss Antal** (1897. I. 18. Budapest – Budapest, 1973. II. 25.) gordonkaművész-tanár, gordonkaiskola-író. Budapesten Son Harrynál gordonkázást, Kovács Sándornál és Hammerschlag Jánosnál zeneelméletet tanult. 1922-től a Nemzeti Zenede gordonka- és kamarazene-tanára, emellett a Városi Színház zenekarának (1922–1931), majd a Magyar Rádió zenekarának volt szóló csellistája (1936–1951). Nyugdíjba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára (1950–1972). Közben 1951–1953 között a Békés-Tarhosi Ének és Zeneiskolában is tanított;

**-Géczy Barnabás** (Budapest, 1897. III. 4. – München, 1971. VII. 2.) hegedűművész, karmester. A budapesti Zenekadémián hegedülni Hubay Jenőnél tanult. 1919-ben az Operaház koncertmesterének nevezték ki, de nemsokára a szalonzene tolmácsolására tért át. A húszas években Berlinben az Esplanade Szállóban nyerte el azt a hírnevet, amelynek alapján az ötórás tea Paganinijének nevezték;

**-Guttmann Márta** (Véménd, 1897. V. 10. – Budapest, 1981. V. 18.) hárfaművész-tanár. Hárfá tanulmányait, mint csodagyerek a Zeneakadémia 1911-ben létesült speciális művészképző tanszakán végezte. Tanára Mosshammer Román volt. Ő volt az egyik első, akit felvettek erre a szakra, illetve később az első diplomás női magyar hárfás;

**-Hodula István** (Budapest, 1897 – Budapest, 1935) zeneszerző, zongoraművész. A Zeneakadémián Dohnányi Ernő, Siklós Albert és Székely Arnold növendéke. 1928-34 között a Nemzeti Zenede, 1934-től pedig a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára volt;

**-Illiczky László** (Nagybecskerek, 1897–1869) zongorista, zeneszerző, zenekarvezető, karnagy, szövegíró;

**-Kálmán Andor** /álnevei: Bástya Árpád, Nicu Romoșan, Pablo Velez / (Szeged, 1897. IX. 4. – Temesvár, 1965. IX. 19.) zeneszerző, szövegíró, szerkesztő, újságíró, tanár. Tanulmányait szülővárosában végezte, ahol a városi zeneiskolát is látogatta. Autodidakta zeneszerzőként számos dalt, operettet és kórusművet szerzett;

**-Keil Ernő** (Johannesberg, 1897. IV. 26. – Budapest, 1984. III. 15.) harsonaművész, karnagy. 1911–1915 közt Presnitzben tanult; az I. világháború után Budapesten telepedett le. 1920-1923 közt a budapesti Zeneakadémián tanult. 1920–1960 közt a budapesti Operaház zenekarában harsonázott, nyugdíjba vonulásáig. 1935–1945 között a Nemzeti Zenedében harsonát és zenekari gyakorlatot tanított. 1954-ben a Ganz MÁVAG koncert- fúvószenekar karmestere volt, 1959-ben a Magyar Néphadsereg zenei szakközépiskolájában tanított. Kiváló fúvószenekari hangszereléseket, átiratokat készített Beethoven, Liszt, Goldmark, Erkel, Dohnányi, Kodály, Ránki György stb. műveiből;

**-Kertész Gotthárd János, dr.** (1897 – Pannonhalma, 1980. XII. 6.) középiskolai ének-zenetanár;

**-Kertész Lajos** (Szeged, 1897. XII. 27. –) egyetemi énektanár, karnagy;

**-Kisfalvy Ferenc** / /Feri/ / Klein Ferenc/ (1897–) jazzénekes;

**-Koch Aurél** (Budapest, 1897–) dalénekes;

**-Kósa György** (Budapest, 1897. IV. 24. – Budapest, 1984. VIII. 16.) zeneszerző, zongoraművész, egyetemi tanár. Kósa György (Bp., 1897. IV. 24. – Budapest, 1984. VIII. 16.) zeneszerző, zongoraművész, egyetemi tanár. 1905-ben a budapesti Zeneakadémián Székely Arnold zongoratanár előkészítő tanfolyamán, néhány éven át Bartók Bélánál tanult. Tanácsára Dohnányi Ernőnél szerzett zongoraművészi oklevelet. Zeneszerzésben Herzfeld Viktor volt mestere. Egy évvel diplomájának megszerzése előtt (1917) a Magyar Királyi Operaház korrepetitoraként dolgozott. 1927-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanárává nevezték ki. 1945 után egy ideig főtanszakvezetőként is működött. 1962-ben a Zeneakadémiáról nyugdíjba vonult, de még éveken át nyilvánosan is koncertezett (1964-ben az Orsz. Filharmónia Kamaratermében végigjátszotta;

**-Krasznay Krauss Mihály** (1897 – Budapest, 1940. XI. 6.) zeneszerző, tanár;

**-Kroó Margit** (1897–?1994) énekművész-tanár;

**-Kutas Lujza** (1897 – Budapest 1961) zenetanár;

**-Laurisin Lajos** (Kalocsa, 1897. III. 26. – New York, 1977. I. 10.) operaénekes, tanár. Tanulmányait a Rákosi Szidi színiiskolában, majd a Zeneakadémián Szabados Béla növendékeként végezte. 1926–1944 között az Operaház magánénekes;

**-Medveczky Bella, Detre Lászlóné** (Zombor, 1897. V. 26. – Budapest, 1969. X. 24.) író. A budapesti Zeneakadémián operaénekesi és énektanári oklevelet szerzett és több éven át szerepelt, mint magánénekes. Első írásai az 1920-as években a Nyugatban jelentek meg. Kedvelt író lett és utóbb teljesen az irodalomnak élt. Regényeit érdekes meseszöveg jellemzi. Népszerűek voltak

ifjúsági regényei. Az ötvenes évek végétől a Pest megyei Tanács orvosi szakkönyvtárát vezette. Több művét olaszra és spanyolra is lefordították;

**-Németh Mária** (Körmend, 1897. III. 13. – Bécs, 1967. XII. 18.) énekművész, tanár. A budapesti Zeneakadémián Anthes Györgynél és László Gézánál tanult énekelni. 1923–1924-ben lett a budapesti Operaház tagja volt. 1924-ben Franz Schalk szerződtette a bécsi Állami Operaházhoz. 1925-től éveken át ünnepelt énekes volt a Salzburgi Ünnepi Játékoknak is. Nyugalomba vonulása után énektanítással foglalkozott;

**-Péczy Attila** (Rákosszentmihály, 1897. VIII. 13. – Weiden, NDK, 1964. VII. 6.) népzene gyűjtő, muzeológus, orvos. Kodály Zoltán tanítványa volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, majd Bartók Béla népzene gyűjtő munkatársa. Népzenei gyűjtései elsősorban Zala és Csongrád megyéhez kapcsolódnak. 1949-től a szegedi, 1953-tól haláláig a hódmezővásárhelyi múzeum munkatársa;

**Polgár Margit** (1897 – 1965. I. 11.) zenetanár;

**-Rácz Ilona** (Zombor, 1897. IX. 3. – Budapest, 1985. V. 6.) népzene kutató, zenetanár. Zenei tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte Kodály Zoltán (1917–1919) és Bartók Béla (1916–1919) tanároknál, akiktől zeneszerzést, zeneelméletet, zongorát és magyar népzene t tanult. 1921-ben kitüntetéses zongoratanári diplomát kapott. Évekig tanított a Budapesten a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában; 1938-tól Bartók Béla közvetlen munkatársa volt a magyar népdalok rendszerezésében az MTA-n, 1948-ban a Magyar Népzene Társaság szerkesztésében végzett hasonló munkát Kodály Zoltán munkatársaként; 1953-tól az MTA Népzene kutató Csoport, majd a Zenetudományi Intézet tudományos munkatársa volt;

**-Recska Ilona** (1897–1970) zongoratanár. A bajai Liszt Ferenc Zeneiskola alapító tanári karának tagja volt. Nyugdíjazása után otthonában is tanított;

**-Sally Géza** /Salamon Géza/ (1902–1957) zeneszerző;

**-Schreiner Eleonóra Benigna Consolata** (Bécs, 1897. II. 3. – Budapest, 1991. IX. 5.) apáca, zenetanár. 1918: a Magyar Királyi Zeneakadémián végzett hegedű szakon. 1926: Törökbálinton polgári iskolai zenetanár, 1929: Zalaegerszegen

polgári iskolai és tanítónőképzői zenetanár. Az államosítás után magánórákat adott Gödön és Budapesten;

**-Stanics István** (1897–1948) zeneművész, tanár. Őt számos zenekar mondhatta oszlopos tagjának. Londonban is muzsikált, de hírnevét „karmesteri” működésének köszönhette. A karmesterség betanító mestert jelentett. A kottát nem ismerő zenészeknek a karmester egyenként előjátszotta a szólamokat, betanította, beléjük sulykolta a művet;

**-Steiner Lenke** (Völcséj, 1897. január 4. –) zongoratanár (Városi Zeneiskola, Pápa – tanár);

**-Szathmári / Sauerwald / Géza** (Nagybecskerek, 1897. III. 1. – Szeged, 1978. X. 8.) karmester, zeneszerző, tanár, kritikus. Tanulmányait Szegeden Fichtner Sándornál kezdte, 1921-től a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Koessler Jánosnál (zeneszerzés) végezte. 1921-től a budapesti Nemzeti Zenede, 1923-tól a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára; 1936–1940 között a Debreceni MÁV Filharmónikus zenekar karnagya; 1945–1949-ben a Szegedi Nemzeti Színház karigazgatója; 1946-tól a szegedi Zenei Szakközépiskola zeneszerzés-zeneelmélet tanára; 1947–1961 között a Délmagyarország c. lap zenekritikusa; 1949-50-ben a szegedi Filharmóniai Zenekar karnagya;

**-Széll György** /George Szell, Széll / (Budapest, 1897. VI. 7. – Cleveland, 1970. VII. 30.) karmester, zongoraművész. Hosszú ideig volt elismert, sikeres vezető karmestere a Cleveland Orchestrának, akikkel – és más zenekarokkal is – a standard zenei repertoár javát lemezre rögzítette. Széll György Bécsben kezdte szervezett zenei tanulmányait, Richard Robertnél tanult zongorázni. A zongora mellett Eusebius Mandyczewskinél (Brahms barátjánál), majd egy rövid ideig Lipcsében Max Regernél zeneszerzést tanult. Széll György 1939-ben, a második világháború kitörésekor egy ausztráliai turné után érkezett az USA-ba, és családjával New Yorkban telepedett le. Egy évig tanított, s egyre gyakrabban kapott vendégkarmesteri meghívásokat. Ezek között az egyik legfontosabb az a négyes hangversenysorozat volt 1941-ben, amihez Arturo Toscanini segítette hozzá: az NBC Szimfonikus Zenekarát vezényelte. 1942-ben debütált a Metropolitan Operában, és a következő négy évben rendszeresen vezényelte a társulatot, 1943-ban pedig a New York-i Filharmonikusokat dirigálta. 1946-ban

megkapta az amerikai állampolgárságot. 1946-ban lett a Cleveland Orchestra főzeneigazgatója, és egészen a haláláig betöltötte ezt a funkciót;

**-Szesztay Sándorné, özv. Szikszay Sára** (1897 – Budapest, 1982. VII. 1.) zenetanár;

**-Strohmayer Ádám** (Vecsés, 1897. V. 8. – Vecsés, 1962. IX. 27.) katonazenész. 1922-től 1934-ig, nyugdíjazásáig a 2. honvéd gyalogezred zenekarában játszott Pazeller, Szegő és Seregi Artúr keze alatt. Itt tanulta meg második, kötelező hangszerként a bőgőt;

**-Szathmári /Sauerwald/ Géza** (Nagybecskerek, 1897. III. 1. – Szeged, 1978. X. 8.) karmester, zeneszerző, tanár, kritikus. Tanulmányait Szegeden Fichtner Sándornál kezdte, 1921-től a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Koessler Jánosnál (zeneszerzés) végezte. 1921-től a budapesti Nemzeti Zenede, 1923-tól a Székesfővárosi Felsőbb Zeneisk. tanára; 1936–1940 között a Debreceni MÁV Filharmónikus zenekar karnagya; 1945–1949-ben a Szegedi Nemzeti Színház karigazgatója; 1946-tól a szegedi Zenei Szakközépisk. zeneszerzés-zeneelmélet tanára; 1947–1961 között a Délmagyarország c. lap zenekritikusa; 1949-50-ben a szegedi Filharmóniai Zenekar karnagya. Kamarazene- és zongora-műveket komponált, 1927-ben szerzői estje volt a Zeneakadémián, több koncerten elhangzottak kamaraművei, kórusai.

## **120 éve született**

**-Ágasvári Sándorné** (1902– 1973) népdalgyűjtő énekes Kisterenye, palóc dalok;

**-Ambrózy Béla** (Losonc, 1902. IX. 15. – 1911) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongoraművész-tanára 1939–1969 között;

**-Antos Kálmán** (Körmöcbánya, 1902. XI. 19. – New York, 1985. V. 16.) zeneszerző, egyházkarnagy, zenepedagógus. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián (1922–1926) és a berlini egyetemen (1926–1930) végezte. 1930–1944 között a szegedi dóm orgonistája, 1934–1944-ben a városi zeneiskola elmélettanára. 1944-ben Rómába távozott, majd az USA-ban telepedett le. 1956-ban diplomát szerzett a New York-i egyetemen. 1947–1952 között a Manhattanville College előadója, 1952-től 1959-ig orgonatanára, 1960-tól a

Morus Szent Tamás-templom (Church of St. Thomas More) orgonistája és zeneigazgatója;

**-Asztalos Béláné Lévy Adél** (1902–Salgótarján, 1974. IV. 10.) zenetanár;

**-Bardócz Dénes** (1902 –) énekművész. A Nemzeti Zenede operatanszakán tanult;

**-Brodszky Ferenc** (Rákospalota, 1902. I. 23. – Budapest, 1974. XI. 18.). Az Újpesti Konzervatórium és két magán-zeneiskola tanára (1923–1936), a veszprémi zeneiskola igazgatója (1934–1942), egyúttal a székesfehérvári, a szombathelyi és a győri zeneiskolában is tanított gordonkát, zongorát, zeneelméletet és zenetörténetet. A budapesti Fodor Zeneiskola titkára (1943–1947), a Fővárosi Zeneiskolai Szervezet egyik alapítója és szervezője (1948–1949), majd Budapesten ismét zenetanár (1949–1966). Magyarországon elsőként kezdeményezte zeneművek korhű hangszereken való megszólaltatását. Az 1920-as–1930-as években elsajátította a régi hangszereken (viola da gamba, csembaló, ill. lant és gitár) való játékot; első historikus igényű hangversenyét Régi zene régi hangszereken címmel adta (1931). Kutatóként régizene- és hangszer-történettel, valamint Veszprém és környéke reformkori zenetörténetével fogl. Gitártörténeti írásai nagy feltűnést keltettek: elsőként tagadta a gitárnak a lantból való egyenes származását;

**-Buttola Ede** /művésznevek: *Eduard; Eddy Buttler*/ (Budapest, 1902. augusztus 1. – 1981) zenekarvezető. Rákosi Szidi színiiskolájába járt, majd Losonczy Dezsőtől tanult zeneszerzést. Kiváló zongorista, szaxofonos, klarinétos és énekes volt. „Jolly Boys” nevű hétfogú zenekart szervezett a harmincas években;

**-Csomasz Tóth Kálmán** (Tapolca, 1902. IX. 30. – Budapest, 1988. XI. 20.) főiskolai tanár, bölcsészdoktor, a zenetudományok kandidátusa, szerkesztő, református lelkész, teológiai tanár, zenetörténész, himnológus;

**-Debreceni Kiss Lajos** (Debrecen, 1902– Budapest, 1951. január 20.) hegedűművész, primás, zeneszerző. Már nyolcéves korában atyja zenekarában muzsikált, majd 12 évig a zenedében folytatta hegedűtanulmányait. Saját együttesével 1925-ben jött Budapestre, de csakhamar külföldre szerződött. Három gyárban kétszázánál több hanglemeze készült. Nagy létszámú zenekarával, évekig Bécsben és Berlinben koncertezett;

**-Dobránszky Clarisse** (1902– Budapest, 1981. VI. 29.) zongoraművész-tanár;

**-Endre Emil** (1902 – Budapest, 1969. I. 19.) karmester, zeneszerző;

**-Ferenczi György** (Budapest, 1902. X. 8. – Budapest, 1983. VII. 28.) zongoraművész-tanár. Hatévesen már a budapesti Zeneakadémia hallgatója. Zongorázni Thomán Istvánnál, kamarazenét Weiner Leónál tanult. 1924–1931 között a Nemzeti Zenedében tanított, majd 1938-ban Dohnányi mesteriskoláját végezte el. 1946-tól a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára volt. 1974-ig, nyugdíjba vonulásáig mesterkurzust tartott Salzburgban. Művészetéhez leginkább Chopin művészete állott közel;

**-Gombosi Ottó** (Budapest, 1902. X. 23. – Natick, USA, 1955. II. 17.) zenetörténész. Kovács Sándor, Weiner Leó és Siklós Albert tanítványa. 1926–1927-ben az általa alapított Crescendo c. folyóirat szerkesztője. 1927-ben Németországba költözött, ahol folyóiratok munkatársa volt. 1935-ben a római magyar intézetnél működött. 1939-től az USA-ban élt, ahol több egyetemen is tanított. 1951-től a Harvard Egyetem tanára. Nagy értékű munkáiban főként a középkor és a reneszánsz zenéjével foglalkozott;

**-Gyöngy Pál** (Bécs, 1902. X. 19. – Budapest, 1990. VI. 28.) zeneszerző, publicista; a Magyar Zeneszerzők és Szövegírók Szövetsége, majd a Művészeti Alap igazgatója. Tanulmányait magánúton végezte Bécsben és Budapesten;

**-Halász Ilona** (Budapest, 1902 –) hegedűművész-tanár. A Zeneakadémián végzett 1930-ban. Gyenes Lili zenekarával hangversenyezett 1937-ig. Törökországban tanított és hangversenyezett 1949, majd a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára lett;

**-Hermann Pál** /idegen nyelvterületen Paul Hermann / (Budapest, 1902. III. 27. – 1944) gordonkaművész és zeneszerző. A Liszt Ferenc Zeneakadémián tanult 1915–1919 között, ahol tartós kapcsolatokat alakított ki tanáraival: Bartók Bélával és Kodály Zoltánnal, akik zeneszerzést tanítottak neki, Székely Zoltán hegedűművésszel valamint Frid Géza és Kraus Lili zongoraművészekkel. A Liszt Ferenc Akadémián csellótanára Schiffer Adolf volt, zeneszerzésre Weiner Leó is tanította, aki egyben a kamarazene tanára is volt. Csellót és zeneszerzést tanított a

Berlini Művészeti Egyetemen 1929 és 1934 között. Mivel Berlinben változott a politikai légkör, Brüsszelbe költözött. 1934–1937 között ott élt, majd később 1937 és 1939 között Párizsban és Dél-Franciaországban. Vichy rezsimje alatt, 1944 februárjában Toulouse városából a Drancy táborba deportálták, majd 1944. május 15.-én a Balti-államokba küldtek, a nevezetes Drancy Convoy 73-on. Ezt követően senki nem hallott felőle;

**-Horváth István** (1902 – Budapest, 1973. V. 23.) tanító, zenetanár;

**-Kepes Ferencné Lukács Sári** (1902 – 1939. VIII. 28.) zongoraművész-tanár, író;

**-Kerényi György** (Csorna, 1902. III. 9. – Budapest, 1986. XII. 30.) népzene kutató, zeneszerző, szerkesztő, tanár, karnagy. Középiskolába a Veszprémi Piarista Gimnáziumba járt, 1920–1925-ös években a Budapesti Zeneakadémián Kodály Zoltán tanítványa. Eötvös-kollégistaként a budapesti tudományegyetemen Magyar Jambus dallamok ritmusa címen írta doktori disszertációját. 1925 és 1930 között Győrben tanár, karnagy és a Győri Hírlap munkatársa. Berlinben és Rómában ösztöndíjas, majd 1933-tól 1950-ig szerkesztette az Énekszó és az Éneklő Ifjúság c. folyóiratokat. Vezette a Chinoi gyár vegyes karát, főmunkatársa az MTA népzene kutató csoportjának. 1949 és 1970 között az MTA Zenetudományi Intézete népzene kutató csoportjának osztályvezetője és a Magyar Népzene Tára egyik főszerkesztője. 1929 után rendszeresen foglalkozott népdalgyűjtéssel. Gyűjtőmunkájának fontos állomásai a Balaton-felvidéki és Sümeg-környéki falvak;

**-Klimes Károly** (Budapest, 1902. V. 26. – Budapest, 1968. II. 12.) ideggyógyász. Középiskolás korában elvégezte a zeneakadémiát; előbb korrepetitor, később karmester volt a budapesti Városi (ma Erkel) Színházban. Orvosi oklevelet a budapesti egyetemen szerzett (1926);

**-Kondor Leó** /Lipót / /Leo Condor/ (Budapest, 1902 – Budapest, 1976) zongoraművész, zeneszerző, zenetanár, zenekarvezető. Tanulmányait a budapesti Zeneakadémián végezte, ahol Székely Arnold, Siklós Albert és Kodály Zoltán tanítványa volt. 1925-ben kezdte hangversenyeit, majd fellépett a Magyar Rádióban is, ahol feleségével, Bálint Rózsával együtt kézzongorás hangversenyeket adott. 1946-tól 1949-ig a Nemzeti Zenedében volt tanár, 1950-

től a Zeneművészeti Főiskola zongora tanszakán. Mint zeneszerző főként dalokat és zongoraműveket komponált;

**-Kozma Géza** (Segesvár, 1902. II. 26. – Marosvásárhely, 1986. X. 5.) zeneszerző, csellótanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán szerzett csellótanári oklevelet (1942). A marosvásárhelyi zeneiskola, ill. Művészeti Líceum tanára, két ízben (1947–49, 1950–52) igazgatója; nyugalomba vonult 1972-ben. A helybeli Filharmónia karmestere (1948–1954); az 1950-es évekig, mint csellóművész hangversenyezett. Szerzeményei túlnyomórészt vonós kamaraművek és csellódarabok;

**-Lakatos Tóni** (1902–1968) neves prímás;

**-Mathia /1925-ig Mathea/ Károly Tivadar** (Nagykanizsa, 1902. I. 13.– Budapest, 1961. VII. 19.) tanár, népzene kutató. 1920: beiratkozott a Zeneművészeti Főiskolára is, Kodály Zoltánnál és Siklós Albertnél zeneszerzést tanult. 1949-től Kodály Zoltán munkatársa az MTA Népzene tudományi Intézet Népzene kutató Csoportjában, ahol 1961-ben főállású kinevezést kapott;

**-Molnár Jenő Antal** (Budapest, 1902 –) zenekritikus; 1923: Végbizonyítvány a Nemzeti Zenede zongora tanszakán. Tanárai: Zádorné Sonnenberg Berta, Berényi Aladár, Ungvári Andor, Ember Nándor, Zech Aglája, Kabos Ilona/Ilonka. 1923: Végbizonyítvány a Nemzeti Zenede ütőhangszer tanszakán. Tanára: Roubal Rezső. 1924: Végbizonyítvány a Nemzeti Zenede zeneszerzési tanszakán. Tanárai: Losonczy Dezső, Laurisin Miklós, Hammerschlag János valamint a 10 évvel idősebb Lajtha László. 1924–1925: A Zeneművészeti Főiskolán Koessler János művészképző osztályának növendéke. 1920–1924: A Pázmány Péter Tudományegyetem hallgatója. 1925: Államtudományi doktori diploma. Disszertáció: A művészeti ügy közigazgatási joga. 1926: Jogtudományi doktori diploma. Disszertáció: A szerző jog, mint abszolút alanyi jogosítvány terjedelme. 1926 novemberétől a Pesti Hírlap zenekritikusa, egészen 1948-ig. 1955 októberétől 1979 júniusáig kisebb megszakítással a Filharmónia Műsorfüzetének zenekritikusa, 1957/58-as évadban felelős szerkesztője;

**-Nagy Margit** (Hódmezővásárhely, 1902. IV. 6. – Budapest, 1941. X. 18.) operaénekesnő. A Zeneakadémián zongora szakon, majd énektanszakon végezte

tanulmányait. 1922-ben szerzett diplomát. 1923-tól haláláig a budapesti Operaház tagja volt;

**-Neményi Lili** (Igló, 1902. XI. 28. – Budapest, 1988. VII. 14.) operaénekes. Zenei tanulmányait Hoór Tempis Erzsébet, Kelen Hugó és Hetényi Kálmán irányításával végezte – magánúton. Nagyanyja, Szelényi Emília nevelte. Iskoláival egyidőben megtanult zongorázni – később maga tanulta énekes szerepeit, saját zongorakíséretével. 1928-ban a Fővártosi Operettszínházban és a Magyar Színházban kapott szerepeket. 1946-tól 1970-ig a budapesti Operaház magánénekesese volt;

**-Nemesszeghy Lajos, dr.** (Kecskemét, 1902. VIII. 5. – Kecskemét, 1982. VIII. 19.) karnagy. Zenei tanulmányait Kecskeméten végezte Bodon Pál tanárnál. 1945 előtt kórusokat vezetett: a Kecskeméti Iparostanonc Leánykart és másodkarmester volt Vásárhelyi Zoltán híres Kecskeméti Városi Vegyeskaránál. 1945 után részt vett a Kecskeméti Városi Szimfonikus Zenekar újjászervezésében. A nagykőrösi, kecskeméti Tanítóképző tanára, utóbb a kecskeméti zeneiskolában, majd az ország első ének-zenei általános iskolájában tanított, az utóbbi években zenei szakfelügyelő volt;

**-Ormai Imre** (Budapest, 1902. VII. 8. – Budapest, 1979. IX. 22.) zeneiíró, műfordító. Tanulmányait 1913-tól 1920-ig Budapesten (hegedű) végezte, 1925-ben közgazdaságtudományi diplomát szerzett; 1925–1929 között Bécsben tanult (ének, zeneelmélet) Helene Reich Holecsek, Richard Stöhr tanároknál. 1931–1938-ban újságíró volt különböző lapoknál; 1938–1949-ben állami szolgálatban miniszteri és könyvtári tisztviselő, tudományos kutató. 1955–1968 között a Zeneműkiadó Vállalat lektora, majd vezetője, 1963-tól főszerkesztője;

**-Petz Vilmos** (Baja, 1902– Baja, 1979) kántortanító, ének-zenetanár, karnagy és leánya, Petz Eszter (1930–2006) ének-zene tanár sírja a bajai Rókus utcai temetőben;

**-Pozsgai Antal** (Újpest, 1902– Dunakeszi, 1983) zenekarvezető. Eredeti szakmája bádigos volt. Hangszertudását zeneiskolában alapozta meg. 1920-tól fúvós- és vonószzenekarban játszott. 1926-ban alapító tagja lett a Dunakeszi MÁV Főműhelynek, ahol a Cserkész Fúvószzeneka tagja, majd később a Levente Fúvószzenekar vezetője volt. Emellett vonós hangszereken játszva a szalon- és a szimfonikus zenekar tagja volt, sőt hangszerelt, valamint zenét is komponált. A

háborút követően 1952-ig a felnőtt MÁV Fúvószenekart vezette, emiatt az ötvenes években karvezetői képesítést szerzett;

**-Relle Gabriella** /Grósz Mihályné/ (Budapest, 1902. X.12. – Budapest, 1975. III. 9.) operaénekes. A Zeneakadémián tanult Anthes György növendékeként. 1924-ben, főiskolásként lépett először az Operaház színpadára Elza szerepében Wagner Lohengrinjében. 1928-ig volt a társulat tagja. Tosca szerepében 1930-ban mutatkozott be a berlini Staatsoperben, amelyben ezt követően rendszeresen fellépett. Elsősorban Puccini operáiban érvényesült, de Wagner-szerepekben is kiemelkedő alakításokat nyújtott. 1939-től a zsidótörvények miatt csak az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület (OMIKE) operaelőadásain énekelhetett. 1945 és 1949 között ismét az Operaház tagja lett. Koncerteken később is fellépett;

**-Rózsa Ferenc** (1902 – Szombathely, 1976. V. 22.) zenetanár, karnagy, városi fúvószenekar vezető;

**-Schäffer Gáspár** (Himesháza, 1902. IX. 10. – Budapest, 1960. IX. 22.) katonazenész. Több hangszeren játszott. Később színházi zenekarokban brácsázott. Sátoraljaújhelyről – ahol 5-6 évet játszott – került a fővárosba. Tagja volt a Postászenekarnak, amelyben két évtizedig játszott. Az 1930-as években a Magyar Opera zenekarában is fellépett;

**-Szabadi Sándor** (1902 – Kecskemét, 1986. XI. 23.) zenetanár;

**-Szabó Ferenc** (Budapest, 1902. XII. 27. – Budapest, 1969. XI. 4.) zeneszerző. 1921–1926 között a Zeneakadémián előbb Siklós Albert, majd Weiner Leó és Kodály Zoltán tanítványa; 1926-ban szerzett zeneszerzésből diplomát. 1926-ban Kadosa Pállal, Szelényi Istvánnal, Kelen Hugóval alapította meg a Modern Magyar Muzsikusok Szabad Egyesületét. 1932 áprilisától Moszkvában élt emigrációban. 1945 őszétől a Zeneművészeti Főiskolán a zeneszerzési tanszak vezető tanára. 1950-től a Magyar Zeneművészek Szövetségének elnöke. 1951-től 1958-ig országgyűlési képviselő. 1957-től a főiskolát vezető hármastanács egyik tagja, néhány hónap múlva igazgatója. 1958-tól 1967-ig, nyugdíjba vonulásáig a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója volt;

**-Szántó Ferenc** (Mezőberény, 1902. III. 30. –) táncdal- és nótaszerző;

-**Takács Jenő** (Címfalva /Siegendorf (A)/ 1902. IX. 25. – Kismarton /Eisebstadt (A), 2005. XI.14.) zeneszerző, zongoraművész, népzene kutató és zenepedagógus. A bécsi Zeneakadémián zeneszerzést Joseph Marx-tól, ellenponttant Hans Gál-tól tanult. Zongoratanára dr. Paul Weingarten volt. Zongoraművészi diplomát Tanulmányai befejeztével 1927-ben szerződést kötött a kairói konzervatórium (Conservatoire de la musique) zongoraprofesszori állására. Takács Jenő sokat foglalkozott az arab zenével. Rendszeresen látogatta az Arab Zene Intézete (Institute de la Musique Arabe) előadásait. Ahogy Kairóból a tanítási szünetekben mindig Európába utazott koncertezni, a manilai időszakban Indonéziába, Hong Kongba látogatott. Takács fonográffal gyűjtött, s megírta a Fülöp szigetek hangszereinek gyűjteményét. A háború után először a szombathelyi Városi Zeneiskolában tanított zongorát, majd a pécsi konzervatórium igazgatója lett, vezette a városi zenekart és az ő feladata volt a hangversenyélet szervezése is. 1952-ben Amerikába hívták az Ohio állambeli Cincinnati-be, ahol az egyetem zenei college-ában (College-Conservatory University of Cincinnati) tanított zongorát. Tizennyolc évet töltött Amerikában, mint zongora- és zeneszerzés professzor;

**Vincze-Krausz Ilona** (héberül: אִילֹנָה וִינְצֶה-קְרָאָוִס, /született Kraus/ (Budapest, 1902. XII. 14. – Tel Aviv, 1998. VIII. 17.) magyar származású izraeli zongoraművész, zenepedagógus. A Mária Terézia Leánygimnáziumban érettségizett. A budapesti Zeneakadémián Hubay Jenő, Bartók Béla és Dohnányi Ernő tanítványa volt. Zenei versenyeken számos díjat nyert. 1923-ban Liszt-díjat kapott. Az 1920-as évektől szólístaként lépett fel Európában. 1930. augusztus 12-én Budapesten házasságot kötött Vincze László (1904–1990) csellistával, akitől egy fia született. Férje játszott a Budapesti Hangversenyzenekarban és szimfonikus zenekarban is. Közösén több alkalommal felléptek, sokszor trióvá kiegészülve (Magyar trió) Molnár Alice, Garay György és Végh Sándor hegedűművészekkel. 1936-ban férjével Palesztinába emigrált. 1936-tól mindketten játszottak az akkor alakult Palesztinai Szimfonikus Zenekarban és a Hubay Jenő egykori tanítványaiból megalakult kvartettben, Fenyves Alice, Fenyves Lóránd és Pártos Ödön mellett. Ez utóbbi volt a későbbi Izrael első vonósnégyese. 1936-tól 1947-ig a jeruzsálemi Konzervatóriumban, majd 1966-tól a Tel-Aviv-i Zeneakadémián tanított;

-**Vitéz Tibor** (Kolozsvár, 1902. VIII. 13. – Budapest, 1972. IV. 29.) operaénekes, tanár és rendező. és rend. 1927-ben debütált a Városi Színházban majd 1932-ben

a budapesti Operaház tagja. 1941–1944 a kolozsvári Nemzeti színház főrendezője, 1957–1959 az egri Gárdonyi Géza Színház rendezője volt. Közel 100 szerepet énekelt, főleg a karakterbasszus szerepkörben;

**-Weininger Margit** (Karancs, 1902 – Pécs, 1982. III. 21.) zenepedagógus, zongoratanár. Szerepet játszott a Kodály-koncepció egyes elemeinek gyakorlatba történő bevezetésében. tanulmányait Pécs után Budapesten, a Zeneakadémián folytatta. Tanárai voltak: Braun Paula, Molnár Antal, Weiner Leó, Ádám Jenő és Kókai Rezső. Külföldön Edwin Fischer nyári kurzusain vett rész, majd a főiskola elvégzése után tért vissza Pécsre. 1945 szeptemberének végén, Kodály Zoltán személyes irányítása mellett, Agócsy László, Maros Rudolf és Weininger Margit, három előképzős szolfézs csoporttal, Pécsen kezdtek hozzá a Kodály-koncepció gyakorlatba történő bevezetéséhez. Évtizedekig tanított a Pécsi Zeneművészeti Főiskolán. Híres tanítványai Jandó Jenő és Losonczy Andor voltak;

### **115 éve született**

**-Beöthy István** (Balkány, 1907. III. 20. –) zenekari gondnokművész-tanár (Állami Zeneiskola, Veszprém – gondokatanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar és a Veszprémi Filharmonikus Zenekar zenekari művésze);

**-Blanckenstein János** (Oberalm, 1907. VII. 11. – Szentes. 1983) zongoratanár. A Nemzeti Zenedében zongora, orgona, karmesterképző szakon a tanárai voltak: Kabos Ilona, Sugár Viktor, Fleischer Antal. 1955–1971 között a Szentesi Zeneiskolában tanított zongorát;

**-Csabay László** /Nyugat-Európában Laszlo Csabay vagy Czabay, Florida, 1989. III. 16.) operaénekes. A budapesti Zeneakadémián tanult. Münchenben Fritz Feinhalsnál, Milánóban Edoardo Garbinnál képezte tovább magát. 1932–33-ban egy német vándoropera tagjaként Belgiumban, Észt- és Németországban turnézott. 1933 és '35 között a Brünni Német Színház művésze volt. 1935-ben visszatért Budapestre, és a Városi Színház énekese lett. 1937–38-ban egy salzburgi társulattal szerepelt először Észak-Amerikában. 1946-ban települt át az Egyesült Államokba, öt évig a New York-i Metropolitanhez kötötte szerződés. Ezután főként hangversenyénekesként működött, mestere volt a német

romantikus dalirodalomnak, mellette tanított is. Washingtonban elismert énektanár volt;

**-Csizmarek Mátyás** (Újpest, 1907. IX. 7. – Budapest, 1973. XII. 10.) zeneszerző, újságíró, író. Az újpesti gimnáziumban érettségizett, majd magánúton és a bécsi konzervatóriumban zeneszerzést és karvezetést tanult. 1933–1935-ben a bécsi Komische Oper karmestere, hazatérve az Antenna c. rádiós hetilap, 1938-tól a Magyar Írás munkatársa volt. Foglalkozott zeneszerzéssel és dalszövegírással is;

**-Elek Ilona** /Schacherer Károlyné; Hepp Lászlóné/ (Budapest, 1907. V. 17. – Budapest, 1988. VII. 24.): vívó, zeneszerző. A Zeneművészeti Főiskolán végzett, számos táncdal zeneszerzője volt. 1959-ben a budapesti vívó világbajnokság, majd az ún. labdarúgó induló zeneszerzője. Az Óra és Ékszer Kereskedelmi Vállalat igazgató-helyettese volt;

**-Fék Ödönné** (Rákosliget, 1907. V. 28. –) zongoratanár (Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár; Rákoskeresztúri Dózsa György Művelődési Ház Kórusának kísérője és másodkarnagya);

**-Ferencsik János** (Budapest, 1907. I. 18. – Budapest, 1984. VI. 12.) főzeneigazgató-karmester. Lajtha László professzortól tanult zeneszerzést, Fleischer Antal karmester hangszerelésre és partitúraolvasásra tanította. 1925-ben érettségizett, 1927-ben végzett a Nemzeti Zenedében, s még abban az évben az Operaház fizetés nélküli korrepetitora lett. 1930-ban vezényelt először nyilvánosan (Rimszkij-Korszakov: Seherezádé, balett, bemutató előadás). 1930-1931-ben a Bayreuthi Ünnepi Játékok korrepetitora. 1930-tól tanított a Nemzeti Zenedében, kezdetben énekeseket korrepetált, később átvette Fleischer Antaltól a karmesterképző irányítását. 1932-től hangversenyezett a Székesfővárosi Zenekarral; több mint ezerkétszázszor dirigálta e zenekart, ill. utódját, a Magyar Állami Hangversenyzenekart. 1936-ban, Liszt Ferenc halálának 50. évfordulóján Bayreuthban, az Operaház együttese élén a Szent Erzsébet legendáját dirigálta, a következő évben Kölnben Beethoven Fideliót vezényelte. 1938-tól már sokat vezényelt Bécsben és Budapesten is olyan szólistákkal, mint Bronislav Huberman és Szigeti József. 1940-ben Bartók Béla és Pásztory Ditta búcsúhangversenyét vezényelte a Zeneakadémián. 1942-ben a milánói Scalában dirigálta A csodálatos mandarint, három évvel A nyilas uralom alatt nem nyúlt a karmesteri pálcához. 1945. március 10-én és 11-én az Erzsébetvárosi Körben vezényelte a

Székesfővárosi Zenekart. 1946-ban újjászervezett Székesfővárosi Zenekart. 1948-tól 1950-ig állandó kapcsolatban állt a bécsi operatársulattal. 1953-tól az operaház és az Állami Hangversenyzenekar főzeneigazgatója;

**-Forrai György** (1907–1984) zeneszerző, korrepetitor, ének-zenetanár, karnagy;

**-Gál György Sándor** (Budapest, 1907. VIII. 4. – Budapest, 1980. I. 15.) zenei író, zenetörténész. A budapesti Zeneakadémián Hanák Árpádnál zongorázni tanult. A budapesti Fodor Zeneiskola zongoratanára, egyúttal zenetörténeti előadásokat is tartott (1929–1940), az Anonymus Kiadó lektora (1940–1943), a II. világháború alatt munkaszolgálatos (1943–1945). A Zeneműkiadó Vállalat szerkesztője, majd csak irodalommal foglalkozott. Zenei tárgyú könyveket, operakalauzokat és zeneesztétikai műveket, de kortárs képzőművészeti tárgyú cikkeket és műkritikákat is írt. Különösen népszerű volt a Balassa Imrével közösen írt, rendkívül nagy példányszámban, szinte évente megjelent és többször átdolgozott operakönyvei a magyar zenei ismeretterjesztő irodalom klasszikusai;

**-Gertler Endre** /André Gertler/ (Budapest, 1907. VII. 26. – Brüsszel, 1998. VII. 23.) hegedűművész, tanár. Tanulmányait 1925-ben fejezte be a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán, Hubay Jenő növendékeként. 1920 óta koncertezett, 1925 és 1938 között, klasszikus és kortárs kompozíciók előadójaként többször lépett fel Bartók Bélával. 1928-ban Brüsszelben telepedett le; 1940-től a brüsszeli konzervatórium, 1954 és 1959 között a kölni zeneakadémia, 1964-től a hannoveri zeneművészeti főiskola tanára volt. Egész életművével a 20. századi zeneszerzés nagyjainak művészetét támogatta. Megalakulása után sok éven át a Bartók Szeminárium vendégprofesszora is volt;

**-Giai László** (1907 – Igalm, 1979. XI. 23.) zenetanár;

**-Gönczi László** /Gönczy / ([?]Ungvár, 1907 – [?]Budapest, 1974) operaénekes, pedagógus. Tanítóképzőt végzett, mellette konzervatóriumban is tanult, de zenei tanulmányai befejezetlenek maradtak. Az ungvári görögkatolikus templom kórusában énekelt. A magyaron kívül oroszul, szlovákul és ruténul is anyanyelvi szinten beszélt. Tehetségére Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter figyelt fel az 1941-ben Ungváron tett látogatása alkalmával, és ösztöndíjat biztosított számára a budapesti Zeneakadémián;

**-Halász Rudolf** (Nagyvárad, 1907. VI. 15. – Budapest, 1981. V. 5.) zeneszerző, szövegíró. A békebeli Moulin Rouge műsorait állította össze, kiválóan szervezte. Huszonöt éven át sok nevezetes operett és sláger szövege származott föle;

**-Homm Pál** (Désakna, 1907. IV. 27. – Budapest, 1987. VI. 24.) énekes-színész. (Désakna, 1907. IV. 27. – Budapest, 1987. VI. 24.) énekes színész. Ének- és zongoraszakon végzett a kolozsvári Konzervatóriumban. 1937-ben a kolozsvári Magyar Színházhoz szerződött, 1940-től Szegeden, Szabadkán, majd Miskolcon játszott. 1949-től a Fővárosi Operettszínház művésze volt;

**-Kalmár Mihály** (Nagykikinda, 1907–): hegedűtanár, zeneiskolai igazgató. Oklevelét a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte 1936-ban. Feleségével, Bocsánczy Erzsébet zongoratanárnővel együtt 1936-ban kerültek Pápára, s 1957-ben mentek vissza Budapestre. Ez idő alatt a Városi Zeneiskola igazgatója volt. 1957-től Budapestenen zeneiskolában tanított. A Kalmár házaspár zenei működése igen jelentős volt a város életében, mert megszervezték a Zeneiskolát;

**-Kenderessy Béla** (1907 – Budapest, 1980. XII. 3.) ének-zenekar vezető karmester;

**-Kiss Dénes** (1907 – Budapest, 1971. XII. 31.) zeneszerző, karnagy;

**-Kopeczky Alajos** (Budapest, 1907. II. 11. – Budapest, 2001. V. 16.) orgonaművész, zenetanár, karnagy. A Zeneakadémián 1931: orgona-zongora művésztanári oklevelet szerzett. 1936 őszétől haláláig az újonnan épült Haller téri Páli Szent Vince-plébánia templom kántor-karnagya. 1943: orgonát építtetett a templomnak. -A diploma megszerzése után világi állást is vállalt, néhány hetes, ill. hónapos időszakokban 60-70 iskolában helyettesített, míg 1941: a Százados úti (VIII. ker.) polgári fiúiskolában állandósították. 1948: fővárosi szakfelügyelő, a Fővárosi Énekkar zongorakísérője. 1950–67: Kodály Zoltán munkatársa. 1950: Gergely Ferencsel és Werner Alajossal elindította a szétszórta szerzetesek kántorképzését. Ebből nőtt ki a budapesti nyári kántorképző, melynek haláláig tanára. 1960: a Pedagógiai Szeminárium ének-zene tanszékének vezetője. Karnagyként főleg magyar szerzők műveit szólaltatta meg;

**-Kovács Gyula** (1907–1980) muzsikus, nótaszerző. Régi primások közül Bura Sándor, Rigó Jancsi és Sáray Elemér együttesében brácsázott. A Magyar Rádió népi zenekarának megalakulásától kezdve a tagja volt;

**-Kovács István** (Sátoraljaújhely, 1907. V. 30. – New York, 1964. VII. 19.) zongoraművész. Tanulmányait, mint Thomán István, Kodály Zoltán és Keéri Szántó Imre tanítványa a budapesti Zeneakadémián végezte, zongoraművészi oklevelet és zeneszerzési végbizonyítványt szerzett. Az 1933 évi budapesti nemzetközi Liszt-versenyen Budapest Székesfőváros nagydíját nyerte el, 1934-ben a bécsi nemzetközi zongoraversenyen pedig második helyezést ért el. 1939-ben az USA-ba emigrált. Az American Piano Trió együttesével, melynek megalapítója volt, beutazta az egész USA-t. 1956-tól szólókoncerteket adott, amelyeken Bartók, Kodály és kortárs magyar szerzők műveit hatásosan propagálta. 1963-ban Magyarországon is hangversenyezett;

**-Maróti /Sefcsik/ László** (1907 – Budapest, 1981. VII. 3.) zeneszerző, karnagy;

**-Mihola Gyula** (Celldömölk, 1907. XII. 17. – Komárom, 1976. XII. 23.) nótaszerző. Középiskoláit Komáromban végezte el, majd Bécsben kereskedelmi főiskolai diplomát szerzett. A prágai egyetemen a jogi doktorátust is letette és apja komáromi ügyvédi irodájában dolgozott. Zenei érzéke már diákkorában megnyilvánult: osztálytársaiból verbuvált zenekarával az egész Csallóközt bebarangolta. Első nótáit 1928-ban szerezte, és közkeletűségük hatására pár év alatt ötfüzetnyi nótacsokra jelent meg, amelyek közül négyet hanglemezre is felvettek. Gyakran szerepelt műveivel a kassai, a pozsonyi és a prágai rádióban. 1933. március elején már önálló szerzői műsora volt a csehszlovák fővárosban;

**-Nagy István** (Csíkszereda, 1907. VI. 5. – Kolozsvár, 1983. I. 5.) karmester, hegedűművész, zenetanár. Zenei tanulmányait Marosvásárhelyen a Városi Zeneiskolában kezdte Haják Károly és Metz Albert növendékeként, majd a budapesti Zeneművészeti Főiskola hegedűtanszakán végzett 1933-ban. 1933-ban a Focșani-i Unirea Líceum hegedűtanára, 1934–1941-ig a marosvásárhelyi Római Katolikus Tanítóképző és Gimnázium, 1941-től a kolozsvári tanítóképző ének- és zenetanára volt. Ebben az időszakban Budapesten és Ausztriában folytatott egyházzenei tanulmányokat. 1946–1948 között a Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola professzora és igazgatója, 1948-tól 1950-ig a Magyar Művészeti Intézetben professzori beosztásban végzett magas szintű nevelői munkát. Több

éven át a kolozsvári Állami Magyar Opera karigazgatója, rövid ideig igazgatója is volt. 1950-től nyugalomba vonulásáig a Gheorghe Dima Zenekonzervatórium tanára, ahol zenetant, karvezetést, kamarazenét és hegedűt tanított. Kolozsvárra való áthelyezése után a tanítóképző növendékeiből szervezett százötven tagú vegyeskart. Az országos hírnevet szerzett együttesnek ajánlotta 1942-ben Kodály Zoltán egyik igényes alkotását a Balassa Bálint elfelejtett énekét. A negyvenes évek elején a Kolozsvári Tanítók Énekkarát is irányította. A háború után Kolozsváron nőikart szervezett, a később vegyeskarrá bővült együttesből jött létre a Kolozsvári Kamarakórus, majd Nagy István énekkara. A kórusmozgalom irányításába országos szinten is bekapcsolódott. Az 1946-ban újjá alakult Romániai Magyar Dalosszövetség elnökévé választották, amely 1948-tól a Bartók Béla Dalszövetség nevet viselte. Fontos szerepet vállalt Bartók Béla emlékezetének ápolásában, sorozatot indított a szerző műveiből. Kodály Zoltán emlékezetét idézve Szász Károllyal közösen szerkesztett énekeskönyve csak népdalokat tartalmaz;

**-Pártos Ödön** (Budapest, 1907. X. 1. – Tel Aviv, 1977. VII. 6.) zeneszerző, brácsaművész, zenepedagógus. Pártos Ödön csodagyerekként indult, tanárai 7-8 éves korában már felfigyeltek rá. Hubay Jenő egy külön mestert is adott a fiatal tehetség mellé, Ormándy Jenőt, aki később a Philadelphia Orchestra élén vált a világ zenei életének nagy egyéniségévé. Pártos Ödön tanult Weiner Leónál is, és Kodály Zoltán egyik kedves növendékeként már 18 éves korában diplomát kapott. 1924 és 1926 között a Stadtorchester Luzern koncertmesteréül szerződtek, 1933-ig pedig Németországban dolgozott. Amikor Berlinben járt, megismerkedett Kurt Weillel, aki bevezette a filmes világba, és így kísérezőzenét is komponált. Rövid időre visszatért Budapestre, majd Bronislaw Huberman hívására Palesztinába ment, ahol a Huberman Zenekar, az Izraeli Filharmonikus Zenekar elődjének szólóbrácsása lett. Tanára, majd igazgatója volt a tel-avivi zeneakadémiának, ahol Rivka Golanit is tanította. A brácsaművésznő szerint Pártos Ödön a bartóki és kodályi szellemiséget érvényesítette a tanításban és a zeneszerzésben, az arab és zsidó népzene megismertetése egyaránt fontos volt számára. (Forrás: fidelio.hu);

**-Petri Endre / Lajos /** (Budapest, 1907. V. 29. – Budapest, 1975. IV. 28.) zeneakadémiai kamarazene-tanár, zongoraművész, korrepetitor. A Zeneművészeti Főiskolán zongorázni Senn Irénnél és Dohnányi Ernőnél, zeneszerzést Kodály Zoltánnál tanult. Szólistaként, kamaramuzsikusként és

zongorakísérőként szerepelt itthon és külföldön. Pályájának kezdetén évekig Szigeti József partnere volt. Az 1940-es évek elején közreműködött a Kis Filharmónia ifjúsági koncertjein. 1945 után a Magyar Állami Operaház első korrepetitora lett. 1953-tól haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán kamarazenét tanított. Mestere volt a lapról olvasásnak és a külföldi vendégszereplők stílusához való alkalmazkodásnak;

**-Polgár Tibor** (Budapest, 1907. III. 11. – Torontó, 1993. XI.) zeneszerző, karmester. Zenei tanulmányait a Nemzeti Zenede után a budapesti Zeneakadémián folytatta zeneszerzés és zongora szakon, Kodály Zoltán és Keéri-Szántó Imre vezetésével. 1925–1950 között különböző beosztásokban a Magyar Rádió munkatársa, további 10 évig külső munkatársa. Az 1930-as években a Nemzeti Színház karmestereként is működött. 1958–1961 között a Petőfi és a Jókai Színház zenei vezetője. 1961 óta külföldön élt. Sokoldalú zeneszerzői életműve magában foglalja a komoly- és a könnyűzene egész területét;

**-Ránki György** (Budapest, 1907. X. 30. – Budapest, 1992. V. 22.) zeneszerző. Kodály Zoltánnál tanult zeneszerzést 1926-1930 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Ezután népzenei tanulmányokat folytatott Lajtha László mellett a Néprajzi Múzeumban. 1947-48-ban a Magyar Rádió zenei osztályát vezette, majd 1948 és 1949 között Párizsban és Londonban élt. Sokoldalú zeneszerző, aki nem tett különbséget műfajok között. Írt operát, musicalt, balettet, filmzenét, kísérőzenét színházi előadások és a rádiójátékok számára, zenekari és kamarazenei műveket, dalokat. Legnépszerűbb, és egyben legismertebb műve a Pomádé király új ruhája című opera, amelynek a szövegét – Andersen meséje nyomán – Károlyi Amy írta a Magyar Rádió felkérésére (később a mű zenei anyagából két szvitet is összeállított). Az Operaházban 1953. június 6-án mutatták be. Ugyancsak népszerű műve az Egy szerelem három éjszakája című musical, amelynek szövegét Hubay Miklós és Vas István írta, film- és tévéváltozat is készült belőle. Komponált misztériumoperát Az ember tragédiája témájára, Madách Imre drámája nyomán (1970), de írt operát Weöres Sándor A holdbéli csónakosára, Chitz Klára ifjúsági regénye nyomán pedig Muzsikusz Péter címmel gyermekoperát. A Magyar Rádió is rendszeresen foglalkoztatta, egyik gyermek-musicalje, A győztes ismeretlen címmel, rádiójáték formájában hangzott el a Kossuth Rádióban. Érdekessége, hogy a még fiatalnak mondható Magyar Rádió Gyermekkorúsnak tagjai voltak a szereplők. Filmzenéi közül megemlítendő Macskássy Gyula Két bors ökröcske című

rajzfilmjéhez, a Keleti Márton rendezte Két vallomás című, 1962-ben forgatott darabjához és a Körhintához, Fábri Zoltán híres filmjéhez írt zenéje;

**-Ráskay Gizella** (1907–1993) operaénekes-tanár;

**-Riedl Rezső** (1907 – 1982. VI. 30.) népzeneész;

**-Roubal Rezső** (Budapest, 1907. III. 24. – Budapest, 1985. XII. 9.) ütőhangszeresművész, egyetemi docens. Tanulmányait 1916–1922 között a Nemzeti Zenedében kezdte, 1923–1928-ban a budapesti Zeneművészeti Főiskolán ütőhangszereket, zongorát és nagybőgőt tanult Polonyi Elemér, id. Roubal Rezső és Schwalm Ferenc tanároknál, majd 1929–1930-ban a drezdai Zeneművészeti Főiskolán az ütőhangszerekben Heinrich Knauber tanítványaként tökéletesítette tudását. 1925-től 1973-ig a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekari tagja (timpanistája); 1930-tól 1949-ig a Nemzeti Zenede ütőtanára; 1948-tól 1982-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola ütőhangszer fő- és melléktanszakának tanára, 1942–1958 között a Magyar Állami Operaház zenekari ügyvezetője, a zeneművészeti szakközépiskolák megbízott országos szakfelügyelője, 1945–1957-ben a Budapesti Filharmóniai Társaság alelnöke, majd elnöke volt;

**-Rózsa Annie** /Rosenblüth Aranka/ (1907– 1994) énekesnő;

**-Rózsa Miklós** (Budapest, 1907. IV. 18. – Los Angeles, 1995. VII. 27.) zeneszerző, tanár. Vegyészmérnöknek készült, Lipcsében járt egyetemre, de párhuzamosan zeneakadémiai stúdiumokat is folytatott. Két diplomájával Párizsba ment, majd 1935-ben Londonban egy táncegyüttes művészeti vezetőjeként dolgozott. 1936-ban itt írta első filmzenei partitúráját egy Korda-produkció, a Jacques Feyder rendezte A páncél nélküli lovag számára. 1940-ben telepedett le Hollywoodban. Hamarosan ő lett az egyik legismertebb filmmuzsikus Hollywoodban és világszerte. Teljesítményét háromszor jutalmazták Oscar-díjjal. Sokszínűsége talán Fritz Lang Moonfleet-jében szólalt meg a legtökéletesebben. Kuriózum mind a film, mind a zene történetében, hogy Billy Wildert a filmzeneszerző Rózsa Miklós egyáltalán nem filmhez komponált Hegedűversenye ihlette meg 1970-ben, s erre alapozta Sherlock Holmes magánélete című moziművét. 1932-től Párizsban, 1935-től Londonban, 1939-től Hollywood élt. 1945-ben Los Angelesben meghívták a Southern California

egyetem tanárává. Leghíresebb filmzenéi: A bagdadi tolvaj – Thief of Bagdad, 1940, GB, r: Ludwig Berger, Tim Whelan, Michael Powell; A dzsungel könyve – The Jungle Book, 1942, GB r: Korda Zoltán; Bovaryné – Madame Bovary, 1949, USA, r: Vincente Minnelli; Quo vadis?, r: Mervyn LeRoy; Julius Caesar, 1953, USA, r: Joseph L Mankiewicz; Ben-Hur 1959, USA r: William Wyler El Cid, 1961, USA, r: Anthony Mann; Sherlock Holmes magánélete – The Private Life Sherlock Holmes, 1970, GB, r: Billy Wilder;

**-Sárdy János** (Nagykónyi, 1907. VII. 27. – Budapest, 1969. III. 9.) operaénekes, színész. 1936-ban lett ösztöndíjasa az Operaháznak, Giacomo Puccini Pillangókisasszony című operájában, a császári tisztként debütált. Élete első komolyabb szerepét 1936. október 6-án játszotta el Erkel Ferenc Bánk bán című operájában, Ottót. 1938-tól 1958-ig volt az Operaház állandó tagja. 1942-től a Fővárosi Operettszínházban is fellépett. Legemlékezetesebb alakításait magyar operákban és operettekben nyújtotta. Olyan alakítások fűződnek nevéhez, mint Kálmán diák a Farsangi lakodalomban, Kukorica Jancsi, a János vitézben és Gábor diák, a Gül Baba című operetten. 1940-ben kezdett el filmekben is szerepelni. Többek között a Leányvásár, Rákóczi nótája és a Mágnes Miska fűződik nevéhez. Többször szerepelt külföldön is. 1958 és 1969 között a Fővárosi Operettszínház tagja volt;

**-Somfai László** (Veszprém, 1907. XI. 6. – Szeged, 1972. II. 12.) író, szerkesztő, tanár, karnagy. 1930-ban tanári oklevelet szerzett, majd Jászladányban, 1938-tól Székesfehérvárott tanított. 1952 és 1956 között az Írószövetség szegedi csoportja lektorátusának vezetője. Megszakításokkal a Tiszatáj szerkesztője, majd tanár a Szegedi Tanítóképző Főiskola gyakorlóiskolájában. Vezetője volt a Szegedi Pedagógus Kórusnak;

**-Somogyi László** (Budapest, 1907. VI. 25. – Genf, 1988. V. 20.) karmester, zeneakadémiai tanár (karmesterképzés, zenekari gyakorlat). Zenei előtanulmányai (hegedű, zongora) után a budapesti Zeneművészeti Főiskolán 1935-ben végzett Kodály Zoltán (zeneszerzés) növendékeként. 1935-ben Brüsszelben Hermann Scherchen (vezénylés) tanítványa. 1932-től 1936-ig a Budapesti Hangversenyzenekar hegedűse volt; 1936-ban dirigálta első hangversenyét a Zeneakadémia nagytermében, majd holland, belga, olasz városokban és Bécsben szerepelt. 1939–1943 között az OMIKE (Goldmark) zenekar alapítója és vezetője volt. 1945-50-ben a Budapest Székesfővárosi Szimfonikus Zenekar karmestere.

1949-től 1956-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára (vezénylés). 1951-1956 között a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának vezető karmestere volt. 1956 után Nyugat-Európában, a 60-as években az USA-ban működött; 1964-1970 között New York államban a Rochesteri Philharmonic Orchestra zeneigazgatója. A 70-es években visszatért Európába, és Genfben telepedett le;

**-Sonkoly István** (Sátoraljaújhely, 1907. XII. 21.– Debrecen, 1988. XII. 13.) hegedűművész, énektanár, zenei szakíró. A budapesti Zeneakadémián hegedűművészi és tanári, zeneszerző, valamint énektanári diplomát nyert Kodály Zoltán, Hubay Jenő és Weiner Leó tanítványaként. 1927–1932-ben hangversenyezett itthon és külföldön is. 1927-34-ben tanár a Budai Zeneakadémián, 1934–1939-ben a nagykőrösi tanítóképzőben, 1939–1945-ben a kalocsai gimnáziumban, 1946–1951-ben a nyíregyházi, 1952–1959-ben a debreceni tanítóképzőben, végül 1959–1968-ban a debreceni gimnáziumban és zeneiskolában;

**-Szántó Jenő** (1907 –1981) hegedűművész;

**-Székelyhidy Katalin** (1907-1950) zenepedagógus, főiskolai tanár;

**-Szenthegyi István** (Kalocsa, 1907. X. 26. – Budapest, 1971. XI. 2.) zeneíró, kritikus. Pécsen, Rómában és Budapesten nyelvtudományi, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zeneművészeti tanulmányokat folytatott. Gyöngyösön három éven át énekkart vezetett; a Nemzeti Újságban írt zenekritikákat, 1945–1948-ban a Kis Újság, majd a Magyar Nemzet zenekritikusa. Foglalkozott táncművészettel is, egy ideig a Táncművészet c. folyóirat társszerkesztője. 1957 után a Muzsika c. folyóirat társszerktője;

**-Sztankay Lajos** (1907–1981) zongoraművész-tanár. Bartók Béla tanítványa volt a Zerneakadémián, szólistaként Dohnányi Ernő vezényletével többször is fellépett, majd Dohnányi rektorsága alatt ő volt a Zeneakadémia titkára;

**-Tolnai László** (Körmend, 1907. V. 5. – Budapest, 1985. IV. 6.) nótaszerző. Tizenhét éves korában kezdett hegedülni, néhány évvel később már falusi zenekart vezetett. 1936–1940 között a nagykanizsai városi zeneiskolában Vannay János, a budapesti Nemzeti Zenedében Sugár Rezső irányításával tanult zeneszerzést. A 30-as évek elejétől írt magyar nótákat;

-**Utry Anna** (Őregyháza, 1907. I. 9. – Budapest, 1968. XII. 20.) magyarnóta- és népdalénekes. Rövid ideig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult, majd hamarosan a cigányzenekarok, ill. népi zenekarok által előadott dalok tolmácsolására tért át;

-**Vándor Ferenc** (Soroksár, 1907. XI. 29. – Budapest, 1983. XII. 16.) kürtművész. Már gyermekkorában bekerült a Szegedi 9. Honvéd Gyalogezred zenekarába, mint növendék. Itt Szigeti Sándor és Fricsay Ferenc tanároknál tanult (trombita, kürt). E zenekar tagja volt 1918–1941 között. Szegeden a Nemzeti Színház és a Szimfonikus Zenekar tagja volt 1941-től 1944-ig;

-**Várhelyi Antal** (1907 – Budapest, 1987. II. 18.) orgonaművész, karnagy;

-**Veress Sándor** (Kolozsvár, 1907. II. 1. – Bern, 1992. III. 4.) zeneszerző, zongoraművész, zenepedagógus és népzene kutató. 1923 és 1927 között Kodály Zoltán tanítványa volt a budapesti Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés főtan szakán. 1927-től 1933-ig a zongora főtan szakon tanult Hegyi Emánuelnél, majd Bartók Bélánál. Már tanulmányai alatt, 1927 és 1934 között népdalkutatóként dolgozott a Néprajzi Múzeumban Lajtha László mellett, és 1930-ban népdalgyűjtő úton is részt vett Moldvában, ahol mintegy 150 népdalt rögzített fonográfra. A moldvai népdalgyűjtő út eredményeinek hatására Bartók 1934-től népzenei asszisztensként alkalmazta a rendszerezési munkálatok segítésére a Magyar Tudományos Akadémián. Bartók Béla 1940-es emigrálása után Kodály Zoltán munkatársaként dolgozott. Kodály zeneakadémiáról történt távozása után, 1943-tól Veress vette át a zeneszerzés főtan szak vezetését. 1945-től – Kodállyal együtt – a Magyar Művészeti Tanács zenei testületének tagja volt. A főiskolán tanítványai között volt ebben az időszakban többek között Ligeti György és Kurtág György is. 42 évesen elhagyta Magyarországot, és emiatt a számára 1949-ben megítélt Kossuth-díját sem vehette át. Svájcban, Bernben telepedett le. 1950-től a berni konzervatóriumban oktatott zeneszerzést és zeneelméletet, majd 1968–1977 között a berni egyetem zenetudományi tanszékén tanított. Itteni munkássága alatt Heinz Holliger, Heinz Marti, Jürg Wittenbach is a tanítványa volt. Veress Sándor a Bartókot és Kodályt követő magyar zeneszerző-nemzedék széles látó körű, nemzetközileg is elismert;

-**Volly István** (Pereg, 1907. I. 27. – Budapest, 1992. VI. 13.) tanár, népdalgyűjtő,

zeneszerző. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán énektanári, Kodály Zoltán tanítványaként 1937-ben pedig zeneszerzői oklevelet szerzett, 1930-tól pedig Párizsban tanult. 1928–69: nyugdíjazásáig budapesti polgári/ általános iskolai ének-zenetanár, 1940–44: az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület fővárosi választmányi póttagja. 1929–39: a Néprajzi Múzeum zenei osztájának népdal- és katolikus népénekgyűjtő munkatársa is. 1945–50: népművelési előadó, 1951: a Fővárosi Népi Zenekar alapító igazgatója;

### **110 éve született**

-**Áginé Bocskay Ibolya** (Nyíregyháza, 1912. II. 7. –) énekművész, zeneiskolai magánének-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen – magánének, hangképzés és elmélettanár, szakfelügyelő; Pedagógiai Főiskola, Nyíregyháza – magánének, hangképzés- és elmélettanár; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza – magánénektanár);

-**Albert István** (Szombathely, 1912. V. 4. – Budapest, 2004) szerkesztő-zenei szakíró, zenekritikus. Zenei tanulmányait magánúton végezte. 1937-től 1944-ig az Esti Kurír zenei rovatánál, 1951 és 1954 között a Magyar Rádió népművelési rovatánál dolgozik, 1955-től 1978-ban történt nyugalmába vonulásáig előbb a Színház és Mozi, majd a Film, Színház, Muzsika zenei rovatát vezeti. Művei: zenei könyvek, fordítások, szerkesztések, mintegy 1500 rádióelőadás;

-**Ángyán Jenőné** (Hatvan, 1912. június 28. –) zongoratanár (Zeneoktatói Munkaközösség; Állami Zeneiskola, Hatvan –zongoratanár);

-**Arató Géza** (Budapest, 1912. V. 17. – Budapest, 1988. III. 8.) klarinétművész-tanár, zenekari klarinétművész. 1939-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskola klarinétszakán végzett, 1940–1944-ben zeneszerzést tanult. 1945-től 1963. december 31-ig a Magyar Rádió Szimfonikus zenekarának klarinét-szólamvezetője, a zenekar állandó szólistája. 1965–1967-ben a Ghánai Egyetem Zenei Tanszékén fúvós zenét tanított; 1950–1983 között rövid megszakításokkal a győri Zenei Szakközépiskola klarinét tanára;

-**Asztalos Sándor** (Marcaltó, 1912 –) tanító, zeneszerző. Zenei tanulmányokat magánúton folytatott, majd kántori oklevelet nyert. Karnagya volt a pápai

mezőgazdasági szakiskola, a Felsőváros Olvasókör és a Kárpát Dalkör énekkarának. Közel kétszáz szerzeménye (egyházi művek, indulók, magyar nóták, műdalok és táncszámok) volt, amelyekkel több pályadíjat is nyert;

**-Bálint Sándor** (Balatonboglár, 1912. IV. 10. –) énekes, tanító, miniszteri tanácsos (Fővárosi iskolák– tanító; Fővárosi Tanács Oktatási Osztály; Művelődési Minisztérium – osztályvezető helyettes, később tanácsos, népdalénekes – ORI, Magyar Rádió);

**-Beamter Jenő /Bubi/** (Budapest, 1912. VIII. 7. – Budapest, 1984. I. 14.) dzsessz-zenész (vibrafon, dob), zeneszerző, zenetanár. A magyar jazz egyik legendás figurája volt. Zenei tanulmányait magánúton végezte. 1930-tól Roubal Vilmos, az Operaház tagja tanította dobolni. 1933-tól különböző együttesekben játszott (Bubi vibrafonegyüttes, Solymossy–Beamter-duó, Vécsey együttes, Martiny zenekar, Szabó–Beamter-duó);

**-Bedő Mária /Jakab Jenőné/** (Bánffyhunrad, 1912. VI. 12. –) zongoratanár (Kolozsvári Konzervatórium és Bánffyhunrad (1931/32) zongoratanár, Bukarest (1933/36) óraadó és magán zongoratanár, Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet, Bánffyhunrad (1937/39) titkárnő, dr. Asztalos Sándor ügyvéd, Bánffyhunrad (1939/40) irodavezető, dr. Jakab Jenő könyvesbolt, Bánffyhunrad (1940/44) könyvkereskedő, Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely – zongoratanár);

**-Benedek Kálmán** (Sepsiszentgyörgy, 1912. IX. 30. – Kolozsvár 1993. I.) zongora- és orgonaművész, karnagy, zeneszerző. Felsőfokú zongoratanulmányait Bukarestben és Kolozsvárott végezte, majd 1936-ig a Mikó-kollégium helyettes tanára, 1936-tól a Református Teológia ének- és zenetanára volt. A Református Teológia általa alapított férfikarával járta az országot, és népszerűsítette az új magyar énekkari irodalom időtálló értékeit, mellyel hamarosan országos hírnévre tett szert. A mai nemzedékek elsősorban organaművészként emlékeznek Benedek Kálmánra, aki a romantikus organamuzsika előadásának etalonja ma is;

**-Bodócsi István** (Földeák, 1912. IX. 13. – Budapest, 1986. V. 4.) fuvolaművész. Zenei tanulmányait Szegeden a katonazenekar iskolájában kezdte Fricsey Ferencnél, majd a budapesti Zeneakadémián végzett. 1937-től a Postás Szimfonikus Zenekar, majd a Folyamőrzzenekar fuvolása volt. 1948-tól 1976-ig, nyugdíjazásáig, a Magyar Rádió Szimfonikus zenekarának másodfuvolása;

**-Bonyhádi József** (Budapest, 1912. IX. 28. –) zenekari nagybőgőművész-tanár. Tanulmányait Schwalm Ferencnél végezte. Több mint fél évszázados pedagógiai pályafutása során számos kitűnő nagybőgőst nevelt fel. 1931-1976-ig, nyugdíjba vonulásáig a Székesfővárosi Zenekar, majd az Állami Hangversenyzenekar szólamvezetője volt. 1945-től a Nemzeti Zenede (Bartók Béla Konzervatórium) tanára volt. 1966-tól a Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozatán is tanított;

**-Borbély Tekla** (Székesfehérvár, 1912. II. 27. –) zongoratanár, kántor (Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság – zenei szakértő; Vecsési Református Egyház – kántor; Állami Zeneiskola, Monor, vecsési tagozat – zongoratanár);

**-Böszörményi-Nagy Béla** (Sátoraljaújhely, 1912. IV. 9. – USA, 1990. II.) zeneakadémiai tanár, zongoraművész. A Zeneakadémián Keéri-Szántó Imre növendékeként kezdte meg, majd a művészképzőben Dohnányinál folytatta zongoratanulmányait, közben rendszeresen látogatta Weiner Leó kamarazene- és Kodály Zoltán zeneszerzésóráit. 1937-ben zongoraművészi oklevelet és ezzel egyidejűleg Szegeden bölcsészdoktori diplomát szerzett. Még ugyanebben az évben a Zeneakadémia zongora szakának tanárává nevezték ki, majd 1945-től 1948-ig az intézmény Igazgatótanácsának is tagja volt. 1948-ban Böszörményi elhagyta Magyarországot: családjával együtt kivándorolt Kanadába. Öt évig a torontói konzervatóriumban és egyetemen tanított, majd 1953-tól 1962-ig a bloomingtoni Indiana University professzora volt. Később a bostoni egyetemen, majd a University of North Carolina és a washingtoni Catholic University tanszékvezetőjeként folytatta pedagógiai munkáját. Nevéhez fűződik Bartók III. zongoraversenyének budapesti bemutatója;

**-Buttola Ede** (művésznevek: Eduard; Eddy Buttler) (Budapest, 1902. VIII. 1. – 1981) zenekarvezető, zeneszerző. Rákosi Szidi színiiskolájába járt, majd Losonczy Dezsőtől tanult zeneszerzést. Kiváló zongorista, szaxofonos, klarinétos és énekes volt. „Jolly Boys” nevű hétagú zenekart szervezett a harmincas években. A hétagú zenekar tagjai összesen 31 hangszeren játszottak. Rengeteg hanglemezt készítettek, és rendszeresen felléptek a budapesti Moulin Rouge-ban és sok európai városban;

**-Csenki Imre** (Püspökladány, 1912. VIII. 7. – Budapest, 1998. VII. 15.) karnagy, zeneszerző, népzenekutató. Tanulmányait 1935 és 1937 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanárképző szakán Kodály Zoltán. Ádám Jenő, Harmat Artúr, Vaszy Viktor, Vásárhelyi Zoltán, Bárdos Lajos és Bartha Dénes növendékeként végezte, 1942-től ugyanott a tanítóképző intézeti zenetanárképző szak hallgatója volt. 1937 és 1940 között a mezőtúri gimnázium énektanára, 1942 és 1944 között a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar karnagya. 1940-től 1950-ig a debreceni Református Kollégium Tanítóképzőjének ének- és zenetanára, majd a Debreceni Egyetem zenei lektora. 1950-től 1972-ben történt nyugalomba vonulásáig az Állami Népi Együttes énekkarának karnagya (alapító karnagy), művészeti vezetője. 1964 és 1966 között a Rádióénekkar karnagya. Népzenekutatóként tevékenykedett a magyarországi cigányok között, nevéhez számos kórusmű - köztük Bartók- és Kodály-kompozíciók - ősbemutatója fűződik;

**-Dános Lili** (Marosvásárhely, 1912. X. 8 – Budapest, 2010. IX. 4.) zongoraművész, korrepetitor, tanár. Pályafutását csodagyermekként kezdte: már kilencévesen hangversenyen lépett fel. Felsőfokú tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán, Popper Irma, Varró Margit, Székely Arnold, Gát József, Weiner Leó és Kadosa Pál növendékeként végezte. Az 1948-ban megrendezett budapesti nemzetközi Bartók-versenyen 4. helyezést ért el. 1948-tól 1950-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet zongoratanára volt, 1950 és 1953 között Békéstarhoson tanított. 1953-ban a Magyar Állami Operaházba került, ahol egy évtizedig dolgozott korrepetitorként, majd 1963-tól negyedszázadon át a Zeneakadémia Zenetanárképző Intézete Budapesti Tagozatának zongoratanárként működött. Egész Európában koncertezett, idehaza rádiófelvételek örökítették meg játékát,

**-Dobay Livia** (Budapest, 1912. V. 15. – Bécs, 2002. VII.16.) operaénekes, tanár. Zenei tanulmányait a Zeneakadémián végezte Szabados Béla tanítványaként. 1933-ban debütált az Operaházban Nedda szerepében Leoncavallo Bajazzók című operájában. Ugyancsak 1933-ban Bécsben is fellépett a Pillangókisasszonyban és a Bohéméletben. 1956-ban elhagyta az országot, majd egy év múlva véglegesen visszavonult az énekléstől. Pályája során elsősorban Verdi és Puccini műveinek hősnőit alakította. A Magyar Rádió számos opera és operett felvétén is szerepel;

**-Doctor Ödönne Liedl Margit** (Budapest, 1912. III. 7. –) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Cegléd –zongoratanár);

**-Doleviczényi Edit** (Budapest, 1912. március 5. –) zenei munkatárs (Országos Irodalmi és Művészeti Tanács; Magyar Zeneművészek Szövetsége);

**-Eggerth Márta** (Budapest, 1912. IV. 17. – Rye, New York, USA, 2013. XII. 26.) operaénekesnő, színésznő. Már kamaszlányként komoly sikerekkel lépett föl az Operaházban, a Magyar Színházban. Majd megismerkedett Bécsben az ott élő Kálmán Imrével, és a zeneszerző támogatásával nemzetközi pályafutása rakétaszerűen indult el. Szőke Carmennek, az operett Callasának is nevezték;

**-Fasang Árpád** (Krakkó, 1912. VI. 30. – Budapest, 2001. III. 12.) zenepedagógus, karnagy, zeneszerző. Tanulmányait 1932 és 1938 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán, 1939-től az énektanár- és karvezetőképző szakon, végül 1941-től az ének-zenetanárképző szakon végezte. 1931 és 1941 között Orosházán népiskolai tanító, 1941-től 1950-ig Szarvason tanítóképző intézeti tanár, 1946 és 1948, majd 1950 és 1953 között Sopronban tanítóképző intézeti tanár. 1953/54-ben a győri Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója, 1954/55-ben a Népművelési Minisztérium osztályvezetője, 1955-től 1958-ig a minisztérium zenei főosztályát vezeti. 1958-tól 1972-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola igazgatója, 1959 és 1963 között az ELTE előadója. Pályafutása során több kórust vezetett;

**-Fejér Sándor** (Brassó, 1912. X. 29. –) zenekari hegedűművész;

**-Fényes Szabolcs** (Nagyvárad, 1912. IV. 30. – Budapest, 1986. X. 12.) zeneszerző. Zeneszerzés tanulmányait 1927–1931 között Siklós Albertnél végezte magánúton. 1942–1949 és 1957–1960 között a Fővárosi Operettszínház igazgatója; 1949–1957 között a Vidám Színpad zenei vezetője. Már 18 évesen nagy sikert aratott (Harmath Imre szövegére írt) Maya c. operettjével. A harmincas években Fényes Péter néven Berlinben az UFA filmgyárnak dolgozott. Gyorsan kibontakozó zeneszerzői pályafutását mintegy 45 színpadi mű (operett, musical, zenés játék); kb. 150 filmzene; számos rádió- és tévéjáték zenéje, és 6-700 nyomtatásban is megjelent operett-, film- és táncdal fémjelzi;

**-Fodor Zsigmond** (1912–1989) karmester, rádiós rendező;

**-Forrai István** (Magyarszék, 1912. V. 9. – Szigetszentmiklós, 1992) zeneiskolai igazgató, klarinéttanár, karnagy. Először – négy évig – hegedülni tanult, ezután a zongora, majd a klarinét következett. Családjával 1922-ben Debrecenbe költözött, ahol a reáliskolában tanult. Az iskola énekkarának kezdettől, majd egy év múlva a zenekarának is tagja volt. Középiskolai tanulmányai befejezése után a Zeneakadémián akart továbbtanulni, de a család anyagi helyzete ezt nem engedte meg. Ezért katonazenésznak állt, a Budapesti Honvéd Zenekar tagja lett. Emellett két év múlva, 1931-ben beiratkozott a Főiskolára. 1934 júniusában leszerelt, és polgári zenekaroknál és énekkaroknál vállalt munkát. A Főiskolán a klarinét mellett beiratkozott a karnagyképzőbe is, mint főtanszakra. A Budapesti Hangversenyzenekarban volt klarinétos, majd ütős is (mert közben ezt a szakot is elvégezte). A zenekar tagjaként olyan nagy karmesterekkel is dolgozhatott együtt, mint Erich Kleiber, Felix Weingartner, Wilhelm Furtwängler. A zenekarral külföldre is eljutott: járt Ausztriában, Németországban, Nagy-Britanniában, Lengyelországban és az Amerikai Egyesült Államokban. A karnagyi oklevelet 1937-ben szerezte meg, és ezután a Ganz gyárban dolgozott tisztviselőként, és az ottani ének- és zenekarnak volt a vezetője. 1940-ben került Miskolcra, amikor a Diósgyőrvasgyári Zenekarhoz karmesteri pályázatot írtak ki, és ezt márciusban Forrai István tizenhat pályázó közül nyerte el. Júniusban megnősült. A zenekar mellett elvállalta a Palestrina Vegyeskar irányítását (ezt 1948-ig végezte), majd 1942-ben a Jószerencse Dalkört is átvette. A korábban sikeres, de elkényelmesedett, problémákkal küzdő amatőr zenekart gyorsan felrázta, és hamarosan komoly sikereket arattak. Eljutottak Kassára, ahol a rádióban is szerepeltek, 1942-ben zajos sikerrel zárult Mozart-hangversenyt adtak, majd részt vettek a vidéki zenekarok országos versenyén, amit fölényes biztonsággal nyertek meg. 1943 áprilisában Debrecenben, a nyáron pedig a Magyar Rádióban léptek fel. A zenekari tagok egy része azonban nem bírta a terhelést és a karmester részéről megnyilvánuló jó szándékú, de szigorú kritikákat, így a zenekar – ha ideiglenesen is – gyakorlatilag megszűnt működni. 1951-ben a diósgyőrvasgyári Erkel Ferenc Zeneiskola igazgatója lett, amely a Gábor Áron Kohó- és Öntőipari Technikum mellett, a Rendőrőrssel egy épületben működött (az épület korábban „Angyalvár” néven volt ismert). A „zenede” gyorsan népszerűvé vált a munkáskörnyezetben, a kötelező szolfézs órákon kívül számos hangszeren tanulhattak zenélni a növendékek, és a legjobbak a tudásukról évenként, a Vasas Otthonban megrendezett növendékhangversenyeken adhattak számot. Az iskolai zeneoktatás színvonala az igazgatónak és a kiváló tanároknak

köszönhetően olyan magas volt, hogy az intézményt Kodály Zoltán is meglátogatta Sándor Emmával, a feleségével. Forrai István a zeneiskola vezetését nyugdíjba vonulásáig, 1972-ig látta el;

**-Garainé Komáromy Gabriella** (Budapest, 1912. II. 14. –) zongoratanár, a Fővároisi XI. kerületi Állami Zeneiskola igazgatója (Népművelési Minisztérium; Magyar Állami Operaház-főtitkár; Országos Filharmónia-igazgatóhelyettes; Fővárosi Zeneiskola Szervezet-körzeti igazgató; Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Főv. XI. kerületi Tanács Népművelési Osztály zenei szakreferens);

**-Hajmássy Ilona** (Nagykőrös, 1912. július 5. – Bethesda [USA], 1974. augusztus 20.) operaénekes, színész;

**-Heszke Béla, dr.** (Marosvásárhely, 1912. X. 30. –) tanár, író, esztéta, műfordító. A középiskolát szülővárosában végezte, a kolozsvári egyetemen szerzett magyar–francia szakos tanári oklevelet (1933). Párizsi, brüsszeli és lengyelországi tanulmányút után a brassói katolikus gimnáziumban kezdte tanári pályáját, majd a kolozsvári piarista líceumban tanított s a Pásztortűz szerkesztőségének munkatársa volt. Az 1930-as évek végétől az Erdélyi Katolikus Akadémia titkára volt. Bölcsészdoktorátust Budapesten szerzett (1946), ahol 1945-től középiskolai, majd főiskolai tanár. 1969–1986 között a Zeneművészeti Főiskola tanárképzőjében zenepedagógiát és zenepszichológiát tanított, 1968–1973 között az Eötvös Loránd Tudományegyetemen a romanisztika tanszéken adott elő. Első írását az Erdélyi Tudósító közölte (1933), tanulmányai, fordításai, színházi kritikái, recenziói itt s a Brassói Lapok, Ellenzék, Keleti Újság, Erdélyi Helikon, Pásztortűz, Gând Românesc, Erdélyi Múzeum, Erdélyi Lapok, az aradi Vasárnap, a budapesti Nagyvilág, Budapesti Rundschau, Parlando hasábjain jelentek meg. Tárgyköre – dolgozatokban és szöveggyűjteményekben – főleg a francia irodalmi és színházi élet, délszláv irodalom, népiség, művészetpszichológia, zeneszociológia, fejlődéslélektan. Kolozsvárt fordításában mutatták be Marcel Achard Domino című vígjátékát (1942), Luigi Pirandello A becsület gyönyöre (1942), Roger Ferdinand Mindenért fizetni kell (1944) és Dario Niccodemi Az árnyék (1944) című színműveit. A román nyelv, irodalom és művészet ápolója és terjesztője;

**-Hullai Ernő** (Pesteszeterzsébet, 1912 –) karmester;

**-Dr. Jakab Jenőné Bedő Mária** (Bánffyhunrad, 1912. VI. 12. –) zongoratanár (Kolozsvár, Bánffyhunrad, Bukarest – zongoratanár; Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely – zongoratanár);

**-Jancsin Ferenc** (Budapest, 1912. IV. 2. – 2002. november) hegedűművész-tanár, koncertmester. Tanulmányait 1929 és 1932 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Studer Oszkár és Zathurecky Ede, 1932-től 1934-ig ugyanott hegedű művészképző és kamarazene szakon Hubay Jenő és Weiner Leó növendékeként végezte. 1931 és 1933 között a Budapesti Hangversenyzenekar, 1933-tól 1936-ig az Operaház zenekarának tagja, 1936-tól 1971-ben történt nyugalomba vonulásáig ugyanott első hangversenymester. 1948-tól a Fővárosi I-es számú körzeti zeneiskola hegedűtanára, tanított a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában és a jászberényi Állami Zeneiskolában. 1947-től 1968-ig a Jancsin-vonósnégyes primáriusa;

**-Juhász Mihály** (Csókakő, 1912. VIII. 11. –) (zenekari harsonaművész-tanár (I. honvéd gyalogezred zenekara; Székesfővárosi Zenekar; Magyar Állami Operaház; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – tanár);

**-Kaveczi Ferenc** (Diósgyőr-Vasgyár, 1912. VII. 2. – Budapest, 1994. IV. 22.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Székesfővárosi Zenekar – I. hegedűs; Kolozsvári Nemzeti Színház – I. hegedűs; Magyar Állami Operaház – I. hegedűs, szólamvezető);

**-Kékesi János** (Pilisvörösvár, 1912. XII. 20. – Kecskemét – 1984. I. 21.) zongoratanár („a vak zongorista”). Zenetanárnak készült, és 1932-től Budapesten, a vakok intézetében karnagy- és kántorképzőt végzett. Ezt követően visszament szülővárosába, ott kezdte munkásságát. 1942-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora tanszakán folytatta tanulmányait. Többek között Hernádi Lajos, Weiner Leó, Kodály Zoltán és Molnár Antal tanította. Mindvégig kitűnő eredményt ért el, ezért a diploma megszerzését követően zeneakadémiai tanárnak marasztalták. 1948-ban családjával együtt Kecskemétre költözött. Előbb a híres város Zeneoktatói Munkaközösségének tanára lett, majd 1956-tól közel 10 éven át a testület munkáját irányította. Kékesi János többféle zenei irányzattal foglalkozott. Kórus- és zenekari műveket, zongoradarabokat, fia számára klarinétversenyt komponált. Érdekelte a tánczene, még egy operettet is írt,

amelyet nagynevű művészekkel a pesti Jókai Színház állított színpadra. Számos egyházzenei kompozíciót is szerzett, amelyek szövegét szinte kivétel nélkül ő maga írta. Kecskemétre kerülve a Barátok templomának kántora lett. Hosszú évekig szolgált a ferenceseknél, Vezette a kecskeméti angolkisasszonyok kórusát is;

**-Kiss Ödön** (Pozsony 1912–Mosonmagyaróvár 2005. augusztus 1.) orgonaművész-tanár. Alap és középfokú tanulmányait Pozsonyban végezte. Családjával később Győrbe költözött. Itt ismerkedett meg Halmos Lászlóval (1909–1997), aki ekkor a győri székesegyház karnagya volt. Az ő hatására iratkozott be a zeneakadémia egyházkarnagy szakára, ahol tanulmányait 1935-ben fejezte be. Tanulmányai befejezése után Bánhidára került, ahol megszakítással hat éven át dolgozott segédkántorként, illetve kántorként. 1947-ben pályázat útján került Mosonmagyaróvárra és állt a Mosoni Egyházközség szolgálatába, de emellett a helyi gimnáziumban is tanított. Ekkor vette át a két évtizede működő Mosoni Ének- és Zeneegylet (M.É.Z.E) irányítását is. A kedvezőtlen politikai helyzet miatt gimnáziumi állásából távoznia kellett, a helyi zeneiskolában és egy vidéki iskolában tanított. 1972-ben vonult nyugdíjba, ezt követően csak az egyházzenevel foglalkozott orgonistaként;

**-Kisbocskói Ferencné Ürmössy Lilla Margit** (Székelyderezs, 1912. V. 1.–) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Szolnok-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Szolnok-Tisza-parti Gimnázium-zongoratanár);

**-Klatt Aurél** (1912 – Nagykanizsa, 1971. V. 16.) zenetanár;

**-Kovács Lajos** (1912 – Szentendre, 1992. IX. 28.) gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy;

**-Ligeti Vilma** (Ungvár, 1912. július 1. – Budapest, 1982. szeptember 13.) magyar író, zenetanár. Apja nyomdász volt. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán zongoratanári oklevelet szerzett, majd Kiskunhalason zenetanárként dolgozott. 1937-ben Franciaországba került, ahol zongoratanár volt, de cikkeket is írt. A második világháború alatt részt vett a francia ellenállási mozgalomban, a nőmozgalom illegális lapját szerkesztette. 1947-ben visszatért Magyarországra. 1947 és 1952 között különböző kulturális és külügyi állásokat látott el, később

csak írásaiból élt. 1961-től 1964-ig tanulmányúton volt Indiában és tapasztalataiból több könyvet is írt;

**-Littasy György** /időnként tévesen Littassy; külföldön Georg Littasy, eredeti neve Littasi György/ (Budapest, 1912. szeptember 17. – 1996.január 12.) operaénekes. A Nemzeti Zenedében kezdte tanulmányait. Hegedült és gordonkázott, mégis a Zeneakadémián dr. Molnár Imre énekestanítványa lett 1932 és '38 között. Az Operaház 1939-ben szerződtette. A háború után Vaszy Viktor vezetése alatt álló Szegedi Nemzeti Színház operatagozatának lett tagja néhány évre. 1949-ben visszakerült a fővárosba, ismét a Magyar Állami Operaházban énekelt, Székely Mihály mellett a társulat legtöbbett foglalkoztatott basszistája volt. 1956-ban feleségével és hét gyermekével emigrált. Még decemberben, majd '57 elején négyszer énekelt Sarastrot Mozart Varázsfuvolájában a bécsi Staatsoper színpadán. Később a darmstadti Városi Színház és az amszterdami Holland Opera tagja volt. A disszidálása után 1968-ban (Sarastro) és 1994 végén, egy évvel halála előtt lépett fel Budapesten. Ezen az utolsó estjén a Fináncot énekelt Puccini Bohéméletében. Egyike volt a negyvenes, ötvenes évek vezető basszistáinak. Oratóriuménekesként is gyakran szerepelt;

**-Machula Tibor** (Tibor de Machula) Kolozsvár, 1912. VI. 30. – Hollandia, 1982. XII. 18.) gordonkaművész-tanár. Hét éves korától már a budapesti Zeneakadémián Schiffer Adolf csellónövendéke. Tanulmányai (1917–1927) során 1922-ben elnyerte a Popper ösztöndíjat. 1925. január 13-i bemutatkozó koncertjén a Filharmóniai Társaság zenekarával Haydn D-dúr csellóversenyét játszotta, Bernard Tittel vezényletével. A Székesfővárosi Zenekar „első tehetségvédelmi hangversenyén” is szerepelt (1926. december 26-án). 1927-től három évig a philadelphiai Curtis Institutban az angol Felix Salmondnál tanult.<sup>63</sup> 1930-ban visszatért Magyarországra. Paul Schrammal és Róth Miklóssal megalapították a Budapest Triót, mellyel hosszú turnéra indultak: Ceylon, Szingapúr, Jáva, Szumátra és több város a Holland Kelet-Indiai szigeteken szerepelt úticéljaik között, majd később Dél-Afrika is. Európában főleg északon játszottak, finnországi sikereiket követően Machula oda tanárként is többször visszatért. 1936-ban Wilhelm Furtwängler meghívására a Berlini Filharmonikus Zenekar szólócsellistája lett. Tizenegy év múltán az amszterdami Concertgebouworchestra első csellistájája. Ezt a pozícióját 1947-től 1977-ig, nyugdíjazásáig megtartotta;

**-Major Ferenc** (Bánffyhunrad, 1912. XII. 12. –) nagybőgő-művész, egyetemi tanár. Pedagógiai tevékenységét a kolozsvári magyar konzervatóriumban kezdte. Később tanított a román konzervatóriumban, továbbá az egyesített konzervatóriumban és a kolozsvári Zeneakadémián;

**-Maklári Lajos** (Meczenzéf, 1912. IX. 12. – Budapest, 1977. VIII. 13.) tanár, karnagy. 1928-ban a piarista rendbe lépett. 1937-ben pappá szentelték. A szegedi tudományegyetemen bölcsészdoktorátust szerzett (1940). 1945-ig Szegeden gimnáziumi tanár, földrajzot, természetrajzot, vegytant tanított, közben kórusvezetéssel és énektanítással is megbízták. 1945-től a rend kecskeméti gimnáziumában, 1946-tól haláláig Budapesten tanított. 1948-ban megalapította a Kalazanci Szent Péter-kórust, amelynek élete végéig vezetője maradt. Együttműködésével és az általa vezetett gimnáziumi, valamint a Patrona Hungariae budapesti leánygimnáziumi énekkarral sok hangversenyt adott főként a főváros templomaiban. 1953-tól énekelt a Forrai Miklós vezette Budapesti Kórusban. Bemutatta Kodály Zoltán Sík Sándor Te Deum c. vegyeskari alkotását;

**-Dr. Marikovszky Gyuláné Koncz Mária** (1912 – 1977. IV. 8.) ének- és hegedűművész, tanár;

**-Maróti Gyula, dr.** (Budapest, 1912. VI. 8. – Budapest, 2004. IV. 29.) középiskolai és egyetemi művészetpedagógia-tanár, karnagy, zenepedagógus. Zenei képzettségét autodidakta módon szerezte. 1948-tól 1951-ig a Bartók Béla Szövetség, 1951-től 1970-ig a Népművelési Intézet osztályvezetője. 1961 és 1968 között művészetpedagógiát tanított az ELTE népművelés szakán. Az 1962 és 1983 közötti időszakban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, 1970-től 1980-ig a Kórusok Országos Tanácsának főtitkára, 1980-tól nyugalomba vonulásáig alelnöke. Több könyvet írt a zeneoktatás és a zenei népművelés témakörében;

**-Martiny Lajos** /Martini/ / Lajcsi/ (Budapest. 1912. VI. 11. – Budapest, 1985. IX. 14.) zeneszerző, hangszerelő zongora szólista, dirigens. Az ún. nagyzenekari szimfonikus dzsessz műfajának egyik legkiválóbb magyar művésze. Jelentősek hangszerelése, átíratok, nevezetesen dzsessz-zongora szólói. A tánczenétől a dzsesszig, sőt a szimfonikus zenéig minden szórakoztatózenei stílusban otthonosan mozgott. Az 1940-es évek végén megalapította a magyar dzsessz történetének egyik leghosszabb ideig működő formációját, a Martiny-együttest (1949–1962). Az 1950-es évek elején nem készíthetett dzsesszfelvételeket, de

zeneszerzőként, hangszerelőként, karmesterként vagy zenekarvezetőként számos tánczenei hangfelvételen működött közre. 1955-ben megalakította a Fővárosi Tánczenekart, az Országos Szórakoztatózenei Központ égisze alatt működő bigbandet, amelynek fő célja az igényes nagyzenekari tánczene mellett főként a dzsessz újraélesztése volt. 1957 tavaszán a Magyar Hanglemezzgyártó Vállalatnál (MHV) Magyarországon először készített rock and roll-felvételeket;

**-Mustó Ervin** (Salgótarján, 1912. VII. 17. –) zenekari gondonkaművész (1. honvéd gyalogezred zenekara; Rendőr, illetve BM Szimfonikus Zenekar – zenekariművész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Nagy Lajosné Vály Anna** (Szolnok, 1912. V. 12. –) zongoratanár (Losonc – zongoratanár; zongoratanítás Tatán, Bánhidán és Tatabányán; Várpalotai Zeneiskola – zongoratanár; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

**-Nagy Olivér** (Budapest, 1912. IX. 24. – Budapest, 2000. X. 12.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár, karnagy, zenei író, műkritikus, korrepetitor. 1936-ban a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán egyházkarnagy, középiskolai énektanári és zongoratanári diplomát szerzett. 1933 és 1939 között a Palestrina Kórus korrepetitora és másodkarnagya; 1936-tól 1951-ig a Rádiózenekar tagja; 1945-től 1982-ben történt nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanára. Számos hangversenyt vezényelt, előadásokat tartott a Magyar Rádióban. Számos zeneművet adott közre, több kiadást megért alapvető jelentőségű pedagógiai munkája a Partitúrajáték - partitúraolvasás című tankönyv;

**-Nékám Paulette** (Pécsvárad, 1912. III. 3. –) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Pécs – szolfézs- és zongoratanár; Központi Művelődési Otthon, Pécs – zeneneiskolai tagozatvezető; Pécsváradi Állami Zeneiskola alapításában való részvétel);

**-Pál Sándor /Paál/** (Budapest, 1912. IX. 16. – Budapest, 1989. VIII. 16.) zongoraművész. Tízévesen a budapesti Zeneakadémia növendéke lett, ahol Székely Arnold (zongora), Siklós Albert (zeneszerzés, zeneesztétika), Molnár Antal (zeneelmélet, zenetört.) professzorok irányításával fejlődött sokoldalú muzsikussá. 1945–1949 között a Magyar Rádió könnyűzenei osztályán dolgozott; ebben az időszakban a MR első önálló jazzszerkesztője, jazzt és

tánczenét játszott, kísért, komponált, hangszerelt, valamint zenei rendezőként is tevékenykedett. Munkásságát elsősorban a jazz világának megismerésére és népszerűsítésére irányította: a világ legjelentősebb jazzművészeiről és együtteseiről tartott előadásokat az ország számos városában. A Magyar Zeneművészek Szakszervezete Könnyűzenei Szakosztályának vezetőségi tagja volt, lapjának szerkesztő bizottsági tagjaként számos cikket, tanulmányt írt a jazzről, az Egy erkölcsös éjszaka című filmben (1977) a nyilvánosház zongoristáját alakította;

**-Pásztorné Wiesel Livia** (Budapest, 1912. III. 18. – Budapest, 2005. II. 12.) zeneiskolai zongoratanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet; Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája);

**-Dr. Pethe Lászlóné** (Wien, 1912. II. 11.–) zongoratanár;

**-Pongrácz Zoltán** (Diószeg, 1912. II. 5. – Budapest, 2007. IV. 3.) zeneszerző-tanár. Tanulmányait 1930 és 1935 között a budapesti Zeneakadémia zeneszerzés szakán Kodály Zoltán növendékeként végezte, 1937/38-ban a bécsi Zeneakadémia karnagyképzőjében Rudolf Niliusnál tanult. 1940/41-ben a berlini Humboldt Egyetemen összehasonlító zenetudományi tanulmányokat végzett, 1965/66-ban pedig Utrechtben Gottfried Michael Koenig vezetésével az elektronikus zenét tanulmányozta. 1940/41-ben a budapesti Operaház korrepetitora, 1943-tól 1945-ig a Magyar Rádióban karnagy és zenei rendező. 1954 és 1964 között a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában tanít; 1975-től 1995-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola elektronikus zeneszerzés-tanára;

**-Rácz Alajos** (Nagykanizsa, 1912. XI. 26. – Nagykanizsa, 1986. VI. 17.) zeneelmélet-szolfézs tanár, szakfelügyelő, karnagy (Városi kántor-karnagy, Nagykanizsa; Állami polgári iskola, Nagykanizsa – ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Nagykanizsa – tanár; Zeneoktatói Munkaközösség, Nagykanizsa – vezető);

**-Radványi Mihály, dr.** (1912 – Szombathely, 1975. III. 23.) püspöki tanácsos, székesegyházi karnagy;

**-Raics István** (Baja, 1912. V. 25. – Budapest, 1986. X. 3.) költő, műfordító, költő, író, dramaturg, publicista, zenekritikus, zongoraművész; a Magyar Zene szerkesztője. Zongorázni és komponálni magánúton tanult. 1939-től

publicistaként, kritikusként, zeneíróként dolgozott. 1940–1946 között az Esti Kis Újság zenei recenzense volt, de közben a Kelet Népe című folyóiratban is vállalt szerkesztőségi munkát. 1942-ben az Antifasiszta Történelmi Emlékbizottság tagja lett. 1944 ősztől részt vett az illegális kommunista mozgalomban. 1946-ban a Magyar Filmgyártó vállalat dramaturg-igazgatójává nevezték ki. Az 1930-as évek végétől ifjúságnevelő munkát végzett. Az Éneklő ifjúság című folyóirat munkatársa és a Kis Filharmónia ifjúsági hangversenyek szervezője és közreműködője volt. 1939-től haláláig állandó külső munkatársa volt a Magyar Rádiónak. 1960–1961 között a Magyar Zene című folyóiratot szerkesztette, később 1970-ig a Magyar Televízió Zenei Figyelőjének kritikus volt. 1963-tól a Muzsika című folyóirat állandó munkatársa lett. 1970-től a Kóta című folyóirat szerkesztőbizottságának tagjaként, 1977-től pedig a Népszava zenei recenzenseként is dolgozott. Fordítóként sok-sok operaszövegkönyvet ültetett át magyar nyelvre;

**-Rákosi János** (Budapest, 1912. XI. 11. –) zongorista, zeneszerző, szövegíró, tanár);

**-Réthy Eszter** (Budapesten, 1912. X. 22. – 2004) operaénekes. 1935-ben debütált a budapesti Operaházban, majd 1937 és 1949 között a bécsi Staatsoper magánénekesnője volt. 1949-től nyugalomba vonulásáig gyakran lépett fel a Volksoper klasszikus operetteket bemutató előadásain is;

**-Rezessy László** (Csetnek, 1912. V. 30. – Budapest, 1997. I. 29.) karnagy, orgonaművész, nyugalmazott tanszékvezető főiskolai tanár. Tanulmányait 1940 és 1946 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona szakán Zálánfy Aladár, majd ugyanitt 1942 és 1946 között a kóruskarnagy és középiskolai énektanárképző szakon Vásárhelyi Zoltán növendékeként végezte. 1935 és 1948 között Budapesten énektanár, 1948-tól 1955-ig a budapesti Pedagógiai Főiskola tanszékvezető főiskolai tanára, 1959-től 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig az egri Tanárképző Főiskola tanára, 1975-től nyugdíjasként a Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola orgonatanára. Művei furulyaduók, kórusgyűjtemények, kisenekari és vegyeskari feldolgozások, mesejátékzenék, főiskolai tankönyvek, cikkek, fordítások;

**-Rudas János** (Győr, 1912. V. 28. –) általános iskolai ének-zenetanár, megyei vezető szakfelügyelő (Általános Iskola, Győr; Pannonhalma; Győr-Sopron megyei vezető ének-zene szakfelügyelő);

**-Sándor György** (Budapest, 1912. IX. 21. – New York, 2005. XII. 14.) zongoraművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Bartók Béla, zeneszerzés szakon Kodály Zoltán növendékeként végezte. 1939-ben az Egyesült Államokban telepedett le, ahol a Michigani Egyetemen folytatta tanulmányait, majd ugyanott a zongora tanszék vezetője lett. Ormándy Jenő vezényletével és a Philadelphia Orchestra kíséretével ő mutatta be Bartók 3. zongoraversenyét; elsőként játszotta nyilvános hangversenyen a Táncszvit zongoraváltozatát. Hanglemezsre rögzítette Prokofjev valamennyi zongoraművét, Bartók-felvételeivel 1965-ben a Francia Hanglemmez Akadémia nagydíját nyerte el;

**-Sassy Iringó** (Miskolc, 1912. VIII. 21. – Miskolc, 1999. VIII. 19.) zenekari gordonkaművész, tanárképző főiskolai tanár, kamarazenei művész (Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozata – gordonka tanár; Pécsi Filharmonikus Zenekar – szólamvezető gordonkaművész);

**-Sebők György** (Szeged, 1912. XI. 2. – Bloomington, 1999. XI. 14.) zongoraművész-tanár. 1938-ban 16 évesen felvételt nyert Székely Arnold osztályába a Zeneakadémiára. Később a tanulást Keéri-Szántó Imrénél folytatta, majd egy rövidebb ideig Faragó Györgyhez került. Már főiskolai hallgatóként kamarazenét Weiner Leótól a zeneszerzést Kodály Zoltántól tanulta. Ő volt a korrepetitor Zathureczky Ede osztályában, de kísért Molnár Imre énekóráin, Kresz Géza hegedűóráin, továbbá diplomahangversenyeken, vagyis egyszerre volt korrepetitor, növendék, illetve tanár. A Zeneakadémiát befejezve (1938) Paul Weingarten zongoraművész magántanítványa lett. A háború után Szegedre költözött. Később Bukarestbe utazott és ott a véletlen szerencsének köszönhetően George Enescu felkérte szólistának egy zenekari koncertre, majd Budapesten kapott lehetőséget, ami az akkori Bartók Konzervatórium zongoratanári állásában kínálkozott (1949-1956). 1956 őszén Párizsba költözött. Egy kinti sikeres szólóest után Gabriel Dussurget-nek, a párizsi Opera későbbi igazgatójának ajánlásával lemezszerződési ajánlatot kapott az Erato hanglemezcégtől, 8 lemez elkészítésére, amiből az első azonnal „Grand Prix du Disque”-díjat kapott. 1962-ben az Indiana

Állami Egyetem zenei fakultására, a Jacobs School of Music által felajánlott lehetőséggel élve Bloomingtonba került. 1985-től az egyetem örökös professzora címet kapja (1993-ban Bloomingtonban 1 évig tanítványa volt Bogányi Gergely). 14 évig dolgozott a berlini Hochschule der Künste vendégtanáraként. Tanított a tokiói Toho Schoolban, a párizsi Conservatoire-on, Amszterdamban, Barcelonában, Banffban (Kanada) és a finn Sibelius Akadémián, valamint idehaza Keszthelyen, a Szombathelyi Bartók Szemináriumon és a Zeneakadémián. 1985-ben kurzust alapított 'Ernen Musikdorf' néven a svájci Ernenben;

**-Seefehlner Egon** (1912–1997 ügyvéd, újságíró, operaigazgató;

**-Seres Antal** (Újszász, 1912. január 22. – Zagyvarékas, 1986. augusztus 10.) hegedűművész, prímás;

**-Solti György** /Sir Georg Solti / (Budapest, 1912. X. – Antibes, 1997. X. 5) karmester-főzeneigazgató, zongoraművész. Zeneakadémiai tanulmányait zongora és zeneszerzés szakon 1927–31 között végezte, majd 1932-től az Operaház korrepetitora volt. 1936-ban a Salzburgi Ünnepi Játékokon Arturo Toscanini asszisztenseként működött közre. Először 1938-ban állt zenekar élére: Mozart Figaro házassága című operáját vezényelte. Zsidó származása miatt emigrálnia kellett: 1939–1945 között Svájcban élt. 1942-ben elnyerte a genfi zongoraverseny első díját, és ezzel megalapozta ismertségét. A második világháború után ismerősei a Bajor Állami Opera főzeneigazgatói tisztségéhez segítették. 1952-ben a frankfurti opera főzeneigazgatója lett, majd 1959-ben a londoni Royal Opera House alkalmazta. Újjászervezte és a világ legjobb operaházai közé emelte a londoni társulatot. 1969-től a Chicagói Szimfonikus Zenekar igazgatója volt, itt a szokásos operarepertoár mellett szimfonikus műveket is vezényelhetett. 1971-től az Orchestre de Paris zeneigazgatója, 1979-től a Berlini, 1985-től pedig a Londoni Szimfonikusok főzeneigazgatójaként dolgozott. Kiváló hanglemez-dirigensként tartják számon; külön tehetsége volt a stúdiómunkához. Számtalan lemeze közül kiemelkedik Richard Wagner Ring ciklusának teljes felvétele a Bécsi Filharmonikusok élén. 31 Grammy-díjat kapott, európai és amerikai egyetemek avatták díszdoktorukká, az angol királynő pedig lovaggá ütötte;

**-Stcherbák Viktor** /Victor Charon/ (Budapest, 1907. IX. 17. – Budapest, 1976. X. 22.) zeneszerző, író, filozófus, nyelvész, asztrológus;

**-Sulyok Imre** (Budapest, 1912. III. 30. – Budapest, 2008. II. 25.) orgonaművész, zeneszerző, zenetudós, karnagy. Tanulmányait 1931 és 1935 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Kodály Zoltán, 1936-tól 1941-ig ugyanott az orgona és protestáns egyházzene szakon Zalánfy Aladár növendékeként, 1935 és 1937 között középiskolai énektanárképző szakon végezte. 1936 és 1951 között az Óbudai evangélikus templom organistája, közben 1939-től 1950-ig a Magyar Rádió szerkesztője, 1951 óta a Kelenföldi Evangélikus templom organistája. 1950-től 1972-ben történt nyugalomba vonulásáig a Zeneműkiadó szerkesztője, majd főszerkesztője, az Új Liszt Összkiadás közreadásának vezetője - e munkáját napjainkban is folytatja. A magyar Liszt Ferenc Társaság, valamint a Kodály Társaság alapító tagja;

**-Székely Endre** (Budapest, 1912. IV. 6. – Budapest, 1989. IV.14.) zeneszerző, karnagy, főiskolai tanár. 1932-35-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés tanszakán Siklós Albert, Kodály Zoltán és Molnár Antal tanítványa. 1937-ben zeneszerzői diplomát szerzett. 1945-ig a Börös Szakszervezet kórusát vezette, a Vándor-kórusban Vándor Sándor helyettese volt. 1945-ben megszervezte a Magy. Zeneművészek Szabad Szakszervezetét, a Munkás Kultúrszövetséget. Az összes magyarországi kórust összefogó Bartók Szövetség főtitkára volt. 1950-től 1952-ig a Magyar Rádió kórusának vezetője; 1952-56 között Sztálinvárosban (Dunaújváros) kórust szervezett. 1959-72 között a budapesti Felsőfokú Tanítóképző Intézet tanára volt. Az 1960-as években megújította zenei eszköztárát, felzárkózott a korszerű zeneszerzéshez. 1967 körül kialakította saját zenei nyelvét. Az 1986-88 csúcspont zeneszerzői pályáján; kompozícióival sikereket ért el itthon és külföldön (Darmstadtban). Vokális és színpadi műveket, zenekari és versenyműveket, kamarazenei és szólódarabokat írt;

**-Szirányi Stanzel János** (Temesvár, 1912. XII. 15. – Budapest, 2003. XII. 4.) zongoraművész –tanár. Tanulmányait 1930 és 1940 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán dr. Keéri-Szántó Imre és Dohnányi Ernő, zeneszerzés szakon ugyanott Kodály Zoltán növendékeként végezte. 1941-től tanárként működött: előbb a Nemzeti Zenedében, majd a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskolában. 1980-ban nyugalomba vonult; 1981 és 1985 között a Magyar Rádió Gyermekkórusának zongoratanára volt, később ugyanott a hangszeres oktatást vezette;

**-Szőke Tibor** (Budapest, 1912. X. 31. – Bécs, 2009. I. 26.) karmester. 1912-ben született. Az 1930-as években Ferencsik János hívta az Operaházba. 1945 májusától a MÁV Szimfonikus Zenekar alapító karmestere. 1949-ben elhagyta Magyarországot. A bécsi Staatsoper alkalmazta, majd a Kölni Operában működött. Később a His Master's Voice-Columbia cég berlini stúdiójában dolgozott, többek közt a Berliini Filharmonikusok, Herbert von Karajan, Elisabeth Schwarzkopf és Dietrich Fischer-Dieskau lemezfelvételei fűződnek az ő nevéhez is. Ettől a cégtől vonult nyugdíjba, azóta tanít és vezényel. A MÁV Szimfonikus Zenekar alapításának ötvenedik évfordulóján, 1995-ben ismét dirigálta az együttest;

**-Takács Miklósné Hubert Ilona** (Budapest, 1912. V. 16. – Budapest, 1984. X. 27.) hegedűművész, tanár. Zenei tanulmányait 1935-től a budapesti Zeneművészeti Főiskolán (hegedű tanárképző) Gábrriel Ferenc tanárnál végezte. Ezt követően vezette a Budapesti Női Kamarazenekart. 1945–1951 között a Fővárosi Zenetanfolyam hegedűtanára; 1951-től 1966-ig a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola hegedűtanára, 1954-től tanszakvezető; 1956–1962 között a Zeneművészeti Főiskolán a gyakorló iskola (gyakorlati tanítás) vezetőtanára; 1966–1969-ben a Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézete budapesti tagozatának hegedűtanára; 1969-től nyugdíjas; 1969-től haláláig a Tanárképző Intézet budapesti tagozatának óraadó hegedűtanára. 1945 után az újlévű zeneoktatás egyik vezető egyénisége;

**-Tátrai Vilmos** (Kispest, 1912. X. 7. – Budapest, 1999. II. 2.) hegedűművész-koncertmester, kvartett-primárius és zeneakadémiai tanár. Tanulmányait Kladviko Vilmosnál, Szerémi Gusztávnál, Waldbauer Imrénél, Rados Dezsőnél és Lajtha Lászlónál végezte (MÁVAG Zeneiskola, Nemzeti Zenede, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola). 1927 és 1931 között Fricsay Richárd honvédszenekarában játszott, majd színházi zenekaroknál és a Budapesti Hangversenyzenekarnál volt állásban. 1936–1937 között a Buenos Aires-i Rádiózenekar koncertmestere volt, 1940-ben Törökországban dolgozott, miközben 1940–1944 között a Székesfővárosi Zenekar, majd két évig a Rádiózenekar (1945–1946) hangversenymestere volt. 1946-tól 1978-ig (a „Ferencsik-korszak” alatt), az Állami Hangversenyzenekar koncertmestere volt. Többnyire e zenekar tagjaiból szervezte meg az 1957-ben a Magyar Kamarazenekart, amelynek szintén több mint harminc évig vezetője volt. 1946. október 8-án lépett először közönség elé a Tátrai Vonósnégyessel, akkor Rényi Albert (2. hegedű), Iványi József (mélyhegedű) és Dénes Vera (gordonka)

társaságában. Ezzel az együttesel 1948-ban megnyerte a budapesti nemzetközi Bartók-kvartettverseny első díját, amely nagy nemzetközi elismerést is kiváltott. Később Szűcs Mihály, Konrád György, Várkonyi István és Banda Ede is tagja volt az együttesnek. 1971-től haláláig tanított a Zeneakadémia hegedű tanszakán. Mintegy kétszáz lemezfelvétel, több mint hatvan magyar mű ősbemutatója fűződik a nevéhez;

**-Titz János** (1912 – 1988. XII. 23.) zenetanár;

**-Török Erzsébet** (Kolozsvár, 1912. XI. 15. – Budapest, 1973. XII. 1.) énekesnő. Az Orsz. Színészegyesület színészképző isk.-jának elvégzése után rövid ideig a Kolozsvári Nemzeti Színházban drámai szerepeket alakított. Sanzonénekesnőnek készült, énekelni Kelen Hugónál tanult, aki Bartók és Kodály dalaira, valamint a népdalra irányította figyelmét. Ösztönzést kapott Basilides Mária művészetétől is. Már a harmincas évek végétől elismerten kiváló tolmácsolója volt a népdalfeldolgozásoknak ízes m. beszédmódjával. Különösen a népballadák előadásával aratott sikereket. Fellépett a Független Színpad rendezvényein. 1941-től rendszeresen szerepelt a Magyar Rádió műsoraiban. 1950-től az Országos Filharmónia szólistája volt. A Vers és Dal Színháza (később Irodalmi Színpad) ~ és Jancsó Adrienne magyar népdalestjével nyílt meg. (1956. okt. 18.). Országjáró utakat vállalt a magyar népdalkincs népszerűsítésére. A televízió népdalvetélkedőjének (Röpülj, páva) zsűritagja volt. Pályája végén műsoraiban megszólaltatta a vallásos népköltészet emlékeit is (Hegyet hágék, lőtöt lépék);

**-Vas József** (Birda, 1912. X. 29. –) zenekari klarinétművész-tanár (Budapesti Magyar Királyi Rendőrzenekar-zenekari művész; Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

**-Vecseri Zsigmond, dr.** (Szentés, 1912. VI. 5. –) zeneiskolai rézfúvós-tanár (Állami Zeneiskola, Nagykőrös-rézfúvóstanár; Állami Zeneiskola, Abony – rézfúvós-tanár);

**-Vásárhelyi György** (1912. I. 4. – 2002. VII. 27.) zongoraművész. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Bartók Béla növendéke volt. Berlinben Edwin Fischer tanítványaként tökéletesítette tudását. 1935-ben elnyerte a Mendelssohn-érmet. Európa-szerte koncertezett. 1953-ban a Dán Királyi Konzervatórium zongoratanára lett. 1967 óta rendszeresen tanított a tokiói

Musashino Zeneakadémián, ugyanitt a zenekarral is foglalkozott és szólóesteket adott. 1993-ban az intézmény tiszteletbeli tanárává nevezték ki;

-**Végh Sándor** (Kolozsvár, 1912. V. 17. – Salzburg, 1997. I. 7.) hegedűművész-koncertmester, kvartett-primárius, karmester és kamarazene-professzor. 12 éves korától, 1924-től, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója, ahol a hegedű tanszakon Zsolt Nándor, majd 1929 és 1931 között Hubay Jenő növendéke volt, zeneszerzést Kodály Zoltánnál tanult. Szóló karrierje mellett egész életét átívelte kamarazenész tevékenysége. Krauss Ilonkával és Vencze Lászlóval 1933-ban csatlakozott a Magyar Trió-hoz, majd 1935-ben alapítója az Új Magyar Vonósnégyesnek, mellyel részt vett 1936-ban Bartók V. vonósnégyesének bemutatóján. Az Új Magyar Vonósnégyesben eredetileg Végh volt az első hegedűs, de 1937-ben Székely Zoltán vette át az elsőhegedűs szerepet. Végh Sándor így 1940-ben megalapította második vonósnégyesét, a Végh kvartettet. A kiváló szólistákból álló Végh kvartett nagy sikereket aratott világszerte. A vonósnégyessel 1946-ban Baselbe költözött, a hetvenes évek közepéig rendszeresen koncerteztek. A kvartett összeállítása 1978-ig változatlan maradt, repertoárjukon tartották szinte a kamara irodalom minden darabját, Beethoven és Bartók összes vonósnégyesét. Végh a század legkiválóbb muzsikusaival zenélt együtt. Fellépett többek között Dohnányi Ernő, Fischer Annie, Mieczysław Horszowski, Wilhelm Kempff, Rudolf Serkin, Yehudi Menuhin kamarapartnereként. A kamarazenéléssel párhuzamosan Végh Sándor szólistaként is jelentős nemzetközi karriert futott be, egyik specialitása Bach összes szólóhegedű-művének előadása volt, s a hangszeret idős koráig nem tette le a kezéből. 1958-tól Végh egy korábban Paganini tulajdonában lévő 1724-es immár saját Stradivari hegedűn játszott. 1940-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett, s ezt a posztot megtartotta 1946-ig, amikor a vonósnégyessel elhagyta Magyarországot. 1953-tól tanított a Baseli Konservatóriumban (1953–1963), de Freiburgban (1954–1962), és Düsseldorf-ban (1962–1969) is. 1952-ben ismerte meg Pablo Casals-t, akinek a felkérésére tanított a Casals által patronált Zemnatti nyári szemináriumokon Svájcban (1953–1962), valamint minden évben a franciaországi Casals által alapított kamarazene fesztivál, a Prades Festival vendég tanára is volt (1953–1969). Alapítója az olaszországi Cervo-ban rendezett Nemzetközi Kamara Zenei Fesztiválnak (International Chamber Music Festival of Cervo) (1962), ahol olyan kiváló művészekkel lépett fel mint Yehudi Menuhin, Szvjatoszlav Richter és Gidon Kremer. Végh saját kamarazenei fesztiválja mind a mai napig megrendezésre kerül, amelyen az elmúlt majd öt évtized során számos

világhírű muzsikus lépett fel. Miután 1972-ben Hilary Tunstall-Behrens meghívására Cornwall-ba látogatott, a dél-angliai Prussia Cove-ban megalapította a Nemzetközi Zenei Szemináriumot (International Music Seminar Prussia Cove), mely mesterkurzus mind a mai napig őrzi Végh zenei örökségét. Pedagógiai munkájának kiteljesedése a salzburgi Mozarteum-hoz köttődik (1971–1997), kétségtelen csúcsát a Camerata Academica kamarazenekar vezetésével (1978) érte el. Végh Sándor Magyarországra is hazalátogatott, az 1980-as évektől a budapesti Zeneakadémián tartott mesterkurzusokat. Végh nem csak kamarazenészként, szólistaként, de mint kiváló karmester is gyakran koncertezett. Karmesterként első jelentősebb kezdeményezése volt, amikor megalapította a Végh Sándor Kamarazenekart, melyet 1968 és 1971 között vezetett, azonban anyagi nehézségek miatt a zenekar hamarosan kénytelen volt befejezni tevékenységét. 1978-ban Végh Sándor vette át a salzburgi Camerata Academica (Camerata Academica des Mozarteums Salzburg) vezetését, ezután lassanként az egész zenekart lecserélte. A Mozarteum tanáraiból és diákjaiból álló Camerata hangzásvilágában meghatározó volt, hogy vonósai jellemzően Végh-tanítványok voltak. Ennek eredményeképp egy olyan egyöntetű vonóshangzás és stílusegység jött létre, mely egyedülálló volt a maga nemében. Az ezt követő majd két évtizednyi közös munka során az együttes második virágkorát élte, s a világ legjobbjai közé került. A Camerata mellett Végh időről időre más zenekarokat is vezényelt, többek között az Európai Kamarazenekart, a Berlini Filharmonikus Zenekart, a Bécsi Filharmonikusokat, valamint a Bécsi Szimfonikus Zenekart, de magyar zenekarok élén is fellépett, a Budapesti Fesztiválzenekart valamint a Weiner–Szász Kamaraszimfonikusokat is vezényelte, és Budapesten is koncertezett a salzburgi Camerata Academica-val.

**-Zádor István** (Ungvár, 1912. X. 20–1985) zeneszerző, zongora-művész, pedagógus, néprajzkutató, az Ungvári Zenei Konzervatórium első igazgatója, a Kárpátaljai Filharmónia művészeti vezetője, fél évig a Kárpátaljai Népi Együttes vezetője, az Ungvári Szimfonikus Zenekar karnagya. Zádor Dezső nagyon sokat tett Kárpátalja zenei kultúrájának fejlődéséért. Lembergbe történő elköltözését követően az időszaknak egyik legkiválóbb zeneszerzője lett. Néhány évig sikeresen vezette a Lembergi Zeneszerzők Egyesületét, az M. Liszenko nevét viselő Lembergi Állami Zeneakadémián zongora és zeneszerzői szak professzora volt;

-**Zalay József** (Szentetornya, 1912. VI. 22. – Szekszárd, 2002. III. 31.) zenekari hegedűművész (Hivatásos katonazenész; Pécsi Nemzeti Színház zenekara-koncertmester, Pécsi Szimfonikus Zenekar-II. koncertmester);

-**Zsótér Mária** (Budapest, 1912. IX. 14. –) zongoratanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

### **105 éve született**

-**Antal György** (Gyimesbükk, 1917. XII. 9. – Pécs, 2007. XII. 12.) igazgató, főiskolai tanár, karnagy. Tanulmányait 1940 és 1943 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai, tanítóképző intézeti tanárképző, karnagyképző és orgona szakán végezte Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Szakolczay Riegler Ernő növendékeként. 1942 óta Pécsen működik: előbb a Tanítóképző, majd a Pedagógiai Főiskola tanára volt, később zeneiskolai igazgató, majd zeneművészeti szakiskolai igazgatóként tevékenykedett, végül a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Pécsi Tagozatának igazgatója lett. Számos hazai és külföldi hangverseny fűződik nevéhez, többek közt az általa alapított Pécsi Liszt Ferenc Kórus karnagyaként;

-**Angster József** (Pécs, 1917. január 2. – Pécs, 2012. március 14.) orgonakészítő, gépészmérnök. Zeneiskolában zongorázni és orgonálni tanult, a felsőbb osztályokban már a gimnázium orgonistája volt. 1940-ben diplomázott a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karának villamos tagozatán. Az orgonaépítés fortélyait már gimnazistaként kezdte elsajátítani édesapjától, Angster Emiltől. Egyetemi tanulmányai alatt nyári szüneteket apja mellett töltötte, a tervezésben és a gyakorlati munkában is részt vett. Később orgonaépítő mesterlevelet is szerzett. 1939-ben németországi tanulmányúton járt, hogy megnézzon több híres orgonát és megismerje nagy tudású mesterek munkamódszereit. 1940-ben kezdett dolgozni az Angster József és Fia Orgona- és Harmóniumgyárban. Unokatestvérével, Angster Imrével vezette a vállalkozást. Tervezőmunkája és irányítása mellett mintegy 100 orgona készült, köztük több 3 manuális, 35-50 változatú nagyobb hangszer, köztük a Budapest-Haller-téri, „Tisztviselőtelepi“, Remete-kertvárosi, Csepel-belvárosi, továbbá

a jászóvári, kolozsvári, Pécs-belvárosi, pécsi Ferences templomi orgonák. Ő létesítette a gyár rákospalotai fióközemét is. Az orgonagyárat 1949-ben államosították. Ezután még rövid ideig működött Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyár néven, majd megszűnt. Angster az 1970-es évek közepén kezdett tanácsadóként orgonaépítéssel foglalkozni. A 80-as évektől a Soros Alapítvány támogatásával orgonaakusztikai kutatásokat folytatott. Az orgonakutatásban végzett tevékenységével nagy nemzetközi elismerésre tett szert.

**-Bán Elemér** (Hajdúnánás, 1917. X. 8. –) énekes, színművész. 1938–1941-ben *Walter Margit*nál tanult énekelni a Zeneakadémián. 1941–1944-ben a Kolozsvári Nemzeti, 1945-től 1949-ig a Szegedi Nemzeti, majd 1949-től nyugdíjazásáig, 1978-ig a debreceni Csokonai Színház operaénekes színművésze. A Csokonai Színház operatársulatának egyik alapítója volt 1952-ben;

**-Banda Ede** (Budapest, 1917. IV. 6. – Budapest, 2004. VI. 23.) zeneakadémiai gordonka- és kamarazene-tanár, kamaramuzsikus. 1930-tól 1933-ig *Scholz János*nál, 1934-ben *Hütter Pálnál* tanult. 1934 és 1942 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult *Kerpely Jenő*nél, *Schiffer Adolf*nál és *Zsámboki Miklós*nál, de mesterének tekintette *Weiner Leót* és *Waldbauer Imrét* is. Művészipedagógiai szemléletmódja alakulására *Dohnányi Ernő* és *Kodály Zoltán* is nagy hatással volt. A gordonkán kívül zeneelméleti és zenetörténeti előadásokat is hallgatott. Diplomáját gordonka művész-tanár szakon szerezte meg 1942-ben. 1940-től 1951-ig a Székesfővárosi Zenekar (az Állami Hangversenyzenekar, illetve a mai Nemzeti Filharmonikus Zenekar elődje) első magángordonkása, 1951–1953 között a Rádiózenekar szólistája volt. 1951-ben lett a Tátrai-vonósnégyes csellistája, és a kvartett fennállásáig a tagja is maradt. Zenepedagógiai munkáját a Főiskolán 1948-tól 1996-ig gordonkatanárként végezte. Emellett 1950-től kamarazenét is oktatott, 1982-ben kamarazene tanszékvezető lett. Számos növendéke vált sikeres művésszé, például *Perényi Miklós*, *Virizlay Mihály*, *Frank Mária*, *Banda Pál*. A Tátrai-vonósnégyessel és szólistaként Európa a világ számos országában koncertezett, sok nemzetközi verseny zsűritagja volt;

**-Blazsek Károly Frigyes** (Dorog, 1917. IX. 14.–) ének-zenetanár (Járási Művelődési Központ – igazgató, Gimnázium, Paks- tanár);

**-Bretán Endre** (1917–1996) operaénekes, tanár;

**-Demény Piroska** / Deményné Dezsőné Szabó Piroska / (Torda, 1917. VI. 27. – Kolozsvár, 1994. IV. 10.) zenetanár, folklorista. 1941-ben végezte el a zongora szakot a kolozsvári konzervatóriumban, 1951-ben ugyanott a művészeti főiskolán zenetanári oklevelet szerzett. 1951-től a kolozsvári zenei középiskola tanára. Több közös folklórkiadványban jelentek meg népi dallamgyűjtései (az 1954-es Faragó-Jagamas-féle Moldvai csángó népdalok és népballadák c. munkában Szabó Piroska I. néven szerepel). A romániai magyar rádió- és tévéadások keretében 1971-től haláláig „Vettem violát”, „Szivárvány havasán” és más címek alatt sok száz hiteles, falvainkon gyűjtött magyar népzenei felvételt mutatott be. Népzenei gyűjtéseinek digitalizálását a Hagyományok Háza Folklórdokumentációs Könyvtára végezte el;

**-Devecseri Gábor** (1917– 1971) író, költő, műfordító;

**-Dobray István** (Tótpróna, 1917. XI. 23. – Budapest, 2006. II. 12.) karnagy, zeneakadémiai tanár. Tanulmányait 1946 és 1950 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai ének-zene tanárképző, illetve karvezetés szakán végezte Ádám Jenő, Bárdos Lajos és Vásárhelyi Zoltán növendékeként. 1937-től tanító, 1949 és 1954 között tanár, 1954-től 1960-ig gimnáziumi tanár és szakfelügyelő volt, 1960 és 1968 között a Művelődési Minisztérium művészetoktatási osztályán dolgozott. 1968-tól 1974-ig főiskolai tanár, 1974 és 1985 között a Zeneakadémia egyetemi docense. Kóruskarnagyi tevékenységét 1945-ben kezdte. Évtizedeken keresztül tagja volt a Parlando szerkesztő bizottságának. [Búcsúunk Dobray Istvántól - Parlando](#);

**-Erneszt Sándor** (Budapest, 1917. XII. 18. –) hegedűművész, szakközépiskolai és zeneakadémiai tanár. 1941 és 1946 között a Nemzeti Zenede hegedűtanára volt. 1946-78 között a Zenei Gimnázium és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára volt;

**-Figlár Ferenc** (Erzsébetfalva, 1922. november 22. –) zenekari tubaművész-harsonás (BM Művészegyüttes – zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar -zenekari művész);

**-Gallina Imréné Friedrich Ilona** (1917. VII. 31. –) zeneiskolai zongoratanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Kalocsa-alapító tag, zongoratanár, vezető; Ének

Zenei Általános Iskola, Kalocsa-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Kalocsa – zongoratanár és uo. igazgató-helyettes is);

**-Garamszegi József** (Dunabogdány, 1917. IV. 1. –) magyar-, történelem és áéktalános iskolai ének-zenetanár, főiskolai adjunktus, karvezető (Pedagógiai Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Szeged-ének szakvezető tanár; Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Szeged-tanár; Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Esztergom-ének-zenetanár);

**-Gárdonyi Józsefné Ungár Edit** (Budapest, 1917. VII. 8. –) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa-zongoratanár);

**-Gyöngyösi Rácz Géza** (Gyöngyös, 1917. II. 27. –) népipzenekar-vezető, karmester;

**-Herczegh Irma** (Székesfehérvár, 1917. III. 11. –) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Várpalota-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár – zongoratanár);

**-Hoffmann Ödön** (Kolozsvár, 1917. V. 10. –) zeneszerző, szövegíró, zongorakísérő, ének-korrepetitor (Zeneműkiadó Vállalat könnyűzenei szerkesztőség);

**-Ivánka Irén** (Déva, 1917. IX. 13. –) magánénekes (Magyar Rádió; Pécsi Nemzeti Színház – magánénekes; Szegedi Nemzeti Színház-magánénekes);

**-Dr. Joósné Lakatos Hildegárd** (Nagybánya, 1917. IV. 11. –) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi Zeneiskola Szervezet-tanár);

**-Kelényi Tibor** (Budapest, 1917. VI. 23.–) zenekari harsonás (Fővárosi Operettszínház-zenekari művész);

**-Kerecsényi Kneifel László** (Székesfehérvár, 1917. VIII. 17. – 2011. VII.10.) karnagy, főiskolai tanszékvezető ének-zenetanár, korrepetitor, csembalista. 1935-ben fejezte be középiskolai tanulmányait a székesfehérvári Szent István reálgimnáziumban, ahonnan kiváló előképzettsége egyenes utat biztosított a

Zeneakadémiára. 1935–41 között négy kiváló minősítésű diplomát szerzett: egyházkarnagy, tanítóképzőintézeti tanári, középiskolai énektanári és orgona. Mesterei közül érdemes kiemelni Ádám Jenő, Bárdos Lajos, Harmat Artúr, Kodály Zoltán, Vaszy Viktor nevét. 1941-ben kezdett tanítani az Érseki Katolikus (ma Rákóczi Ferenc) és egyidejűleg a Madách Gimnáziumban. 1942 áprilisában pályázaton elnyerte a Józsefvárosi Plébániatemplom kántor-karnagy állását. A háboirú és a hadifogság után folytathatta pedagógiai munkásságát: 1947-től 1959-ig gimnáziumokba és óvónőképzőkbe helyezték tanítani (Szent Imre, Fazekas, Petőfi és az akkori Délszláv Gimnáziumok, a Rózsák-terei, Huba utcai, Bezerédi Amália és a Brunsvik Teréz Óvónőképzők). Mindezek mellett kórusmunkát is végzett különböző üzemi kórusoknál: vezette több évig a Budapesti Gázművek Kórusát, majd korrepetitorként a Vasas Művészegyütteshez került. 1958-tól, amikor a Budapesti Kórus betanító karnagy pozíciójára kapott felkérést. Ettől kezdve munkásságát a tanító- és óvóképző és az itt végzett tevékenység határozta meg. 1959-ben kinevezték a Felsőfokú Tanítóképző Intézet tanárává. Az akkor felsőfokúvá vált tanító- és óvónőképzésbe fektette szinte minden energiáját. Tantervek, tematikák ki- és átdolgozásától kezdve újabb képzési formák kísérletezésén és kipróbálásán keresztül a tanító- és óvóképzős jegyzeteket is ő írta előbb egymagában, majd az átdolgozások során társszerzőként. Csillag Lászlónéval megírták az ének-zene tanítás módszertanát, mely ma is nélkülözhetetlen forrás. 1975-ben emelkedett a tanító- és óvóképzés főiskolai rangra. 1976-ban őt nevezték ki az akkor már Budapesti Tanítóképző Főiskola Művészeti Nevelési Tanszékének vezetőjévé, 1980-as nyugdíjba vonulásáig. A tanítást a nyugdíjjal sem tudta-akarta abbahagyni, 1994 júniusáig dolgozott, mintaszerűen félállású tanárként. (Dr. Döbrössy János teljes írása itt olvasható: [Kerecsényi \(Kneifel\) László ének- és zenetanár, karnagy \(1917-2011\) \(Döbrössy János\)](#));

**-Király László, id.** (Ada, 1917. I. 4. –) kántor, zeneiskolai zongoratanár, karnagy (Martonos – kántor; Ada – kántor, kávéházi zongorista; Zombor – dalárdavezető; Polgári Fiúiskola, Kiskunmajsa, ének-zenetanár; Szent Mihály főtemplom, Kolozsvár-kántor; Kiskunmajsa-zongoratanár; Mária Magdolna főtemplom, Zalaegerszeg-kóruskarnagy, organista; Pálóczi Horváth Ádám Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-zongoratanár);

**-Korényi Lajos** (Jolsva, 1917. IX. 19. – Ózd, 2011. XII. 7.) zongora- és zeneelmélet-tanár, karvezető, ózdi és kazincbarcikai zeneiskolai igazgató;

**-Kulik Józsefné Gulyás Katalin** (Kunszentmárton, 1917. XI. 23. –) zeneiskolai zongoratanár (Zenepedagógus Munkacsoport, Szolnok-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Szarvas-zongoratanár, Kunszentmártoni Művelődési Központ-zongoratanár);

**-Lantos Olivér** /Lövy Olivér/ (Budapest, 1917. I. 19. – Izrael, 1981) táncdal- és szonóénekes. Az 1940-es évek egyik legnépszerűbb magyarországi férfi slágerénekes volt. Ő volt az összekötő kapocs a két világháború közötti slágeréneklés és a háború utáni táncdaléneklés között. Közgazdász szakon doktori fokozatot szerzett, de egyetemi tanulmányai mellett énekelni is tanult. Operaénekesnek készült, de volt énektanára azt javasolta neki, hogy menjen jazzénekesnek. 1946-ban üstökösként tűnt magyar könnyűzenében. 1951 február 20. éjjelén Szombathely térségében Nardánál Karády Katalinnal együtt egy embercsempész átvitte a határon. A Magyar Rádió műsorából egyik pillanatról a másikra törölték a számait. Bár a kinyomtatott Rádió Újságban még megjelent a neve, de dalait száműzték, csakúgy, mint Karády Katalin slágereit. Bár mindannyian az Amerikai Egyesült Államokba szerettek volna eljutni, de közülük ez csak Lantosnak sikerült, a többiek később – amerikai vízum hiányában – Brazíliában tudtak csak letelepedni;

**-Maros Rudolf** (Stachy, 1917. I. 19. – Budapest, 1982. VIII. 2.) zeneszerző, zeneakadémiai tanár. Tanulmányait a győri konzervatórium elvégzése (1937) után a budapesti Zeneművészeti Főiskolán folytatta Kodály Zoltánnál, Siklós Albertnél (zeneszerzés) és Temesváry Jánosnál (brácsa). 1949-ben Prágában Alois Hába mesterkurzusának hallgatója; 1959-ben több ízben a darmstadti Ferienkurse für neue Musik tanfolyamain tökéletesítette tudását. 1971-1972 között ösztöndíjjal Berlinben élt, 1971–1975-ben a Modern Zene Nemzetközi Társasága (IGNM) elnökségi tagja volt. 1942–1949-ben a pécsi konzervatórium tanára és igazgatója volt, 1949-től 1978-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanára (fúvós kamarazene, zeneszerzés, zeneelmélet, hangszerelés); a Magy. Zeneművész Szövetség elnökségi tagja. Korai műveit a magyar népzene és Kodály Zoltán hatása jellemzi: az ötfokú diatonikus dallamvilág, a klasszikus vokál-polifónia stílusa és az egyszerű formai képlet. Az ötvenes évek végén radikálisan szakított addigi munkásságával. Kortárs zenei tájékozódásának tapasztalatait építette be kompozícióiba. Később a hagyományos eszközök és az új zenei nyelv szintézisére törekedett, nem zárkózott el a folklór inspiráció forrásától sem;

-**Mihály András** (Budapest, 1917. XI. 7. – Budapest, 1993. IX. 19.) zeneszerző, karmester, gordonkaművész, főiskolai és egyetemi tanár, tanszakvezető. Tanulmányait 1934-től 1938-ig a Zeneakadémián Schiffer Adolf (gordonka), valamint Waldbauer Imre és Weiner Leó (kamarazene) tanítványaként végezte. Magánúton Kadosa Pálnál és Strasser Istvánnál tanult zeneszerzést. 1941-től 1946-ig munkaskórusok vezetésével foglalkozott, mialatt saját vonósnégyesével Berg, Schönberg, Hindemith és Bartók műveinek szerzett elismertséget. 1944-ben letartóztatták, egy évig a buchenwaldi koncentrációs táborban raboskodott, majd a Magyar Állami Operaház szólógordonkása, egy éven át főtitkára volt. 1949-től a Zeneakadémia kamarazene tanára, később (1950–1992) tanszékvezetője volt. Tanítványai közé tartoztak a Bartók vonósnégyes, az Éder- és a Takács-Nagy Kvartett tagjai is. 1968-ban megalakította a Budapest Kamaraegyüttest, amelynek célja a kortárs zene népszerűsítése volt. 1962-től 1978-ig a Magyar Rádió zenei lektora, 1978–1987 között az Operaház igazgatója volt. Karmesterként szinte a teljes operairodalmat végigdirigálta;

-**Nádler Ilse** (Budapest, 1917. II. 8. –) zongoraművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szerveztete-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola - zongoratanár, korrepetitor);

-**Nagy Jenő** (Segesvár, 1917. XII. 12. – Torda, 1981. IV. 9.) zenetanár, kórusvezető, zenei szakíró. A kolozsvári Unitárius Kollégiumban érettségizett (1939), majd zenetanári oklevelet szerzett. Kozárváron kezdte tevékenységét. A II. világháborúból súlyos rokkantként, fél lábbal érkezett haza. Ádámoson tanított, majd Tordán zenetanár nyugdíjazásáig (1947–1974). Az országos hírű Tordai Dalárdát vezette;

-**Nyiri Erzsébet** (Budapest, 1917. X. 13. –) énekművész-tanár (Magyar Rádió és Televízió; filmdalok);

-**Papp László** (Szeghalom, 1917. II. 24. –) gordonkatanár (Békés-Tarhos – szolfézs- és gordonkatanár, tanulmányi vezető; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen – gordonkatanár, tanulmányi vezető, szakfelügyelő; Állami Zeneiskola, Karcag-igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata - gordonka gyakorlatvezető-tanár; Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény – gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Jászberény-igazgató; Bartók Béla Zeneiskola,

Szolnok-gordonkatanár; A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Corelli Kamarazenekarának karmestere);

**-Pálos /Paikert/ Imre** (Budapest, 1917. X. 15. – Budapest. 1997. II. 9.) operaénekes (Magyar Állami Népi Együttes-kórustag; Déryné Színház és Miskolci Nemzeti Színház-magánénekes; Magyar Állami Operaház-magánénekes);

**-Pásztor István dr.** (1917–) zenekari nagybőgőművész-tanár. Évtizedek át volt Nyíregyházán a Szabolcsi Szinfonikus Zenekar I. nagybőgőse;

**-Putnoky Gábor** (Budapest, 1917. IV. 14. –) énekművész, táncdalénekes, tanár;

**-Radics Béla Jenő** (1917–1982) prímás. Zenei tanulmányait a Magyar Művészeti Dolgozók Szakszervezetének továbbképző iskolájában végezte, Fenyő Ferenc és Vér József volt a tanára;

**-Rózsavölgyi Ferenc** (Szeged, 1917. V. 10. –) zenekari trombitás (Pécsi Szimfonikus Zenekar és a Pécsi Nemzeti Színház zenekarának művésze);

**-Sebestyén András** (Debrecen, 1917. II. 6. –) karnagy, zeneszerző, zenetanár, MR zenei főosztályvezető helyettes; Karmester, zeneszerző. Tanulmányait 1934 és 1940 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. Zeneszerzést Kodály Zoltánnál, gordonkát Schiffer Adolfnál és Kerpely Jenőnél, karvezetést Ungár Ernőnél tanult. 1946-tól 1959-ig a debreceni Csokonai Színház, a budapesti Úttörő Színház, a Nemzeti Színház és az egri Gárdonyi Géza színház karnagya, 1959-től 1983-ig a Magyar Rádió Zenei Főosztályának munkatársa, illetve helyettes vezetője volt;

**-Szak Antal Ányos** (Kerkaszentmiklós, 1917. III. 23 – Budapest, 2004. XII.10.) szerzetes, zeneiskolai és szakközépiskolai szolfézs-zeneelmélet tanár, szövegíró, közreadó, zeneszerző, orgonaművész (Szent Péter templom, Budapest – kóruskarnagy; Fővárosi Zeneiskola Szervezet – szolfézsstanár). 1928. június 3.-án Zalaegerszegen bértálkkozott. 1939. június 18-án subdiaconussá (alszerpap) szentelte Grósz József szombathelyi püspök. 1940. június 23.-án a szentmiklósi templomban primicia volt. Ekkor mutatta be első szentmiséjét Szak Antal. A Szent Ferenc rendbe lépett, ahol az Ányos nevet vette fel. Szentmiséjén megjelent a tartományfőnök helyettes és a sümegi gárdján és még két ifjú szerzetes. 1950-

ben a rendeket feloszlatták, ezután tanított. Zenepedagógusként dolgozott Budapesten.

-**Szecsődi Irén** (Budapest, 1917. VI. 6. – Budapest, 2001. VI. 20.) operaénekes. Tanulmányait 1941 és 1947 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán dr. Molnár Imre növendékeként végezte. 1947 és 1972 között a Magyar Állami Operaház magánénekes. [Puccini:Gianni Schicchi - Szecsődi Irén - YouTube](#),

-**Székbíró Rezső, dr.** (1917–1957) budapesti ny. bíró, zenetanár;

-**Takács Mariann** /dr. Felvincziné/ (Budapest, 1917. IX. 6. –) szimfonikus zenekari gordonkaművész, zeneiskolai tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-gordonkatanár);

-**Tamási Sándor** (Nagykanizsa, 1917. VII. 26. –) zenetanár (Állami Zeneiskola, Cegléd; Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola - gitártanár; Pest megyei gitár szakfelügyelő);

-**Turán László** (Budapest, 1917. XII. 17. – Budapest, 1984. V. 18.) zongoraművész. Életének csaknem teljes tevékenysége a Magy. Rádió, emellett később a Magy. Televízió könnyűzenei műsoraihoz kötődik. Igen sokat szerepelt külföldön is. Működésének kezdetén Róosz Emil szalonzenekarában játszott. Ezrével komponálta, hangszerelte, átdolgozta a mindennapi népszerű zenei szükségletet kielégítő alkotásokat; színvonalas dalainak, táncegyüttesre írott műveinek nagy része azonban nem veszített népszerűségéből;

- **Vargáné Varju Erzsébet** (Budapest, 1917. VI. 2. –) zeneiskolai hegedűtanár, szimfonikus zenekari művész (Royko Gizi Női Zenekar-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Nagybatony-tanár és uo. igazgató is; Salgótarjáni József Attila Kultúrház Szimfonikus Zenekarának tagja; Koncz János Zeneiskola, Sárvár - hegedűtanár);

-**Versényi Ida** (Sülelmed, 1917. II. 10. – Budapest, 1992. IV. 21.) operarendező-tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énekművészképző szakán Durigó Ilona növendékeként végezte. 1941-től a Kolozsvári Nemzeti Színház, 1946 és 1949 között a Szegedi Nemzeti Színház

színésze, 1949-től 1951-ig a Debreceni Városi Színházban operarendező, 1952 és 1957 között a budapesti Nemzeti Színház rendezője, 1957-től 1977-ig a Szegedi Nemzeti Színházban operarendező, a Színház és Filmművészeti Főiskola egyetemi docense;

-**Veszelszky Magda** (1917–1976) zeneszerző;

### **100 éve született**

-**Ákos Ferenc** /Weinberg Ákos/ (Budapest, 1922–Svédország, 2016) hegedűművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán végezte, ahol Zathureczky Ede növendéke volt. Neve szerepel az OMIKE zenekarának és énekkarának névsorában. 1945–1948. között Budapesten, 1948–1950-ben Göteborgban, 1950–1953 között Berlinben koncertmester. 1954-ben az USA-ba költözött, ahol 1955 óta a chicagói Szimfonikus Zenekar koncertmestere;

- **Avasi Béla** (Budapest, 1922. VII. 20. – Budapest, 2002. IV. 30.) A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1947 és 1953 között zeneszerzést, zenetudományt és népzénét tanult Veress Sándor, Szabó Ferenc, Farkas Ferenc, Kodály Zoltán és Bárdos Lajos növendékeként. 1953-tól 1961-ig a Néprajzi Múzeumban dolgozott népzene kutatóként Lajtha László, Rajeczky Benjamin és Vargyas Lajos munkatársaként. 1961 és 1973 között a szegedi Tanárképző Főiskola ének-zene tanszékének tanszékvezető főiskolai tanára volt. Számos tankönyvet és népzenei tanulmányt írt, utóbbiak az Acta Ethnographica, a Studia Musicologica, a Néprajzi Értesítő és a Magyar Zene című folyóiratokban jelentek meg;

-**Balassa P. Tamás** (Budapest, 1922. XI. 17. – Budapest, 2010. X. 18.) zeneszerző, hangszerelő, karmester, zongorista. Tanulmányait 1936 és 1943 között a Fodor Zeneiskola növendékeként végezte: zongorát és (magánúton) zeneszerzést Kadosa Páltól, jazz-zongorát (szintén magánúton) Bródy Tamástól, karmesterséget Ferencsik Jánostól tanult. 1950-től 1954-ig a Vidám Színpad zenei vezetője és karmestere; 1954 és 1959 között a Magyar Rádió tánczenekarának tagja és hangszerelője, 1959-től 1985-ig ugyanott a tánczenei stúdió tanára volt;

**-Bántai Vilmos** (Budapest, 1922. V. 17. – Budapest, 1985. VIII. 21.) fuvolaművész, tanár. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a fuvolaszakon Hantai Ferencnél végezte. 1945-től 1948-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, 1965-től 1978-ig, nyugdíjazásáig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet fuvolatanára volt;

**-Barsi Ernőné Varsányi Ida** (Sopron, 1922. máj. 25. –) ének-zenetanár (Általános Iskola, Györsziget-ének-zenetanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-szolfézs- és magánénektanár);

**-Béres Ferenc** (Gagybátor, 1922. XII. 3. – Budapest, 1996. VII. 6.) dalénekes, népdalgyűjtő. furulyaművész, népi ének- és táncegyüttes-szervező, folklórlista; szobrász-, festő- és iparművész, műgyűjtő; a Sárospataki Képtár megalapítója. Művészi pályafutása a Muharay Elemér vezette Népi Ének-, Tánc- és Játékegyüttesben kezdődött. A NÉKOSZ Együttes tagja, a budapesti Világifjúsági Találkozón (VIT) művészi pásztorfurulya-játékával I. díjat nyert (1949). A Magyar Rádió népzenei rovatának szerkesztője (1949–1954), a Honvéd Művészegyüttes egyik szervezője, szólistája (1949–1957), az Országos Filharmónia énekes szólistája (1964–1986). Első dalestjére 1953-ban került sor a Bartók-teremben. Avatott megszólaltatója volt a népdaloknak, virágénekeknek, magyar nótáknak. Nem csak énekelt, de gyűjtött is népdalokat. Európában és a tengerentúl is sokfelé hangversenyezett;

**-Bódi Irma** (Zsombolya, 1922. I. 6. –) középiskolai és tanítóképzői ének-zenetanár, kóruskarnagy, korrepetitor (Tanítóképző-ének-zenetanár; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes-korrepetitor, művészeti vezető; Magyar Rádió énekkara-korrepetitor, kóruskarnagy; Landestheater, Innsbruck-karnagy);

**-Bodonyi István** (Budapest, 1922. V. 13. – 2012. XII.) hegedűművész-tanár, koncertmester (Zeneoktatói Munkacsoport – hegedűtanár; SZOT Szimfonikus Zenekar – koncertmester; Magyar Állami Operaház –zenekari művész; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola – hegedűtanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar – I. koncertmester; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – hegedűtanár; Postás Szimfonikus Zenekar – I. koncertmester);

**-Bódy József** (Zagyvapálfalva, 1922. III. 2. – Budapest, 1985. XII. 22.) operaénekes. Tanulmányait a budapesti Zeneművészeti Főiskolán dr. Székelyhidy Ferenc tanítványaként végezte. 1943-tól a Magyar Állami Operaház énekkarának tagja volt. 1950-től 1952-ig a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatához tartozott. Az Operaházban 1952-ben, Sparafucile szerepében debütált, Verdi Rigoletto című operájában;

**-Börzsönyi Mihály** (Zalaegerszeg, 1922. X. 5. – Budapest, 1986. VII. 26.) színész, énekes. Zenei tanulmányok után 1948-ban az Operastúdió tagja, majd 1950–1952 között a Vasas Operaegyüttesben énekelt. 1953-ban a Szegedi Nemzeti Színház szerződtette. 1958-ban az Operaház tagja lett. 1961-től haláláig a Fővárosi Operettszínház tagja volt;

**-Dálnok Lajos** (Budapest, 1922. IV. 11. –) orgonaművész. Tanulmányait 1939 és 1947 között a Nemzeti Zenede és a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona, zeneszerzés és magánének szakát Sugár Viktor, Hammerschlag János és Lajtha László növendékeként végezte. 1945 és 1950 között a Magyar Rádió szerkesztője, 1967-től 1985-ben történt nyugalomba vonulásáig az Országos Filharmónia csoportvezetője. Orgonaművészként rendszeresen hangversenyezett;

**- Darázs Árpád, dr.** (Jászberény, 1922. VII. 7. – dél-carolinai Columbia, 1986. XII. 16.) ének-zenetanár, karmester, karnagy. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatott felsőfokú zenei tanulmányokat. 1944-ben egyházkarnagyi oklevelet kapott. Az 1944/45-ös tanévben a középiskolai énektanár-képző tanfolyamot végezte el Ádám Jenő vezetésével. A második világháború végét követően két tanéven át a Jászberényi Állami Líceum és Tanítóképző Intézet ének-zene tanáraként dolgozott. Ezután visszakerült Budapestre, ahol többek között a Magyar Rádió és Televízió énekkarának lett a karnagya. Családjával együtt 1956-ban elhagyta Magyarországot és az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le. Muzsikusként első jelentős munkája 1957-61 között Farmingdale-ben a Szent Kilián Fiúkórus vezetése volt. Kodály Zoltán koncepciója szerint tanította az amerikai fiúkat, akikkel jelentős sikereket ért el. Többek között meghívást kaptak a Lincoln Center megnyitó ünnepségére, ahol Leonard Bernstein vezényletével Mahler művében, az Ezrek szimfóniájában énekeltek. A Dél-Karolina Egyetem professzora lett 1966-ban. Nem sokkal kinevezése után

megalapította az egyetem hangversenykórusát. Ezzel a kiváló együttessel kétszer is első díjat nyert a rangos debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen;

**-Dr. Emresz Károlyné Oppel Katalin** (Sopron, 1922. VII. 22. –) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Sopron - hegedűtanár);

**-Erdős János** (Siófok, 1922. X. 23. – 2011) énektanár, kórusvezető (Tanárképző Főiskola, Szeged – ének-zenei tanszék, tanár; Tanárképző Főiskola 1. sz. Gyakorló Általános Iskola, Szeged – szakvezető énektanár; Szegedi Hangversenykalauz – szerkesztő);

**-Eszenyi Irma** (Budapest, 1922. XII. 12. – Budapest, 2000. IX. 28.) operaénekes. Tanulmányait a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskola zongora szakán Horusitzky Zoltán, ugyanott az ének-opera szakon dr. Jászó Györgyné növendékeként végezte. 1945/46-ban a Szegedi Nemzeti Színház, 1946 és 1973 között a Magyar Állami Operaház magánénekeese;

**-Figlár Ferenc** (Budapest, 1922. XI. 22. –) zenekari tuba-, harsonaművész (BM Művészegyüttes-zenekari tag; Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari művész);

**-Forró Dezső, P. Kamill** (Várfarkasd 1922. III. 4. – Esztergom, 1974. II. 25.) római katolikus pap, festőművész, csellista. 1947-ben szentelték pappá Szombathelyen. Ezután előjárói utasítása szerint a budapesti Festőművészeti Akadémiára iratkozott be, és egyidejűleg zenei vonalon is képezte magát. Zsámboki Miklós tanítványaként csellóművész lett 1950-ben. A rend működési engedélyének megvonása után egy orgonagyárban vállalt segédmunkát, majd a szemüvegkeret gyárban gyári munkásként dolgozott. 1956-ban az esztergomi Ferences Gimnáziumban rajz- és énektanár volt. Versesköteteket illusztrált;

**-Frank Oszkár** (Budapest, 1922. VIII. 24. – Budapest, 2019. VII. 6.) szakközépiskolai és tanárképző főiskolai zeneelmélet-tanár, tankönyvíró, zeneakadémiai zeneelmélet módszertan-tanár. Tanulmányait 1949 és 1954 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Szabó Ferenc növendékeként végezte. 1954-től 1961-ig a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, 1961 és 1982 között a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, 1981-től 1983-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, 1984 és 1991 között a veszprémi Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépisko-

la, 1991-től 1998-ig a Miskolci Bölcsészegyesület, ugyancsak 1991-től a Continuo Zeneiskola és Zeneművészeti Szakiskola tanára. Könyvei: A klasszikus moduláció (1970); A funkciós zene harmónia- és formavilága (1973, 1978, 1981); Zeneelmélet III. (főiskolai tankönyv, 1973); Bevezető Bartók Mikrokozmoszának világába (1977); Bartók és a gyermekek (1981); Hangzó zeneelmélet (1990); Zeneesztétika, zeneirodalom, zeneműelemzés dióhéjban (1994); A romantikus zene műhelytitkai - Schubert-dalok (1994); Formák, műfajok a barokk és klasszikus zenében (1996); A romantikus zene műhelytitkai - Chopin-mazurkák, -prelűdök, -nóktürek, -balladák (1999); Debussy-harmóniák (2003); Liszt Ferenc: *Années de pèlerinage* (2004); A szonátaforma Mozart műveiben (2005);

**-Györkös Mátyás Albert** (Tordaszentlászló, 1922. VII. 18. – Kolozsvár, 1993. V. 27.) klarinéttanár, festőművész. A kolozsvári Magyar Művészeti Intézet zenei fakultásán tanult, majd az Intézet megszüntetése után a kolozsvári George Dima Konzervatóriumban folytatta tanulmányait, ahol 1954-ben államvizsgázott. A kolozsvári Zeneművészeti Középiskola klarinéttanára volt. 1982-ben felvették a romániai Képzőművészeti Alap tagjai közé. Ugyanakkor zenetanári munkásságáért hivatalos kitüntetésben részesült;

**-Halász Imre Ottó** (Kunszentmárton, 1922. IX. 20. –) középiskolai ének-zene- és matematikatanár (Tanyai Iskola, Szolnok, Eresztőhalom-tanár; Jászapáti Gimnázium-matematika- és ének-zenetanár, kamarakórus vezető);

**-Hergenröder Miklós, dr.** (Szajk, 1922. VIII. 17. – Pécs, 1990. X. 24.) katolikus pap, kanonok, zeneszerző székesegyházi karnagy, egyházmegyei zeneigazgató, hittudományi doktor, kántorképző tanfolyamok igazgatója. Tanulmányait a székesegyházi énekiskola növendékeként kezdte Pécsen (1931–1936), majd a Ciszterci Nagy Lajos Gimnáziumában érettségizett 1940-ben. A PPTE-n teológia tanulmányokat folytatott. 1958-tól működött Pécsen. Székesegyházi káplán, a Palestrina kórus karnagya, az egyházmegye zenei igazgatója, az egyházmegye Liturgikus Bizottságának elnöke, kanonok (1978–tól). 1961-ben megalakítja a Pécsi Egyházmegye Kántorképző Tanfolyamát diákok számára;

**-Horváth Mihály** (Szombathely, 1922. VII. 16. –) hegedű- és szolfézstanár, zenekari művész (Óvónőképző, Sopron – zenetanár; Állami Zeneiskola, Sopron – zenetanár; Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar koncertmester-helyettes, szólamvezető, a Soproni Vonósnégyes I. hegedűse);

**-Huszár Géza** (Budapest, 1922. VII. 17. – Budapest, 1985. I. 9.) zongoraművész, zenetanár. A Műszaki Egyetem elvégzése és doktori disszertációjának megvédése után 1954-58 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Ambrózy Béla (zongora), Weiner Leó (zeneszerzés, kamarazene) tanároknál végezte tanulmányait. 1950-51 között a Magyar Rádió zenei rendezője; 1952-től haláláig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet zongoratanára;

**-Járóka Sándor, id.** (Kisvárd, 1922. II. 16. – Budapest, 1984. IV. 1.) prímás, zenekarvezető. 1947-ben megalakította saját együttesét. 1952-től a Belügyminisztérium Művészegyenek népi zenekarát vezette. 1958-ban új zenekart alakított s később ezzel nyitotta meg kapuit az újjáépített Fortuna-étterem. 1971-ben hathetes amerikai körutat tett héttagú együttesével, ahol Karádi Katalin és Svéd Sándor is énekelt zenekarával;

**-Juhos István** (Sajóecseg, 1922. VIII. 1. –) trombitaművész, karmester, hangszerartozék készítő mester (Honvéd Helyőrségi Zenekar, Nyíregyháza és Debrecen – trombitás és zenekarvezető helyettes, valamint helyőrségi karmester);

**-Káténé Lantos Magda** (Veszprém, 1922. VI. 5. –) zeneiskolai és főiskolai zongora-szolfézs tanár, akiről a Veszprém megyei zeneiskolai zongoraversenyt elnevezték (Állami Tanítóképző, Veszprém – tanár; Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém – zongoratanár, és tanszakvezető; Veszprémi Zongoraötös és a Veszprémi Szimfonikus Zenekar alapító tagja). A Veszprémi Csermák Anaszt Zeneiskola 1989 óta évente megrendezi a Lantos Magda megyei zongoraversenyt;

**-Kishegyi Árpád** (Budapest, 1922. XI. 16. – New York, 1978. IV. 4.) operaénekes. Színpadi pályáját Lakner Bácsi Gyermekszínházában kezdte. 1937-től a Szalmás-, 1939-től a Vándor-kórusban énekelt. A második világháború alatt Sopronban volt munkaszolgálatos, ahonnan megszökött. Budán szabadult fel. Operai debütálása 1946-ban, *Pedrillo* szerepében (Mozart: *Szöktetés a szerájból*) volt a rövid életű Vígopera színpadán. 1947-ben szerződött a Magyar Állami Operaház, melynek élete végéig tagja volt. Az ötvenes években állandóan szerepelt a Gördülő Opera előadásain, 1965-ben egy olasz staggioneval turnézott. Amerikai vendégjáték közben halt meg;

**-Klutska István** (Budapest, 1922. VIII. 22. –) zenepedagógus, mandolinművész (Magyar Állami Operaház-szerződöttetett zenekari muzsikusz; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-tanár);

**-Kocsis Katalin** (Miskolc, 1932. XI.14. –) opera- és hangversenyénekes;

**-Korényi Lajos** (Jolsva, 1922. IX. 19. –) zeneiskolai igazgató (Általános Iskolai ének-zenetanár, Ózd; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Ózd – igazgató; Ózdi Liszt Ferenc Művelődési Központ Kohász Vegyeskarának karnagya; Kazincbarcikai Kodály Zoltán Állami Zeneiskola alapító igazgatója);

**-Kórodi András** (Budapest, 1922. V. 24. – Treviso, 1986. IX. 17.) karmester, zeneakadémiai tanár (karmesterképzés, karnagyképzés, zenekari gyakorlat). A budapesti Zeneművészeti Főiskolán végzett zongorán 1935-ben Varró Margitnál és Máthé Miklósnénál, majd a Nemzeti Zenedében folytatta tanulmányait zeneszerzés és karmesterképző szakon Lajtha Lászlónál és Ferencsik Jánosnál 1941 és 1944 között. 1945-ben itt és a Munkás Karnagyképzőben a vezénylés tanára volt. 1946-ban mint korrepetitor kezdte meg működését a Magyar Állami Operaházban. 1946-ban karmester lett, majd 1963-ban elsőkarmester. 1957-től 1982-ig a budapesti Zeneművészeti Főiskola karmesterképzőjén tanított, egyben tanszékvezetői feladatokat is ellátta. 1967-től haláláig a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának karnagyaként működött, 1976-tól annak elnök-karnagya volt;

**-Kölös Gábor, dr.** (Sarkad, 1922. V. 8. – Keszthely, 2008. II. 12.) agrármérnök, egyetemi tanár, zenész). Klasszikus zenét tanult, hegedűtudását évtizedeken át osztotta meg a hallgatósággal, szerepelt a Magyar Rádió műsoraiban is. 1957-ben a keszthelyi gazd. akadémiára. Még abban az évben létrehozta az intézmény első többszólamú kórusát, melynek első karnagya lett (később ebből jött létre a Helikon Kastélymúzeum Helikon Kórusa). Vári Andorral közösen megalakította az akad. népi együttesét (később Georgikon Népi Együttes néven világhírű lett). Egy év múlva népi zenekart (Guzsaly Népi Együttes) szervezett, melynek primása és vezetője (1975-ig) volt;

**-Kranzl Engelbert** (Oberrussbach, 1922. X. 24. –) zenekari oboaművész, szakközépiskolai oboatanár, szakfelügyelő (Székesfővárosi Zenekar /ÁHZ/ -

zenekari tag; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-oboatanár; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-oboa szólamvezető);

**-Lenkei Tiborné Kohlmann Gabriella** (Budapest, 1922. XI. 30. – Budapest, 2003. III. 8.) szakközépiskolai hegedűművész-tanár, kottaszerkesztő-közreadó, metodikus (Fővárosi Zeneiskola Szervezet – tanár és szakfelügyelő; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – tanár; Institut National de Musique – hegedűtanár, továbbképzések vezetője, hegedűpedagógiai szakmai előadások);

**-Dr. Lőrincz Józsefné Hosszú Margit** (1922 – Budapest, 1979. X. 10.) zongoraművész-tanár;

**-Maklári József** (Vác, 1922. III. 1. – Budapest, 1999. XI. 11.) zeneakadémiai tanár (kargyakorlat, vezénylési gyakorlat, transzponálás, partitúraolvasás, zongorakíséret), karnagy. 1946-tól a budapesti Zeneakadémia középiskolai ének- és zenetanárképző szakán Bárdos Lajos, Vásárhelyi Zoltán, Werner Alajos és Gárdonyi Zoltán növendéke volt; 1950-ben szerzett oklevelet. 1942-től vezette a Váci Vox Humana Énekkart, mellyel rendszeresen fellépett külföldi fesztiválokon és számos nemzetközi díjat nyert. 1949-től a Honvéd Művészegyüttes karnagya, 1957-től pedig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet tanára. Ugyanettől az évtől a MÁV Járműjavító férfikarának a karnagya, mely vezetése alatt második aranykorát élte, újabb szép hazai és nemzetközi elismeréseket gyűjtve. Legnagyobb sikerükként 1961-ben a debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusversenyen hazai III. és nemzetközi V. helyezést értek el. Ez az együttes 1973-ig maradt együtt, amikor előregedésük miatt újjá kellett szervezni, de ez már más karnagy irányítása alatt történt. Közben 1962-től Maklári a Népművelődési Intézet főelőadója lett. 1967 és 1996 között a budapesti Zeneakadémia középiskolai énektanár és karvezető szakán kargyakorlatot és vezénylési gyakorlatot oktatott. 1980-tól 1990-ig a Kórusok Országos Tanácsának az elnöke, 1982–1999 a Nemzetközi Kórus szövetség elnökségében Magyarország képviselője;

**-Marton Gyula, dr.** (Karcag, 1922. III. 10. – Budapest, 2006. január 5.) gramofonlemez- és LP-gyűjtő, ügyvéd. Gyűjteményének klasszikus zenei főiránya volt, de igen jelentős volt például a ragtime történeti anyaga is. 1976 és 1991 között a Magyar Rádióban több mint 300 adásban a *Barangolás régi hanglemezek között* címmel Boros Attila szerkesztésében, Várnai Péter

műsorvezetésével adta közre gyűjteményének legjelentősebb darabjait. 1988-ban dr. Bajnai Klárával megalapították a Pécsi Hangtár (Marton-Bajnai) Alapítvány a Nemzeti Hangtárért-t, amely a sok tízezer darabos anyagát 2014-ben ajándékba adta az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtárának. 1990-ben Hutyra Albinnal és Várhelyi Mártonnal együtt megalapította a Polifon Zenemű BT-t, amely a Marton-Bajnai gyűjtemény anyagából sellaklemezek hanganyagát adta ki műsoros kazettákon, valamint kottagyűjteményéből reprint kiadások születtek. Dr. Bajnai Klárával társszerzője az *Első Magyar Hanglezggyár – Premier Record. Magyar Gramofonlemez diszkográfia 1* (Jazz Oktatási és Kutatási Alapítvány, Bp., 2008) 280 oldalas kötetnek. (Szöveg: Simon Géza Gábor)

**-Mátray Ferenc** (Budapest, 1922. XI. 19. – Budapest, 2003. XII. 30.) operaénekes. Tanulmányait 1943 és 1949 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola operaének szakán Maleczky Oszkár növendékeként végezte. 1949-től 1974-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekese;

**-Mauthner Anna** (Szarvas, 1922. I. 29. –) zenekari brácsaművész, kamaramuzsikus. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Temesváry János növendékeként végezte, majd 1946/47-ben a római Accademia Nazionale di Santa Cecília hallgatójaként Mario Corti tanítványa. 1948-ban a Székesfővárosi Zenekar (1952-től a Magyar Állami Hangversenyzzenekar) szólóbrácsása lett, emellett Tátrai Vilmos Magyar Kamarazenekarának szólamvezetője volt;

**-Miguel Szilágyi Pauer** (1922–2015.X.4.) magyar származású uruguayi hegedűművész. Csatlakozott a Sodre Kamarazenei Együtteshez, amelynek 1954 és 1992 között ő volt a koncertmestere. Több uruguayi generáció klasszikus zenészeit oktatta. Feleségétől Irene Gergartól öt fia és egy lánya született, akik közül Gustavo, Víctor és Elizabeth szintén zenészek lettek. A zenekar 2015. október 16-án Montevideóban koncertet adott az emlékére, melyen Haydn és Smetana művei csendültek fel;

**-Mihály Ferenc** (Pécs, 1922. IV. 26. – Köln, 2017. VI. 16.) gordonkaművész, zenepedagógus. 1940-ben a Zeneakadémia növendéke lett, ahol 1944-ben Zsámboki Miklós osztályában végzett. Behívták katonának, Németországban amerikai fogságba került. 1946-tól a győri

konzervatóriumban tanított, majd a Székesfővárosi Zenekarban, később az Operaház zenekarában játszott szólócsellistaként. Több fellépése volt kamaramuzsikusként koncerteken és a rádióban is. Az 1952-ben alapított Országos Filharmónia szólistája lett, ugyanebben az évben Liszt Ferenc-díjat kapott. 1947-től 1956-ig az Arco vonósnégyesben is koncertezett (tagjai: Radnai Gábor, Horvai Erzsébet, Lóránd Tamás és Mihály Ferenc), 1955-56-ban Franciaországban, Hollandiában, Ausztriában is felléptek. Az 1956-os forradalom híre a kvartettet Bécsben érte, s mivel a harci cselekmények miatt nem tudtak hazautazni, kint maradtak. Alkalmi koncertek, Ausztriában illetve Svájcban, és Hollandiában, valamint rádiófelvételek, kíséret a Bécsi Filharmonikusoknál volt a létalapjuk. 1957-től Mihály részt vett a Wiener-Oktett munkájában, tagként a Salzburgi Ünnepi Játékokon is fellépett. 1958-tól rövid ideig szólócsellista a Graz-i operában, majd még ugyanebben az évben a kölni Gürzenich-Orchester és Opera első gordonkása és a Gürzenich-Quartett tagja lett nyugalomba vonulásáig, azaz 1988-ig. 2000-ig tanított a kölni Zeneművészeti Főiskolán és világszerte hangversenyezett és a Decca cégnél hangfelvételeket készített a Wiener-Oktett tagjaként;

**-Mikó András** (Budapest, 1922. VI. 30. – Budapest, 1998. XII. 17.) operaházi főrendező, zeneakadémiai tanár (játékgyakorlat, beszédgyakorlat). Magánúton végzett hegedű-, ének-, grafikai és rendezői tanulmányokat, utóbbiakat Nadasdy Kálmán és Oláh Gusztáv irányításával. 1946 és 1962 között a Magyar Állami Operaház ügyelője, segédrendezője, majd rendezője, 1962 és 1987 között főrendezője. Közben 1951/1952-ben a Fővárosi Operettszínház főrendezője. Dolgozott a Buenos Aires-i Teatro Colónban, a londoni Covent Gardenben, a moszkvai Nagyszínházban, Helsinkiben, savonlinnában, Koppenhágában, Kölnben, Torinóban, Genfben. 1949-től 1992-ben történt nyugalomba vonulásáig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára;

**-Molnár István** (Kistelek, 1922. VIII. 14. –) általános iskolai ének-zenetanár, kántormegyei vezető szakfelügyelő, zeneiskolai igazgatóhelyettes, karnagy (Református kántor, Kistelek; II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Kistelek - énektanár és megyei szakfelügyelő; közös igazgatású Állami Zeneiskola, Kistelek -igazgató-helyettes);

**-Nádas István** (1922 – Mexico City, 2000) zongoraművész-tanár. A Zeneakadémia 1937. februári növendékhangversenyéről tudósítva a *Pesti*

*Hírlap* kiemelte a 15 éves Nádas István zongorajátékát. Ahogy a lapban olvasható volt, a fiatal művész feltűnt „rendkívül finom érzékű színező és előadói képességével. A lapok az olyan csodagyermek közé sorolták, mint Ákos Magda, Cziffra György. A zeneakadémián zongorázni tanult Bartók Bélától, zeneszerzést Kodály Zoltántól és kamarazenélést Weiner Leótól. 1947-ben Venezuelában telepedett le, ahol tanított a Nemzeti Konzervatóriumban. 1953-tól a Luisanai Xavier Egyetemen is tartott zongora mesterkurzusokat. 1965 és 1968 között a San Francisco State University zongoraprofesszoraként szervezte zenei programjait. Ezt követően Mexikóvárosban telepedett le és itt tanított tovább, miközben sok időt töltött Európában;

**-Németh Amadé** (Nagybánya, 1922. XII. 14. – Budapest, 2001. VIII. 6.) zeneszerző, karmester, zenei író, a zenetudományok doktora. Tanulmányait 1940 és 1944, majd 1949 és 1952 között végezte a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán: zeneszerzés szakon Kókai Rezső, karmesterként Unger Ernő növendékeként. 1940 és 1951 között a budapesti Operaház korrepetitora, 1953-tól 1956-ig a Gördülő Opera művészeti vezetője és karmestere. 1962-től 1983-ban történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház karigazgatója és karmestere. 1956 és 1971 között a Fővárosi Tanács Szimfonikus Zenekarát vezette. Karmesterként több európai országban és Vietnamban is fellépett, 1960 és 1978 között Belgiumban a Genti Királyi Opera állandó vendégkarmestere volt;

**-Ónodi György** (Temesrékás, 1922. IV. 21. –) zeneiskolai, klarinéttanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-klarinéttanár; a Győri Filharmonikus Zenekar tagja);

**-Pallagi János** (Budapest, 1922. X. 3. – Budapest, 2013. X. 18.) hegedűművész, koncertmester, egyetemi tanár. Tanulmányait a Székesfővárosi Felsőbb Zeneiskolában Zipernovszky Máriánál a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Zathureczky Edénél végezte. 1946-ban hegedűművészi diplomát nyert. 1946-tól 1965-ig először a győri, majd a budapesti konzervatóriumok, 1977-től pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanára volt. 1972 és 1982 között az ausztriai Internationale Kammermusiktagé Raumberg tanáraként tevékenykedett. 1971-től 1980-ig az Állami Hangversenyzenekar koncertmestere volt, emellett gyakran lépett fel szonáta- és kamaraesteken is;

**-Patachich Iván** (Budapest, 1922. VI. 3. – Budapest, 1993. V. 9.) zeneszerző, karmester, zenei vezető, korrepetitor, az elektronikus komolyzene hazai úttörője. 1940 és 1947 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Siklós Albert, Viski János és Szabó Ferenc növendéke volt. 1943–1947-ig az Állami Operaház korrepetitora, 1947–1948-ig a Vígopera karigazgatója. 1951–1952-ben a Madách Színház karmestere, 1952-től 1987-ig pedig a MAFILM zenei vezetője volt. Patachich Iván 1957-ben a Világifjúsági Fesztiválon díjat nyert. Patachich Iván 1976–1977-ben elektroakusztikai tanulmányokat folytatott az Utrechti Egyetemen, és Magyarországon elsőként alkalmazott komponált elektroakusztikus zenét. 1971-ben Budapesten létrehozta az EXASTUD (Experimentum Auditorii Studii) nevű elektronikus-zenei stúdiót;

**-Reményi József** (Mezőkövesd, 1922. XI. 20. –) zongoraművész-egyetemi tanár (Színház és Filmművészeti Főiskola), zeneszerző (Színház- és Filmművészeti Főiskola-egyetemi tanár, a zeneoktatás vezetője);

**-Salamon Ferenc** (Kolozsvár, 1922. X. 6. – Miskolc, 2006. VIII. 31.) zenekari fuvolaművész-tanár. A Kolozsvári Magyar Konzervatóriumban végzett. 1946-tól 1948-ig a Szegedi Nemzeti Színházban volt zenekari tag. 1956-tól 1963-ig a Miskolci Nemzeti Színház, majd a Miskolci Szimfonikus Zenekar következett. 78 évesen is szerződéses tag volt a Miskolci színházban első fuvolásként. Nyugdíjasként is zenélt. A Miskolci Bányász Fúvószenekarban és a Miskolci Vasutas Zenekarban haláláig játszott.

**-Sebők György** (Szeged, 1922. XI. 2. – Bloomington, 1999. XI. 14.) zongoraművész-tanár. 1938-ban 16 évesen felvételt nyert Székely Arnold osztályába a Zeneakadémiára. Később a tanulást Keéri-Szántó Imrénél folytatta, majd egy rövidebb ideig Faragó Györgyhez került. A kamarazenét Weiner Leótól a zeneszerzést Kodály Zoltántól tanulta. A sors és a körülmények játéka, hogy az akadémián nem a tanáraitól tanult a legtöbbet. Olyan helyzetbe került, hogy kísért Zathureczky Ede osztályát, kísért Molnár Imre énekóráin, Kresz Géza hegedűóráin, kísért diplomahangversenyeken, vagyis egyszerre volt korrepetitor, növendék, illetve tanár. A Zeneakadémiát befejezve (1938) Paul Weingarten zongoraművész magántanítványa lett. 21 évesen őt sem kerülte el a második világháború, behívták katonának. A háború után Szegedre költözött. Később Bukarestbe utazott és ott a véletlen szerencsének köszönhetően George Enescu felkérte szólistának egy zenekari koncertre. A nagy sikernek

köszönhetően Erdély-szerte koncertezett, majd rövidebb ideig Párizsban tartózkodott, de ekkor még kénytelen hazautazni (1946). Ezután újra Budapesten kapott lehetőséget, ami az akkori Bartók Konzervatórium zongoratanári állásában kínálkozott (1949-1957). 1956 őszén, látva az itthoni helyzetet, (másodszor is) Párizsba költözött (1957). Egy kinti sikeres szólóest után Gabriel Dussurget-nek, a párizsi Opera későbbi igazgatójának ajánlásával lemezszerződési ajánlatot kapott az Erato hanglemezcégtől, 8 lemez elkészítésére, amiből az első azonnal „*Grand Prix du Disque*”-díjat kapott. 1958-tól stabilizálódott a kinti helyzete és lehetőség nyílt a régen áhított nemzetközi karrierre. Az Egyesült államokbeli Pennsylvaniából és Coloradóból kapott meghívást, melyet nem fogadott el. Később 1962-ben az Indiana Állami Egyetem zenei fakultására, a Jacobs School of Music, által felajánlott lehetőséggel élve Bloomingtonba került. 1985-től az egyetem örökös professzora címet kapja (1993-ban *Bloomingtonban 1 évig tanítványa volt Bogányi Gergely*). 14 évig dolgozott a berlini Hochschule der Künste vendégtanáraként. Tanított a tokiói Toho Schoolban, a párizsi Conservatoire-on, Amszterdamban, Barcelonában, Banffban (Kanada) és a finn Sibelius Akadémián, valamint idehaza Keszthelyen, a Szombathelyi Bartók Szemináriumon és a Zeneakadémián. 1985-ben kurzust alapított 'Ernen Musikdorf' néven a svájci Ernenben;

**-Sólyom György** (Budapest, 1922. II. 25. – Budapest, 2005. XI. 4.) zenetörténész-tanár, a zenetudományok kandidátusa, író. Tanulmányait 1949 és 1953 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Viski János növendékeként végezte, 1953-tól 1958-ig ugyanott a zenetudományi szak hallgatója volt: Szabolcsi Bence, Bartha Dénes, Bárdos Lajos tanítványa. 1959 és 1961 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola könyvtárosa; 1961-től 1965-ig tudományos aspiráns; 1965-től 1982-ben történt nyugalomba vonulásáig a Bartók Szakiskola zeneirodalom-tanára;

**-Somogyvári Lajos** (1922–) operaénekes, tanár. 1946-ban debütált a budapesti Operaházban. 1970-ig volt a színház tagja, 1970-től Németországban énekelt;

**-Svéd Nóra** /férjezett nevén Ősi Jánosné/ (Budapest, 1927. XI. 14. – Los Angeles, 1982. VIII. 9.) magyar opera-énekesnő (mezzoszoprán). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magántanulója volt, majd 1947-től Olaszországban Gina

Cigna és Aureliano Pertile növendéke. 1949-ben a Magyar Állami Operaház szerződtette. Az 1950-es évek elején Kistarcsára internálták. Csak 1954. január 6-án debütálhatott az Aida főpapnőjeként;

**-Szendlay László** (1922–1962) prímás;

**-Szentkúti Pál** (Budapest, 1932. VI. 12. – Budapest, 1986. VI. 24.) zenei szerkesztő. Tanulmányait a budapesti Pedagógiai Főiskolán végezte a magyar irodalom és ének-zene szakon. 1952–1954 között a Népművelési Minisztérium, 1955–1957 között a Fővárosi Tanács zenei előadója, 1957-től haláláig a Magyar Rádió szórakoztató-zenei osztályának vezetője, az újabbkori jazzadások első szerkesztője, a nagy rádiós jazztörténeti sorozat (előadó: Pernye András), a kelet-európai jazzt megismertető sorozat (előadó: Simon Géza Gábor), továbbá a magyar jazztörténeti sorozat elindítója (előadók: Csányi Attila és Pál Sándor). A „Ki kicsoda a magyar zenei életben”? (Bp., 1979) c. mű munkatársa;

**-Szokolárs József** (Újpest, 1922. XII. 11. –) zeneiskolai trombitatanár, szimfonikus zenekari művész (Vasutas Hangversenyzenekar-trombita szólamvezető; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-trombita szólamvezető, a Gördülő Opera tagja);

**-Szoltsányi György** (Budapest, 1922. IX. 3. – Párizs, 1988. IX. 22.) zongoraművész. Zenei tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében Faragó György, majd a Zeneművészeti Főiskolán Ambrózy Béla, ill. Dohnányi Ernő tanítványaként végezte, utóbbinál diplomázott 1946-ban. Ezt követően Párizsban Margaerite Long növendékeként tökéletesítette tudását. Már egészen fiatalon felfigyeltek kottahű játékára, acélos billentésére, kristálytisza zenei logikájára. A Nemzeti Zenedében, majd a Zeneművészeti Főiskolán is minden évben megnyerte a Liszt-ösztöndíjat. Játszotta Waldbauer Imrével Bartók I. hegedű-zongora szonátáját, lemezre játszotta a Mikrokozmosz mind a hat füzetét. A 70-es években készült a nagydíjas Beethoven Diabelli-változatok lemeze. A nemzetközi kritika a legjobb zongoristák és a legkiválóbb kamarazenészek között tartotta számon. Élete vége felé szinte kizárólag hangfelvételeket készített;

**-Szűcs Mihály** (Debrecen, 1922. X. 22. – Budapest, 1990. VI. 20.) hegedűművész, egyetemi tanár. Zenei tanulmányait szülővárosában kezdte, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Zathureczky Ede növendékeként folytatta. 1941-1943 között kisegítőként, 1943-tól a Székesfővárosi Zenekar

rendes tagjaként szerepelt. 1944–1955 között az Operaház zenekarának szólamvezetője, 1955-től koncertmestere. 1967-ben a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárává nevezték ki. Zenei műveltségét, páratlan alkalmazkodóképességét az 1946-ban alakult Tátrai vonósnégyes másodhegedűseként (1955-től) bizonyította a legmaradandóbban. A kvartettel egész Európában koncertezett jelentős hazai és külföldi fesztiválok vendégeként. Hanglemezzre játszották a vonósnégyes-irodalom legtöbb művét, szinte teljességét;

-**Turcsányi Emil** (Ózd, 1922. III. 31. – Budapest, 1999. X. 8.) zeneíró, karvezető, tanszékvezető egyetemi tanár (Középiskolai tanár; Népművelési Intézet-muznkatárs; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-tanár, majd igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ZTI Miskolci Tagozat-igazgató és zeneelmélettanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozat igazgatója, elmélettanár, karnagy);

-**Vajda Dezső** (Budapest, 1922. IX. 29. – Budapest, 1989. III. 26.) operaénekes. A színészmesterséget részben magánúton, részben a budapesti Színművészeti Akadémián tanulta. 1945-től a Szakszervezeti Központ színházával járta az országot; 1949–1951 között a debreceni Csokonai Színház művésze és énekes (operett) szólistája. 1952-től haláláig az Állami Déryné (Nép) Színház magánénekeke;

-**Valentin Kálmán, dr.** (Tófalu, 1922. IV. 26. –) színházi karmester, korrepetitor, gimnáziumi ének-zenetanár, karnagy (Egri Gárdonyi Géza Színház – karmester, korrepetitor; Heves megyei Tanács VB Művelődési Osztály – művészeti munkatárs; Szilágyi Erzsébet Gimnázium, Eger – ének-zenetanár, karnagy; Építők Heves Megyei Kórusának karnagya);

-**Vándor Kálmán László** (Békásmegyer, 1922. XI. 5. – Budapest, 2016. I. 5.) sportújságíró, dalszövegíró. Édesanyja zongoraművészek szánta, igazán sohasem tanult meg zongorázni. A zenét megszeretve számtalan olasz slágert ültetett át magyarra. 1940 és 1945 között a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője, mellette húszéves korától sporttudósító, majd hivatásos sportújságíró. Munkája a sportújságírás, szerelme a labdarúgás, hobbija a dalszövegírás volt. Az énekesekkel és zeneszerzőkkel, akikkel éveken át együtt dolgozott, szoros baráti kapcsolatban állt. Olyan előadóknak írt dalokat, mint

Cserhádi Zsuzsa, Katona Klári, Korda György vagy Kossuth-díjas Kovács Kati. Öt nyelven beszélt;

-**Varga Magda** (Mogyoród, 1922. I. 22. – Budapest, 2015. II. 24.) operaénekes, hangképző, beszédtechnika-, színpadi játéktechnika tanár (Magyar Állami Operaház; Debreceni Csokonai Színház; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ZTI Debreceni Tagozat – hangképző-, beszédtechnika-, és színpadi játéktanár);

-**Várhalmi János** (Kolozsvár, 1922. VII. 1. – Budapest, 1990. VI. 20.) zenekari hegedűs. A Kolozsvári Konzervatóriumban a hegedű tanszakot végezte el S. Kouba Paulánál. 1940-ben kapott diplomát. Debrecenben a MÁV Filharmonikus Zenekar szólamvezetőjeként helyezkedett el;

-**Várnai Péter** (Budapest, 1922. VII. 10. – Budapest, 1992. I. 31.) zeneszerző, karmester, zenetörténész, szerkesztő, zenei író, zenekritikus. 1940 és 1947 között a Nemzeti Zenedében tanult (zeneszerzés: Hammerschlag János, Szervánszky Endre, karmesterképző: Ferencsik János). 1945-től 1950-ig a Magyar Rádióban dolgozott különböző beosztásokban. Rendszeresen vezényelte a Rádiózenekart is. 1948 decemberében az intézményben elsőként megalakult két brigád közül a zenei rendezőké tagja lett. 1951-ben a Szegedi Szimfonikus Zenekart vezényelte, a következő két évben a Híradó- és Dokumentumfilmgyár zenei vezetője. 1952 és '54 között a Madách Színház karmestere. 1956-ban került szerkesztőként a Zeneműkiadóhoz, ahol 1982-es nyugdíjazásáig dolgozott. Itt nem csak zenetörténettel foglalkozott, de szakkönyveket is fordított. 1968-tól a Magyar Hírlap állandó zenekritikusa is volt;

-**Vetési János** (Békés, 1922. V. 1.–) zenekari harsonaművész (Honvédzenekar; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-rézfúvós tanár);

-**Vrana József** (Miskolc, 1922. X. 19. – ) ütőhangszeres művész, tanárképző főiskolai tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc – ütő főtárgy tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata – ütő főtárgy tanár);

-**Zakárné Nagy Irén** (Teskánd, 1927. VI. 25 –) karvezető, ének-zenetanár (Általános Iskola, Balatonboglár – ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Siófok –

szolfézs- és magánénektanár és uo. igazgató is; Balatonföldvári Művelődési Ház Vegyeskarának vezetője);

-**Zátonyi János** (Csepreg, 1922. III. 8. –) biológia,- földrajz- és ének-zenetanár (Állami Polgári Iskola és Szakközépiskola, Csepreg – tanár; Szakközépiskola, Csepreg);

-**Zempléni Kornél** (Debrecen, 1922. IX. 4. – Budapest, 2013. VII. 22.) zeneakadémiai zongoraművész-tanár. Tanulmányait 1940 és 1946 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Dohnányi Ernő és Böszörményi-Nagy Béla növendékeként végezte. 1947 és 1967 között a Nemzeti Zenede, majd a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára; 1964-től 1981-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanít, 1981 és 1983 között ugyanott tanszékvezető, 1983-tól 1989-ig egyetemi tanár, 1984-től az oszakai University of Arts tanára;

-**Zsigmondy Dénes** (Budapest, 1922. IV. 9. – Németország, 2014. II. 16.) hegedűművész-professzor. Tanulmányait a budapesti Liszt Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Kresz Géza, Waldbauer Imre és Weiner Leó növendékeként, valamint a Budapesti Tudományegyetem művészettörténet szakának hallgatójaként végezte. Szólistaként többek közt a Bécsi és a Berlini Filharmonikusok, Tokió, Budapest, München, Sydney, Melbourne, Stuttgart, London és Párizs nagy zenekarai vendégeként lépett fel. Bialas, Genzmer, Büchtger, Rózsa és mások versenyműveinek ősbemutatóján működött közre. Professzorként és vendégprofesszorként tanított Washingtonban és Bostonban, nevéhez fűződik a Holzhauseni Fesztivál megalapítása;

-**Dr. Zsiray Lajosné** (Lovászipatona, 1922. I. 26.–) zongora- és szolfézsstanár (Munkacsoporet Zeneiskola, Celldömölk-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Celldömölk – zongoratanár; Berzsenyi Dániel Gimnázium, Celldömölk, ének-zenetanár, karvezető; Koncz János Állami Zeneiskola, Sárvár-tanár);

## **95 éve született**

- **Ágai Karola** /született: Staud/ (Budapest, 1927. III. 30. – Budapest, 2010. II. 22.) operaénekesnő. Tanulmányait magánúton Révhegyi Ferencné irányításával

végezte. Pályafutását 1952-ben a SZOT énekkarában kezdte. 1953–1955-ben a Magyar Rádió énekkarának tagja, 1955-től 1957-ig a Honvéd Művészegyüttesének szólistája volt. A Magyar Állami Operaházban 1955-ben meghívott vendégként lépett fel Mozart A varázsfuvola című operájában: az Éj királynője szerepében debütált. 1957-ben lett az Operaház magánéneke, s hamarosan vezető koloratúrszopránja;

**-Auth Henrik** (Hímesháza, 1927. III. 10. – Budapest, 2001.) honvéd-főkarmester, ezredes, zenész tiszthelyettes-képző szakközépiskola tanára (Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettesképző Szakközépiskola – igazgató-helyettes; Magyar Néphadsereg Központi Zenekar – karmester; Magyar Néphadsereg főkarmester, 1991-től a Magyar Fúvószenei Szövetség által a Sopronban évenként megrendezésre kerülő Országos Karnagyképző Tábor vezető tanára);

**-Balla István** (Debrecen, 1927. VIII. 6. –) zenekari klarinétművész, zeneiskolai tanár (Szolnoki Szigligeti Színház zenekari művész, I. klarinétos; Állami Zeneiskola, Szolnok-klarinéttanár; Egri Gárdonyi Géza Színház-zenekari művész, I. klarinétos; Állami Zeneiskola, Püspökladány-klarinéttanár);

**-Baksay Árpád** (Jászfelsőszentgyörgy, 1927. IX.15. – Budapest, 2001. október 20.) énekművész színész. 1952-ben végzett a Zeneakadémia operafőtanszakán. Utolsó éves növendékként meghívták Lehár Ferenc *Luxemburg grófja* c. operettjének címszerepére. 1952-től 1984-ig a Fővárosi Operettszínház tagja volt. Korának rajongott, daliás bonvivánjaként aratott sikereket;

**-Balla István** (Debrecen, 1927. VIII. 6. –) zenekari klarinétművész-zenetanár (Szolnoki Szigligeti Színház – zenekari művész, I. klarinétos; Állami Zeneiskola, Szolnok – klarinéttanár; Egri Gárdonyi Géza Színház – I. klarinétos zenekari művész; Állami Zeneiskola, Püspökladány – klarinéttanár);

**-Banyák Kálmán** (1927–1993) hegedűművész, koncertmester (többek között: BM Szimfonikus Zenekar zenekari hegedűművész);

**-Békés András** (Debrecen, 1927. III. 23. – Budapest, 2015. IX. 18.) rendező, főiskolai tanár. 1945-től 1949-ig a Színművészeti Főiskola drámai rendezés szakán tanul: Gellért Endre, Major Tamás, Nádasdy Kálmán növendéke. 1949/50-ben a Nemzeti Színháznál, 1950/51-ben a Honvéd Színháznál prózai rendező,

1951 és 1955 között Kecskeméten főrendező, 1955-től 1958-ig az Ifjúsági Színház és a József Attila Színház, 1958 és 1960 között a Szegedi Nemzeti Színház, 1960-tól a Magyar Állami Operaház rendezője, 1987 és 1990 között főrendezője. A Színház és Filmművészeti Főiskola egyetemi tanára, 1992-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán is tanított;

**-Benczés Magda** (Budapest, 1927. II. 7. –) zenei szerkesztő (Magyar Rádió-zenei szerkesztő);

**-Berki Géza** (Cattaro /YU/ 1927. III. 2. – Budapest. 1987. VIII. 4.) zeneszerző, gitárművész. A Rádió Tánczenekara (1948-tól), majd az abból alakult Stúdió 11 tagja Több filmzenét írt: Sikátor (1966); Tilos a szerelem (1966); Krebsz, az isten (1969); Legenda a vonaton (1970); K. O. (1975); Ballagó idő (1975); Élve, vagy halva (1979);

**-Birtalan József** (Szilágybagos, 1927. XI. 10. –) zeneszerző, karmester, tanár. 1956-ban végzett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskola zenetanári és nagybőgő szakán. 1954–1957-ben a kolozsvári Állami Magyar Opera, később a Filharmónia zenekarának tagja volt. 1958–1969-ben a marosvásárhelyi Állami Népi Együttes gyermekcsoportjának karmestere és művészeti vezetőjeként, 1979-től a Maros Művészegyüttes karmestereként tevékenykedett. A marosvásárhelyi Pedagógiai Főiskola karvezetőképző szakának tanáraként a legnépszerűbb és legismertebb karnagyok egész sorát indította útnak; 2000 őszén családegyesítés miatt a magyarországi Tiszaújvárosba települt át feleségével, azóta itt folytatja zeneszerzői/pedagógiai munkásságát;

**-Blum Tamás** (Budapest, 1927. VI. 19. – Zürich, 1992. I. 8.) karmester. Jelentős librettófordítói, operadramaturgi tevékenysége is. A Fodor Zeneiskolában Kadosa Pál zongoristanövendéke volt. A Kasztner-vonat utasaként előbb Bergen-Belsenbe, majd Svájcba került. Lausanne-ban folytatott karmesteri tanulmányokat Paul Kletzkinél. 1945–1951-ben az Operaház korrepetitora. 1953 és 1958 között a debreceni Csokonai Színház zeneigazgatója, ez idő alatt tizenöt operát mutatott be. 1959-től ismét a budapesti Operaház vezénylő korrepetitora, 1966-tól 1973-as emigrálásáig karmestere volt. Svájcban telepedett le, a zürichi Operaház dirigense volt. 1977-től haláláig a nemzetközi operastúdiót vezette ugyanott;

**-Borlói Rudolf** (Békés, 1927. X. 13. – Székesfehérvár, 2019. V. 13.) zeneiskolai igazgató, karmester, zeneszerző, főiskolai tanár. Középiskolai tanulmányait követően 1948-ban a Budai Zeneakadémiára, majd a következő évben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakára nyert felvételt. Ezt megelőzően a jelenlegi Vasas Művészegyüttes karnagya lett, s e tisztségét 1959-ig töltötte be. A Zeneművészeti Főiskolát 1954-ben fejezte be, és a Ceglédi Állami Zeneiskolában helyezkedett el. 1967. február 1-jén a Székesfehérvári Állami Zeneiskola, a mai Hermann László Zeneművészeti Szakgimnázium és AMI igazgatója lett, s ezt a feladatot látta el nyugdíjazásáig; neki köszönhető, hogy elindult az iskolában az orgona tanszak, majd az országban az elsők között a népzenei tanszak. Az igazgatói feladatok ellátása mellett karmesterként irányította a Székesfehérvári Szimfonikus Zenekart. Szakmai tudásának egyik jelentős elismerése, hogy 1981-től a Pécsi Zeneművészeti Főiskolán oktatott.

**-Csajányi György** /Eghia/ (Budapest, 1927. VII. 13. – Budapest, 1977. IX. 25.) színész, énekes. Művészi pályáját a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesénél kezdte, majd a Bányász Színház tagja lett. 1952-től a kecskeméti Katona József Színház vezető operett-bonvivánjaként számos operett főszerepét énekelte. 1962-től haláláig a Fővárosi Operettszínház tagja volt. Gyakran szerepelt a rádióban is a klasszikus dalirodalom legszebb alkotásaival;

**-Csider Livia** (Mezőtúr, 1927. XI. 2. –) általános iskolai ének-zenetanár, zongora-, szolféztanár;

**-Deák Ágnes** (Budapest, 1927. I. 31.) hegedűművész, főiskolai tanár. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Gábiel Ferenc és Rados Dezső voltak a mesterei. Tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és docensként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Zeneiskolai Tanárképző Tagozatán. 1948 és 1965 között számos európai országban szerepelt és sikeresen vett részt nemzetközi zenei versenyeken is;

**-Decsényi János** (Budapest, 1927. III. 24.) zeneszerző, rádiós zenei szerkesztő, és az elektronikus zenei stúdió művészeti vezetője. T.: 1957 Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola. 1951-től a Magyar Rádió zenei osztálya munkatársa, jelenleg zenei lektora. Zeneszerzői munkássága a komolyzene majd minden műfajára kiterjed. Komponált szimfonikus és kamarazenekari műveket, kamarazenét, kórusokat, kísérőzenét filmhez, színházi darabokhoz, valamint zenét gyermekek számára. Elektroakusztikus zenével is foglalkozik. A veszprémi

Országos Kamarazenekari Fesztiválon két darabját is ősbemutatóként adták elő: 1974-ben a Két tétel zenekarra című művet, 1978-ban a Concerto Grosso-t, mutatta be az Egri Kamarazenekar Farkas István vezetésével.

**-Dr. Dettai Miklósné Gerő Erzsébet** (Budapest, 1927. IX. 21.–) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár – zongora- és szolfézstanár; Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. sz. Körzeti Zeneiskola- zongoratanár; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola – zongoratanár);

**-Dévai Tibor** (Budapest, 1927. IX. 12. –) zongoraművész-tanár, korrepetitor, Magyar Zongorakettős tagja. Tanulmányait 1946 és 1952 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Kadosa Pál növendékeként végezte. 1952-től 1955-ig a debreceni Zeneművészeti Szakiskola tanára; 1955 és 1968 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezetben tanít; 1968-tól a fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanára és korrepetitora. Dévényi Lajossal a Magyar Zongorakettős tagja volt (annak halála után partnere Katona Ágnes zongoraművész volt). Nevéhez seregnyi hangverseny, számos hazai és külföldi kétfonós mű bemutatója fűződik;

**-Dévényi Lajos** (Budapest, 1927. IV. 15. – Budapest, 1988. XI. 5.) zongoraművész, zongoraművész-tanár, a Magyar Zongorakettős tagja, korrepetitor. 1945–1951-ben a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Szegedi Ernőtől és Hernádi Lajostól zongorát, Weiner Leótól kamarazenét tanult. 1952–Középiskolai tanulmányait követően 1948-ban a Budai Zeneakadémiára, majd a következő évben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakára nyert felvételt. Ezt megelőzően a jelenlegi Vasas Művészegyüttes karnagya lett, s e tisztségét 1959-ig töltötte be. A Zeneművészeti Főiskolát 1954-ben fejezte be, és a Ceglédi Állami Zeneiskolában helyezkedett el. 1967. február 1-jén a Székesfehérvári Állami Zeneiskola, a mai Hermann László Zeneművészeti Szakgimnázium és AMI igazgatója lett, s ezt a feladatot látta el nyugdíjazásáig; neki köszönhető, hogy elindult az iskolában az orgona tanszak, majd az országban az elsők között a népzenei tanszak. Az őt Székesfehérvárhoz kötő kapcsolata 1976 nyarától még szorosabb lett, hiszen ekkor költözött Budapestről a városba. Az igazgatói feladatok ellátása mellett karmesterként irányította a Székesfehérvári Szimfonikus Zenekart. Szakmai tudásának egyik jelentős elismerése, hogy 1981-től a Pécsi Zeneművészeti Főiskolán oktatott. 1958-ban az Áll. Népi Együttes Énekkarának, 1985-től haláláig az Állami Énekkar

korrepetitora. Dévai Tiborral a Magyar Zongorakettős tagja (1958-tól). Nevükhöz fűződik számos kézzongorás mű hazai és külföldi bemutatója;

**-Elekes /Königsberg/ Ágnes** (Budapest, 1927. VIII. 9. –) zongora-művésztanár, korrepetitor (Honvéd Művészegyüttes-korrepetitor; Állami Bábszínház-korrepetitor; Fővárosi Operettszínház-korrepetitor; Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár, Théba Művészeti Akadémia-zongoratanár);

**-Falus Tamásné Turi Ágnes** (Mezőtúr, 1927. XII. 24. – Budapest, 2021) éneketanár, karvezető, szaktanácsadó, tankönyvíró-szerkesztő. Falus Tamásné tanulmányait 1948–1949-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongora szakon Reschowsky Sándornál kezdte, az Állami Zenekonzervatóriumban Máthé Miklósnénál folytatta. 1953-tól a Pedagógiai Főiskola éne-zene szakát végezte. a Népművelődési Intézetben. Párkai István növendékeként felsőfokú karnagyképzőt végzett. 1955-től tanított előbb a XXI. kerületi Dózsa György Általános Iskolában, majd 1957–1975-ig a VIII. kerületi Vajda Péter u-i Általános Iskola énektanára. 1965-től a Ganz Mávag Cérnahang gyermekkar vezetője, majd a Vasutas Szakszervezet Ifjúsági Kamarakórus vezetője. 1975–1984-ig az Országos Pedagógiai Intézet főelőadója, majd főmunkatársa;

**-Fehér Lászlóné Rókey Gabriella** (Békéscsaba, 1927. VI. 25. – Budapest, 2022. IV. 29.) zongoraművész-tanár, zeneiskolai igazgató (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 5. sz. Körzeti Zeneiskola - zongora- és szolfézstanár, továbbá igazgató-helyettes is; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató-helyettes; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató);

**-Fodorné Wanka Ildikó** (Budapest, 1927. IX. 14. –) zenekari hegedűművész (Postászenekar; Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara);

**-Gáncs Edit** /Edith Gabry[-Kertész]/ (1927–2012) Németországban élt operaénekes;

**-Gara Georgette** (Párizs, 1927. IV. 12. –) zenekari hegedűs;

**-Gábry György** (Isztambul, 1927. IV. 23. – Szombathely, 1998. VII. 3.) zenetörténész, muzeológus. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szabó Ferencnél zeneszerzést tanult (1947–1952), majd a zenetudományi tanszakon

Bartha Dénes, Kodály Zoltán és Szabolcsi Bence növendéke (1952–1957), zenetörténész okl. szerzett (1957). Tanulmányai idején a Bartók Béla Népi Kollégium alapító tagja (1947-től). A Magyar Nemzeti Múzeum (MNM) Zenei Gyűjteménye (1957–1974), az MTA Zenetudományi Intézet Zenetörténeti Gyűjteménye tudományos munkatársa (1974–1979), egyúttal a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Liszt Múzeumának kezelője (1976–1979). A Néprajzi Múzeum Zenei Gyűjteményének muzeológusa (1979-től). Régi magyar hangszeres zenével, a magyar hangszeres zenekultúra emlékeivel, azoknak művelődés- és kultúrtörténeti jelentőségével foglalkozott. Jelentős szerepet vállalt az országos hangszerkataszter kidolgozásában, munkáinak elindításában és szervezésében;

**-Grabócz Miklós** (Budapest, 1927. III. 8. – Budapest, 1974. II. 3.) zenetudós, zeneszerző, szerkesztő. A Zeneművészeti Főisk.-n Wehner Tibornál zongorázni, Kókai Rezsőnél komponálni tanult. Már főiskolás korában gyűjtött és feldolgozott népi muzsikát. A főisk.-ról 1949-ben került a Magy. Rádió zenei osztályára. 1949-ben ő vezette a budapesti Ifjúsági Világtalálkozót megelőző muzsikustábort. Sokoldalú muzsikus volt, egy-két hangversenytermi előadásra szánt kompozícióját kivéve majdnem minden műve gyakorlati célra készült (tömegdalok, népi zenekarra készült feldolgozások stb.). 1951-től a Magy. Rádió népzenei osztályának szerk.-je, majd vezetője volt. Népzenei tanácskozásokon, konferenciákon tevékeny részt vállalt. Sok tekintetben neki köszönhető a hatvanas–hetvenes években létrejött népihangszer-kultusz;

**-Hadics László** (Budapest, 1927. II. 11. – Budapest, 1991. XI. 27.) színművész, operetténekes. A Budapesti Operettszínházban kezdte pályafutását 1949-ben. 1953-ban végzett a Színházművészeti Akadémián. Karrierje során zenés játékok és operettek főszerepét, valamint humoros karakterszerepeket keltett életre;

**-Hevesi Judit** /Kerekes Gáborné/ (Budapest, 1927. XII. 20. – Budapest, 2009. VI. 20.) főiskolai hegedű művésztanár, kamaraművész. Tanulmányait 1946 és 1950, majd 1952 és 1958 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán végezte Zathureczky Ede és Katona Béla növendékeként. 1949 és 1952 között a Honvéd Központi Művészegyüttes zenekarának tagja, 1958-tól 1963-ig az Országos Filharmónia ösztöndíjas szólistája. 1960-tól a Fővárosi Zeneiskola Szervezet, 1963-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, 1968-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának hegedűtanára, 1971 és 1975 között ugyanott tagozati igazgató, majd 1976-tól tanszékvezető tanár. Szólókoncerteket és kamarahangversenyeket adott, Szalay Józseffel ő mutatta be a kortárs magyar kamarazene egyik mérföldkövének számító kompozíciót, Kurtág György hegedűre és cimbalomra komponált Nyolc duóját;

**-Ilosfalvy Róbert** (Hódmezővásárhely, 1927. VI. 18. – Budapest, 2009. I. 6.) operaénekes. Tanulmányait 1946–1949 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán ének szakon végezte Molnár Imre, Jászó Györgyné növendékeként, 1950–1953 között pedig Lendvai Andornál. 1949–1955 között a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese Énekkarának tagja lett mint szólista. 1954-ben debütált az Operaházban Erkel *Hunyadi László* című operájának címszerepében. 1966-tól másfél évtizedet töltött külföldön, mint a kölni Operaház állandó tagja, és más nagy zenés színházak, a San Franciscó-i, müncheni, hamburgi, stuttgarti, madridi, római operaházak, a New York-i Carnegie Hall és a londoni Covent Garden vendégművésze. 1982-ben visszatért Budapestre, mint az Operaház magánénekes. 1992-től a társulat örökös tagja;

**-Karai József** (Budapest, 1927. XI. 8. – Budapest, 2013. IX. 7.) zeneszerző. Tanulmányait 1947 és 1955 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán Viski János és Farkas Ferenc, a karmesterképző szakon Ferencsik János, Kórodi András és Somogyi László növendékeként végezte. 1947-től 1969-ig különböző kórusok korrepetitora, zongorakísérője, illetve karnagya, 1969 óta szabadfoglalkozású alkotóművész. Művei: több száz kórusmű, továbbá zongora- és orgonaművek, vonós, fa- és rézfúvós kamarazene;

**-Kányási József** (Debrecen, 1927. IV. 19 –) oboaművész,

**-Kardos Pál** (Cegléd, 1927. II. 9. – Kecskemét, 1978. II. 16.) karnagy, karvezető tanár. Oklevelét a Nagykőrösi Tanítóképző Intézetben szerezte (1945). 1947-től Budapesten tanított, ezzel párhuzamosan a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakán diplomát szerzett (1952). 1953-tól 1961-ig a miskolci zeneművészeti szakisk.-ban tanított, 1955-től vezette az isk. leánykarát. 1961-től 1972-ig a szegedi tanárképző főisk. docense. 1972-től haláláig Kecskeméten, a Kodály Zoltán Gimnáziumban tanított, vezette a leánykart és a Kecskeméti Városi Vegyeskart. Pedagógiai és művészi munkája mellett végig jelentős népművelő tevékenységet folytatott. Számos előadást,

tanfolyamot tartott itthon, valamint külföldön. Kórusaival különböző nemzetközi versenyeken (Arezzo, Zürich, Debrecen) több díjat nyert;

**-Katona Livia** (Budapest, 1927. XI. 5. –) énekművész-tanár, énekkari művész (Fővárosi Operettszínház; Magyar Állami Népi Együttes; Magyar Rádió Énekkara – énekkari művész; Grazi Operaház Énekkara);

**-Kelemen Endre** (Budapest, 1927. V. 31.) orvos, jazz-zongorista, vibrafonművész (Szekszárdi Megyei Kórház-orvos; Szekszárdi Jazz Trió-zongorista; Szekszárdi Jazz Quartet-vibrafon);

**-Kovács Gyula** („Mr. Dob” / Budapest, 1927. XII. 26. – Budapest, 1992. II. 13.) korának legismertebb, legvirtuózabb, legkeresettebb dzsesszdobosa volt. A magyar dzsesszélet szinte összes legendás alakjával játszott együtt, rendszeresen szerepelt koncerteken, lemezeken és filmekben is. A nemzeti zenedében /1945-48-ig/ Roubal Rezső növendéke volt. Előtte, tanulmányai közben és után autodidaktaként szerzett Európa-szinten is egyedülálló technikai képzettséget, mint jazz dobos és ritmikai szakember. 1969-től a Gonda János vezette Bartók Béla Jazz Konzervatórium egyik alapító tanára. A konzervatórium 1990.-től mint Liszt Ferenc Tanárképző Főiskola él tovább, ma Zeneművészeti Egyetem. Kovács Gyula dobiskolája, ami több ezer oldal magántanulmányon alapszik, minden tanítványnál szinte azonnali permanens fejlődést hoz. Sikeres saját együttese volt a Mr. Dob, különböző formációkban;

**-Kurtág Márta** (Esztergom, 1927. X. 1. – Budapest, 2019. X. 17.) zongoraművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán végezte Antal István, Kadosa Pál és Hernádi Lajos növendékeként. 1953 és 1963 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola zongoratanára, 1972-től a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete budapesti tagozatának tanára, korrepetitora. Hangversenyezett szólistaként, kamaramuzsikusként és zongorakísérőként. Férjével, Kurtág Györggyel rendszeresen ad közös koncerteket;

**-Kutasi Margit** /dr. Mikecz Gyuláné/ (Debrecen, 1927. I. 14. – Budapest, 2019) hegedűtanár, karnagy, énekkarvezető. Hegedűtanár, karnagy, énekkarvezető. Tanulmányait 1946 és 1951 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hegedű szakán Végh Sándor és Gábrriel Ferenc növendékeként végezte, kamarazenét Weiner Leótól tanult. A Népművelési Intézet karnagyképzőjében

Kórodi András tanítványa. 1950-től 1975-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet hegedűtanára, a Kertész utcai Gyakorló Zeneiskola ifjúsági zenekarának megszervezője és vezetője. 1975-től a Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola vezető hegedűtanára, tanszakvezetője és zenekarának karnagya, valamint a váci Bartók Béla Állami Zeneiskola zenekarának karnagya. 1974 és 1978 között a KÓTA szimfonikus és kamarazenekari tagozatának titkára, számos egyéb funkciót is betölt. Zenekaraival külföldi hangversenykörutakon vett részt, Hungaroton hanglemezeken szerepelt, nevéhez számos magyar ifjúsági zenekari mű ősbemutatója fűződik. Kutasi Margit dokumentum gyűjteménye, amely fotókból, kottákból, plakátokból, magyar zeneszerzők neki ajánlott műveinek eredeti kéziratiból és hangfelvételekből áll. Jeles személyiségek, zenepedagógusok adományaiból, hagyatékaiból álló felbecsülhetetlen értékű különgyűjtemény 2016-ban a Kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet archívumába került;

**-Lukácsné Denkinger Gabriella** (Bicske, 1927. május 1.) zongoratanár, zeneszerző. Zenei tanulmányait a Székesfehérvári Konzervatóriumban kezdte Waltbauer Iván, Szekeres Kálmán és Farkas Ferenc zeneszerző tanítványaként. Itt kapta első zongoratanári diplomáját. Az Erkel Ferenc Zeneiskolába 1950-ben került, mint pedagógus. Ettől kezdve végig a tatabányai zeneiskolában dolgozott, kezdetben tanárként, 1965-től pedig igazgatóként;

**-Lantos Rezső** (Mekényes, 1927. III. 26. – Budapest, 1977. II. 10.) karnagy, kórusvezető. 1950-ben középiskolai ének- és zenetanári oklevelet nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Ugyanebben az évben megszervezte a Központi Ifjúsági Kórust, amely 1957-ben a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ) Művészegyüttes Központi Kórusává alakult át. Ezzel a kórossal Európa 13 országában vendégszerepelt, 10 aranyérmet nyert, 1957-ben Moszkvában a Világifjúsági Találkozó (VIT)-díját, 1961-ben az első nemzetközi Bartók-kórusversenyen I. díjat. 1957-től húsz éven át a Magyar Állami Népi Együttest is vezető karnagyként dirigálta. Kitűnően hangszerelt. Igen sok kórusművet mutatott be, többek között Bárdos Lajostól. Rádió- és hanglemezfelvételeket vezényelt hazánkban és külföldön;

**-Legányné Hegyi Erzsébet** (Nagykanizsa, 1927. XI. 4. – Budapest, 2017. I. 24.) zenepedagógus zongoratanár, egyetemi docens. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte, zongora szakon 1946 és 1949 között

Szegedi Ernő, karvezető és énektanárképző szakon 1949 és 1951 között Kodály Zoltán, Bárdos Lajos, Ádám Jenő, Gárdonyi Zoltán és Forrai Miklós növendékeként. 1951-ben kezdett tanítani a Zeneakadémián, az intézménynek 1980-ban lett egyetemi tanára. 1970-től Kodály-tanfolyamokat vezetett tizenegy amerikai egyetemen, Angliában, Dániában, Japánban és a kecskeméti Kodály Intézetben. A Kodály-módszer szellemében számos pedagógiai művet, szolfézsgyakorlat-gyűjteményt, példatárat, módszertani munkát, elméleti tanulmányt publikált;

**-Létrai Zoltán** (Zirc, 1927. VI. 15. –) zongoratanár, egyház-karnagy (Zeneoktatói Munkaközösség, Székesfehérvár – zongoratanár, egyházkarnagy; Zeneoktatói Munkaközösség, Győr – zongora- és énektanár, karnagy; Révai Gimnázium, Győr – tanár; az Országos Filharmónia és a Magyar Állami Operaház szervezője; a Honvéd Férfikórus vezetője);

**-Lukin Lászlóné Horváth Eszter** (Budapest, 1927. V. 30. – Budapest, 1996) gyakorlatvezető-középiskolai ének-zenetanár, karvezető, tankönyvíró;

**-Margittay Sándor** (Budapest, 1927. XI. 15. – Budapest, 1992. VI.) orgonaművész, karnagy. Sugár Viktor, Hammerschlag Lajos, Schmidthauer János, Ferencsik János, Gergely Ferenc növendékeként 1941: a Nemzeti Zenede, 1945: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona szakos, ill. karnagy hallgatója, 1950: szerzett oklevelet. - 1943-tól a magyar hangversenyélet állandó szereplője, 1949-84: a Budapesti Kórus karnagya. Ezernél több orgonahangversenyt adott szerte az országban. Ismeretterjesztő írásai a Filharmóniai Füzetek ismertetőiben. Elsőként mutatta be Magyarországon Liszt összes orgonaműveit. Számos oratóriumot tanított be és vezényelt;

**-Marsay Magda** (Budapest, 1927. IV. 14. – Budapest, 2012. január 9.) operaénekes, zeneiskolai tanárképző intézeti hangképző tanár. 1951 és 1957 között a budapesti Bartók Béla Konzervatóriumban Barcs Gabriella énektanítványa volt. Első évadját a Miskolci Nemzeti Színházban töltötte. Itt debütált *Konstanza* (Mozart: *Szöktetés a szerájból*) szerepében. 1958-tól visszavonulásáig, 1984-ig a Debreceni Csokonai Színház tagja volt. 1977-től 1994-ig tanított is a Zeneakadémia debreceni tagozatán,

-**Mesterházi Dezső** (Keréktelek, 1927. V. 19.) zenekari kürtművész-tanár (Állami Operaház – zenekari művész; Állami Zeneiskola, Oroszlány- zenetanár;

-**Nádas Katalin** (Pesterzsébet, 1927. IX. 21. –) középiskolai ének-zenetanár, műfordító, szövegíró. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakán Gát József és Vásárhelyi Zoltán növendékeként végezte. 1958-tól 1982-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Rádió Ifjúsági Főosztályának szerkesztője volt;

-**Nagyhalmágyi József** (Pankota, 1927. április 27. –) erdélyi magyar zenekritikus. Középiskoláit a kolozsvári Unitárius Kollégiumban s a nagyváradai főgimnáziumban végezte, Aradon érettségizett (1946). Újságíró az aradi Vörös Lobogónál (1955–1963), a brassói Új Időnél, ill. a Brassói Lapoknál (1963–1973), később a sepsiszentgyörgyi Megyei Tükörnél és utódjánál, a Háromszéknél. Mindenik lapnál a zenei rovat vezetője. Több mint ezer zenei kritikát, riportot, portrét, zenei könyvrecenziót, hangversenyelőzetest közölt, érdemeket szerzett a zenei élet fellendítésében;

-**Németh Gusztáv** (Mosonmagyaróvár, 1927. II. 15. – Mosonmagyaróvár 2007. V. 24.) hegedű-brácsa, főiskolai tanár, karvezető (Zeneművészeti Szakközépiskola, Békés-Tarhos – tanár; Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg – igazgató; Állami Zeneiskola, Miskolc - tanár; Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár – igazgató; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr – igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozata – igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozat zenekarának vezetője; Győri Szimfonikus Zenekar – zenekari művész, brácsás);

-**Oláh Tibor** (Árpád, 1927. XII. 26. – Marosvásárhely, 2002. X. 2.) erdélyi zeneszerző, tanár. A kolozsvári Magyar Művészeti Intézetben tanult zeneszerzést Eisikovits Mihálytól és zongorát Halmos Györgytől. Tanulmányait Moszkvában fejezte be (1954), majd Münchenben s a darmstadti nyári tanfolyamokon (1966–71) egészítette ki. Bukarestben telepedett le, ahol rövidesen az új román zenealkotás vezéralakjai közé emelkedett. A bukaresti Zeneakadémia tanáraként (1954–1993) sok zeneszerzőt nevelt;

-**Pécsi Géza** (Pécs, 1927. V. 22. – Pécs, 2015. IV. 29.) ének-zenetanár, karvezető, tankönyvíró. 1948: Pécsen a Zenekonzervatórium ének-zongora, 1951: a

Pedagógiai Főiskola magyar-, és ének-zene szakán végzett. A siklósi, majd a komlói általános iskolából vallásossága miatt elbocsátották, 1956: a tanári pályát is el kellett hagynia. A TEFU autójavítóban fizikai munkás. 1958: a pécsi 500. Szakmunkásképző Intézetben kollégiumi nevelő, majd magyar-történelem tanár. Az énektanítás nélküli intézetben 150-200 tagú vegyeskart szervezett, országos sikereket ért el. Új módszereként elindította a komplex művészeti nevelést. 1970 uo. megyei és országos szakreferens, 1980: koncepciós eljárással eltávolították a pályáról. Egészsége megromlott, 1981: nyugdíjas. 1986–92: kutatói állást vállalt a pécsi egyetemen. Részt vett Pécs egyházzenei életében és a Kolping mozg-ban. *Kulcs a muzsikához* c. tankönyv- és kazettasorozatot dolgozta ki;

**-Petur György** (Budapest, 1927. X. 31.) zongoraművész, zenei rendező. Tanulmányait a Fodor Zeneiskolában, majd a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Székely Arnold növendékeként végezte. 1949 és 1951 között a Magyar Rádió forgatója majd zenei rendezője, 1951-től 1953-ig a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesénél dolgozik, 1955 és 1957 között ismét a Rádióban zenei rendező, majd 1957-től ugyanott zenei főszerkesztő. 1982-től 1990-ig a Művelődési Minisztérium zene- és táncművészeti osztályának vezetője;

**-Puster János** (1927 – Budapest, 1993. III. 9.) szolfézstanár, karnagy, szakfelügyelő, tankönyvíró;

**-Radanovics Géza** (Budapest, 1927. VI. 23. –) klarinétművész (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes – klarinétos; Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekar – I. klarinétos zenekari művész);

**-Rőczey Ferenc** (Budapest, 1927. XI. 9. – 2021. április 23. vagy előtte) zongoraművész, tanárképző főiskolai művésztanár. 1948 és 1956 között végezte zenei tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, ahol zongorát Horusitzky Zoltántól, zeneszerzést Sugár Rezsőtől tanult. 1954-ben szerezte meg zongoratanári, 1956-ban pedig zongoraművészi diplomáját. Budapesti és szombathelyi tanárkodás után 1957-ben került Miskolcra, ahol 1967-ig a zenei szakközépiskolában, ezt követően pedig a budapesti főiskola miskolci tagozatán (ma a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézete) oktatott zongorát. Docensi működése után 1985-ben főiskolai tanár lett. Oktatói

munkájához tartozott a megyei zeneiskolákban végzett szakfelügyelői tevékenysége, de fontos feladatának tekintette a zenei ismeretterjesztést is;

**-Dr. Schwalm Pálné Stadler Mária** (Újvidék, 1927. II. 22. –) középiskolai német nyelv- és irodalomtanár, szolfézsstanár (Központi Általános Iskolák, Baja; Tanítóképző Általános Iskola, Baja; Tóth Kálmán Gimnázium, Baja; iskolai kórusok vezetése és népdalgyűjtés);

**-Sebők Józsefné Gara Georgette** (Párizs, 1927. IV. 12. –) zenekari hegedűművész, tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari művész);

**-Solymosi Ottó** (Budapest, 1927. II. 20.) rendező. A Színház- és Filmművészeti Főiskola rendezői szakát látogatta 1947-ig. 1947–1948 között a Royal Revüszínházban kezdte pályáját. 1948–1951 között a Magyar Színház tagja volt. 1951–1954 között az Úttörő Színházban dolgozott. 1954–1974 között a Magyar Rádió rendezője volt, 1983-tól vezető rendezője. 1974–1983 között a Magyar Televízió rendezője volt;

**-Somlyai Béláné Váczy Katalin** (Nádudvar, 1927. VII. 3. –) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, sajtóreferens (Debreceni Kollégium Csenki Imre Kórus tagja; Fővárosi VI. kerületi Lovag utcai Általános Iskola-tanító, ének-zene szaktanító, ének-zenetanár; Országos Filharmónia-sajtóreferens);

**-Steiner Béla** (Érsekújvár, 1927. I. 13. – Hódmezővásárhely, 2016. I. 8.) zenepedagógus, zeneszerző, karnagy. 1947 és '51 között tanárképzőt végzett, majd 1952-től a Zeneakadémia szegedi tagozatán tanult tovább. 1959 és 1963 között a hódmezővásárhelyi zeneiskola igazgatója. 1963-tól a szegedi Tanítóképző Főiskola szakcsoporthoz vezetője. 1966-tól a csongrádi Ének-Zenei Általános Iskola és Zeneiskola igazgatóhelyettese. 1973-tól '87-ig a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium tanára. Oktatói munkája mellett kórus- és táncgyűjtésvezető Pitvaroson és Vásárhelyen. Huszár Lajos zeneszerző, volt tanítványa szerint "...óriási pedagógiai tehetség volt, s nemcsak az én jövőmet volt képes kijelölni és előre látni, hanem több kortársamét is". A hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium himnuszának szerzője. A hódmezővásárhelyi Városi Vegyeskar alapító karnagya (1976.) Hét gyermekoperát is szerzett, melyekkel maradandót

alkotott e különleges pedagógiai ösztönzésű műfajban: A hét betű; Az aranycipő; Kész az esküvő; A király kenyere; Suli muri;

-**Svéd Nóra** (Budapest, 1927. XI. 14. – Los Angeles, USA, 1982. VII. 30.) operaénekes. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán, majd 1947-től Olaszországban Gina Cignánál és Aureliano Pertilénél tanult. 1949-ben a Magyar Állami Operaházhoz szerződtek, ahol Szuzuki szerepében (Puccini: Pillangókisasszony) mutatkozott be;

-**Szabady József** (Kaposvár, 1927. I. 16. – 2006. VIII. 2.) operaénekes. 1952-ben a Zakadémián szerezte diplomáját. Több vidéki színház és a karl-marx-stadti operatársulat tagja volt. 25 opera tenorfőszerepét énekelte el. Hindemith Matisse, a festő c. művének magyarországi bemutatóján *Schwalb* szerepében lépett fel;

-**Szabó Sándor** (Debrecen, 1927. I. 2. – Budapest, 1982. III. 23.) zongoraművész, zenei szövegíró. Jogi végzettsége mellett zenét tanult Debrecenben. Főfoglalkozásként szórakoztató intézményekben zongorázott. Szenes Iván indította el a pályán, tagja volt a Táncdal- és Műdal Bíráló Bizottságnak. Mint jónevű táncdal-szövegíró olyan jeles komponistákkal dolgozott, mint Balassa P. Tamás, Berki Géza és Horváth Jenő;

-**Szarka Árpádné Horváth Valéria** (Kaposvár, 1927. XI. 20. –) tanárképző főiskolai tanár, óvodai ének-zene tanítás módszertanának szakértője, tankönyvíró, karvezető;

-**Szebenyi Jánosné Kaplonyi Brigitta** (Budapest, 1927. II. 28. –) zongoratanár. Állami Zeneiskola, Cegléd-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola-zongoratanár);

-**Szekeres Ferenc** (Murakeresztúr, 1927. III. 23. – Budapest, 2009. VIII. 30.) karnagy, a Budapesti Madrigálkórus alapítója, a nemzetközi Vivaldi-kutatás egyik jeles személyisége. Ének-zenetanári oklevelét a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte Budapesten, ezután Franco Ferrara mesterkurzusain tanult Rómában. A Zeneakadémia gyakorlóiskoláját is vezette. A hazai és nemzetközi zenei életben egyaránt kiemelkedő kutatásokat végzett. 1957-ben megalapította a Budapesti Madrigálkórust, ennek tagjaival reneszánsz,

illetve barokk oratóriumokat és kórusműveket rögzített, közülük Vivaldi Juditha Triumphans és Haydn Il ritorno di Tobia című művéért elnyerte a Francia Akadémia nagydíját. 50 éves kórusvezetői munkásságáról, valamint a hozzá kapcsolódó együttesről a Holnap Kiadó 2008-ban könyvet jelentetett meg Madrigáltörténet címmel;

**-Szellő Lajos** (Budapest, 1927. VIII. 5. – Budapest, 1992) operaénekes (Debreceni Csokonai Színház-magánénekes; Magyar Állami Operaház-magánénekes);

**-Szentgyörgyi Edit** (Budapest, 1927. VI. 24. –) zongora-, hárfatanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Cegléd-zongoratanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari hárfaművész; Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Szokolayné Szesztay Sári** (1927–2011) zongoraművész-tanár;

**-Szűts Pál** (Rákospalota, 1927. IX. 22. –) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zeneszerző (BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete-zenei referens; Állami Zeneiskola, Salgótarján-gordonka- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Nagybátony/Bátonyterenye - gordonka-, szolfézs- és zeneelmélettanár);

**-Tukacs Viola** (Derecske, 1927. XII. 8. –) énekművész-tanár, énekkari művész (Erzsébet Zenei Munkaközösség, Budapest-tanár; Fővárosi Operettszínház-énekkari tag, énektanár);

**-Udvardy László** (1927–2019) zeneszerző, karnagy

**-Vajda Ilona** (1927. július 8. –) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Tatabánya – zongoratanár; Komárom megyei szakfelügyelő);

**-Vajda Tibor** (Budapest, 1927. X. 31. –) a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenei népművelő szakán végzett, Kroó György tanítványaként. 1964-től hosszú éveken keresztül dolgozott a Művelődési Minisztérium Zene- és Táncművészeti Főosztályán főmunkatársként;

-**Várady Zoltán** (Kiskunmajsa, 1927. II. 1. – Szeged, 1985. I. 26.) karmester. Tanulmányait 1947–1952 között a budapesti Zeneművészeti Főiskolán (középiskolai énektanár- és karvezetőképző) végezte Vásárhelyi Zoltánnál, az egyház-karnagyképzőt Bárdos Lajos irányításával. 1952-től Vaszy Viktornál az opera-karmesterséget tanulta. 1952–1954-ben a Magyar Rádió szimfonikus rovatának szerktője; 1954-től 1957-ig énekkari korrepetitor és másodkarnagy; 1957-től a Szegedi Nemzeti Színház karmestere; a Szegedi Szövetkezetek Énekkarának karnagya, a KÓTA megyei Művészeti Bizottságának tagja;

-**Varasdy Ernő** (Szombathely, 1927. III. 24. – Budapest, 2015. IV. 4.) zenekari ütőhangszeres művész, zenetanár. Tanulmányait 1940 és 1949 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola gordonka és ütőhangszer szakán végezte. 1949-től az Állami Operaház zenekarának tagja, 1952-től a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola tanára;

-**Vas Gábor** (Kecel, 1927. VIII. 14. –) harmonikaművész, zeneszerző, kottaszerkesztő-közreadó (BM Művészegyüttes – harmónika szóúlista; Országos Cirkusz és Varieté Vállalat – műsorkísérő és harmónika szólista; Egressy Klub/ Fővárosi Művelődési Ház/ kísérő és harmónika szólista; Zeneműkiadó Vállalat – könnyűzenei szerkesztő; [Vas Gábor Szitakötő 1962 - YouTube](#));

-**Vass Lajos** (Poroszló, 1927. IV. 5. – Budapest, 1992. XI. 6.) zeneszerző, karnagy, művészeti vezető. 1946-tól a budapesti Zeneművészeti Főiskolán zeneszerző és karnagy szakon folytatta tanulmányait. 1949-től karnagyként dolgozott a Honvéd Férfikarnál Vásárhelyi Zoltán tanítványaként, majd 1953-ban a kórus vezetője lett. Az együttes 1956 szeptemberében több mint 3 hónapos kínai turnéra indult. Karácsony táján indultak haza vonattal, és átutaztak Moszkván is, ahol parancs szerint kellett volna adniuk egy koncertet. Az énekkar és Vass Lajos azonban a magyarországi forradalom leverése miatt ezt megtagadták. Hazatérésük után, 1957 elején elbocsátották az egész kórust, Vasst pedig lefokozták. A kórus azonban nem esett szét, több neves személy (köztük Kodály Zoltán) közbenjárására Állami Férfikar néven tovább működhetett. A vezető is Vass Lajos maradt. 1958-ban ismét a Honvédség vette át az énekkart, Vasst azonban nem vette vissza a hadsereg. 1960 és 1964 között a Ganz-MÁVAG Acélhang férfikarát vezette, 1962 -től haláláig a Vasas Központi Művészegyüttes vegyeskarának, 1975-től pedig a Szimfonikus Zenekarának is vezető karnagyként dolgozott. 1964-ben vendégkarnagyként a Csehszlovákiai Magyar

Tanítók Központi Énekkaránál járt, és attól fogva ezt minden hónapban megtette. Nevét országosan ismertté a Magyar Televízióban 1969–1970-ben megrendezett Röptelj Páva vetélkedő tette. A műsornak szervezője és műsorvezető-riportere is volt. E műsor hatására lendült fel Magyarországon újra a népzenei mozgalom. Országsszerte Pávakörök alakultak, néhányuk alapításában személyesen is részt vett, többek között szülőfalujának, Poroszlónak népdalkörét is ő alapította. Zeneszerzőként szimfonikus műveket, dalokat, kórusműveket, oratóriumokat és kantátákat alkotott. Fő művét a Mathias Rex című oratóriumát, 1970-ben komponálta. Furulyaiskolát is összeállított az iskolások számára, amelyik a népdalos gyökerekből táplálkozott;

**-Zakárné Nagy Irén** (Teskánd, 1927. VI. 25. –) szolfézs-magánének-tanár, karvezető (Általános Iskola, Balatoinboglár – énektanár és uo. igazgató is, Balatonföldvári Művelődési Ház Vegyeskarának vezetője);

**-Zerkula János** (Gyimesbükk, 1927. augusztus 27. – Gyimesközéppok, 2008. május 7.) erdélyi magyar népzeneész, prímás hegedűművész. Gyimesbükkön született zenészcsaládban. Látását gyermekkorától kezdve fokozatosan elvesztette. Magyarországon 1989-től kezdve koncertezett. Fellépett többek között a Művészetek Palotájában, a Fővárosi Művelődési Házban, a Fonó Budai Zeneházban, Romániában a bukaresti Magyar Kulturális Központban. Szerepelt Bereczki Csaba *Életek éneke* című dokumentumfilmjében. Az erdélyi hagyományos népzenéről szóló filmet a 39. Magyar Filmszemlén mutatták be. 1997. augusztus 20-án a Népművészet Mestere díjjal tüntették ki. A csángó folklórfesztiválon 2004-ben elismerő oklevélben részesítették feleségével, Fikó Reginával együtt.

**-Dr. Zlinszkyné Sternegg Mária** (Budapest, 1927. IV. 28. –) zenei muzeológus (Iparművészeti Múzeum hárfá-és zongoragyűjteményének tudományos munkatársa);

## **90 éve született**

**-Ács Lajos** (Marosvásárhely, 1932. IV. 14.) ének-zene-, zeneelmélet-tanár, zeneszerző (Általános Iskola, Nagyberény, Tab ének-zenetanár; Biatorbágy,

ének-zenetanár; Fővárosi XI. kerületi Ének-Zenei Általános Iskola-tanár; Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola Régi Zene Tanszak-tanár);

-**Bacsik Sándor** (Debrecen, 1932. XII. 16.) zenekari hegedűművész (Honvéd Művészegyüttes – zenekari művész; Magyar Állami Operaház-zenekari művész, I. hegedűs; Szegedi Nemzeti Színház-I. koncertmester);

-**Bakos József** (Budapest, 1932. II. 24.) klarinéttanár, pedagógiai gyűjtemény szerkesztő, fúvószenekarok alapító-karmestere, hangszerelője (Fővárosi Operettszínház-zenekari művész, Fővárosi IV. és XV. kerületi Állami Zeneiskola-tanár). Zenepedagógusi diplomáját 60 éve, 1962-ben szerezte. Ezt követően 2002-ig 70 éves koráig tanított a IV. és a XV. kerületi zeneiskolákban. 1992-ben megalapította növendékeiből a Palota Zenekart, melynek 80 éves koráig művészeti vezetője, karnagya és az előadott művek hangszerelője volt. Kitartó munkájának köszönhetően több növendéke választotta a zenei pályát);

-**Bán Melitta** /Schaeffer Györgyné/ (Újpest, 1932. I. 13.) zongoraművész-tanár, zongorakísérő, korrepetitor (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola-zongoratanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-ének- és vonós tanszék tanára);

-**Bánhidi Frigyes** (Budapest, 1932. I. 28.) karnagy, ének-zenetanár, zeneszerző (Fővárosi Művelődési Ház Énekkara-vezető karnagy; Martos Flóra Gimnázium, Budapest-tanár), az Óbudai Kamarakórus tiszteletbeli elnöke;

-**Bányászné Müller Livia** (Pécs, 1932. III. 3. –) zongoratanár (Doktor Sándor Művelődési Ház-zongorakísérő; Állami Zeneiskola, Bonyhád-zongoratanár);

-**Bartha Ferenc** (Budapest, 1932. IV. 25. –) zeneiskolai hegedűtanár, zenekari művész (Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve-tanszakvezető hegedűtanár; Magyar Posta Szimfonikus Zenekara és a Vasas Művészegyüttes Kamarazenekarának tagja);

-**Bíró Attila** (Budapest, 1932. XII. 25. – Budapest, 2022. I. 8.) karmester, zeneszerző, zongorakísérő. 1945–1957 között végezte el a Zeneakadémia zongora, karmesterképző és zeneszerzés szakát. 1954–1956-ban a Szegedi Nemzeti Színház korrepetitora. 1963-ig előbb a Pécsi Nemzeti, majd a szolnoki

Szigligeti Színház karmestere. 1963–1970 között és 1987–1990-ben, nyugdíjazásáig a Budapest Táncgyűttes zenei vezetője. 1970-től 1987-ig a Fővárosi Operettszínház, majd a Magyar Állami Népi Együttes karmestere;

**-Boguszlávszkijné Kocsis Márta** (Orosháza, 1932. XI. 20. –) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, pedagógiai szakos előadó (Művelődési Ház, Szarvas-művészeti munkatárs; Tanítóképző Gyakorló Iskolája, Debrecen-szolfézstanár; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen, szolfézs- és népzene-tanár; zeneiskolai szakfelügyelő; népballadák színpadi rendezője);

**-Bónis Ferenc, dr.** (Miskolc, 1932. V. 17. – Budapest, 2019. XII. 2.) zenetörténész, zeneakadémiai tanár (magyar zenetörténet), szerkesztő, közreadó. Tanulmányait 1952 és 1957 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán végezte Szabolcsi Bence növendékeként. 1950-ben a Magyar Rádió munkatársa lett (lektor-gyakornok, műsorszerkesztő, rovatvezető, szerkesztőségvezető, majd vezető szerkesztő). 1972 és 1981 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, 1961-től 1973-ig az MTA Bartók Archívuma, majd a Zenetudományi Intézet munkatársa. A Magyar Kodály Társaság és az Erkel Ferenc Társaság elnöke, a Magyar Muzsikus Fórum elnökségi tagja, az MTA Zenetudományi Bizottságának tagja. 1959-től szerkesztette a Magyar Zenetudomány, 1968-tól a Magyar Zenetörténeti Tanulmányok című könyvsorozatot, 1977-től Szabolcsi Bence életműkiadását gondozta. Számos könyve jelent meg magyarul és idegen nyelven, mindenekelőtt a magyar zenetörténet (Csermák, Mosonyi, Erkel, Bartók, Kodály stb.) témakörében;

**-Borsos László** (Budapest, 1932. III. 12. –) zenekari hegedűművész (Néphadsereg Művészegyüttes-koncertmester);

**-Botvay Károly** (Sopron, 1932. XII. 29.) gordonkaművész, zeneakadémiai tanár (vonós kamarazene), kamaramuzsikus, művészeti vezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult csellót 1950 és 1959 között, Friss Antal, Banda Ede, Weiner Leó és Mihály András voltak a tanárai. 1948-ban elnyerte az országos centenáriumi verseny, 1950-ben pedig az országos verseny első díját (mindkettőt csellistaként). 1950-től 1953-ig a Feld-vonósnégyes tagja volt, 1957-től pedig a Magyar Állami Operaház gordonkása, 1963-tól szólógordonkása volt. A Bartók vonósnégyeshez 1960-ban csatlakozott Mező László helyére, és 1977-

ig volt a kvartett tagja. Ebben az évben hozta létre a Budapesti Vonósokat, amelynek művészeti vezetője volt. Az Aldeburgh String Trio csellósa volt 1978 és 1983 között, 1979-től 1982-ig a Végh Vonósnégyes, majd 1985-től az Új Budapest Vonósnégyes tagja. 1983-ban alapító tagja volt a Budapesti Fesztiválzenekarnak, és 1992-ig szólamvezetője volt. 1994-ben Fertődön elindította a Budapesti Vonósok Haydn-fesztiválját. A Zeneakadémia oktatója 1983-ban lett, 1997-től 2002-ig egyetemi tanárként tevékenykedett. Számos hazai és külföldi intézményben volt vendégoktató, illetve tartott mesterkurzust (Anglia, Svájc, Olaszország, Horvátország, USA, Kanada, Ausztrália, Japán, Hongkong, Szombathelyi Bartók Szeminárium, Pécs, Tata);

**-Breuer János** (Budapest, 1932. VI. 8. – Budapest, 2016. IV. 10.) zenetörténész, szerkesztő, zenekritikus. 1950 és 1958 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés, majd zenetudományi szakán tanult; a zenetudományi szakon Bartha Dénes, Bárdos Lajos, Szabolcsi Bence, Gárdonyi Zoltán, Kókai Rezső és Ujfalussy József növendéke volt. 1958-tól a Magyar Zeneművészek Szövetsége, majd 1990-től 1996-ig a Magyar Zenei Tanács tudományos munkatársa; 1961 és 1970 között a Magyar Zene című folyóirat munkatársa, 1970-től 1996-ig felelős szerkesztője. 1961-től a Népszabadság zenekritikusa. Fő kutatási területe a 20. század magyar zenéje. Fontosabb könyvei: *Dávid Gyula* (1966); *Zene és bábszínpad* (Szilágyi Dezsővel és Passuth Krisztinával, 1971); *Harminc év magyar zenekultúrája* (1975); *Negyven év magyar zenekultúrája* (1985); *Kodály-dokumentumok, I.* (1976); *13 óra Kadosa Pállal* (1978); *Bartók és Kodály* (1978); *Zenei írások a Nyugatban* (1978); *Kodály-kalauz* (1982); *Fejezetek Lajtha Lászlóról* (1992); *Kodály Zoltán* (1999);

**-Bura László** (Szatmárnémeti, 1932. március 31. – Szatmárnémeti, 2014. augusztus 31.) erdélyi pedagógus, magyar nyelvész, pedagógiai szakíró. A középiskolát Kolozsvárt végezte, 1954-ben a Bolyai Tudományegyetemen magyar nyelv és irodalom szakból tanári diplomát szerzett, 1972-ben a fafeldolgozó mesterségek Szatmár vidéki szakszókincséről írt dolgozata alapján doktori címet nyert. Líceumi tanár szülővárosában, a Kölcsey Ferenc Főgimnáziumban, évekig az intézmény igazgatója volt. Kétszer is díjat nyert a budapesti Magyar Nyelvőr nyelvjárási anyaggyűjtő pályázatán; lexikológiai, folklorista, nyelvoktatási cikkeit a NyIrK, Igaz Szó, Művelődés, Tanügyi Újság, Szatmári Hírlap közli, 1973-tól a temesvári Szabad Szóban, 1978-tól az Ifjúmunkásban szerkesztett nyelvművelő rovatot. A Cikkék és tanulmányok cím alatt megjelent Szatmár megyei nevelési, oktatási és szépirodalmi gyűjtemény

(Szatmár 1972) szerkesztője, a Kritérion Anyanyelvünk művelése (1975) és Népismereti dolgozatok (1976) c. köteteiben egy-egy tanulmánnyal szerepelt. Az 1990-es években a Kölcsey Ferenc Főgimnázium igazgatója volt Szatmárnémetiben. 1989 után számos néprajzi, nyelvészeti és helytörténeti dolgozata jelent meg nyomtatásban, Szatmár és vidéke krónikásává is vált egyben. 1994-ben nyugdíjba ment, a megyei tanfelügyelőség azonban kinevezte a Hám János Líceum igazgatójává. 1997-től végleg nyugdíjba ment. A Babeş–Bolyai Tudományegyetem 1999. október 1-jétől Szatmárnémetibe kihelyezett tanítóképző főiskolai tagozatot indított, erre Bura Lászlót adjunktusi beosztásban előadónak nevezték ki, egyúttal a főiskola helyi tanulmányi igazgatójává. Az intézmény működését 2004-ig irányította, utána óraadó tanár volt;

**-Buvári Énoch** (Szombathely, 1932 – Pápa, 1982) ének-zene-testnevelés tanár. A pedagógiai főiskolát Pécsen végezte. 1953–1975-ig az I.sz. Általános Iskola tanára, majd egy évig a II. számúé, 1976-tól haláláig a 304. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézeté. Testnevelő tanárként 11 évig volt szakfelügyelő;

**-Csapó Gyuláné Bácsi Irén** (Celldömölk, 1932. X. 31. –) zongora-szolfézstanár, igazgató; 1954-ben szerzett diplomát a Zeneművészeti Szakiskola Tanárképző Kara, Győr, zongora-szolfézs-orgona szakán. 1954-től zongoratanár, 1979-től igazgató-helyettes, 1979–1980-ban megbízott igazgató, 1980 és 1988 között igazgató a pápai Bartók Béla Zeneiskolában. 1988-tól nyugdíjasként szerződéssel tanító zongoratanár. 1951 és 1959 között kántorizált a pápai evangélikus templomban. 1951-től a tanári koncerteken rendszeresen szerepel zongoraszóólkkal, zongorakísérőként. Feldolgozta a pápai zeneoktatás történetét a kezdetektől napjainkig;

**-Csébfalvi Éva** (Pécs, 1932. IV. 2. – Budapest, 2011. XII. 21.) zongora- és szolfézstanár. 1953 és 1955 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Pécsi Tagozatán zongora-szolfézs, 1955-től 1957-ig a budapesti Zeneakadémián fagott szakos hallgató (Pécsen Sass Dezső és Agócsy László, a fővárosban Rudas Imre növendékeként). 1954-55-ben Pécsen zongoratanár, 1955-től 1958-ig a Magyar Rádió Gyermekkórusának zongoratanára. 1971-ben a Magyar Zeneművészek Szövetségébe került, ahol előbb munkatársként, majd ügyvezető titkárként dolgozott. A rendszerváltáskor döntő szerepet vállalt a Magyar Zenei Tanács megalakításában, amelynek egy évtizeden át - nyugalomba vonulásáig - ügyvezető titkára, majd főtitkára volt;

**-Csurka Magda** (Debrecen, 1932. XI. 24. –) zongora- és szolfézstanár, kottaszerkesztő-közreadó (Állami Zeneiskola, Debrecen- zongora- és szolfézstanár; Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája, Budapest-tanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-zongora- és szolfézstanár; Néművelési Intézet-munkatárs);

**Deák Csaba** (Budapest, 1932. IV. 16 – Svédország, 2018. II. 26.) zeneszerző, klarinétművész. Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium – diákjaként klarinétot és zeneszerzést tanult, amit később a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen folytatott. Farkas Ferenc zeneszerző, majd 1957-től, a forradalom leverését követően Svédországba érkezve, Hilding C. Rosenberg kiváló tanítványa volt. Rövidesen a Svéd Zeneszerzők Egyesületének tagjai közé választották, majd a Királyi Zeneművészeti Főiskola zeneelméleti pedagógia diplomája megszerzését követően a Stockholmi Táncművészeti Főiskola oktatójaként, később – nyugdíjazásáig – zenei igazgatójaként dolgozott. Időközben a Göteborgi Egyetem zenei tagozatán is oktatott, a SÄMUS – különleges zenei képzés – programjában. A Svéd Koncertintézetnek valamint az Egyesült Államokban, Minnesotában működő Gustavus Adolphus College vendégzeneszerzője volt. Alapító tagja volt a Szimfonikus Zenekarok és Együttesek Világszövetségének (World Association for Symphonic Bands and Ensembles), tanácsadója a Svéd Koncert Szövetség fúvószenei tagozatának, a Samtida Musik nevű kortárs kamarazene társaságnak és vezetőségi tagja a Táncművészet Zenészei Nemzetközi Műhelyének (IGMID – International Guild of Musicians in Dance), hogy csak néhányat említsünk elkötelezett vállalásai közül;

**-Dobos László** (Dunaföldvár, 1932. I. 4. – Pécs, 2021. I. 2.) zeneiskolai szolfézstanár-igazgató, karnagy. Pécsett, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző tagozatán szerzett diplomát. Ezt követően a Pécsi Liszt Ferenc Zeneiskola tanára, 1967-től nyugdíjazásáig, 1992. VII. 31-ig igazgatója Ezt követően 2008-ig a Pécsi Hittudományi Főiskola tanszékvezető tanára. 1958-ban megalapítja Tillai Auréllal együtt a Pécsi Kamarakórust, 1978-ig az együttes karnagya. Abban az évben megszervezi és vezeti a mai napig a pécsi Jézus Szíve Plébánia kórusát. Műfordító, olasz kórusművek szövegeit fordítja;

**-Dunkl Nepomuk János** (1932–1910) zongoraművész, zeneműkiadó, tanár;

**-Égető Gabriella** (Szabadka, 1932. IX. 26.) ének-zenetanár, karnagy /Szabadkai Gimnázium (1944–1952), zeneiskola (1952–1957), zeneakadémia, Belgrád (1957–1961), postgraduális tanulmányok, uo. (1978–1980) /. A Szabadkai Zeneiskola tanára, a Pro Musica zenekórus karnagya;

**-Eőry Zsuzsa** (Budapest, 1932. XII. 14.) zongora művész-tanár, zeneakadémiai docens (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Országos Filharmónia szólistája; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-ének tanszéki korrepetitor, tanár);

**-Dr. Erdei Péterné Ábrahám Éva** (Hódmezővásárhely, 1932. XI. 2. – ) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és énektanár;

**-Felletár Béla** (Szeged, 1932. IV. 20. – Szeged, 1998. II. 4.) zeneiskolai klarinéttanár, helytörténeti kutató. 1951-ben a József Attila Tudományegyetem Orosz Intézetében és ezzel párhuzamosan a Zenekonzervatóriumban klarinét-szolfézs szakon folytatta tanulmányait. 1955-ben, az egyetem elvégzése után egy évig az algyői általános iskola tanára volt. Innen a vásárhelyi leánygimnáziumba került, ekkor kezdte el az Eötvös Lóránd Tudományegyetem magyartanári szakát. Az 56-os forradalom utáni eljárások megtörik tanári pályáját. Rövid ideig asztalitenisz edző, majd könyvtári segédmunkás, favágó, kocsirakodó, cséplőmunkás. Egyetemi és zenekonzervatóriumi tanulmányait azonban tovább folytatta és 1959-ben be is fejezte. Kirekesztettsége négy év után 1961-ben, a medgyesegyházi gimnázium tanári állásával megszűnt. Sőt két évig a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola békéscsabai kihelyezett tagozatán is tanított. 1968-ban hazajött, mert munkát kapott a Zeneiskolában és óradónak alkalmazták a Bethlen Gábor Gimnáziumban. A Zeneiskolában 1992-ig, nyugdíjazásáig dolgozott. Igazi közszereplő és közíró volt. Alapítója volt a Zenebarátok Körének és az Ökumenikus Értelmiségi Körnek, tagja a Máltai Szeretetszolgálatnak, a Szeremlei Társaságnak és a Bethlen Baráti Körnek. Rendszeresen jelentek meg cikkei a helyi napilapokban, alkalmi kiadványokban, évkönyvekben;

**-Feuer Mária** (Budapest, 1932. VIII. 20.) zenei író, zenekritikus, a Muzsika c. folyóirat főszerkesztője. „A budapesti Apáczai Csere János Pedagógiai főiskolán tanul - itt szerez 1953-ban középiskolai ének-magyar szakos tanári diplomát. Ám sorsáról nem maga dönt, választhat a falusi pedagóguspálya és a minisztériumi hivatalnoklét között: az ötvenes évek elején három éven át a Népművelési Mi-

nisztériumban dolgozik. Visszaemlékezései ebből az időből nemcsak a Révai-korszak dermesztő légkörét idézik, felsejlik egy szűkebb közösség humánus mikroklímája is: a minisztériumi szobában gyakran négykezesezhetett Ujfalussy Józseffel, aki később - haláláig - a Muzsika pártfogó munkatársa maradt. A minisztériumból a forradalom után eltávolították, s egyéves munkanélküliség végén, 1958-ban, alapításakor került a Muzsikához. Először belső munkatárs, 1967-től olvasószerkesztő. Noha a többnyire kötelező párttagságot mindvégig sikerült elkerülnie, 1970-ben – az alapító szerkesztő, Asztalos Sándor halála után – ő veszi át az orgánus irányítását. Ekkor a lap még a régi, kis formátumú kiadvány, fekete-fehér borítóval. Feuer elképzelései nyomán néhány év alatt átalakul: 1983-tól a füzetek nagyobb méretűek, a több szöveg folyóiratszerűbb profil lehetőségét teremti meg, később – immár a kilencvenes évek végétől – színes borítókkal. De a külalak csak kísérőjelenség: a döntő a tartalom modernizálódása. Közben a főszerkesztő a Muzsika berkein kívül is részt vesz a zeneéletben: könyvet ír (Rimszkij-Korszakov, 1966) és fordít (Pjotigorszkij: csellóval a világ körül, 1970) köteteket állít össze az Élet és Irodalomban megjelenő interjúiból (1972: 88 muzsikuss műhelyében; 1976: 50 muzsikuss műhelyében; 1978: Pillanatfelvétel), zene-szociológiai tanulmányokat publikál (1970: Kinek kell a modern zene?). A lapot sem csupán szerkeszti: külföldi fesztiválbeszámolóit szélesítik az olvasói horizontot egy, a mainál sokkal zártabb korban, s a zenei közélet témakörében is számtalan informatív beszélgetést készít (Muzsika Szerkesztősége, 2012. augusztus-részlet);

**-Gál László** (Budapest, 1932. II. 19. – Budapest, 1987. III. 13.) zenekari kürtművész-tanár. Zenei tanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában végezte. 1950–1955 között Romagnoli Ferenc tanítványa volt. 1956-tól haláláig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának kürtművésze, tíz éven keresztül első kürtöse;

**-Gonda János** (Budapest, 1932. I. 11. – Budapest, 2021. III. 10.) zongoraművész, zeneszerző, zenetörténész, zeneakadémiai tanár. 1953–1958 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt zenetudomány szakon Szabolcsi Bence és Bartha Dénes tanítványaként. Közben 1956–1961 között elvégezte a zongora művész-tanárképző tanszakot, ezen Solymos Péter és Horusitzky Zoltán voltak a tanárai. 1961–1964 között a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat zenei rendezője volt. 1962-ben megalapította a Qualiton együttest, mellyel elkészítette a *Modern Jazz* lemezsorozat első albumát.

1965-ben megszervezte, és 1998-ig vezette a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola jazz tanszakát. A műfaj ekkor kapott első ízben helyet az állami zeneoktatásban. 1990-ben a tanszak a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanszékévé alakult át. 1972–1984 között a Nemzetközi Jazz Föderáció alelnöke volt, 1984-től az oktatási ügyeket intézte. Létrehozta, majd vezette az 1990-től 2000-ig működő tatabányai Nemzetközi Kreatív Zenepedagógiai Intézetet. 1990–1991 között a Magyar Jazz Szövetség elnöke, 1991 óta örökös tiszteletbeli elnöke. 1994–1998 között a Zenetanárok Társaságának elnöke volt. Jelenleg alkalomszerűen ad hangversenyeket szólóban vagy trióban, Berkes Balázs és Kőszegi Imre közreműködésével, komponál, tanulmányokat és szakkikkeket ír, valamint az Egyetem Doktoriskoláján tart kurzusokat;

**-Gyurjács Ottó Gáborné** (Miskolc, 1932. VIII. 5.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár; Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-tanár; Állami Zeneiskola, Gödöllő-tanár);

**-Hajdú András** /André Hajdu / (Ércmihályfalva, 1932. III. 5. – Tel-Aviv, 2016. VIII. 1.) magyar származású izraeli zeneszerző, népzene tudós, tanár. született Hajdú Andrásnéként Érmihályfalván (ma: Valea lui Mihai, Románia). Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte. Zeneszerzést Szervánszky Endrénél és Szabó Ferencnél, zongorát Szegedi Ernőnél, etnomuzikológiát Kodály Zoltánnál tanult. Kodály vezetésével két éven át kutatta a cigányzenét. Az 1956-os forradalom után Párizsba emigrált, ahol a Conservatoire-on Darius Milhaud és Olivier Messiaen növendéke lett. 1966-ban Izraelben telepedett le. 1966-tól 1991-ig a Tel Aviv-i Zeneakadémia tanára volt. 1970-től a Bár Ilán Egyetemen is tanított a Zenei Tanszék vezetőjeként, s itt ő alapította meg a Zeneszerzés Tanszékét. Művei szólódaraboktól a színpadi művekig minden lehetséges apparátust foglalkoztatnak. Igen sok pedagógiai célú darabot írt, hangszereseknek és zeneszerzés-növendékeknek egyaránt. Alapos ismerője volt a klezmer és a haszid zene repertoárjának;

**-Hegyi Imre** (Ózd, 1932. május 27. – Budapest, 2014. június 27.) magyar karnagy, újságíró, riporter. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építésmérnöki Karán tanult. Ezután magánúton végezte el a Zeneakadémia zongora szakát. A Népművelési Intézet karvezetőképzőjében is tanult. Építészhallgatóként az alakuló Magyar Állami Népi Együttesbe került, hivatásos énekes, majd betanító karnagy volt 35 éven át. A megalakuló Állami

Énekkarnál Pászti Miklóssal az első magyar profi oratóriuménekkart szervezte meg. 1965-től Kovalik Mártával rádiós tényfeltáró, oknyomozó dokumentumműsorokat készített. 1995-től a Józsefváros című lap szerkesztője. A Magyar Állami Népi Együttes, a Magyar Rádió és a MÚOSZ örökös tagja;

**-Hegymegi Ernő** (Miskolc, 1932. IV. 15. – Autóbaleset, 2003. VII.7.) hegedűtanár, zeneiskolák igazgatója (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc - hegedűtanár; Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács VB Művelődési Osztály-munkatárs; Állami Zeneiskola, Leninváros-igazgató; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató);

**-Hunyadi Zoltán** (Maglód, 1932. XII. 4. –) főiskolai tanár, karnagy. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen 1957-ben végzett középiskolai énektanári és karvezető szakon, Vásárhelyi Zoltán tanítványaként. Hegedűtanári diplomáját is jeles eredménnyel szerezte meg a Zeneakadémián, ahol Országh Tivadar tanítványa volt. Már főiskolai évei alatt is aktív dirigensként ismerték, vezényelte a Honvéd Központi Zenekart, a Postás Szimfonikusokat, a MÁV Szimfonikus Zenekart, segédkarnagya volt a MÁV Központi Vegyeskarának. Diplomája megszerzése után a Ceglédi Városi Vegyeskart szervezte és vezette két évig. 1959-ben az Esztergomi Felsőfokú Tanítóképző Intézetben megszakítás nélkül 45 évig, nyugdíjazásáig tanított. Szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet és karvezetés óráinak magas színvonala a hallgatók eredményes felkészítésében nyilvánult meg. A művészeti tanszék ének-zenei szakcsoportvezetőjeként 1965–1970-ig kimagasló eredményeket ért el. Az ének tanszék vezetőjeként 1987–1997-ig sokat tett a főiskolai ének-zene oktatás színvonalának emeléséért. 1963-ban alapította meg az európai hírű esztergomi Monteverdi Kórust. Hunyadi Zoltán több mint 25 éven át volt a Sárisápi Bányász Vegyeskar karnagya, több mint 22 esztendőig vezette a tokodi Gardellata kamarakórust. Az esztergomi Szent Anna Plébániatemplom énekkarának 2008-tól volt karnagya. Karnagyi tevékenységéről számos alkalommal jelent meg elismerő kritika a sajtóban;

**-Ivanich Miklós** (Dombóvár, 1932–2016) zongoraművész-tanár 1950-56 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Ambrózy Béla professzor növendéke volt. 1956-ban elhagyta az országot, Párizsban telepedett le. A Francia Rádió és Televízió rendszeres szereplője lett, sok szólóestet és zenekari koncertet adott más európai országokban is. 1964-ben Angliába költözött, ahol a BBC angol rádió szólistája lett. 1966-tól az Egyesült

Államokban élt, ahol hangversenyezett St. Louis-ban, Chicago-ban, és a világhírű New York-i Lincoln Center-ben adott szólóestet 1976-ban. Majd a St.-Louis-i Zenekonzervatórium zongora főtanácskének vezető tanára, később a Chicagói Zenekonzervatórium zongora főtanácskének vezetője. 1981 óta rendszeresen hangversenyezik hazánkban (Keszthelyen a Festetics kastélyban, a Magyar Rádióban, a Budapesti Zeneakadémián). 1993-ban a magyar kultúra terjesztésért kormánykitüntetést kapott. 1995-ben hazatelepedett, azóta Budapesten él. 2005-ben Dombóvár város díszpolgárává választották;

**-Jermakov Tamásné Lőrincz Margit** (Budapest, 1932. XII. 20. –) zongora, ének-zene tanár, karvezető (Lékai János Gimnázium, Budapest, ének-zenetanár, karvezető; Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Karikó Teréz** (Budapest, 1932. III. 31. – 2021. XI. 8.) operaénekes-tanár. Énektanulmányait 1956–1960 között a Zeneakadémián, az opera tanszakon végezte Lendvai Andor, majd Hoór Tempis Erzsébet tanítványaként. Énektudása tökéletesítését 1959–1960-ban állami ösztöndíjjal Rómában folytatta, a Santa Cecilia Akadémián, Salvatore di Tommasonál, Tito Schipa irányításával. Hangját a pályakezdő Callaséhoz hasonlították. Vaszy Viktor az 1960–1961-es évadtól a Szegedi Nemzeti Színházhoz szerződött. Neve összeforrt Vaszy Viktor szegedi tevékenységének második, nagy korszakával. 1987-ig a Szegedi Nemzeti Színház magánénekesse. Emlékezetes beugrásaival gyakran mentette meg a Magyar Állami Operaház, valamint az Erkel Színház operaelőadásait is. 1974–79 között a KISZ Központi Művészegyüttesének szólistájaként Berki Béla zenekarával bejárta a fél világot. Aktív éneklése ideje alatt hat éven keresztül tanított a Szegedi Zeneművészeti Főiskola Énektagozatán;

**-Kárpáti János** (Budapest, 1932. VII. 11. – Budapest, 2021. III. 19.) zenetörténész, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem könyvtárának igazgatója, oktatója, címzetes egyetemi tanára. Tanulmányait ugyanott végezte Bartha Dénes, Szabolcsi Bence és Bárdos Lajos irányítása alatt. Zenetörténész oklevelét 1956-ban, kandidátusi fokozatát 1968-ban, akadémiai doktor fokozatát 1995-ben szerezte, 2000–2003 Széchenyi Professzori Ösztöndíjas. Népzene gyűjtést végzett Marokkóban (1958) és Japánban (1988, 1994). Több nemzetközi projektben (Unesco–East–West, Music in the Life of Man) működött közre. 1980 és 1986 között az International Association of Music Libraries alelnöke, 1998-tól 2006-ig a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság

elnöke. Előadásokat tartott az Egyesült Államok, Kanada, Japán, Dél Korea, Franciaország és Olaszország egyetemén. Számos nemzetközi konferencián (tk. Teherán, Újdelhi, Firenze, Tokió, Oszaka, Detroit, Washington, Los Angeles) képviselte hazánkat;

**-Káté István** (Szeged, 1932. XI. 15. – 2013. I. 7.) zeneiskolai hegedűtanár, igazgató, kamaramuzsikus, szimfonikus zenekari koncertmester (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-hegedűtanár és uo. igazgató-helyettes, később igazgató; Lovassy L. Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém-hegedűtanár; Veszprémi Vonósnégyes; Veszprémi Zongoraötös alapított tagja; Veszprémi Szimfonikus Zenekar koncertmestere és szólistája;

**-Dr. Kissné Záborszky Etelka** (Szeghalom, 1932. III. 31. zongora-szolfézs- és ált. isk. énektanár;

**-Kocsis Katalin** (Miskolc, 1932. XI. 14.) opera- és hangversenyénekes (Népszínház operatársulat);

**-Kohó József** (Budapest, 1932. IV. 10.) oboista, angolkürt (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész;

**-Kollár Kálmán** (Lovászipatona, 1932. VI. 29. – 2012. VII. 7.) zenetanár, szakfelügyelő, karnagy (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém – hegedűtanár, szakfelügyelő; Veszprémi Liszt Ferenc Kórus – karnagy, művészeti vezető); Kollár Kálmán 1932-ben született Lovászipatonán. A győri bencés gimnázium befejezése után a győri tanítóképzőben diplomázott, majd elvégezte a Budapesti Pedagógiai Főiskola általános ének-zenei tanári szakát. A Zeneakadémia győri kihelyezett tagozatán hegedűtanári diplomát, majd a budapesti Zeneakadémián karnagyi képesítést szerzett. Győrben kezdett tanítani, 1958 óta él Veszprémbe. 1959-től a Csermák Antal Zeneiskola főállású, majd nyugdíjas tanára. 1963-tól folyamatosan a Veszprémi Liszt Ferenc Kórus művészeti vezetője, karnagya. Hat évig vezette a Liszt Ferenc Kórus mellett a Zirci Bányász Vegyeskart, nyolc évig a Péti Munkás Férfikart, és több mint tíz esztendeig a rendkívüli eredményeket elért Kállai Éva Gimnázium Leánykarát, később vegyes karát.

**- Koloss István** (Budapest, 1932. III. 1. – Budapest, 2010. IV. 13.) egyházzenesész, zeneszerző, a Szent István Bazilika orgonaművésze, zenetanár, dramaturg. A

Zeneakadémián Gergely Ferenc professzor és Szelényi István tanítványa volt. 1963-ban Marcel Dupré improvizációs kurzusán, 1972-ben Fernando Germani mesterkurzusán vett részt. Magyarország nagyobb városain kívül koncertezett Ausztriában, Angliában, Finnországban, Franciaországban, Németországban, Olaszországban és Svájcban. Több kurzust vezetett Budapesten, Győrben, a Bécsi Zeneakadémián és Ratzeburgban. 1963-tól a Szent István-bazilika orgonistája volt, valamint a nyári orgonahangverseny-sorozat művészeti vezetője. Orgonát és zeneszerzést tanított az Egyházkarnagyképzőn;

**-Kontra Antal** /Anton Kontra / (Tomajmonostora, 1932. III. 29. – Malmö, Svédország, 2020. V. 8.) magyar-dán hegedűművész, koncertmester. A skandináv országok vezető szólistája. Zenei Tehetsége hamar megmutatkozott, tízévesen már a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára járt Kodály Zoltánnál vett elméleti órákat. Zeneakadémián Zathureczky Edénél tanult, díjakat nyert a Nemzetközi Bach versenyen és a Wieniawski Nemzetközi hegedűversenyen. Virágzó karrierjének az 1956-os forradalom leverése vetett véget, Svédországba emigrált, sok honfitársához hasonlóan először cigányzenekarokban muzsikált, 1965-ben elnyerte a Tivoli Szimfonikus Zenekar Koppenhágai Filharmonikusok és az Új-Zélandi Szimfonikus Zenekar koncertmesteri posztját. A skandináv országok vezető szólistája lett, Lars Bjørnkjaer, a Dán Királyi Opera koncertmestere szerint a világ legzseniálisabb hegedűsei közé tartozott. 1973-ban megalapította Boris Samsing, Peter Fabricius, és Morten Zeuthenel a híres Kontra Kvartettet, számos rádió- és lemezfelvétel készült játéukról, Dánia egyik vezető kvartettje lett rövid időn belül. 1965–1988-ig a Malmöi Szimfonikus Zenekar koncertmestere is volt, egy kisebb filmszerepet is elvállalt Az Olsen-banda nagy fogása című filmben 1972-ben;

**-Kőmíves János** (Budapest, 1932 – Hédouville /Franciaország/, 2005. I. 28.) zeneszerző, karmester. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte, Farkas Ferenc, illetve Somogyi László irányításával. 1956-os emigrációja után Párizsban, Darius Milhaud-nál fejezte be tanulmányait. Karmesteri pályáját 1957-ben, a besançoni verseny díjasaként kezdte, majd a koblenzi Operaház karmestereként működött, végül a Francia Rádió zenekarának vezetőjeként utazta be Európát. Kompozícióit közel négy évtizeden át publikálták a zeneműkiadók. Három bemutatott operája közül az *Antichambre* 1975-ben nemzetközi díjat kapott Genfben, két másikalkotása pedig Prix Italiát nyert a Francia Rádióban. Több lemezét jutalmazta az Académie du Disque Français. A

párizsi Conservatoire-on tanított, majd közel húsz éven át dolgozott a francia kultuszminisztériumban, egyebek közt a Kodály-módszer meghonosításáért. A nohant-i Fesztivál vezetője, valamint több zenekar alapítója volt, 2002-ig a párizsi École Normale-ban tanított dirigálást és zeneszerzést;

**-László Ervin** (Budapest, 1932. június 12. –) tudományfilozófus, író, eredetileg zongoraművész, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. Szakterülete az általános evolúció- és rendszerelmélet és a tudományfilozófia. Már kilencéves korában, a Vigadóban adta elő első zongoraestjét a Magyar Filharmonikusok közreműködésével, emiatt zenei csodagyereknek tartották. Tizennégy évesen megkapta a Liszt Ferenc Zeneakadémia művészdiplomáját. 1947-ben megkapta a Liszt Ferenc zongoraverseny első díját, majd Genfben a nemzetközi zenei versenyén második helyezést ért el. 1948 tavaszán az Amerikai Egyesült Államokba költözött és 1966-ig híres zongoraművészként járta a világot;

**-Litván Gábor** (Budapest, 1932. VII. 3.– Budapest, 2014. II.) karmester, zeneszerző (Dunai Vasmű – karvezető; Debreceni Csokonai Színház; Állami Déryné Színház – operett- és musical-karmester; Thomas Münzer Theater, Lutherstadt Eisleben - karmester ([Litván Gábor: Egy mondat - A Sentence - YouTube](#));

**-Losonczy Andor** (Budapest, 1932. VI. 2. – 2018) zeneszerző, tanár. Édesapja tanító volt. 1917-ban kapott diplomát a Zeneakadémián. 1918-ban a Belvárosi Színház, majd az Andrásy úti Színház, 1919–1920-ban a bécsi Operabalett karmestere volt. 1921-től az Apolló Kabaré, 1924-ben a Blaha Lujza Színház tagja volt. 1925–1927 között a Király Színházban, aztán ismét az Andrásy úti Színházban volt karmester. Daljátékokat, operetteket írt. Számos filmhez is szerzett kísérezetét.

**-Lovag Lászlóné Füzeséri Ibolya** (Balassagyarmat, 1932. VIII. 31. – Budapest, 2013. XI. 22.) énektanár, karnagy, zeneiskolai igazgató (Fővárosi XXI. kerületi Általános Iskola, később ének-zenei tagozatú általános iskola, ének-zenetanár, karnagy; Fővárosi XXI. kerületi Tanács VB Művelődésügyi Osztály-népművelési csoportvezető; XXI. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató);

**-Lőrinczyné Dobay Júlia** (Bukarest, 1932. május 26.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Nagyvárad – zongoratanár; Állami Magyar Opera, Kolozsvár – korrepetitor; Fővárosi IV. és XV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár;

Városi Zeneiskola, Bremerhaven – zongoratanár; Állami Konzervatórium, Osnabrück-zongoratanár);

**-Lubik Zoltán** (Budapest, 1932. X. 15. – Budapest, 1983. VI. 11.) kürtművész-tanár. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Romagnoli Ferencnél tanult. 1957-ben szerezte meg oklevelét. 1954-től haláláig a Magyar Állami Operaház zenekarában játszott. 1958–1959-ben a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1959-től haláláig a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanított, közben 1964–1965-ben Weimarban (NDK) Karl Biehling mesteriskolájában továbbképezte magát;

**-Makai Péter** (Hódmezővásárhely, 1932. XII. 4. – Budapest, 1991. XI. 7.) operarendező, díszlet- és jelmeztervező. Bánffy Miklóshoz vagy Oláh Gusztávhoz hasonlóan a rendezést és a látványt produkcióiban egységes koncepcióban dolgozta ki. A fővárosban végezte iskoláit. Rajztehetsége már gyermekkorában megnyilvánult. 1952 és 1956 között Horvai István, Major Tamás és Nádasdy Kálmán tanítványa volt a Színház- és Filmművészeti Főiskola színházi rendező szakán. A végzés után segédrendező és tervező lett a Magyar Állami Operaházban. Az 1959–1960-as évadban hasonló pozíciót töltött be a Nemzeti Színházban. 1960 őszétől a Szegedi Nemzeti Színház rendezője volt. 1964. augusztus 1-jétől szerződött vissza az Operaház, ahol pályája végéig működött tervezőként és rendezőként. 1989-ben vezető tervezővé nevezték ki. 1978-tól tanított is a Képzőművészeti Főiskola szcenikai szakán. 187 produkcióban működött közre különféle színházakban és műfajokban Magyarországon és külföldön;

**-Martin György** (Budapest (1932. II. 5. – Budapest, 1983. X. 31.) tánc- és zenefolklórista. 1951-től 1955-ig hivatásos táncos volt. 1951–1954 között elvégezte a magyar nyelv-tanári szakot az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Ezt követően néprajz-muzeológusi diplomát szerzett Ortutay Gyula, Tálasi István tanítványaként. 1954–1965 között a Népművelési Intézetben dolgozott néptánc-kutatóként, 1965-től az MTA Népzene-kutató Csoportjának tudományos munkatársa, majd csoportvezetője, 1974-től haláláig az MTA Zenetudományi Intézet tudományos osztály-vezetője. 1951-től végzett rendszeres gyűjtőmunkát a néptánc és népzene területén. Nemcsak Magyarországon, hanem a szomszéd országokban is járta a falvakat és tanulmányozta az ott élők táncait, zenéjét. S miként Bartók, ugyanúgy baráti kapcsolatokat teremtett a Kelet-európai népek

kutatóival; összehasonlító tánc kutatással is foglalkozott. Minden gyűjtőútján – tánczenei lejegyzések mellett – a népdalokat is feljegyezte. Jelentősek a különféle metrikai, ritmikai megörökítései;

-**Mátyás János** (Debrecen, 1932. I. 23. – Budapest, 1992. II. 14.) karvezető, énektanár, a Hungaroton zenei rendezője és szerkesztője;

-**Merényi György** (Kaposvár, 1932. I. 4. – Kaposvár, 1986) zeneiskolai szolfézstanár, igazgató. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte énektanári és karvezetői diplomáját. 1959-től a Kaposvári Tanítóképző Intézetben hat éven át oktatta a leendő tanítókat. Merényi György 1965-ben került a kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskola élére;

-**Mező Imre** (Szeghalom, 1932. IV. 6.) zeneszerző, kottaszerkesztő. Tanulmányait 1950 és 1958 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés, majd zeneszerzés szakán végezte, Vásárhelyi Zoltán és Szervánszky Endre tanítványaként. 1958 és 1968 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezet szolfézstanára, 1968-ban a Zeneműkiadó Vállalat szerkesztője lett. 1959-ben második díjat nyert a bécsi zeneszerzői versenyen. Sulyok Imrével közösen évtizedeken át gondozta a Zeneműkiadó Liszt-összkiadását;

-**Mihálikovics Tivadar** (Budapest, 1932. IX. 19.) rézfúvós tanár (Veszprémi Állami Zeneiskola-rézfúvós tanár; Magyar Állami Operaház-súgó és uo. fősúgó, majd művészeti tkár és főtktár);

-**Molnár Sándor** (Kiskunfélegyháza, 1932. V. 9.) zenekari csellóművész, tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-gordonka szólamvezető);

-**Nádas Gábor** (Kaposvár, 1932. VIII. 9 – Budapest, 1987. II. 8.) zeneszerző, zongoraművész, zenekarvezető. Tanulmányait a budapesti Nemzeti Zenedében és a Fodor Zeneiskolában végezte; mesterei Hajdúné Reismann Anna és Ferenczy György voltak. Zongoristaként és zenekarvezetőként működött;

-**N. Mérnök Mária** (Tinnye, 1932. II. 14. –) zenekari hegedű-és brácsaművész-tanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-tanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

**-Papp Zoltán** (Békéscsaba, 1932. augusztus 5. –) zongoraművész-tanár (Diósgyőr Vasgyári Zeneiskola; Pedagógiai Főiskola Gyakorlóiskolája, Szeged; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc);

**-Pogány László** (Budapest, 1932. III. 27. –) szimfonikus zenekari klarinétművész, zeneiskolai tanár (BM Duna Művészegyüttes; Állami Budapest Táncegyüttes; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Roubal Zsuzsa** (Budapest, 1932. X. 1. –) ütőhangszer-művész, sugó (BM Központi Zenekara; Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész és uo. sugó; Fővárosi Operettszínház-sugó; Magyar Állami Operaház-sugó);

**-Sándor György** (Budapest, 1932. február 16. –) zenekari brácsaművész (Fővárosi Operettszínház-brácsa szólamvezető; Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Pécsi Filharmonikus Zenekar-brácsa szólamvezető);

**-Simon Jenő** (1932. XI. 30. –) karvezető, elmélettanár (Állami Zeneiskola, Békés-Tarhos.elmélettanár; Állami Zeneiskola, Szombathely-elmélettanár; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-elmélettanár és tanazakvezető, intézeti ének-zenekarvezető; Zeneműkiadó Vállalat-korrektor; State University of N.Y. at Stony Brook - szolfézs- és szolfézs módszertanár; Országos Filharmónia-műsorszerkesztő; Hungaroton Magyar Hanglezárgyártó Vállalat-zenei rendező; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-karmester; Debreceni Népi Együttes-zenei vezető);

**-Sipos Károly** (Debrecen, 1932. X. 25.) fagott- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét, fagott- és szolfézstanár; Bács-Kiskun megyei zeneiskolai szakfelügyelő és vezető szakfelügyelő; Óvónőképző Intézet, Kecskemét, ének-zenetanár; Tanítóképző Főiskola, Kecskemét-főiskolai tanár);

**- Szabó Rózsa** (Budapest, 1932. III. 17. – Budapest, 2021. IV. 14.) operaénekes. Pályáját az egri és a miskolci Nemzeti Színházban kezdte operett-primadonnaként. 1965-ben debütált az Operaházban, a Pillangókisasszony Kate Pinkertonjaként;

**-Széllyes Sándor** (Mikháza, 1932. VII. 4. – Marosvásárhely, 2006. I.) rímfaragó, népdalénekes.

**-Szendrey-Karper László** (Budapest, 1932. I. 28. – Budapest, 1991. II. 12.) gitárművész, főiskolai tanár. Magánúton, Kárpáti Ernő és Kováts Barna tanítványaként folytatott gitártanulmányokat, majd Sugár Rezső zeneszerzés-növendéke volt. 1948-tól koncertezett, 1957 után az Országos Filharmónia szólistájaként fellépett Európában, a Távol-Keleten, Dél- és Észak-Amerikában is. 1962 és 1966 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, 1966-tól a Zeneművészeti Főiskolán tanított, 1984-től ugyanott kinevezett tanár. 1973-tól az Esztergomi Gitárfesztivál és Szeminárium művészeti vezetője. 1972-ben kidolgozta a gitártanítás módszertanát, 1978-tól folyamatosan gitárgyakorlatokat publikált. Külföldi és magyar kortárs művek bemutatója fűződik nevéhez;

**-Szentkúti Pál** (Budapest, 1932. VI. 12. – Budapest, 1986. VI. 24.) zenei szerkesztő. Tanulmányait a budapesti Pedagógiai Főiskolán végezte a magyar irodalom és ének-zene szakon. 1952–1954 között a Népművelési Minisztérium, 1955–1957 között a Fővárosi Tanács zenei előadója, 1957-től haláláig a Magyar Rádió szórakoztató-zenei osztályának vezetője volt;

**-Szinetár Miklós** (Budapest, 1932. II. 8.) színházi, opera-, TV- és filmrendező. Huzella Elek irányítása alatt komponálni tanult, valamint énektanulmányokat folytatott Sallai József vezetésével. 1949–1952 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola színházrendező szakán tanult. 1953–1960 között a Budapesti Operettszínház rendezője, majd főrendezője, 1953–2004 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanára volt. 1960–1962 között a Petőfi Színház művészeti vezetője volt. 1962–1971 között az MTV főrendezője volt, 1971–1974 között művészeti vezetője, 1974–1979 között művészeti igazgatója, 1979–1986 között elnökhelyettese, 1986–1990 között főrendezője volt. 1987–1990 között a Nemzeti Színház felépítésének kormánybiztosa. 1993–1996 között a Fővárosi Operettszínház igazgatója, 1996-2001 között, valamint 2002-2005 között az Operaház főigazgatója. 2000 óta az Operaház örökös tagja. 2003 óta a Kossuth-díj és a Széchenyi-díj. 2004 óta professor emeritus. 2005 óta a Magyar Televízió főmunkatársa. 2007 óta a Tévés Művészek Társaságának elnöke;

**-Takács Miklós** (Budapest, 1932. IX. 13. – Montreal, 2015. II. 13.) karnagy, karmester 1973-ban érkezett Montrealba Budapestről, ahol a Bartók Béla Konzervatóriumban tanított 1973-ban meghívta a montreali Ecole Normal francia zeneiskola, a Kodály módszerű zene oktatására. Később az iskola egyesült a francia egyetememmel az UQAM-mal, ahol nyugdíjas koráig tanított. A Kodály

módszerű zenetanítás magyar gyermekeknek már Montrealban korábban megindult, és ennek vezetését vette át Takács megérkezése után. Az oktatás megközelítőleg tíz évig tartott. Bemutatta Montrealban első alkalommal Kodály: Hány János című daljátékát, a montreali McGill egyetem koncert-halljában. Több magyar rendezvényen is részt vett francia kórusával;

**-Dr. Tanner Béláné** (Eger, 1932. III. 3.) hegedűtanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-hegedűtanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Tschurl Károly** (Enese, 1932. VI. 26. –) zenekari brácsaművész-tanár. 1958-tól a Westfälisches Sinfonieorchesterben játszott. 1958-ban csatlakozott Bécsben a Philharmonia Hungaricához, később a Festival Strings Lucerne szólóbrácsása, majd 2 évig a baden-badeni Kurorchesterben játszott. 1963-ban lett a Duisburger Sinfoniker helyettes szólóbrácsása, majd szólóbrácsása. 1995-ben vonult nyugdíjba. 1993-óta az „Enesei Nemzetközi Zeneműhely” alapító vezetője, szervezője, szülővárosa díszpolgára;

**-Ugrin Gábor** (Gyula, 1932. III. 13. – Budapest, 2013. VI. 21.) ének-zenetanár, az Ifjú Zenebarátok Kórusának alapító karnagya, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára. 1952 és '55 között az Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskolán szerzett ének–zene tanári oklevelet. Tanulmányait a Zeneakadémia karvezetés szakán folytatta, ahol Vásárhelyi Zoltán növendékeként 1959-ben végzett. Több budapesti iskolában tanított: 1954-től azt V. kerületi Szemere utcai fiúiskolában, majd azzal párhuzamosan 1960-tól az akkor még a leányokat nevelő Veres Pálné Gimnáziumban (VPG) énektanár és kóruskarnagy. Az 1966-tól már vegyeskarként vezetett VPG "Berlini" kórus számos országos díjat nyert vezetésével. 1970-ben a londoni BBC Let the People Sing kórusverseny győztese. 1969-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára, 1985-től nyugdíjba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola docense, szolfézs és zeneelmélet tanára. Pályafutása során számos énekkart vezetett (Csepeli Munkás Kórus, Tatabányai Bányász Vegyeskar, Állami Énekkar, Fővárosi Énekkar). 1965-től haláláig az Ifjú Zenebarátok Kórusának a "Jeunesses"-nek karnagya. 1978-tól a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja. Munkásságát kilenc gimnáziumi tankönyv és kórusainak sok hanglemeze fémjelzi;

**-Uhrman György** (Budapest, 1932. I. 1. – Budapest, 2003) tanár, szerkesztő (Nemzetközi Előkészítő Intézet-nyelvtanár; Hungarotoron Magyar Hanglemezygártó Vállalat-komolyzenei szerkesztő);

**-Vajgel Mihály** (Kondoros, 1932. XI. 28. – Szeged, 1961. XII. 13.) zenész, tanár;

**-Vámos József** (Ózd, 1932. VI. 20. –) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Liszt Ferenc Művelődési Ház, Ózd-művészeti vezető; József Attila Gimnázium, Ózd, ének-zenetanár);

**-Virágh Ottó** (Budapest, 1932. III. 7. –) zenetanár, karnagy (Általános Iskola, Ajka, ének-zenetanár, karnagy;

**-Záborszly Etelka** / dr. Kissd Mihályné/ (Szeghalom, 1932. III. 31. –) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet, zongora- és előképzőtáanár; Felsőfokú Óvónőképző, Szarvas – ének-zene- és zongoratanár; Állami Zeneiskola, Cegléd, zongora-, magánének-tanár és korrepetitor);

**-Zámbó István** (Székesfehérvár, 1932. IV. 6. – Veszprém, 2007. IX. 16.) karmester, zeneigazgató, zeneakadémiai docens, szakközépiskolai igazgató; Tanulmányait 1950 és 1956 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezetőképző szakán végezte Vásárhelyi Zoltán, Ligeti György és Gárdonyi Zoltán növendékeként. 1956-tól a veszprémi Csermák Antal Zeneiskola tanára, 1957 és 1967 között ugyanott igazgatóhelyettes, megyei zeneiskolai szakfelügyelő. 1967-től 1976-ig a megyei Művelődési Központ zeneigazgatója, karmestere, 1976-tól a Zeneművészeti Főiskola egyetemi docense. 1981 és 1990 között a Honvéd Művészegyüttes vezető karnagya, 1990-től a Veszprémi Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója. 1956-ban megalapította Veszprém Város Vegyeskarát és Szimfonikus Zenekarát, 1956 és 1981 között ezek karmestere. 1965-ben művészeti vezetőként elindította a veszprémi Országos Kamarazenekari Fesztivált. 1995 óta a veszprémi Padényi Schola, 1996-tól a szolnoki Kodály Kórus karnagya;

## **85 éve született**

**-Antal István** (Budapest, 1937. XII. 26.) hegedűtanár, zenekari brácsaművész. 1952–1956 között a Bartók Béla Zeneműv. Szakisk.-ban hegedülni tanult. Főisk.-i tanulmányait is még hegedűsként kezdte, de két év után Lukács Pál tanítványaként a mélyhegedű tanszakra tért át. Még végzős hallgatóként került 1962-ben a Magyar Állami Operaház zenekarába, emellett előbb Pécssett, majd Kecskeméten tanított hegedűt;

**-Arany Ida** (Inke, 1937. III. 9.) zenei főmunkatárs, karvezető, ének- és szolfézstanár (Általános Iskola, Szepetnek – ének-zenetanár, karvezető; Állami Zeneiskola, Nagykanizsa – szolfézstanár; Hevesi Sándor Művelődési Központ, Nagykanizsa –karvezető, zenei munkatárs);

**-Aszalós Endréné Bezzegh Tünde** (Cegléd, 1937. III. 3.) gyakorlatvezető zongoratanár, szakfelügyelő, zongora-korrepetitor (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja-zongoratanár, tanszakvezető; Bács-Kiskun megyei szakfelügyelő; Fővárosi V. sz. Körzeti Zeneiskola-zongoratanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI budapesti gyakorlóiskolája - gyakorlatvezető zongoratanár; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, kóruskísérő; a Parlando rendszeres munkatársa, A zoingorázó gyermek 1-3. kötet szerzője;

**-Babka József** (Nyíregyháza, 1937. IX. 23.) zeneiskolai zongoratanár, igazgató. A nyíregyházi Kossuth Lajos Gimnáziumban érettségizett, majd Miskolcon a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanárképző tagozatán szerzett zongoratanári képesítést 1962-ben. A diplomaosztás után hazajött Nyíregyházára. ahol 1962 és 1972 a zeneiskolában, mint beosztott pedagógus tanított. 1972 és 1974 között igazgatóhelyettesként, 1974-től 2000-ig pedig igazgatóként tevékenykedett. „Én azt hiszem, mindent elértem az életben, amit pedagógus elérhet. A semmiből teremtettem meg a zenei kultúra alapjait. Felnőtt több zeneszerető és a zenét művelő generáció. Örülök, hogy én magam is hozzájárulhattam szülővárosom zenei életének kiteljesítéséhez.”

**-Balaskó Jenő** (Budapest, 1937. október 12. – Vác, 2009. február 18.) magyar költő, író, újságíró, zenetanár. Középiskolai éveit a budapesti Szent László Gimnáziumban kezdte, majd a Zenegimnáziumban folytatta. Később a Zeneakadémián többek között Kodály Zoltán népzenei óráit is látogatta. Kiváló, nagyon tehetséges zongorista volt.

-**Balázs Árpád** (Szentés, 1937. X. 1.) zeneszerző, a MagyarFúvószeneti Szövetség alapító elnöke, 1998-tól örökös elnöke, zenei ismeretterjesztő könyvek szerzője. Tanulmányait 1959 és 1964 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán, Farkas Ferenc növendékeként végezte, 1967-ben Moszkvában Aram Hacsaturjan, 1970-ben Rómában Goffredo Petrassi mesterkurzusán vett részt. Kompozíciói zenés színpadi művek, oratóriumok, kantáták, zenekari darabok, hangszerszólók, kamaraművek, filmzenék, színpadi kísérezene, népdalfeldolgozások, pedagógiai jellegű darabok és mintegy kétszáz kórusmű. Három zenei témájú könyvet a publikált;

-**Bánki Iván** (Budapest, 1937. július 23.) film- és tévérendező. 1960-1962 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola diákja volt Makk Károly és Máriássy Félix osztályában. 1978-1982 között művelődéspolitikai és szociológia szakon szerzett diplomát. 1959-től 40 évig a Magyar Televízió munkatársa volt, ahol dokumentumfilmeket rendezett, majd zenei műsorokat készített. Portréfilmeket készített Arthur Rubinsteinről, Louis Armstrongról, Ella Fitzgeraldról, Yehudi Menuhinről, Vlagyimir Viszockijról.

- **Baranyi Ferenc** /írói álneve: Francesco del Sarto/ (Pilis, 1937. I. 24.) költő, író, műfordító, szerkesztő, zenei ismeretterjesztő. Középiskolai tanulmányait Nyáregyházán, Cegléden és Budapesten végezte. 1957–1962 között az ELTE BTK magyar–olasz szakán tanult. 1963–65 között a MÚOSZ Újságíró Iskola tanulója volt. 1967-ben a Poitiers-i Egyetemen is tanult. Közben 1955–57 között pályamunkás, illetve tisztviselő volt. 1963–68 között az Egyetemi Lapok munkatársaként működött. 1968–69-ben az Ifjúsági Magazinnál főszerkesztő-helyettesként dolgozott. 1969–1972 között a Magyar Ifjúság irodalmi rovatát vezette. 1976-1992 között az MTV szórakoztató és zenei főosztályán kezdetben főosztályvezető-helyettesi, majd főmunkatársi beosztásban tevékenykedett. 1984 és 1986 között másodállásban a Palócföld főszerkesztője volt, 1988–92 között pedig az Ezredvégé. A Magyar Írók Szövetségének 1963-tól 2006-ig volt tagja. 1988-tól a Zrínyi Miklós Irodalmi és Művészeti Társaság alelnökévé választották. A József Attila Művészeti Centrum Alapítvány kuratóriumának 1990-től 2014-ig volt elnöke. 1992-ben nyugalomba vonult. A Művészet Barátok Egyesületének 2001-től 2003-ig főtíkára volt. 1954-től publikál. Verseit csaknem valamennyi európai nyelvre lefordították, folyóiratokban, antológiákban jelentek meg, néhol önálló kötetekben is;

**-Barta Péter** (Budapest, 1937. IV. 10. –) középiskolai énektanár, karvezető, zeneiskolai igazgató, a Parlando Szerkesztőbizottságának egykori tagja (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc – elmélettanár; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc – igazgató, karnagy;

**-Barth István** (Budapest, 1937. VI. 16. – Pécs, 2021) fuvolaművész-tanár, főiskolai docens. Tanulmányait 1954 és 1960 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola fuvola szakán Hartai Ferenc növendékeként végezte. 1957-ben a Pécsi Nemzeti Színház és a Pécsi Filharmonikus Zenekar első furolása lett, emellett furolát és kamarazenét tanított a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetének Pécsi Tagozatán;

**-Begányi Ferenc** (Miskolc, 1937. II. 17. – Budapest, 2000. VII. 4.) operaénekes. Tanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte Balassa Istvánné növendékeként. 1964-től 1997 végén történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekes;

**-Benkóczy István** (Szeged, 1937. VI. 2.) korrepetitor, karmester (Nemzeti Színház, Szeged – korrepetitor-karmester; Állami Déryné Színház – karmester; Stadttheater Klagenfurt – korrepetitor-karmester);

**-Benkő Károlyné** (Budapest, 1937. X. 31.) zongora- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Ózd; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika);

**-Berkes Balázs** (Budapest, 1937. X. 12.) jazz nagybőgőművész-tanár, basszusgitáros-művész, híres jazz együttesek tagja. 1962-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nagybőgő szakán és 1978-ig a Magyar Rádió Tánczenekarának, majd a Stúdió 11 zenekarnak volt tagja. Rádiós, televíziós munkája mellett különböző jazzegyüttesekben játszott, hazai és külföldi partnereit, akikkel fesztiválokon, versenyeken, koncerteken és stúdiókban. 1965 óta a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola Jazztanszakán, 1993-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Jazztanszékén tanított docensként;

**-Dr. Bihari Lajosné Deák Edit** (Simontornya, 1937. I. 5.) magyar-, énektanár, zenei könyvtáros (Kenderföldi Általános Iskola, Komló – magyar- és

ének-zenetanár; Ácsády I. úti Általános Iskola, Pécs, magyar- és ének-zenetanár, napközis munkaközösségvezető; FSZEK, Budapest-zenei könyvtáros);

**-Bogár István** (Budapest, 1937. VIII. 20. – Törökbálint, 2006. XII. 26.) zeneszerző, karnagy, hangverseny-rendező, művészeti vezető, zenekari igazgató, a Budapesti Strauss Zenekar alapító-karmestere. A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában orgonatanulmányait Gergely Ferencnél, a harsonát Perlaki Józsefnél folytatta, Szelényi Istvánnál pedig zeneszerzést tanult. 1958-tól 1963-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szervánszky Endrénél folytatta zeneszerzés-tanulmányait. 1957–1968 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezetben tanított. 1968-tól 1972-ig a Zeneműkiadó Vállalat főszerkesztő-helyetteseként, ezután 1983-ig az Országos Filharmóniánál dramaturgiai csoportvezetőként, valamint az Állami Hangversenyzenekar művészeti titkáráként tevékenykedett. 1983-tól a Magyar Rádió zenei együtteseinek igazgatójaként dolgozott. Zeneszerzőként elsősorban a rézfúvós kamarazene területén alkotott, de az ő munkája többek között a ma is használt Harmonikaiskola is. Sokat hangszerelt, elsősorban Johann Strauss csak zongorakivonatban fennmaradt darabjait. 1989-ben megalapította a Budapesti Strauss Szimfonikus Zenekart, több külföldi turnén (elsősorban Francia-, Spanyol- és Németországban) nagy sikerrel szerepeltek, több lemezük és videójuk jelent meg külföldi kiadóknál; összesen több mint 1000 koncertet adtak, legnagyobb részét épp az említett országokban. Az Orchestra Femina zenekar művészeti irányítója volt;

**-Bognár Gyula** (Budapest, 1937. IX. 4.) okleveles villamosmérnök, hangmérnök (Magyar Szinkron és Videó Vállalat-Pannónia Filmstúdió-hangmérnök);

**-Gy. Bokor Mária** (Budapest, 1937. V. 16.) zenekari hegedűművész-tanár, kamaramuzsikus (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár-hegedűtanár és uo. tanszakvezető; Kaposvári Szimfonikus Zenekar-szólamvezető zenekari művész; Kaposvári Barokk Együttes és a Kaposvári Zongorás Trió hegedűse);

**-Bordás György** (Budapest, 1937. VI. 30. – Budapest, 2001. VI. 11.) operaénekes. Énektanulmányait 1960-tól 1965-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Rösler Endre és Sipos Jenő növendékeként végezte, majd Fábry Editnél képezte tovább magát. 1965-től 1996-ban bekövetkezett nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekes. Kiváló színészi tehetségének köszönhetően a karakter- és buffófigurákban, valamint

epizód szerepekben (pl. A sekrestyés Puccini: Tosca; Mityu paraszt Muszorgszkij: Borisz Godunov; A kapitány Csajkovszkij Anyegin c. operájában) éppúgy elismerést, sikert aratott, mint a nagy drámai alakok megformálásában. Emlékére, hagyatékából Jászárokszálláson életrajzi kiállítás nyílt (2009 novemberében);

**-Bordásné Szentirmai Gabriella** (Budapest, 1937. VI. 7.) zeneiskolai szolfézs- és magánének tanár;

**-Börcsök István** (Szeged, 1937. VIII. 18. – 2016. V. 20.) operaénekes;

**-Bürger Miklós, dr.** /Bürger doki/ (Budapest, 1937. VIII. 26. – 2018) jazz-zongorista, a jazzstílusok tükéletes ismerője és interpretátora a zongorán, „a magyar jazztörténeti kutatás szürke eminenciása”, a Magyar Jazzkutatási Társaság alapító tagja, a Magyar Tudományos Akadémia jogtanácsosa. (S.G.G);

**-Csíky Boldizsár** (Marosvásárhely, 1937. X. 3.) zeneszerző, tanár, muzikológus. Marosvásárhelyen a Bolyai Farkas Líceum (1954) és a Művészeti Líceum (1955) növendéke volt. 1961-ben végezte tanulmányait a kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban. 1961-től 1990-ig a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia művészeti titkára, majd 1990–1997 között igazgatója, 1997–2000 között pedig tanácsosa. 2006–2013 között a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem zenetanárképző karának összhangzattan, ellenponttan, zenei formatan és kamarazene-professzora. 1968-tól a Romániai Zeneszerzők és Muzikológusok Szövetségének tagja. 1994-től a Magyar Zeneszerzők Szövetségének tagja (1976-tól nem hivatalosan). Tanulmányait, kritikáit, interjúit romániai és magyarországi szaklapok és folyóiratok közölték (pl. az Utunk, Korunk, Új Élet);

**-Delley József** (Szirmabesnyő, 1937. III. 31. – Szeged, 2006. III. 22.) zongoraművész-tanár, tanszékvezető főiskolai docens, korrepetitor, módszertan-tanár. ([Delley József Emlékkönyv Szeged, 2014 Szerkesztette és az életrajzot írta Delley Józsefné Halama Piroska és Delley Zita \(Dombiné dr. Kemény Erzsébet\)](#));

**-Fejes György** (Debrecen, 1937. X. 3. – Kerepes, 1972. II. 12.) zenetörténész. Tanulmányait Debrecenben kezdte, 1956-ban a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta. Viski Jánosnál és Szabó Ferencnél zeneszerzést tanult. A zenetudományi tanszakon 1961-ben szerezte meg diplomáját. Egy ideig a budapesti Gorkij Könyvtár Zeneműtárában, majd haláláig Budapesten a népzene kutató csoportban dolgozott. Tudományos munkásságát a

munkásmozgalommal kapcsolatos zenei kutatómunkának szentelte. Több értékes tanulmányának megjelenését már nem érte meg. Ezek a Dokumentumok a Magyar Tanácsköztársaság zenei életéből (szerk. Ujfalussy József, Bp., 1973) c. kötetben kerültek nyilvánosságra. Reinitz Béláról készült monográfiájának kézirata lakástűz következtében elpusztult;

**-Feltóti Zsuzsanna** (Berettyóújfalu, 1947. XII. 25.) zenekari hegedűművész;

**-Fettich Mária** (Budapest, 1937. V. 6.) hegedűművész-tanár, zenekari hegedűművész (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Holland Rádió Szimfonikus Zenekara, Hilversum - zenekari művész);

**-Fodor András** (Kolozsvár, 1937. VIII. 11.) zenekari nagybőgőművész;

**-Fogarassy Anna** (Mátészalka, 1937. IV. 4.) zongora művész-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-zongora kötelezőtárgy, tanszakvezető; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár);

**-Friedrich Ádám** (Debrecen, 1937. XII. 19. – Budapest, 2019. XII. 8.) szakközépiskolai és zeneakadémiai kürtművész-tanár. 1956-ban került a budapesti Zeneakadémiára, ahol Romagnoli Ferenc és Lubik Zoltán tanítványa volt. Már növendékként játszott a MÁV Szimfonikus Zenekarban. 1960-tól a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, 1966-tól 1991-ig elsőkürtöse. A Budapesti Fesztiválzenekarnak alapításától muzsikusa. Állandó közreműködője volt a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertjeinek. Kamarazenészként tagja volt a Filharmónia fúvósötösnek és az Alpok-Adria együttesnek. Pályája elejétől tanít is, előbb alapfokon, majd a Bartók Béla Konzervatóriumban. 1983-tól a Zeneakadémián adjunktus, docens, a kilencvenes évek közepétől egyetemi tanár. 1994 és 2004 között a Miskolci Egyetem zenei fakultásának is oktatója volt. 1994-ben a Nemzetközi Kürtszövetség elnökhelyettesévé választották;

**-Gajdos Edit** (Diósgyőr, 1937. XII. 30.) zeneiskolai szolfézs-, gordonkatanár (Ének-zenetagozatos Általános Iskola, Miskolc – ének-zene- és gordonkatanár);

**-Gela László** (Székesfehérvár, 1937. XI. 4.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész;

**-G. Kappel Anna** (Barcs, 1937. XI. 9.) zenekari hegedűművész-tanár (Zeneiskola, Bázakerettye; Zenei általános iskola - hegedűtanár, vonós tanszakvezető; Pécsi Szimfonikus Zenekar – zenekari művész)

**-Gonzálezne Horváth Veronika** (Budapest, 1937. IV. 6.) hangképző-tanár, impresszárió, menedzser (Coro Oilifonico Romano-kamarakórustag; Famiglia Artistica Catalani, Milano-szólista; Balett Folklorico Nacional, Santiago-énekmester; opera impresszárió, Budapest);

**-Gránát Endre** / Endre Granat / (1937) hegedűművész;

**-Gregorits János, dr.** (Berzence, 1937. I. 19.) jazz-zongorista, ügyvéd. A hatvanas években aktív szereplője az akkoriban kibontakozó jazz-életnek, egyik alapítója a Dáliában működött jazzklubnak és lapjának az „Ifjúsági Jazz Klub Híradója”-nak. Emellett jazz-tárgyú írásai jelennek meg a „Muzsika”, a „Magyar Ifjúság” és az „Ifjúsági Magazin” című lapokban. Hosszabb ideig külföldön szerepelt, majd hazatérve ügyvédi irodát nyitott, jelenleg is praktizál;

**-Hajdu Lóránt** (Bukarest, 1937. VIII. 12.) zeneszerző, zongoratanár (Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állami Zeneiskola-zongoratanár). Zongorát Chitz Klárától, zeneszerzést Szelényi Istvántól tanult a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szervánszky Endre növendékeként diplomázott. 1966-ban Első zongoraversenyével első díjat nyert a Queen Marie José International Competition versenyen. Nyugalomba vonulásáig 2007-ig a budapesti Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés- és zongoratanára volt. Alapító tagja az Alkotó Muzsikások társaságának;

**-Hergenröder József** (Szajk, 1937. I. 21.) ének-zenetanár, karnagy (1. sz. Általános Iskola, Szigetvár, ének-zene tagozat; Szigetvári Tinódi Vegyeskar-karnagy; Pannonvolán Bartók Béla Vegyeskar-karnagy);

**-Herpyné Légár Piroska** (Kaposvár, 1937. III. 29.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, gyakorló gimnáziumi vezető ének-zenetanár (Patrona Hungariae Leánygimnázium, Budapest-énektanár, karvezető; ELTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium-vezető énektanár, kórusvezető);

**-Hézser Zoltánné Németh Ilona** (Szikszó, 1937. II. 19.) középiskolai ének-zenetanár (Kossuth Gimnázium és Óvónői Szakközépiskola, Miskolc, ének-zenetanár, karvezető);

**-H. Légár Piroska** (Kaposvár, 1937. március 29.) ének-zenetanár (Patróna Hungariae Leánygimnázium, Budapest, ének-zenetanár, karvezető);

**-Horváth Rezső** (Budapest, 1937. VI. 12. – Szombathely, 2014. III. 2.) főiskolai docens, szolfézsstanár, karvezető, koncertmester (Felsőfokú Óvónőképző, Sopron – intézeti tanár; Tanítóképző Intézet, illetve Tanárképző Főiskola, Szombathely – főiskolai tanár, karvezetés- és szolfézsstanár, a Főiskola Női karának karnagya; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar koncertmestere; Szombathelyi Erkel Kórus karnagya);

**-Huszics Vendel** (Berzence, 1937. X. 12. – Sárbogárd, 2010. IV.10.) középiskolai tanár, karnagy (Petőfi Sándor Gimnázium, Sárbogárd – tanár; Művelődési Központ, Sárbogárd-karnagy. 1966-ban alakult, a Huszics házaspár vezetésével. Évtizedekig töretlen lelkesedéssel dolgoztak mindketten a zenekultúra ápolásáért. Huszics Vendel 2010-ben bekövetkezett halála óta felesége egyedül irányítja a kórust;

**-Huszics Vendelné** (Békéssámsón, 1937. XI. 10.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Általános Iskola, Sárbogárd-tanár, Művelődési Központ Vegyeskar, Sárbogárd-karnagy);

**-Jancsovics Antal** (Orosháza, 1937. IX. 21.) karmester, kotta-közreadó-szerkesztő, zeneiskolai igazgató, zeneakadémiai tanár (fúvós együttes); Tanulmányait 1956 és 1963 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és karmesterképző szakán végezte, Viski János és Kórodi András növendékeként, később Weimarban és Leningrádban képezte tovább magát, többek közt Arvid Janszonsz volt mestere. 1963/64-ben a Magyar Állami Operaházban, 1965-től 1967-ig a KISZ Központi Művészegyüttesénél karmester. 1967 és 1972 között a Soproni Zeneiskola és a Győri Zeneművészeti Szakiskola igazgatója, 1972-től a Zeneműkiadó zenei szerkesztője. 1973-ban a Békéscsabai Szimfonikus Zenekar karmestere, 1975-től 1984-ig a Győri Filharmonikus Zenekar művészeti vezetője, 1984 és 1988 között a Magyar Néphadsereg

Művészegyüttesének vezető karmestere. 1988-tól 1991-ig az Operaházban karmester, 1991-től a Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozatának tanára, a győri és a pécsi tagozat zenekarának karmestere. Volt a Népművelési Intézet felsőfokú karmesterképzőjének vezetője, a KÓTA zenekari bizottságának alelnöke, a soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar karmestere és a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar igazgatója is;

-**Joó Ete** (Makó, 1937. XI. 19. – 2008) gimnáziumi és főiskolai ének-zenetanár, karnagy, zeneszerző, a szegedi zenei közélet ismert személyisége;

-**Juhász Józsefné Virág Magdolna** (Dombóvár, 1937. VI. 6.) zenekari brácsaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari művész és szólamvezető; Szegedi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető helyettes és később szólamvezető; Szegedi Kamarazenekar brácsaszólam vezető);

-**Juzbasa Anikó** (Budapest, 1937. I. 13.) zongoratanár, korrepetitor;

-**Kálmán Nelly** (Budapest, 1937. VII. 1.) zeneiskolai szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár, kórusénekes-művész (Palotási János Állami Zeneiskola-szolfézs tanár; Bercsényi úti általános iskola, Jászberény, ének-zenetanár, karvezető; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok-szolfézs tanár; Debreceni Kodály Kórus, majd a Szolnoki Kodály Kórus-énekkari művész);

-**Kalocsay Frigyes** (Balassagyarmat, 1937. V. 11.) középiskolai történelem- és ének-zenetanár (Petőfi Sándor Általános Iskola, Balassagyarmat; Szántó Kovács János Gimnázium és Szakközépiskola-tanár);

-**Kalotay Júlia** (1937. III.19.) zenekari gordonkaművész (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**G. Kappel Anna** (Barcs, 1937. XI. 9.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Szigetvár-hegedűtanár, vonóostanszakvezető; Állami Zeneiskola, Szentlőrinc-hegedűtanár);

-**Kardos Gyula** (Budapest, 1937. IX. 22.) zenekari gordonkaművész (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész és uo. szólamvezető-helyettes is; Szegedi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető; Szegedi Kamarazenekar tagja);

**-Karnausz Tibor** (Budapest, 1937. IV. 4.) operaénekes, tanár (Fővárosi Operettszínház-énekkari művész; Debreceni Csokonai Színház-magánénekes; Magánénekesi közreműködés németországi városok dalszínházaiban, pl., Nürnbergben és Dortmundban);

**-Károly Róbert** (Szeged, 1937. X.15.) karmester, karigazgató, zeneszerző, zenei kommunikáció kutató, zenei szakíró. Tanulmányok:1956–1959 Budapesti Római Katolikus Hittudományi Akadémia (ma: Pázmány Péter Katolikus Egyetem); 1968/1969 Franz Liszt Hochschule für Musik Weimar (Kurt Masur, Heinz Bongartz, Arvid Jansons); 1972–1976 Liszt Ferenc Zeneakadémia, Budapest (Farkas Ferenc, Kórodi András); 2009 Pécsi Tudományegyetem, Ph.D. fokozat a zenei kommunikáció témakörében. Zenei és zenepedagógiai tevékenységének főbb állomásai: 1963–1994 Pécsi Nemzeti Színház Operatársulata, karigazgató és karmester; 1980–1981 Iraqi National Symphony Orchestra zeneigazgató Bagdad; 1991–1992 Blue Lake Fine Arts Camp (U.S.A.) karmester; 1995–2003 Magyar Táncművészeti Főiskola, Budapest, a Zenei Tanszék vezetője; 1994–2006 Apor Vilmos Katolikus Főiskola, művészeti nevelés tanszékvezető, egyházkarnagy- és kántor szak alapító-szakvezető;

**-Kelemen Józsefné** (Petőháza, 1937. II. 11.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét-tanár; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-zongoratanár, munkaközösségvezető);

**-Késmárki Kirsch György** (Budapest, 1937. XII. 13.) karmester, zeneszerző, zenetanár, művészeti vezető, karmester;

**-Kiss Vilmos Péter** (Budapest, 1937. VIII. 9.) hegedűművész-tanár, egyetemi tanár, koncertmester (Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs-hegedűtanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-hegedűtanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-főiskolai tanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-I. koncertmester; Országos Filharmónia szólistája);

**-Klausz Róbert** (Szigetvár, 1937. II. 8.) ének-zenetanár, karvezető, főiskolai docens (Gyakorló Általános Iskola, Kapoosvár-énektanár; Tanítóképző, Kaposvár, ének-zenetanár, intézeti tanár és a női kar vezetője; Kaposvári Munkáskórus Karnagya; ELTE Óvó- és Tanítóképző, Budapest-tanár, karnagy);

**-Kocsis László József** (Budapest, 1942. április 22.) zeneművész, zenetanár.

**-Kollár Tibor** (1937–2017) bácsalmási harmionikatanár. Kollár tanár úr egész életét a zeneoktatásnak szentelte. Főtárgya mindvégig a harmonika volt, amely hangszerhez egyben szenvedélyesen vonzódott, de oktatott gitárt és szintetizátort is. Növendékei egész Bács-Kiskun megyében szép számmal akadtak, hiszen több városban is oktatott, így pl. Tompán, Kiskunhalason, Soltvadkerten;

**-Komlódi Józsefné** (Gödöllő, 1937. IV. 21.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, népdalkőr vezető (1. sz. Általános Iskola, Mezőberény, magyar- és ének-zenetanár);

**-Koós /Kupsa/ János** (Bukarest, 1937. XI. 20. – Budapest, 2019. III. 2.) oboaművész, előadóművész. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanulója 1957–1958 között, ahol egyik tanára Szeszler Tibor volt. Majd elvégezte a Zeneművészeti Főiskola oboa szakát, ahol Schwáb Nándor tanítványa volt. 1957–1960 között az Országos Pénzügyőr Zenekar kötelékében játszott. Első sikereit táncdalfesztiválokon indulva aratta; kétszer első díjat nyert. 1961-ben megjelent első nagy slágere a Micsoda nagyszerű dolog;

**-Kovács Béla** (Tatabánya, 1937. V. 1. – Budapest, 2021. XI. 7.) klarinétművész-tanár. Kovács Béla Tatabányán kezdte zenei tanulmányait a helyi zeneiskolában: zongorát, majd klarinétot tanult. 1951-ben került a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, Balassa György osztályába; 1956-ban diplomázott. Végzése után a Magyar Állami Operaház zenekarában és a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarában volt szólóklarinétos, mindkét helyen 1981-ig. Közben – 1962-től 1972-ig – a Magyar Fúvósötös tagja volt, 1967-től pedig a Budapesti Kamaraegyüttes tagja. Szólistaként és kamara-, illetve zenekari muzsikusként Magyarországon és külföldön is sok helyen fellépett, számos kortárs magyar szerző darabját mutatta be, többeket klarinétművek írására ihletett játéka. Az eltelt időben számos rádió- és hangplemfelvétele készült. Oktató munkáját 1975-ben kezdte, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola klarinét professzora, majd 2008-tól professor emeritusa lett. 1989-től a grazi Universitt fr Musik klarintprofesszora, illetve professor emeritusa, 2004-ben pedig az udinei Conservatorio di Musica vendgprofesszora volt. Oktató munkájához

kapcsolódik szakirodalmi munkássága: több klarinét tankönyvet jelentetett meg itthon (például Mindennapos skálagyakorlatok klarinétra, 1979; Klarinétozni tanulok – I., 1983; Klarinétozni tanulok – II., 1986), de külföldön is megjelentek kottakiadványai. Sok szerző művéből készített klarinétátíratot (például Mendelssohn, Mozart, Schumann, Beethoven, Dvorak, Albéniz), de saját művei is vannak (például Hommage á Bartók, Hommage à de Falla, Carnevale di Venezia). Több zenei verseny zsűrijébe is meghívták;

**-Kovács Béláné Szabó Elvira** (Debrecen, 1937. X. 26.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Békéscsaba; Fiók Zeneiskola, Hajdúszoboszló; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-zongoratanár és tanszakvezető);

**-Kovács Istvánné Éliás Gabriella** (Budapest, 1937. I. 7.) zenekari hegedűművész- tanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Veszprém-hegedűtanár; Veszprém Városi Szimfonikus Zenekar - zenekari hegedűművész);

**-Kovács Kornél** (1937. VI. 22.) fuvolaművész-tanár, zenekari művész (Állami Zeneiskola, Cegléd, Abony-zenetanár; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Kovács Lajosné** (Debrecen, 1942. IV. 7.) zongora-és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, zongora- és szolfézstanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, zongora-és szolfézstanár);

**Kovács Magda** (Pestújhely, 1937. január 10. – Budapest, 2018. december 16.) magyar zongoraművész, ének- és zenetanár. Gyermekkorában előbb balettozni, szteppelni majd zongorázni tanult. Később néptáncos lett és harmonikázni tanult. Komolyzenei tanulmányait a Zeneakadémián végezte, itt többek között Kistétényi Melinda orgonaművész növendéke volt. A korabeli kritikusok Fischer Annie utódját látták benne, ám kéztöréses balesetei miatt az élete másképpen alakult. 10 évig Budapest XV. kerületében a Csokonai Művelődési Ház igazgatója volt. Itt népművelőként számos rendezvényt szervezett, és mellette zongorakísérőként is tevékenykedett. Kultúrház igazgatóként sokat tett a XV. kerület közösségi és kulturális életének fellendüléséért. Társastánc tanfolyamot indított, kórust, filmvetítéseket szervezett stb. Óraadó tanárként rövid ideig tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán és Toldy Máriával közösen is.

Később az Országos Szórakoztatózenei Központ (OSZK) tanára is volt. Számos koncerten zongorakísérőként lépett fel. Nyugdíjba vonulása idején alapította zeneiskoláját, azzal a céllal, hogy kinevelje az új zenés polgári középosztályt. A Kovács Magda Polgári Zenetanoda (KMZT) elnevezés Pere János ötlete alapján valósult meg. Tanítványai közül néhány név: Szegedi Molnár Géza parodista, színész; Szécsi Pál táncdalénekes; Jákó Vera nótáénekesnő; Kovács Apollónia népdalénekes, színésznő; Vágó Bernadett színésznő, musicalénekes; Bálint Natália operaénekes (mezzoszoprán); Berentei Péter táncdalénekes; Bíró Ica (Metál Lady) fitnessszakértő, modell; Aradi Tibor humorista; Rác Gergő énekes, zeneszerző; Erdőhegyi Brigitta énekesnő; Lovay László nótáénekes

**-Kovács Pálné Timkó Éva** (Békéscsaba, 1937. II. 3.), zeneiskolai zongoratanár, korrepetitor (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely-zongoratanár; Csongrád megyei szakfelügyelő; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Zeneiskola, Békéscsaba-zongoratanár, korrepetitor);

**-Kováts Lajos** (Budapest, 1937. X. 29.) zeneiskolai szolfézs- és zeneelmélet-tanár (XIX. kerületi Tanács VB Oktatási Osztály-tanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola, zeneelmélet-, szolfézsstanár, tanszakvezető);

**-Kriza Ágnes** (Beszterce, 1937 – Kolozsvár, 1996) operaénekes, tanár. Tanulmányait 1962-ben végezte el a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián. Pályafutását a kolozsvári Román Opera tagjaként kezdte. 1974-ben lett a kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekes. 1977–1978 között a Kolozsvári Állami Magyar Opera igazgatója volt. 1980-ban meghívott vendégművész volt a Szegedi Szabadtéri Játékokon. Hangversenyénekesként is rendszeresen fellépett belföldön és külföldön egyaránt. Sírja a kolozsvári Házsongárdi temetőben található;

**-Laborczy Lenke** (Győr, 1937. VI. 2.) zeneiskolai zongora- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Eger-zongoratanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-László Ferenc** (Kolozsvár, 1937. V. 8. – Kolozsvár, 2010. III. 17.) zenetörténész, zenetudós, egyetemi tanár. Középiskolai tanulmányait 1954-ben fejezte be a kolozsvári Zenei Líceumban. 1959-ben végzett a Gheorghe Dima

Zeneakadémián Kolozsváron fuvola szakon. 1958-tól 13 évig több országban koncertezett fuvolaművészként. 1959–1966 között a Nagyszebeni Állami Filharmónia tagja volt. 1961 óta cikkeket, tanulmányokat, könyveket ír. 1963–1985 között a Román Rádió munkatársa volt. 1966–1970 között a Kolozsvári Zenelíceum oktatója volt. 1970–1981 között a Román Televízió magyar adásainak állandó munkatársa volt. 1970-től 21 évig a bukaresti zeneakadémia tanára volt. 1990-ben megalapította a Junimea Muzicala din Romania-t. 1991-től a Gheorghe Dima Zeneakadémia kamarazene-tanára. 1991–1996 között a Romániai Magyar Zenetársaság elnöke volt. 1991-től 10 évig a Román Mozart Társaság alapító elnöke volt, 2001-től tiszteletbeli elnöke lett. 1994-től 14 évig a Transilvania Filharmóniai Társaság alapító elnöke volt, 2008-tól tiszteletbeli elnöke lett);

**-Lázár Eszter** (Budapest, 1937. I. 22.) kórusvezető, zenei szerkesztő. A budapesti Zenegimnázium után felsőfokon 1955 és 1958 között a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán, majd 1958-tól 1961-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (itt Vásárhelyi Zoltán növendékeként) tanult, mindkét helyen kitüntetéssel, magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene és karvezetés szakon. 1961 és 2008 között (48 évig) a Magyar Rádió munkatársa, főmunkatársa, majd nyugdíjas munkatársa; a rádió kamarazene-felvételeinek, hangversenyciklusainak, stúdiókoncertjeinek tervező-szerkesztője volt (egyebek között az 1973-ban indult Hangversenyciklus századunk zenéjéből sorozat harmincöt évadjának), valamint szöveges zenei ismeretterjesztő műsorokat, kulturális témájú magazinokat készített és rádiós kompozíciókat hozott létre (többek közt: Muzsikus vendégség, 1987-től). 1996-tól a Fészek Művészklub művészeti programszerkesztője (klasszikus és könnyűzene, irodalom, színház, film. stb. terén). Ugyanott 1998-ban hozta létre az Új Magyar Művek Hangversenyciklusa rendezvényt, amelyre minden év november–decemberében kerül sor, 2014-ben már a XVII. alkalommal. Ennek során eddig több mint 500 új kompozíció ősbemutatója (helyenként magyarországi bemutatója) hangzott el;

**-L. Denkinger Gabriella** (Bicske, 1937. V. 1.) zongoratanár;

**-Leányfalusi Vilmos** (Kiskőrös, 1937. IV. 16.) katolikus pap, orgonaművész. Orgonatanulmányait Pécsi Sebestyén-nél kezdte, majd Rómában a Pontificio istituto di musica sacrán (Pápai Zeneakadémia) folytatta, és Ferruccio Vignanelli tanítványaként szerezte meg orgonaművészi diplomáját, 1974-ben. Még ebben az

évben Pierre Cochereau-nál Nizzában improvizációs kurzuson vett részt. 1968-tól a kalocsai főszékesegyház orgonistája és karnagya. Hangversenyezett Magyarország számos székesegyházában és templomában, Olaszországban, Németországban, Ausztriában és Franciaországban;

**-Lendvai György** (Budapest, 1937. V. 7. – Budapest, 1989. VII. 29.) karmester. A budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában tanult, ahol 1951-től három évig Nemes Katalin, 1954 őszétől Zempléni Kornél tanította zongorázni. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Kókai Rezső (zeneszerzés), Farkas Ferenc (hangszerelés), Nagy Olivér (partitúraolvasás) voltak tanárai. Már főiskolás korától, 1959 szeptemberétől a Magyar Állami Operaház tagja volt, mint korrepetitor, majd diplomázása után karmesteri feladatokat is ellátott. Az Operaház repertoárját ismerte, és szükség esetén rendszeresen betanította, sőt vezényelte is a kívánt műveket. A hetvenes évek közepétől betegsége miatt már nem dirigálhatott, és csupán a korrepetitori munkával foglalkozott 1981-ig;

**-Mályusz Géza** (Budapest, 1937. II. 26. – Budapest, 2001. XI. 21.) zenekari fagott-művész, zeneiskolai tanár (Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar – zenekari művész; Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-gyakorlatvezető tanár);

**-Cs. May Ida** (Kötcse, 1937. III. 29.) szimfonikus zenekari klarinétművész, zeneiskolai tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár-tanár);

**-Dr. Móriczné Kolláth Márta**, korábban dr. Riesz Béláné (Szentes, 1937. VII. 22.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, zongora- és szolfézstanár);

**-Mossóczy Vilmos** (Budapest, 1937. II. 28. – Budapest, 2003. XI. 28.) karmester, zeneelmélet-tanár, művészeti vezető. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karmesterképző szakán végezte Kórodi András növendékeként. 1960/61-ben a Postás Szimfonikus Zenekar tagja lett, 1966/1967-ben a Miskolci Szimfonikusok másodkarmestereként dolgozott; 1967 és 1970 között a debreceni Csokonai Színházban, 1970/1971-ben szintén Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen volt karmester. 1972-től a

Belügyminisztérium Tinódi Kamarazenekarának élén állt, mint az együttes művészeti vezetője és karmestere;

**-Nagy András** (Budapest, 1937. VI. 1.) fagottművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenei művész, I. fagottos; Budapesti Fúvósötös tagja);

**-Nagy Jánosné Szabó Anna** (Nagykamarás, 1937. II. 14.) zeneiskolai szolfézstanár, szakfelügyelő (Állami Zeneiskola, Szentes-szolfézstanár; Csongrád megyei szolfézs szakfelügyelő);

**-Nagy József** (Budapest, 1937. VI. 1.) harsonaművész-tanár, zenekari művész (Magyar Állami Operaház-zenei művész; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-tanár; Magyar Néphadsereg Tiszthelyettesképző Szakiskola-harsonatanár);

**-Nagy Katalin** (Csíkszereda, 1937. május 22.) operaénekes-tanár. 1962-ben Kolozsváron végzett a Gheorghe Dima Konzervatóriumban. A kolozsvári Állami Magyar Opera magánéneke. Operettekben is gyakran fellépett;

**-Nagy Norbertné Mérnök Mária** (Tinnye, 1937. II. 14.) szimfonikus zenekari brácsaművész, zeneiskolai tanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedű és brácsatanár; Fővárosi Operettszínház-zenei művész; Postás Szimfonikus Zenekar-zenei művész);

**-Németh Jánosné Kazár Vera** (Budapest, 1937. VI. 21.) gordonkatanár. 1963-ban diplomázott a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézetében Friss Antalnál, ahol Frank Lajos tanította a gordonka-gyakorlati tanítást. Már a főiskolai tanulmányaival párhuzamosan tanított Békéscsabán. Diplomája megszerzése után Mátyásföldön a Táncsics u-i zeneiskolában tanított, majd 1967-től a Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola (mai neve: Tóth Aladár Zeneiskola) gyakorlatvezető gordonka tanára volt;

**-Ónody Márta** /született: Kiss Márta/ (Budapest, 1937. VIII. 17.) énekművész, zeneakadémiai magánének, ének módszertan és gyakorlati tanítás vezető tanár, professor emerita, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, korábban a Színház- és Filmművészeti Egyetem nyugalmazott tanára. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneakadémián végezte dr. Sipos Jenő tanítványaként. Vendégoktatója volt a grazi és a weimari zeneakadémiának;

**-Pál Tamás** (Gyula, 1937. VII. 16.) karmester, művészeti vezető, fordító. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés és karmester szakán szerzett diplomát 1965-ben. 1960-ban a Magyar Állami Operaház korrepetitora, majd 1975-ig karmestere. 1975–1983 között a Szegedi Nemzeti Színház operaigazgatója és a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató karmestere, városi főzeneigazgató, közben 1978-tól 1982-ig színházigazgató. 1983–1985 között újra az Operaház karmestere, 1986–1989 között a Budapesti Művészeti Hetek és Szabadtéri Színpadok Igazgatóságának zenei vezetője. Az 1989–1990-es évadban egy időre ismét a Szegedi Szimfonikus Zenekar igazgató karmestere, majd 1996–1998 között a Szegedi Nemzeti Színház zeneigazgatója. 2001-től 2006-ig a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar művészeti vezetője. A 2000-es években karmesteri munkája mellett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oktatója a korrepetitor szakon, illetve karmestere a Zeneakadémia szimfonikus zenekarának. 2008 júliusától a Szegedi Nemzeti Színház operatársulatának első karmestere;

**-Pathiné Nagy Zsuzsanna** (Szombathely, 1937. I. 22.–) szolfézs-, zongoratanár (Városi Művelődési Ház, Gyöngyös-balettkísérő; Állami Zeneiskola, Gyöngyös-zongoratanár);

**-Pásztor Tibor** (Budapest, 1937. IV. 23.–) zenekari fagott- és kontrafagott művész (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész);

**-Peller Károly** (Nyíregyháza, 1937. VIII. 8.–) hangmérnök (MAFILM-hangmérnök, stúdióvezető);

**-Pernecker János** (Abaliget, 1937. III. 30.–) kürt- és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató, fúvószenekari karnagy (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót-kürttanár; Bartók Béla Zeneiskola, Szombathely, Sárvári Fiókiskola, kürt- és szolfézstanár; Koncz János Állami Zeneiskola, Sárvár-igazgató; Sárvári Üttörő- és Városi Fúvószenekar alapító karnagya);

**-Peskó Zoltán** (Budapest, 1937. II. 15. – Budapest, 2020. V. 31.) zeneszerző, karmester. 1962-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett zeneszerzői diplomát. Ezután a Nemzeti Színházban volt karmester, és tanított a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. 1964-ben nem tért haza nyugatról: tanulmányait külföldön, Olaszországban és Svájcban folytatta. Goffredo Petrassinál zeneszerzést tanult, a karmester-mesterséget pedig Sergiu Celibidache, Pierre Boulez és Franco Ferrara mellett tökéletesítette. Karmesterként 1965-ben debütált

egy, a római RAI-zenekar élén vezényelt hangversenyen. 1966 és 1973 között Lorin Maazel mellett dolgozott a berlini Deutsche Staatsoper karmestereként, és tanított a Hochschule für Musikon. 1970-ben mutatkozott be Olaszországban, a milánói Scalában vezényelt, és elindult nemzetközi karrierje: vezényelte a Berlini Filharmonikus Zenekart, a BBC Szimfonikus Zenekarát és az amszterdami Royal Concertgebouw Zenekart, de a világ számos városában megfordult. Pályájának súlyponti részét az operadirigálás jelenti, noha a világ nagy szimfonikus zenekarai élén is gyakran fellép. 1973-ban a bolognai Teatro Comunale vezető karmestere lett, majd 1976-ban és 1977-ben a velencei Teatro La Fenice, majd 1978-tól 1983-ig a RAI milánói szimfonikus zenekarának, 1996–2000 között pedig a düsseldorf–duisburgi Deutsche Oper am Rhein vezetője volt. 2001-től 2005-ig a lisszaboni Operaház főzeneigazgatójaként és a Portugál Szimfonikus Zenekar vezető karmesterekét dolgozott;

**-Pete László** (Hatvan, 1942. II. 28.) harsonaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Apostol Együttes);

**-Petró János** (Répceszemere, 1937. III. 5. – 2022. III. 8.) karmester, zeneigazgató, zeneszerző. Tanulmányait 1956 és 1959 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karmesterképző szakán, Kórodi András növendékeként végezte. 1962-ben megalapította és attól kezdve vezette a Szombathelyi Szimfonikus Zenekart: 1974 és 1991 között főzeneigazgató, a Pannon Szólisták zenekarának művészeti vezetője;

**-Pethő Zsolt** (Budapest, 1937. VII. 6. – Budapest, 2016. VII. 10.) zeneszerző. Zenei tanulmányait a Budapesti Zenei Gimnáziumban kezdte, majd az Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskola tanulója lett. 1952 – 1960 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnáziumban tanult karvezetést és zeneszerzést. 1960 – 1962 között a Magyar Rádió zenei munkatársa volt, majd a Pannónia Filmstúdió zenei referenseként 1962-től 1996-ig hazai és külföldi filmek zenefelvételeit, szinkronmunkálatait irányította, de hanglemezek zenei rendezője is volt. Rajzfilmekhez 1961 óta komponált zenét. Először kisebb munkákat kapott, majd 1964-ben kezdett a Gusztáv-sorozat zenéjének írásába. Az évek során aztán mások mellett Dargay Attilával, Foky Ottóval, Nepp Józseffel és Jankovics Marcellel dolgozott, és olyan nagy sikerű animációs filmjeinek a zenéje fűződik nevéhez, mint „A nagy ho-ho-ho horgász”, a „Vízipók-csodapók”,

a „Pom-pom meséi”, a „Mirr-murr, a kandúr”, a „Frakk, a macskák réme”, a „Vili, a veréb” és az „Az erdő kapitánya”;

**-Radnóti Tibor** (Hatvan, 1937. VI. 4.–) hegedű művész-tanár, koncertmester, zeneiskolai igazgató-helyettes, kamaramuzsikus (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Hatvan-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Eger-hegedűtanár és igazgató-helyettes; Egri Szimfonikus Zenekar-koncertmester; Egri Vonósnégyes I. hegedűs);

**-Dr. Riesz Béláné** (Szentés, 1937. július 22.–) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentés; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, zongora- és szolfézstanár);

**-Schweitzer Katalin** (Budapest, 1937. I. 30.–) zongoraművész-tanár a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Solymos Péter növendékeként 1960-ban szerezte meg zongoraművész-tanári diplomáját. Zongorázni tanulni négyéves korában kezdett. Tanára ekkor, majd később 1949–1955 között a Konzervatóriumban is Vásárhelyi Magda volt. Tanári tevékenysége mellett évtizedeken keresztül zongoraművészként is működött. Tanári pályája: 1960-71 Lórántffy Zsuzsánna Zenei Általános - zongoratanár 1969–2000 Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest - zongora főtárgy tanár, 1981–87 között ugyanott tanszakvezető. Szakközépiskolai tevékenységével párhuzamosan: 1979–81-ig a LFZF előkészítő- tagozatának tanára. 1994-ben egyik alapítója volt a Székesfehérvári Hermann László Zeneművészeti Szakiskolának, ahol 1997-ig tanszakvezetőként tanított. 2000 szeptemberében nyugdíjba vonult;

**-Serédiné Bordás Ágnes** (Jászárokszállás, 1937. X. 27.–) zongora-, szolfézstanár,

**-Sereg János** (Mezőkövesd, 1937. XII. 17.–) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, igazgató (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-tanár és uo. igazgató);

**-Serfőző József** (Budapest, 1937. VII. 9.–) hegedűtanár (Pálóczi Horváth Ádám Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-tanár; Zalaegerszegi Szimfonikus Zenekar-koncertmester);

**-Simon Ádám** (Kecskemét, 1937. II. 18.–) zeneiskolai zeneelmélet- és szolfézstanár, zeneszerző (Állami Zeneiskola, Kiskunhalkas; Gárdonyi Géza Állami Zeneiskola, Győr, Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, elmélet- és szolfézstanár);

**-Simon Gábor Dezső** (Arad, 1937. január 1.) erdélyi magyar zenei író, kritikus, közíró, tanár. Középiskolai tanulmányait az aradi Fiúlíceumban végezte 1953-ban, főiskolai oklevelet fagott szakon a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneművészeti Főiskolán szerzett 1958-ban. Előbb a kolozsvári Állami Filharmonia tagja (1957–1975) s párhuzamosan a kolozsvári Zenei Líceum tanára volt (1958–1971). 1976 óta Izraelben él, a Simfonieta Beer-Séva együttes tagja, ugyanakkor a Beer-Séva-i (1976–1993) és a tel-avivi konzervatóriumban is tanított (1988–1991). Könyvismertetései, zeneszerzőportréi, szociológiai felmérései jelentek meg a Korunkban (Operakultúra és korszerűség. 1963/10; A valóság zenei képe. 1964/10, 12; Arthur Honegger és a zenei hagyomány. 1966/3; Zenekritikánk felelőssége. 1966/9; A zeneoktatás korszerűségéért. 1983/11), valamint A Hét (*Zenei nézeteltérések* c. sorozat, 1975) és az Igazság hasábjain. Az izraeli sajtóban a *Kodály Zoltán „átfogalmazói”* c. írással mutatkozott be (Új Kelet, 1976. február 27.). 1976 óta az Új Kelet és a *Kútforrás* c. lapokban közöl publicisztikai írásokat, humoreszkeket, tárcákat (*Levelezőlap* c. heti sorozatában), valamint novellákat (*Összeomlás, Este a parkban*);

**-Dr. Simor Ferencné Wernke Adrienne** (Balassagyarmat, 1937. XII. 13.) szakközépiskolai és tanárképzői zongora- és szolfézstanár (Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozata-tanár);

**- Somkuti Mária Judit** (Székesfehérvár, 1937. VII. 10. –) zeneiskolai hegedűtanár, szimfonikus zenekari művész-szólamvezető (Állami Zeneiskola, Esztergom-hegedűtanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Fővárosi XXII. kerületi Nádasdy Kálmán Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Somné Csarkó Éva** (Debrecen, 1937. VIII. 16. –) tanár (Péterfia utcai Ének-Zenei Általános Iskola-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-politika történeti tanár);

**-Söregi-Wunderlich Nelly** (Budapest, 1932–2004) hegedűművésznő. Budapesten született; tanulmányait Szervánszky Péter és Zathureczky Ede növendékeként kezdte, majd 14 évesen a salzburgi Mozarteumban folytatta. Detmoldban Varga Tibornál szerezte meg diplomáját kitüntetéssel, később ugyanitt asszisztensi állást kapott. 1962-től 1997-ig a hamburgi Zeneakadémia professzora, ahol 23 éven át vezette az általa alapított kamarazenekart. Rendszeresen tartott mesterkurzusokat külföldön, 1992 és 2002 között a keszthelyi Nyári Zenei Napok művészeti vezetője volt. Körmendi Klára zongoraművésznővel számos alkalommal tolmácsolta magyar szerzők műveit (Lendvay, Sugár, Vajda), amiért 1994-ben Artisjus-díjban részesült;

**-Sudi Farkas Pál** (Budapest, 1937. III. 24.) zenész, zenekarvezető (KISZ Központi Művészegyüttes-primás);

**-Dr. Sutarski Konrádné Nagy Györgyi** (Vizslás, 1937. II. 14.–) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota-zongoratanár; Varsó - zongoratanár; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Szabadits Judit** (Budapest, 1937. VI. 28. – 2016. X. 5.) operaénekes-tanár (Szegedi Nemzeti Színház-énekkari művész és magánénekes; Pécsi Nemzeti Színház-magánénekes). A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatán szerzett énekművészi diplomát. A fiatal szopránt Vaszy Viktor főzeneigazgató magánénekesként szerződtette. 1959-től '71-ig főszerepek sorát énekelte a szegedi operatársulatnál, és föllépett a Szabadtéri Játékokon is. 1971-től a Pécsi Nemzeti Színház vezető szopránja volt másfél évtizeden át. Ezután elbúcsúzott a színpadtól, de számos nagy sikerű koncerten még közönség elé lépett. Lírai és drámai szerepeket egyaránt énekelt, rendszeresen közreműködött rádió és televízió-műsorokban;

**-Szabó Anita** (Budapest, 1937. VIII. 4.) operaénekes-tanár (Magyar Állami Operaház-magánénekes, énekmester)

**-Szabó László** (Huszt, 1937. III. 9.–) zeneszerző, karmester. Tanulmányait 1957 és 1963 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karmesterképző szakán, Kórodi András növendékeként végezte. 1963-tól 1967-ig a debreceni Csokonai Színház karmestere, 1967 és 1970 között a pécsi Nemzeti Színház első

karmestere, 1970-től ismét Debrecenben karmester, 1971-től 1994-ig ugyanott az operatársulat főzeneigazgatója, közben a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar művészeti vezetője és karnagya;

**-Szabó Tibor** (Fehérgyamat, 1937. II. 28. – Budapest, 2017. III. 23.) karnagy, ének-zenetanár, szakközépiskolai igazgató, zeneakadémiai tanszékvezető-tanár. Tanulmányait 1955 és 1960 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár- és karvezető szakán végezte Vásárhelyi Zoltán és Szőnyi Erzsébet növendékeként. 1961-től 1964-ig a Népművelési Intézet zenei osztályán az ifjúsági énekkarok felelőse, 1962 és 1984 között az esztergomi Balassi Bálint énekkar karnagya. 1964-től 1970-ig az esztergomi Állami Zeneiskola igazgatója, 1970 és 1996 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Budapesti Tagozatnak főiskolai tanára. 1970-től 1989-ig a tagozat énekkarának, 1989-től 1996-ig szimfonikus zenekarának vezetője, 1977 és 1982 között ugyanott zeneelmélet tanszékvezető, 1996-tól 1997-ig a középiskolai énekzenetanár és karvezetőképző tanszak mb. tanszékevezetője. 1981 és 2003 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatója, 1981-től a szakközépiskola szimfonikus zenekarának karmestere. Tanított Németországban, Olaszországban és az USA-ban. 1978 és 1990 között a bostoni Kodály Intézet és a Hartfordi Egyetem vendégtanára, 1990-től 1996-ig a Zenetanárok Társasága elnöke, a Magyar Zenei Tanács elnökségének tagja. 2002/2003. tanévben a Művészeti Szakközépiskolák Szövetségének elnöke;

**-Széllyes Sándor** (Mikháza, 1932. július 4. – Marosvásárhely, 2006. január 15.) rímfaragó, népdalénekes. Marosvásárhelyen, a Bolyai Farkas Líceumban érettségizett 1951-ben, majd tanított. Évekig munkaszolgálatos volt, ezt követően pedig a marosvásárhelyi konzervgyár alkalmazottjaként dolgozott. A Székely Népi Együttes megalakulása óta a társulat énekese (1956–1988), egy ideig művészeti vezetője is. Az együttesel sikeres turnékon vett részt (pl. Szovjetunió, Észak-Korea, Kína, Mongólia);

**-Szerb György** (Budapest, 1937. I. 28. – Budapest, 1985. IX. 23.) költő, karmester, korrepetitor, tanár. A Zenei Gimnáziumban érettségizett, majd zeneszerzést tanult tovább. Diplomájának megszerzése után zongorakísérőként dolgozott, a Déryné Színház karmestere volt. 1979-től rokkantsága miatt nyugdíjas. Öngyilkos lett;

-**Sztán Tivadar** (Kétegyháza, 1937. XI. 25.) harsonaművész, zeneiskolai és főiskolai tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar – zenekari művész; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata-tanár);

-**Szűdy János** (Léva, 1937. XI. 8.) üsdobos, zenetanár (Petőfi Színház – zenekari művész; Fővárosi Operettszínház-zenekari művész; Operaház, Nürnberg; Színház, Ulm; Beethoven-hallen-Orchester, Bonn-zenekari művész; A bonni Modern Schlagzeug-Ensemble tagja);

-**Tamás Tamás** (Jászkisér, 1937. XI. 30.) szimfonikus zenekari kürtművész, zenetanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, szólamvezető, zenekari ügyelő; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Temesi Ottó** (Pécs, 1937. IX. 24.) szimfonikus zenekari gordonkaművész, középiskolai tanár (Művészeti Gimnázium, Pécs-tanár; Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Tordai Éva** (Budapest, 1937. X. 25. – Budapest, 2021. III. 8.) operaénekes, tanár. A Zeneakadémia elvégzése után a luzerni operához szerződött, ahol először Amália szerepét énekelte Verdi: A haramiák című operájában. Egy ideig a bécsi Volksoper tagja volt, majd 1966-ban a Magyar Állami Operaház magánénekesnője, az Operaház énekkarának énekmestere lett;

-**Tóthmátyás Lajosné Nagy Sarolta** (Pécs, 1937. XII. 28. –2022. I.) zeneiskolai igazgató, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Komló-szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-tanár, Fővárosi Molnár Antal Állami Zeneiskola-igazgató);

-**Ujházy László** (Budapest, 1937. VII. 31. – Budapest, 2019. XI. 8.) okleveles villamosmérnök, hangmérnök, muzsikus. 1960-ban a budapesti Műszaki Egyetemen szerzett diplomát, 1961-től a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában folytatta tanulmányait klarinét és zongora szakon, Váczi Károly, Varsányi László és Fischer Magda növendékeként. 1960-tól a Magyar

Rádió hangmérnöke, később a Stúdiótechnikai Osztály vezetője. 1969-ban Czidra Lászlóval részt vett Magyarország első régizenei együtteseinek egyike, a korhű hangszeren késő középkori, reneszánsz és barokk repertoárt megszólaltató Camerata Hungarica megalapításában, az együttesel sok éven át koncertezett idehaza és külföldön, hanglemezeket készített. Nevéhez sztereó és kvadrofón hangfelvételi kísérletek, hangszertörténeti és hangtechnikai dolgozatok és cikkek, stúdiótechnikai előadások és hanglemez-recenziók fűződnek. A Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola tanára;

**-Ütő Endre** (Budapest, 1937. VI. 2. – Budapest, 2017. VII. 25.) operaénekes. Tanulmányait 1957 és 1964 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének szakán Lendvai Andor növendékeként végezte. 1964-től 1966-ig a római Accademia di Santa Cecilia ének szakán tanult tovább. 1964-ben lett a Magyar Állami Operaház magánénekes, 1990 júliusa és decembere között az intézmény megbízott igazgatója, 1991 és 1995 között főigazgatója volt, 1996-ban nyugalomba vonult. 1998-tól a nyári operajátékok szervezője, díszlet- és jelmeztervezője volt Lovasberényben és Nádasdladányban. A Pro Opera Lirica Alapítvány alapító ügyvezetője;

**-Vadász István** (Hajdúszoboszló, 1937. VII. 19.) gimnáziumi ének-zenetanár (Gönczy L. Általános Iskola, Hajdúszoboszló; Hőgyes E. Gimnázium, Hajdúszoboszló-tanár; Sárréti Népi Együttes vezetője);

**-Vámosi József** (Császártöltés, 1937. VIII. 22.) általános iskolai ének-zenetanár, karnagy, zeneiskolai igazgató (Általános Iskola, Előszállás; Radnóri Miklós Általános Iskola, Mór; Állami Zeneiskola, Mór-igazgató; Móri Művelődési Központ és az ÁFÉSZ Kórus vezetője);

**-Vas János** (Budapest, 1937. VI. 20.) zeneiskolai gordonkatanár (Pálóczi Horváth Ádám Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, gordonka- és kamarazenetanár; a Városi Szimfonikus Zenekar szólamvezetője; Zalai Táncegyüttes zenekarának tagja;

**-Virág Lászlóné Oravecz Etelka** (Nógrádsipek, 1937. VI. 8.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján-zongora tanszakvezető, a Pedagógus Kórus és a Bányász Férfikar állandó zongorakísérője és tagja, a Városi Szimfonikus Zenekar tagja, a városi zongoratanárok munkaközösségének vezetője);

-**Wendler Magdolna** (Budapest, 1937. VI. 4.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Pápa-hegedűtanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola – tanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-hegedű tanszakvezető);

- **Witkovszky Erika / Karácsonyné** / (Budapest, 1937. II. 23. –) zongoratanár-igazgató, festő, költő (Fővárosi Zeneiskola Szervezet-tanár; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár és uo. igazgató);

-**Wendler Magdolna** (Budapest, 1937. VI. 4.–) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár, tanszakvezető (Állami Zeneiskola, Pápa-hegedűtanár; Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-hegedű tanszakvezető);

-**Zombori László** (Mohács, 1937. I. 29.–) villamosmérnök, hangmérnök (Pannónia Filstúdió-hangmérnök; Margitszigeti és a Budai Parkaszínpad-hangmérnök);

### **80 éve született**

-**Agonás György** (Budapest, 1942. június 15. – Oszaka, 2001. XI. 26.) zongoraművész, tanár. A konzervatóriumot és a Zenei Gimnáziumot azonos időben 1953-ban kezdte el. A konzervatóriumot (5 évet) Zempléni Kornél irányítása alatt 19 éves korában végezte. 1961-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol Hernádi Heimlich Lajos tanítványaként 1965-ben végzett. Utána a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán tanársegéd, majd 1968-tól a moszkvai Csajkovszkij Akadémia ösztöndíjasa, ahol 3 évig Vlagyimir Rudolf Kehrer zongoraművész mesterképzőjében tanult, summa cum laude-val végéz. Ezt követően Budapesten volt főiskolai adjunktus, majd japánba távozott, folyamatosan koncertezett, az Art Musica Osaka Művészeti Akadémia tanáraként, rektor helyettesként doktoranduszokat tanított a 2001-ben bekövetkezett haláláig. Többször is elnyerte Oszakában a „legkiválóbb tanár” címet, amelyet máshol tanító professzorok ajándékoztak neki;

- **Állné Szabó Klára** (Debrecen, 1942. XI. 5.) zongora- és szolfézstanár (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-zongoratanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-korrepetitor);

**-Áment Ferenc Lukács**, OSB (Nagyesztergár, 1942. VI. 26.) orgonaművész, karnagy, hittudományi főiskolai tanár, gimnáziumi ének-zenetanár (Pannonhalmi bazilika-organista, karnagy; Hittudományi Főiskola, Pannonhalma-főiskolai tanár; Bencés Gimnázium, Pannonhalma, ének-zenetanár;

**-Antal István Gábor** (Baja, 1942. V. 18.) magyar- és ének-zenetanár (Eötvös József Tanítóképző Főiskola Művészeti-Nevelési Tanszék-tanár; Bajai Liszt Ferenc Vegyeskar-korrepetitora, a Főiskolai Vonós Kamarazenekar és a Szakközépiskolai Leánykórus vezetője;

**-Arany Zsolt** (Debrecen, 1942. VIII. 27.) zeneiskolai klarinét-, szolfézstanár, fafúvós szakfelügyelő, zenei együttesek vezetője, a ZETA alelnöke. (Pénzügyőr Zenekar-fúvós szólamvezető; Fővárosi XX. kerületi Csili Zeneiskola-tanár; Állami Zeneiskola, Tata-tanár; Komárom megyei fafúvós szakfelügyelő);

**-Bakacsi Béla** (Budapest, 1942. II. 16.) táncdalénekes;

**-Balás Endre** (Zalaegerszeg, 1942. X. 31.) magyar-, ének-, zene és pedagógiai szakos főiskolai és egyetemi tanár, vezető szakfelügyelő, szerkesztő (Általános Iskola, Lenti-tanár; Gönczi Ferenc Gimnázium, Lenti-tanár; Zala megye ének-zenevezető szakfelügyelője);

**-Balásfai Attiláné Bognár Klára** (Székesfehérvár, 1942. XII. 23.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-hegedűtanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár;

**-Balatinecz Márta** (Nagyatád, 1942. III. 3.) magánénektanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozat-az énektanszak tanára, Pécsi és kaposvári zeneiskolai tanár; Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs-énektanár);

**-Balogh Csaba** (1942–2020) zenetanár, karnagy, tankönyvíró, iskolaigazgató;

**-Bánó György** (Kecskemét, 1942. III. 15.) zenekari trombitaművész (MN Központi Zenekar);

**-Baranyai Károly** (Budapest, 1942. V. 16.) zenekari hegedűművész, hegedűtanár (Magyar Állami Operaház-II. hegedű szólamvezető);

**-Dr. Bárczyné Toborffy Julianna** (Budapest, 1942. VI. 24.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, zongora- és elmélettanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-elmélettanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-elmélettanár; Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola, zongora- és elmélettanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-elmélettanár);

**-Barnabás Zoltán** (Budapest, 1942. II. 17. – Budapest, 2012) zenekari fuvolaművész, zeneiskolai fuvolatanár-tanszakvezető (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XII. kerületi Állami Zenekola-fuvolatanár és fafúvós tanszakvezető);

**-Basso Annamária** (Budapest, 1942. III. 25.) zongoratanár;

**-Batáry Ildikó** (Jászberény, 1942. III. 15.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár);

**-Beke Imréné Strinni Gizella** (Budapest, 1942. IX. 9.) zeneiskolai hegedű- és szolféztstanár, igazgató (Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola-hegedűtanár, igazgató-helyettes, később uo. igazgató; ELTE Bartók Béla Koncertzenekar-koncertmester);

**-Bereczky János** (Budapest, 1942. VII. 5.) ének-zenetanár, népzene kutató;

**-Berlász Melinda, dr.** /Károlyi Pálné/ (Budapest, 1942. XI. 14.) zenetörténész, szerkesztő, a zenetudományok kandidátusa. 1961–1966 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományok szakán tanult, ahol Szabolcsi Bence, Bartha Dénes és Bárdos Lajos tanították. 1966–1967 között a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében ösztöndíjas, 1967–1972 között tudományos segédmunkatárs, 1972 óta tudományos munkatárs, 1994-1998 között tudományos osztályvezető, 1998 óta csoportvezető. 1978–1988 között a Zenetudományi dolgozatok szerkesztője volt. 1988 óta a Magyar zeneszerzők kismonográfia-sorozat szerkesztője. 1994 óta a Zenetudományi Bizottság és a Doktori Tanács zenetudományi szakbizottságának tagja. 2004–2007 között a Magyar Tudományos Akadémia közgyűlési képviselője volt. 2005 óta a Magyar Tudományos Akadémia Dohnányi Archívum vezetője. Kutatási területe a XX.

századi magyar zenetörténet. Lajtha László, Weiner Leó, Veress Sándor és Járdányi Pál életműve. Rendszeresen publikál a Parlandóban is;

**-Bikfalvy Júlia** (Székesfehérvár, 1942. VII. 14.) énekművész, tanár, művészeti vezető. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola magánénekesi és tanári diploma. XXI ker. Állami Zeneiskola, Újpesti Zeneiskola, ETŰD Zeneművészeti Szakiskola, Weiner Leó Zeneművészeti Szakiskola, Honvéd Művészegyüttes, Magyar Rádió, Stadt Theater Klagenfurt;

**-Bodó Árpád** (Szeged, 1942. III. 8.) zongoraművész, szakközépiskolai és főiskolai tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanár; Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozat-tanár; Conserervatorio Municipal, Granollers;

**-Bodor Erika** (Szeged, 1942. VIII. 31.) zongora-, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Csongrád-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa, zongora- és szolfézstanár);

**-Bodza Klára** (Budapest, 1942. III. 5.) koncertező népdalénekes-tanár, tankönyvíró, művészeti vezető. 1967–1974 között a Fővárosi Zeneiskola diákja volt. 1974–1976 között a Szegedi Tudományegyetem ének–zene szakán tanult. 1968-ban a Nyílik a rózsza című népzenei tv-vetélkedő nyertese volt. 1969–1981 között szabadfoglalkozású zeneművészként dolgozott. 1981–1987 között a III. kerületi Zeneiskolá népzenei tagozatán tanított. 1987-től a XXII. kerületi Nádasy Kálmán Művészeti és Általános Iskola népiének tanára, valamint a népzenei tagozat vezetője. 1985-től a Tátika Énekegyüttes alapítója és vezetője. Kidolgozta a magyar népdal zeneiskola szintű oktatási módszereit. Népdalgyűjtő munkát is végzett. 10 lemezen énekel, 1996 önálló hangkazettája, 1997 önálló cd-je jelent meg a Tátika Énekegyüttes közreműködésével;

**-Bognár Margit** (Kispest, 1942. X. 14.) hárfaművész-tanár (Magyar Állami Operaház – első hárfás). Gyakran vendégszerepelt a Bécsi Állami Operaházban, valamint a Budapesti Fesztiválzenekarral ([Ivan Fischer and the Budapest Festival Orchestra the first 25 y](#)), a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarával;

**-Bordásné Hága Éva** (Tolna, 1942. X. 6.) zenetanár (Bezerédj Általános Iskola, Paks – ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Paks, szolfézs- és zongoratanár);

-**Boschán Daisy** (Budapest, 1942. IV. 17.) zenetörténész operarendező, balettintézeti zeneelmélet-zenetörténet tanár. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán végezte. 1966-ban a Magyar Állami Operaház tagja lett;

- **Both Lehel** (Budapest, 1942. III. 22.) zeneakadémiai tanszékvezető zongoraművész-tanár. 1965-ben diplomázott a Zeneakadémián. Zongoristaként és tanárként is tevékenykedett, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán intézeti igazgató volt. Külföldön is ismert zenepedagógus: 1989-1993 között vendégprofesszor volt a japán Aichi Művészeti Egyetemen, majd két évig a Nagoya Művészeti Egyetem zenetanára volt. Pályája során koncertezett Németországban, Olaszországban, Ausztriában, Norvégiában, az USA-ban és Japánban. Japánban rádió- és lemezfelvételei is készültek. Az ő alapítása a Fujimoto-Both duó. A Dorogon is többször koncertező zongora-négykezes duó;

-**Burka Sándor, ifj.** (Budapest, 1942 – Budapest, 1999) Gyermekkorában édesapja tanította hegedülni, majd a Kígyósi-zeneiskolában folytatta tanulmányait. 1958-tól Boross Lajos zenekarában kezdett muzsikálni. Együttesét 1966-ban alakította meg;

-**Bussay Antal** (Patak, 1942. IV. 22.) nóta- és népdalénekes;

-**Csaba Attiláné Lajer Katalin** (Budapest, 1942. XI. 2.) zongoraművész-tanár (Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár és uo. igazgató-helyettes);

-**Csekeiné Till Erzsébet** (Kisterenye, 1942. IX. 10.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Salgótarján);

-**G. Cserhalmi Mária** (Keszthely, 1942. XII. 14.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Keszthely; Zeneoktatói Munkaközösség – vezető);

-**Czeizer Pál** (Budapest, 1942. VIII. 30.) zenekari nagybőgőművész-tanár (KISZ Központi Művészegyüttes-zenekari művész; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Operaház és Budapesti Filharmóniai Társaság-zenekari művész;

**-Czékmánné Fejes Katalin** (Békéscsaba, 1942. I. 2.) zenetanár, művészeti vezető (Móricz Zsigmond Ének-Zenei Általános Iskola, Dunaújváros (1965/1972) ének-zene tanár, Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely (1972–) (1994-től Péczely Attila Zeneiskola), zongora-szolfézs tanár; Kiss Lajos Általános Iskola (1991/1992) ének-zene tanár);

**-Czenner Katalin** / Henkelné/ (Budapest, 1942. I. 16.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szentendre-tanár; Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Érd-tanár és uo. igazgató-helyettes);

**-Dévald István** (Sárospatak, 1942. VIII. 11.) középiskolai ének-zenetanár (Tokaji Ferenc Gimnázium, Tokaj, ének-zenetanár, vezetőtanár; Zeneoktatói Munkaközösség, Tokaj-szolfézs tanár);

**-Dóczy István** (Székesfehérvár, 1942. VIII. 7.) fagott- és szolfézs tanár, nekekarifagottművész (Állami Zeneiskola, Várpalota és uo. igazgató; Veszprémi Szimfonikus Zenekar – I. fagottos). T.: 1960 József Attila Gimnázium, Székesfehérvár. 1966 Bartók Béla Zeneművészeti Főiskola, Bp. É.: 1966-tól 1975-ig tanár, 1975 és 1992 között igazgatóhelyettes, 1992-től igazgató a Várpalotai Zeneiskolában. Tk.: 1999-től I. fagottos, 1963 és 1986 között székesfehérvári ev. gyülekezetben kántor. 1986-tól székesfehérvári ref. gyülekezet kántora. 1984-től székesfehérvári „Csomasz Tóth Kálmán” ref. énekkarban karvezető.

**-Domokos Mária** (Kolozsvár, 1942. XI. 22.) zenetörténész, népzene kutató, Népzene- és Néptánc kutató Osztály- és Archívum PhD, nyugalmazott tudományos főmunkatárs;

**-Dévald István** (Sárospatak, 1942. VIII. 11) középiskolai énektanár;

**-Dorogi István** (Kaposvár, 1942. V. 25.) ének-ze-, magyar- és orosz középiskolai tanár, karvezető (3. sz. Gimnázium, Kaposvár-tanár; Munkácsy Mihály Gimnázium, Kaposvár-tanár és karvezető is);

**-Dörflingerné Gallai Évba** (Győr, 1942. III. 22.) hegedűművész-tanár (Fővárosi XIII. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház-I. hegedűs; Népszínház operaegyüttes tagja);

**-Durkó Katalin** /Zsoldos Péterné / (Szeged, 1942. VIII. 25.) zongoraművész-tanár, rádiós zenei rendező és szerkesztő (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanár; Magyar Rádió-zenei szerkesztő, zenei rendező);

**-Egri József** (Jászfákóhalma, 1942. VI. 5.) tanító, általános iskolai ének-zene-, hegedű- és gitártanár (Általános Iskola, Heves-tanító; Általános Iskola, Jászsós-szentgyörgy-tanító; Palotási János Állami Zeneiskola, Jászberény-gitártanár);

**-Egyed József** (Nemesváros, 1942. IX. 3.) zenekari művész, oboa- és szolfézstanár (Szolnoki Szigligeti Színház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Mezőtúr-tanár; Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-tanár; A Szolnoki és a Veszprémi Szimfonikus Zenekar szóló oboása, a Szolnoki Fúvósötös művészeti vezetője);

**-Egyerdné Bártfai Katalin** (Tapolca, 1942. X. 9.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota-tanszakvezető zongoratanár);

**-Érczhegyi Judit** (Gyergyószentmiklós, 1942. XII. 26.) zenekari gordonkaművész, zongora-, gordonka- és szolfézstanár (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Erdélyiné Pados Éva** (Budapest, 1942. III. 28.) hegedű-művésztanár (Állami Zeneiskola, Ajka-tanár; Veszprém Város Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

**-Esztó Zsuzsa** (Budapest, 1942. II. 7.) zeneakadémiai zongoraművész-tanár. 1956 és 1961 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola különleges tehetségek számára létrehozott előkészítő tagozatán Nemes Katalin és Kadosa Pál növendéke volt, 1961-től 1966-ig szintén a Zeneakadémián Kadosa Pál osztályába járt. 1966-ban szerzett zongoraművészi diplomát, 2000-ben doktori címet. 1967-től 1970-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezetben tanított, 1970-ben a Zeneakadémia tanára lett, 1980-tól a különleges tehetségekkel is foglalkozott;

**-Farkas Erzsébet** (Köröstarcsa, 1942. IX. 28.) zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, zenekari művész (Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-gordonka- és

szolféztanár; Állami Zeneiskola, Salgótarján-gordonkatanár; Salgótarjáni Szimfonikus Zenekar zenekari művész; Nagybátonyi Kamarazenekar-alapítóművész);

**-Fasang Árpád, ifj.** (Orosháza, 1942. XII. 9. – Budapest, 2008. II. 19.) zongoraművész, UNESCO-diplomata, a „Repülj Páva mozgalom elindítója. 1962-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola növendéke volt, ahol 1969-ben zongoraművészi és tanári kitüntetéses diplomát szerzett. Pályakezdő kora óta publikált zenei tárgyú cikkeket és tanulmányokat, 1974-ig a Muzsika című folyóirat szerkesztője volt, párhuzamosan zenei rendező a Magyar Rádiónál. Ezután meghívták három évre a finnországi Jyväskylä-i és Oulu-i Konzervatóriumhoz tanítani. 1977 és 1991 között a Magyar Nemzeti Filharmónia szólistájaként koncertezett. 1991-ben kinevezték az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága főtítkárának, ezt a posztot 1994-ig töltötte be, majd 2000 és 2004-ig UNESCO-nagyköveti rangban tevékenykedett Párizsban. 1992-ben megalapította a Magyar-Francia Ifjúsági Alapítványt, amelynek 2005-ig volt elnöke. 1995-től 1999-ig az Európai Demokrata Fórum magyar szekciójának igazgatójaként is dolgozott. 2006-ban a Thomas More Intézet magyar szekciójának elnökévé választották. Számos könyve és tanulmánya jelent meg franciául;

**-Fejes Antal** (Békéscsaba, 1942. II. 8.) zeneiskolai igazgató, gordonka- és szolféztanár, vonószekari táborvezető, a Békési Zeneiskola egykori alapító igazgatója (Állami Zeneiskola, Békéscsaba – gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Békés-igazgató; a Békés-Tarhósi Zenei Napok keretében a Jeunesses tarhósi vonószekari táborának vezetője, szervezője. ([Mucsi András: „Nem élhetünk háttal a világnak...” A békési Zeneiskola 50 éves jubileumára \( pdf \)](#));

**-Fejes Antalné Pálffy Zsuzsanna** (Szeged, 1942. IX. 22.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és ütőtanár, ének-zenetanár, szakközépiskolai zongoraversenyek szervezője (Ének-Zenei Általános Iskola, Csongrád – ének-zene- és zongoratanár; [Ének-Zenei Általános Iskola, Békéscsaba – általános ének-zene- és zongoratanár; Állami Zeneiskola, Békés – zongoratanár](#)); [Mucsi András: „Nem élhetünk háttal a világnak...” A békési Zeneiskola 50 éves jubileumára \( pdf \)](#));

**-Fejes Katalin** (Békéscsaba, 1942. I. 2.) zongora-, szolféztanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros; Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely);

**-Fekete Sándor** (1942. XII. 18.) zenekari harsonamművész, zenetanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Egri Gárdonyi Színház zenekara-zenekari művész; BM TOP Tinódi Kamarazenekar-zenekari művész; Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola-tanár)

**-Ferencziné Baranyai Ilona** (Debrecen, 1942. IX. 8.) hegedűtanár;

**-Fenyő Gábor** (Budapest, 1942. XI. 27.) zenekari ütőhangszeres művész, karmester, zenetanár, szerkesztő, zenei ismeretterjesztő-író. 1960 és 1967 között a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola Szaktanárképzőjének oboa szakán Szeszler Tibor növendéke, 1967-től 1970-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetanárképző Intézete Budapesti Tagozatán Schwarcz Oszkártól ütőhangszeres játékot tanul. 1982 és 1985 között a Népművelési Intézet felsőfokú karmesterképző tanfolyamára jár, itt Jancsovics Antal a mestere. 1980-ban, Weimarban Kurt Masur, 1985-ben, Assisiben Franco Ferrara mesterkurzusán vesz részt. 1967-től 1973-ig a Postás Szimfonikus Zenekar timpaniművésze, 1973-ban szintén timpanijátékosként a MÁV Szimfonikusok tagja lesz. Itt 1989-től a vezetőség tagja, menedzser, 1995-től a zenekar ügyvezető igazgatója. 2005-től a Művészetek Palotája komolyzenei szerkesztője;

**-Fodor Tamás Sebestyén** (Nagykanizsa, 1947. II. 12.) zenekari gordonkaművész, gordonka-, szolfézs- és ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Mohács-tanár; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Forgácsné Szayer Éva** (Bánhida, 1942. VII. 26.) zongora- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Oroszlány-zongoratanár; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Tatabánya-zongoratanár; Komárom megye zongora szakfelügyelője);

**-Fülöp Attila** (Szombathely, 1942. VII. 2. – Budapest, 2020. V. 9.) operaénekes, operaházi főtítkár, és ügyvezető igazgató. 1961–1966 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Villamosmérnöki Karának hallgatója volt. 1965–1971 között énekelni tanult magánúton. 1968–1972 között a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat hangmérnöke volt. 1971–1972 között az Operaház ösztöndíjasa volt. 1972 óta az Operaház magánénekes-lírai és karaktertenor szerepkörben. 1996–2003 között az Operaház főtítkáráként tevékenykedett. 2003–2005 között az Operaház ügyvezető igazgatója volt;

**-G. Cserhalmi Mária** (Keszthely, 1942. XII. 14.) zeneiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Keszthely), régi zenei együttes csemballistája;

**-Gádor Ágnes** (Budapest, 1942. XI. 11.) zeneakadémiai könyvtárvezető, szerkesztő, műfordító. 1965 és 1970 között az ELTE Természettudományi Karának földrajz-könyvtár szakos hallgatója. 1971-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtárában dolgozik: előbb tudományos munkatárs, majd főmunkatárs, igazgatóhelyettes, végül 2005-től 2012-ben történt nyugalmába vonulásáig a könyvtár igazgatója. Munkásságát seregnyi rádióelőadás, cikk és (dal-, operaszövegkönyv-, könyv-) fordítás jelzi. Kutatói és tudományos publikációs tevékenysége szorosan összefügg a Zeneakadémia Könyvtárában őrzött dokumentumokkal. Aktív kórusénekes: 5 éven át a Vándor Kórus, 50 éven át a Szilágyi Erzsébet Női Kar tagja volt. Jelenleg - 18 éve - a Goldmark Kórus tagja;

**-Gál Józsefné** (Budapest, 1942. VI. 26.) gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa-gordonkatanár; Nagykanizsai Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

**-Gömöri Attila** (Debrecen, 1942. VI. 6.) klarinét-, szolfézstanár, zenekari klarinétművész (Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-klarinéttanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-klarinét szólamvezető, uo. zenekari igazgató; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat, klarinét- és módszertantanár);

**-Gönczi Zsuzsa** (Budapest, 1942. X. 1. – Budapest, 1983. VIII. 21.) énekművész, pedagógus. Zenei alapképzését 1965-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakisk.-ban Molnár Bélánénál, majd Kerényi Miklós Györgynél szerezte. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán Sziklay Erika növendéke. 1969-ben ének-művésztanári oklevelet szerzett, már ebben a tanévben a Főiskola óraadó tanára volt. 1968-1978 közt énektanárként a Fővárosi IV. ker. Állami Zeneiskolában, tanársegédként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri és Budapesti Tagozatán, 1978-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított;

**-Gunde Péter** (Budapest, 1942. IX. 3.) karmester (Salzburgi Ünnepi Játékok – zenei asszisztens; Operaház, Bielefeld-karmester; Városi Énekkar, Herford-énekkarvezető);

**-Győry Márta** (Gyula, 1942. I. 9.) énekművész (Állami Déryné Színház – operettprimadonna; Pécsi Nemzeti Színház-operettprimadonna, Torontói Művészsínház-operettprimadonna);

**-Háda Ferenc** (Debrecen, 1942. VII. 22.) általános iskolai ének-zenetanár (Általános Iskola, Ibrány-tanító és uo. tanár; Móricz Zsigmond Gimnázium, Ibrány-tanár);

**-Halmágyi/ Perjési Katalin** (Debrecen, 1942. VII. 30.) tanár. A kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban zenetanári (1965), majd zeneszerzői oklevelet szerzett (1969). Egy évig Bánffyahunyadon, 1966-tól a kolozsvári Koreográfiai Líceumban tanított, 1973-tól 1980-ig a Maros Művészegyüttes karmestere Marosvásárhelyt. 2015-ben abbahagyta tanári pályafutását, zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged – tanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest – zongora- és gyakorlati tanítás);

**-Halmay Erzsébet** (Kolozsvár, 1942. X. 8.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu-hegedűtanár és uo. igazgató is; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-hegedűtanár és szakfelügyelő);

**-Hámori György** (Mezőkövesd, 1942. március 8.) fafúvó- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kazincbarcika-zenetanár; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika-igazgató);

**-Hencz József** (Szászfőreg, 1942. XI. 30.) zeneszerző, zenei író;

**-Halász Judit** (Budapest, 1942. X. 7.) színésznő, énekesnő (Vígsház, Budapest; énekes előadói szereplések színpadon, televízióban és hanglemezen) ([Halász Judit gyerekdalok válogatás By Mzozy 2015 - YouTube](#));

**-Halmay Erzsébet** (Kolozsvár, 1942. X. 8.) zenekari hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu-hegedűtanár és igazgató-helyettes; Simonffy Emil Állami Zeneiskola-hegedűtanár és szakfelügyelő; Debreceni Közközművelődési Szimfonikus Zenekara-zenekari hegedűművész);

**-Hamari Júlia** (Budapest, 1942. XI. 21.) opera-, oratórium- és dalénekes, énekművész-tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ének

tanszakán 1961 és 1966 között dr. Sipos Jenő növendéke volt. 1965-ben megnyerte a budapesti Nemzetközi Erkel Énekversenyt. Magyarországi tanulmányait követően 1966-tól egy esztendőn át a Stuttgarti Zeneművészeti Főiskolán képezte tovább magát, Lore Fischer osztályában. Első nagy sikereit hangversenyénekesként aratta, később Rossini és Mozart operáiban, barokk oratóriumokban és kantátákban nyújtott kiemelkedő teljesítményt. 1991 óta tanít: a Stuttgarti Zeneművészeti Főiskola professzora, rendszeresen tart mesterkurzusokat. 1995-ben visszavonult a nyilvános szerepléstől;

**-Hámori György** (Mezőkövesd, 1942. III. 8.) zeneiskolai fafúvóstanár-igazgató (Állami Zeneiskola, Kazincbarcika-tanár; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika-igazgató;

**-ifj. Hara Lászlóné** (Budapest, 1942. XI. 27. – Budapest, 2021. X. 11.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-igazgató; Kiss Zenede AMI-zongoratanár, Tóth Aladár Zeneiskola AMI-zongoratanár);

**-Hencz József** (Szászrégen, 1942. november 30.) erdélyi zeneszerző, zenei író, tanár. A kolozsvári Gheorghe Dima Zenekonzervatóriumban zenetanári (1965), majd zeneszerzői oklevelet szerzett (1969). Egy évig Bánffyhunyadi, 1966-tól a kolozsvári Koreográfiai Líceumban tanított, 1973-tól 1980-ig a Maros Művészegyüttes karmestere Marosvásárhelyt;

**-Henkelné Czenner Katalin** (Budapest, 1942. I. 16.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szentendre – tanár; Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Érd – tanár és uo. igazgató-helyettes);

**-Herboly László** (Budapest, 1942. VIII. 1.) zenetanár, zenekari trombitaművész (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola; Fővárosi Operettszínház-zenekari művész; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

**-Herczegh Zsolt** (Tiszaroff, 1942. VIII. 13.) zeneszerző, zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár (Táncsics Mihály Gimnázium Ének-Zene tagozat, Budapest-tanár; Finnországi szerződéssel tanítás, zenekarvezetés, kórusvezetés);

**-Horváth Józsefné Farkas Éva** (Nagykanizsa, 1942. V. 31.) zeneiskolai zongora-, szolfézs-tanár (Állami Zeneiskola, Szigetvár-zongoratanár, tanszakvezető; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-zongoratanár);

**-Horváth Lászlóné Mészáros Emma** (Egyházasharaszti, 1942. IX. 4.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének zenetanár (Általános Iskola ének-zenei tagozat, Siklós-ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Siklós – zongora és szolfézs-tanár, zongora tanszakvezető);

**-Illés Lajos** (Budapest, 1942. III. 18. – Budapest, 2007. I. 29.) zenész, zeneszerző, énekes, az Illés-együttes alapítója;

**-Imre Mária** (Kőrösmező, 1942. X. 27.) általános- és zeneiskolai ének-zene-, zongora- és szolfézs-tanár (Általános Iskola, Körösladány, matematika-, ének-zenetanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-zongora- és szolfézs-tanár; Városi Művelődési Ház, Szeghalom);

**-H. Légár Piroska** (Kaposvár (1937. III. 29.) énektanár, zongora-, és szolfézs-tanár; Sebes György Általános Iskola, Szeghalom, matematika, ének-és zenetanár; Békés megyei Pedagógus Nőikar-énekkari művész);

**-Inhoff Ede** (Püspökladány, 1942. IV. 2.) zenekari trombitaművész-tanár. Tanulmányait a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskola trombita szakán Galambos János növendékeként végezte. 1965-ben az Állami Hangversenyzenekar első trombitása, 1982-ben a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanszékvezető trombitatanára lett;

**-Irmay Kálmán** (Baja, 1942. VI. 14.) főiskolai zongora-művésztanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat-főiskolai tanár);

**-Isépy Éva** (Budapest, 1942. III. 18.) hegedűművész-tanár, zenekari és kamaraművész, (Állami Operaház-zenekari művész; Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Liszt Ferenc Kamarazenekar-zenekari művész);

**-Jankó Árpád** (Pécs, 1942. X. 30.) általános iskolai ének-zenetanár, karvezető (Ságvári Endre Általános Iskola, Dunaújváros, ének-zenetanár, kórusvezető);

Móricz Zsigmond Általános Iskola Ének-Zene Tagozat, Dunaújváros – igazgató, karvezető);

**-Jokkelné Baghy Emilia** (Gyöngyös, 1942. IX. 18.) zongora-, szolfézs-, magánének-, hangképző- és szolfézstanár, karnagy, szakközépiskolai igazgatóhelyettes, énekművész (Állami Zeneiskola, Gyöngyös- zongoratanár, uo. tanszakvezető is; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola – énektanár; magánénekesi közreműködés az Országos Filharmónia rendezvényein);

**- Juhász Ilona** (Debrecen, 1942. III. 25.) zenetanár (Zeneiskola és Gimnázium, Püspökladány; Fazekas Mihály Gimnázium, Debrecen, ének-zenetanár- és szakfelügyelő; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen);

**-Kalász Gyula** (Pécs, 1942. VIII. 23.) középiskolai ének-zenetanár (Park utcai Általános Iskola, Mohács-tanár; Zipernowszki K. Gépipari Szakközépiskola, Pécs-tanár; Széchenyi István Gimnázium, Pécs-tanár; Pécsi Építők Madrigál Kórus tagja);

**-Kasza Katalin** (Szeged, 1942. VI. 24.) operaénekes, költő. 1968-ban debütált az OH-ban, Monteverdi Poppeájának Octaviájaként. Szinte azonnal a vezető drámai szopránok egyike lett, aki főleg Wagner-heroinaként nyújt kiváló alakításokat. Hatalmas, kivételesen nagy hanganyag és átélt alakítókészség jellemzi produkcióit. A nagy drámai szerepekben találta meg igazi területét, azokban, amelyekben nemcsak a hangmatériának, hanem a fűtött drámaiságnak van döntő jelentősége: Brünnhilde, Abigél, Lady Macbeth és a Jenufa Templomosasszonya. Kitűnően szólaltatja meg a Kékszakállú Juditját, ezt a szerepet Európa-szerte énekelte, és a Bartók-összkiadás keretében vele vették hanglemezre;

**-L. Kecskés András** (Budapest, 1942. III. 12.) gitár-koboz-lant művész. Művészeti életének főbb állomásai: 1963 Az Egyetemi Színpad régizenei koncertsorozata; 1965 A budai Zenélő Udvar megszervezése; 1970 a Kecskés együttes alapítása; Visegrádi Palotajátékok beindításának egyike 1983 Ráckevei régizenei Nyári akadémia elindítója. 1993 A máig működő Pro Musica Antiqua Hungarica A Régi Magyar Zenéért / Egyesület alapítója s elnöke; 2004 Miskolci Bölcsész Egyesület, Nagy Lajos Király Egyetemének professzora / Régi magyar zenei tanszékvezető; A I-VII. Győri Koboz-és Lantfesztivál kezdeményezője, szervezője; 2010 Állandó résztvevője az évek óta megrendezett Duna Ünnepeinek / júl.22. nándorfehérvári diadal/a Duna-menti országok / német, osztrák, szlovák,

román, török, bolgár, ukrán külképviseletekkel; 2014 17. Éneke ünnepe Pilismaróton 33. Régizenei Nyári Akadémia;

**-Kedvesné Medgyes Teréz** (Szombathely, 1942. X. 3.) szakközépiskolai hegedűtanár;

**-Kemény János** (Budapest, 1942. X. 27.) zenekari oboaművész, szakközépiskolai tanár (Fővárosi Operettszínház Zenekara-zenekari művész; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-tanár);

**-Kernné Tuba Erzsébet** (Paks, 1942. IX. 19.) tanító, általános iskolai énekzenetanár, karvezető (Paks-tanító; Százhalombatta, általános iskolai énekzenetanár; Állami Zeneiskola, Paks-szolfézstanár, uo. általános iskolai énekzenetanár, karvezető is);

**-Kertész Attila** (Gyula, 1942. IV. 3.) c. egyetemi docens, középiskolai tanár, karnagy, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar tanára (Széchenyi Gimnázium, Pécs-tanár; Janus Pannonius Gimnázium, Pécs, ének-zenetagozat vezető; Kodály Zoltán Gimnázium, Pécs, ének-zene tagozatvezető; Baranya megyei középiskolai ének-zene szakfelügyelője; a Pécsi Bartók Béla Leánykar és az Erkel Ferenc Kamarakórus karnagya;

**-Késmárkiné Borbély Judit** (Csorna, 1942. X. 17.) általános iskolai énekzenetanár, igazgatóhelyettes, karnagy (Fővárosi I. kerületi Kosciuszko Tádé u. ének-zenei tagozatos általános iskola, igazgató-helyettes, karnagy, énekzenetanár; az Úttörővasút Énekkara-karnagy);

**-Kindtner Andrásné Bagó Soós Hajnalka** (Budapest, 1942. V. 12.) általános iskolai ének-zene- és zeneiskolai szolfézstanár (Általános Iskola, Inács, énekzenetanár; Fővárosi XVI. kerületi Általános Iskola, ének-zenetanár; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-szolfézstanár);

**-Király Istvánné Homor Mária** (Esztergom, 1942. III. 22.) hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész (Állami Zeneiskola, Pápa-hegedűtanár; Szegedi Nemzeti Színház Zenekara-zenekari művész);

**-Kircsi László** (Miskolc, 1942. IV. 6. – Pécs, 2021. VIII. 13.) főiskolai oboaművész-tanár, zenesztéta, szimfonikus zenekari művész; (Pécsi Nemzeti Színház és a Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, oboa szólamvezető; zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs-tanár, a Pécsi Reneszánsz Együttes tagja);

**-Kiss-Domonkos Judit** (Szombathely, 1942. IX. 7.) zenekari gordonkaművész-tanár; kamaraművész;

**-Klepochné Ernő** (Pozsony, 1942. I. 22.) hegedű- és brácsaművész (Staatliche Volkskunst Ensemble der DDR, Berlin-koncertmester; Rundfunk Unterhaltungsorchester, Leipzig-koncertmester; Rundfunk-Sinfonierorchester, Leipzig-szólóbrácsás; Liszt Ferenc Kamarazenekar-szólóbrácsás);

**-Kocsis László József** (Budapest, 1942. IV. 22.) zeneművész, zenetanár. 1960-ban felvételt nyert a Bartók Béla Zenei Konzervatórium klarinétszakára. tanára Meizl Ferenc klarinétművész, zeneszerző. Később a dzsessz felé fordult, Papp Tivadar növendékeként folytatta zenei tanulmányait. Könnyűzenei vonalon különböző zenekarokban kapott fellépési lehetőséget Budapesten, 2 éves katonai szolgálatot követően meghívást kapott a Fővárosi Cirkusz és Varieté Vállalathoz, Mariborban vendégszereplésre. 1966-tól Papp Tivadar zenekarával turnézott Finnországban. 1970-től Svédországban Arne Krusing és Sten Gösta Sundin zenekarával lépett föl. 1974-ben visszatért Budapestre, a Moszkva kert étteremben Garay Attilával játszott, majd újabb turnéra indult Kelemen Gyula zenekarával Lipcsébe és Kelet-Berlinbe. 1975-től Nyugat-Németország különböző városaiba turnézott. Zenetanári állást kapott a stuttgarti zeneiskolában, szaxofont, klarinétot és fuvolát tanított. 1980-tól Herrenberg és Waldenbuch zeneiskolában főállású zenetanár volt, továbbá fúvószenekarok növendékeit korrepetálta és készítette föl hangversenyekre. 2020-ban visszatért Magyarországra, itt folytatja tanári tevékenységét és a zenélést,

**-Koffán Tamás** (Budapest, 1942. IV. 6.) szimfonikus zenekari és kamarazenekari gordonkaművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Liszt Ferenc Kamarazenekar-zenekari művész);

**-Koltai Tamás** (Budapest, 1942. IX. 10. – Budapest, 2015. VII. 18.) újságíró, színikritikus, dramaturg, egyetemi tanár. 1960–1965 között végzett az ELTE BTK-n. 1962–1967 között a Madách Színház dramaturgja volt. 1967–1968 között a Pannónia Filmstúdióban dolgozott dramaturgként. 1968–1987 között a Színház

című folyóirat munkatársa, 1990-től főszerkesztője. 1987–1988 között a Képes 7 kulturális rovatvezetője volt. 1988–1990 között a Magyar Televízió színházi és filmszerkesztőség vezetője, 1991–1992 között főmunkatársa volt. 1993–2002 között a színházi szerkesztőség vezetője. 1990 és 2015 között a Színház folyóirat főszerkesztője. A Színház- és Filmművészeti Egyetem tanára volt. 2015-ben hunyt el váratlanul, tüdőembólia következtében;

**-Kovács György** (Budapest, 1942. II. 4.) hangmérnök, zeneszerző, tanár. A Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán tanult a híradástechnikai szakon 1960-1965 között. Zenei gyakorlatot szerzett: 1958-1967 ÉFOSZ Központi Szimfonikusok (harsona, pozan). 1963-ban megalakította a Futurama beatzenekart (szólógitár, pozan), ami 1970-ig állt fenn. 1965-től a MAFILM-ben hangmérnökként dolgozott. Mintegy 100 játékfilm és 70 hanglemez hangmérnöke volt,

**-Kovács Lajosné** (Debrecen, 1942. IV. 7.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös-zongora- és szolfézstanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola, zongora- és szolfézstanár);

**-Kovács Márta** (Kecskemét, 1942. I. 2.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét-hegedűtanár);

**-Környei János** (Veszprém, 1942. III. 29. – Veszprém, 2016. december 27.) klarinét-szolfézstanár. Környei János 1967-től 1974-ig zeneiskolai tanár, igazgatóhelyettes Várpalotán. 1974 és 1998 között tanár, igazgatóhelyettes a veszprémi Zeneiskolában. 1984–1991-es években szaktanácsadó, 1992-től 1998-ig tanszakvezető, 1975 és 1984 között zenekarvezető. Az 1975-ben létrehozott a Veszprémi Úttörő Fúvószenekar vezetésével rövid idő alatt az ország zenekarainak az élvonalába került. 1980-ban létrehozta a veszprémi Szakmunkástanulói Intézet Fúvószenekarát. 1984-től szakfelügyelőként megszervezte a megye fúvós tanárainak rendszeres továbbképzését, majd elindította a megyei zeneiskolai tanulmányi versenyeket. Tanszakvezetőként a veszprémi zeneiskolákban elindította a furulya tanszakot, ahol a furulyát először tanították önálló hangszerként. 1997-ben fafúvósoknak elindította a Szűcs József Emlékversenyt. T.: 1960 Lovassy László Gimnázium, Veszprém. 1963 Állami Zeneművészeti Szakiskola, Szaktanárképző, Győr. 1965 Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, Szaktanárképző, Bp. 1978 Népművelési Intézet, Bp.

É.: 1967-től 1974-ig zeneiskolai tanár, igazgatóhelyettes Várpalotán. 1974 és 1998 között tanár, igazgatóhelyettes a veszprémi Zeneiskolában. 1984–1991-es években szaktanácsadó, 1992-től 1998-ig tanszakvezető, 1975 és 1984 között zenekarvezető.

**-Kővári Anikó** (Budapest, 1942. IV. 12.) operaénekes. Énekesi tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában végezte Kerényi Mikló György tanítványaként 1963 és 1967 között; 1966 és 1967 között a Magyar Állami Operaház Énekkarának tagja. 1967-ben szólistaként szerződött a debreceni Csokonai Színházhoz. 1972-ben lett a Pécsi Nemzeti Színház operatársulatának tagja, ahol a nyolcvanas évek végén történt visszavonulásáig a zeneirodalom számos jelentős mezzoszoprán-szerepét formálhatta meg. A kilencvenes évek elejétől az Erkel Színház nézőtéri felügyelőjeként;

**-Lakatos László** (Zalaegerszeg, 1942. IX. 14.) klarinét- ésszolféztanár (Pálóczi Horváth Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg - klarinéttanár; a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete elnökségi tagja; a Zala megyei zenepedagógusok megyei szakszervezeti titkára; a Zalaegerszegi Városi Szimfonikus Zenekar klarinét szólamvezetője, országos hírű zongorahangoló;

**-Lakó Sándor** (Kecskemét, 1942. VIII. 4. – Kecskemét, 2001. X. 12.) zeneiskolai hegedű- és szolféztanár, karmester, zenekarvezető, koncertmester (Állami Zeneiskola, Kecskemét- hegedűtanár, zenekarvezető, igazgató-helyettes; Kecskeméti Városi Szimfonikus Zenekar-koncertmester-helyettes, Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola kamarazenekarának karmestere; Kecskeméti Vonósnégyes alapító tagja, mélyhegedűse, Országos Zenepedagógus Szakosztály vonós tagozatának tagja);

**-Ludván Istvánné Kurucz Katalin** (Szatmárnémeti, 1942. II. 2.) énekzenetanár, magyartanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Mosonmagyaróvár; Általános Iskola és Gimnázium, Kimle; Általános Iskola és Gimnázium, Hegyeshalom, kórusvezető, szolfézs és zongoraoktató, ének munkaközösségvezető);

**-Mally Márta** (Nagybajom, 1942. V. 21.) zongoraművész-tanár, igazgatóhelyettes (Állami Zeneiskola, Szekszárd Dombóvári Tagozat-zongoratanár; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, igazgató-helyettes);

**-Marderné Rágendorfer Julianna** (Budapest, 1942. VI. 18.) középiskolai énektanár és karvezető (Általános Iskola, ének-zenetanár; Zeneműkiadó Vállalat-zenei korrektor, revizor; KISZ Központi Művészegyüttés Központi Énekkarának tagja);

**-Máriás János** (Németlad, 1942. III. 28.) szimfonikus zenekari kürtművész, zeneiskolai tanár (Csiky Gergely Színház, Kaposvár – zenekari művész; Állami Zeneiskola, Dombóvár-rézfúvós tanár és uo. igazgató is; Molnár Gyula Általános Iskola és Zeneiskola, Kaposvár-igazgató-helyettes);

**-May Győző** (Kötcse, 1942. II. 17.) szimfonikus zenekari klarinétművész, zeneiskolai tanár, kamaramuzsikus (Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari művész; Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Kaposvári Csiky Gergely Színház-I. klarinét-művész és zenekari felügyelő; Állami Zeneiskola, Csurgó-klarinéttanár, igazgató);

**-Medgyes Teréz** (Szombathely, 1942. X. 3.) szakközépiskolai és főiskolai hegedűművész-tanár, szimfonikus zenekari művész (Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-hegedűtanár; tanszakvezető; Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-hegedűtanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat-hegedű és módszertan-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Molnár Béla** (Székesfehérvár, 1942. III.12.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Egyesített Tiszti Iskola Zenekara-gordonkás, harsonás; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari nagybőgőművész);

**-Molnár Emese** (Békéscsaba, 1942. V. 6.) zeneiskolai gordonkatanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-gordonkatanár);

**- Nagy Klára** (Győr, 1942. I. 30.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-zongoratanár és uo. igazgató-helyettes; Győri Leánykar-énekkari művész);

**-Nagyné Táskai Márta** (Kaposvár, 1942. XI. 15.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs-tanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-tanár; Állami Zeneiskola, Kaposvár-tanár);

-**Nemes Ferenc** (Nyíregyháza, 1942. V. 6.) szimfonikus zenekari fagott-művész, tanárképző főiskolai művésztanár, kamaramuzsikus. Végzettség: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (Zeneakadémia) – fagott szak /1967/; Jelenlegi munkahely: 1969-től Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézete;; Eddigi oktatói tevékenység: 1969-től Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tagozata, majd Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézet – főiskolai tanár, 1969–2004. Miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola – fagott tanár, 1974–1984. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozata – főiskolai docens, 2001–2011. Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar – főiskolai tanár (egyetemi szintű képzés is); Oktatott tárgyak: fagott főtárgy, fagott módszertan-didaktika, kamarazene, zenekarvezetés; Eddigi szakmai gyakorlat és tevékenység bemutatása: Előadóművészi tevékenység: 1960-1963-ig a miskolci Liszt Ferenc Zenekarban, majd alapító tagként a Miskolci Szimfonikus Zenekar szólamvezetője (1963–1973). Jelenleg az Egri Szimfonikus Zenekar állandó vendégművésze, valamint betanító karmestere. 1963–1973-ig a Miskolci Fúvósötös tagjaként rendszeresen koncertezett. 1990-től hat éven át az általa életre hívott Miskolci Fúvóegyüttessel, mint művészeti vezető és dirigens, számos hazai és külföldi fellépésen vett részt. Pályafutása alatt számos kamarazene és fagott kurzust vezetett, többek közt a Nyírbátori Zenei Táborban, a Bajai Ifjúsági Zenei Táborban, Olaszországban (Riva del Garda), Svájcban (Ticino Musica Ascona);

-**Nemesné Szabó Ilonka** (Debrecen, 1942. IX. 4.) szimfonikus zenekari harsonaművész, tanárképző főiskolai művésztanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar – zenekari tag; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozat-tanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat-tanár);

-**Németh Endréné Békefi Zsuzsanna** (Felsőörs, 1942. IV. 12.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Kőszeg és Szombathely-tanár; Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Gyakorló Iskolája; Jurisich Miklós Gimnázium, Kőszeg; Megyei ének-zene szaktanácsadó);

-**Németh Ildikó** (Nagykanizsa, 1942. XI. 11.) zeneiskolai hegedűtanár (Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

-**Németh József** (Solt, 1942. VI. 29.) operaénekes, tanár. 1970-ben debütált a Magyar Állami Operaházban, a Sevillai borbély Őrtisztjeként. 1970-től 1972-ig az Operaház, majd egy évig a debreceni Csokonai Színház, 1973-tól pedig a pécsi Nemzeti Színház tagja;

-**Németh Zsuzsa** (Szombathely, 1942. III. 12.) zeneiskolai és főiskolai énekművész-tanár, dal- és oratóriuménekes (Néphadsereg Művészegyüttes-magánénekes; Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, magánénekes-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozat, magánénekes-tanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest, magánénekes-tanár);

-**Novák Gyuláné Ágoston Sarolta** (Miskolc, 1942. X. 11.) zeneiskolai hegedűtanár, szakfelügyelő (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár, szakfelügyelő; Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szakfelügyelő);

-**Novák László** (Kassa, 1942. V.11.) zenerkari nagybőgőművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari szólamvezető nagybőgőművész);

-**Nyitrai Endre** (1942. I. 18. – Veszprém, 2001. XI. 20.) gordon-, szolfézs-, énektanár; igazgató, zeneszerző, zenekari művész (Állami Nevelőotthon Szeged – nevelőtanár; Szegedi Nemzeti Színház-gordon szólamvezető; Állami Zeneiskola, Veszprém, gordon-, gitár- és szolfézs-zeneelmélet-tanár, Balatonfüredi Állami Zeneiskola-igazgató-helyettes és később igazgató; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-gordon szólamvezető; Tánczenei Stúdió, Veszprém-tanár, művészeti vezető; Jazz-klub, Nyitrai jazz-trió-zenekarvezető);

-**Oroszlán György** (Budapest, 1942. I. 31.) zenész, zeneszerző, szövegíró (Bergendy Együttes tagja);

-**Oroszné Veress Gabriella** (Szentes, 1942. V. 12.) zeneiskolai hegedű- és szolfézsstanár, kamarazenei művész (Állami Zeneiskola, Kecskemét-zongora- és szolfézsstanár; Óvónőképző Intézet, ill. Tanítóképző Főiskola, Kecskemét-tanár);

-**Osvayné Jáky Erzsébet** (Budapest, 1942. XII. 18.) általános és tanárképző főiskolai ének- és zongoratanár (6. sz. Általános Iskola ének-zene tagozat, Miskolc-tanár; Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza-tanár);

**-Pallós László** (Szekszárd, 1942. XI. 29.) szimfonikus zenekari gordonkaművész, zeneiskolai gordonka- és szolfézstanár, kamarazenei művész (Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi Operettszínház-zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Kaposvár-gordonkatanár; Kaposvári Szimfonikus Zenekar-gordonka-szólamvezető);

**-Papp Zoltánné Radványi Katalin** (Szeged, 1942. X. 2.) zeneiskolai szolfézs- és zongoratanár (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely-zongoratanár; Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Patona Katalin** (Szombathely, 1942. VII. 11.) zongora- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, zongora- és szolfézstanár);

**-Pechán Zoltán** (Budapest, 1942. I. 8.) gordonka- és szolfézs tanár. 1963–2001-ig az orosházi Liszt Ferenc Zeneiskola tanára - gordonka, szolfézs, zeneirodalom, zenekar, kamarazene; 1989–2000-ig az iskola igazgatója, 2000-től címzetes igazgató; 1965–71-ig, valamint 2000–2002-ig a szarvasi Chován Kálmán Zeneiskola gordonkatanára; 1978 óta a Szarvasi Kamarazenekar karmestere; 1970–89-ig zeneiskolai gordonka szakfelügyelő, Békés megyei zeneiskolai általános tanulmányi felügyelő, vezető szakfelügyelő; 1973–2001-ig a Békés megyei Zeneiskolák igazgató-munkaközösségének vezetője; 2001-től a hódmezővásárhelyi Péczely Attila Alapfokú Művészetoktatási Intézmény gordonka- és szolfézstanára; 1999-től zeneoktatási-közoktatási szakértő; 1973–2003-ig az Orosházi Városi Kamarazenekar szervezője, vezetője; 1991 és 2003 között az Orosházi Madrigál Kórus; 2002-től az Újszegedi Schola Gyermekkar vezetője;

**-Pécsi Kiss Ágnes** (Pécs, 1942. II. 19. (énekművész-tanár (Általános Iskola, Hidas – ének-zenetanár; Magyar Rádió Énekkara-énekkari művész és szólista; Országos Szórakoztatózenei Központ-énektanár);

**-Pete László** (Hatvan, 1942. II. 28.) harsonaművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; külföldi zenekarokban közreműködés; Apostól Együttes);

**-Pongrácz Gábor PhD** (Győr, 1942. V. 30.) brácsaművész, zeneakadémiai tanár; kamaramuzsikus (Liszt Ferenc Kamarazenekar-zenekari művész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-tanár);

**-Popa Tivadar** (Rimasszécs, 1942. október 24.) zenekari brácsaművész (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-brácsa szólamvezető; Új Budapest Vonósnégyes – mélyhegedű);

**-Puskás Elvira** (Budapest, 1942. VII. 27.) zeneiskolai szolfézs- és hegedűtanár (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony és fiók zeneiskolák: Albertirsa, Ceglédbercel, Nagykáta, Tápiószentmárton-hegedűtanár);

**-Pusztási Ödönné Berkes Katalin** (Budapest, 1942. november 18.) hárfaművész-tanár, zenei munkatárs, montírozó (Magyar Rádió; Hungaroton Magyar Hanglemezgyártó Vállalat-montírozó);

**-Remetei Ernőné** (Vaskút, 1942. III. 8.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja-zongoratanár és tanszakvezető);

**-Romvári Annamária** (Budapest, 1942. XII. 25.) zeneiskolai ének- szolfézsstanár (Fővárosi XVI. kerületi Ének-Zenei Általános Iskola, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Abony-szolfézsstanár; Budapesti Kórus énekkari művész);

**-Ruzsonyi Béla** (Zirc, 1942. VII. 4. – Budapest, 1921. X. 5.) zenekari nagybőgőművész (Győri Filharmónikus – zenekari művész. 1966-ban végzett a Zeneakadémián. 1961-től a budapesti Operaház zenekarának, illetve a Filharmóniai Társaság Zenekarának a tagja, majd 1967-től szólamvezető. Gyakran lépett fel kamarazenei koncerteken. 1976-ban Gregor József lemezén Mozart Per Questa bella mano árájának szólistája volt. A Liszt Ferenc Kamarazenekarral Bach: Brandenburgi versenyeit vették fel. 1994-től a Zeneakadémia tanára. Egyedülálló hanglemez gyűjteménye van a nagybőgő irodalmából, mely a Régi Zeneakadémia könyvtárában megtalálható;

**-Salamon Árpád** (Budapest, 1942. X. 26.) opera- és operetténekes, tanár (Bern – karénekes; Állami Operaház, Oldenburg, kar- és szólóénekes);

-**Salamon Béla** (Pécs, 1942. I. 25.) zenekari kürtös (Postás Szimfonikus Zenekar – szólamvezető zenekari művész, I. kürtös; Fővárosi Operettszínház-zenekari művész, I. kürtös);

-**Selmecziné Kiss Éva** (Debrecen, 1942. I. 26.) zeneiskolai szolféztanár, megyei szakfelügyelő (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-szolféztanár; Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szolfézs szakfelügyelő);

-**Siliga Miklós** (Vác, 1942. XI. 6.) zenetanár, klarinét, szaxofon szólamvezető (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszak, Budapest-szaxofontanár; BM Helyőrségi Zenekar-karmester-helyettes);

-**Somorjai Gábor Lehel** (Törökszentmiklós, 1942. V. 23.) zeneiskolai klarinétművész-tanár, igazgató (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárdá-tanár és uo. igazgató, a Városi Fúvószenekar vezetője);

-**Somorjai G. Lehelné Horváth Ildikó** (Debrecen, 1942. II. 6.) zeneiskolai zongora-művésztanár, megyei szaktanácsadó (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárdá-igazgató és uo. tanár);

-**Sudlik Mária** (Budapest, 1942. V. 25. – Budapest, 2015. VIII. 22.) operaénekes-tanár. Énektanulmányait a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti szakközépiskolában Feleki Rezsőnél, majd 1961–1964 között a Zeneakadémián dr. Sipos Jenőnél végezte. 1967-től volt a Magyar Állami Operaház magánénekesnője. Monteverdi: Poppea megkoronázása című művének címszerepében debütált. Repertoárja rendkívül széles volt. Osváth Júliára emlékeztetett ösztönösségével. Valamennyi szerepmegformálását nagyfokú művészi elmélyültség jellemezte. Egyaránt fontos számára a szuggesztív színészi játék és a tökéletes zenei megformálás. A legnagyobb sikereit Verdi-operák drámai hősnőjeként nyújtotta;

-**Szabó Csilla** (Budapest, 1942. IX. 9.) zongoraművész-tanár. Tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Kadosa Pál, a párizsi Marguerite Long akadémián Monique de la Bruchollerie növendékeként végezte. 1961-ben lett az Országos Filharmónia szólistája. 1980-tól a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított zongorát. Koncertező művészként számtalan hangversenyt adott Európa, Észak- és Dél-Amerika

országában, valamint Japánban, művészetét Hungaroton-hanglemezek örökítették meg (Chopin-, Brahms-, Bartók- és Kadosa-művek);

-**Szabó Ede** (Magyarokizsa, 1942. XI. 21.) klarinétművész-tanár, szimfonikus zenekari művész, megyei szakfelügyelő (Általános Iskola, Szabadka, éneketanár; Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, I. klarinétos; Állami Zeneiskola, Vác-tanár és Pest megyei szakfelügyelő);

-**Szabóky Márta** (Székesfehérvár, 1942. XI. 16. – Budapest, 2020) zongoraművész-tanár, korrepetitor. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán Bächer Mihály növendékeként végezte. 1966-ban a Zeneakadémia docense lett. Zongorakísérőként, korrepetitorként különböző tanszékek munkájában vett részt évtizedeken át;

-**Szalka Lajosné Broda Ágota** (Szeged, 1942. XI. 4.) zeneiskolai szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-szolfézstanár);

-**Szegedi Enikő** (Budapest, 1942. I. 9.) zeneiskolai zongoratanár, igazgató (Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola-zongoratanár és uo. igazgató);

-**Szilágyi Istvánné Kerékgyártó Ildikó** (Korond, 1942. X. 14. – Debrecen, 2018. április 17.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hajdúnánás, zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Debrecen-zongoratanár);

-**Szirom Aranka** (Budapest, 1942. I. 18.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár, szimfonikus zenekari művész (Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. sz. Körzeti Zeneiskola-hegedűtanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Váci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész;

-**Szívós Mária** (Budapest, 1942. I. 27.) zeneiskolai és tanárképző főiskolai magánének-tanár. Színházi hangképző-tanár, főiskolai gyakorlatvezető tanár (Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc-magánénektanár; Miskolci Nemzeti Színház-hangképző-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozat-magánének gyakorlatvezető-tanár);

-**Szőke Zsuzsa** (Budapest, 1942. IX. 8.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Fővárosi XIX. kerületi Állami Zeneiskola, szolfézs- és zongoratanár);

-**Szőkefalvi-Nagy Katalin** (Szeged, 1942. IX. 6.) énekművész-tanár, oratórium- és dalénekes, szerkesztő. 1963–1968 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kutrucz Éva tanítványa. 1971-ben megosztott harmadik helyezett a Magyar Rádió dalversenyén. Számos hangversenyen működött közre itthon és külföldön, több mint 10 hangfelvételen szerepel, valamint több kortárs magyar zenemű bemutatása fűződik nevéhez;

-**Szőnyi Zoltán** (Marosvásárhely, 1942. VII. 18.) marosvásárhelyi zenetanár;

-**Sztevanovity Zorán** (szerbül: Зоран Стевановић; Belgrád, 1942. III. 4.) előadóművész, énekes, gitáros, zeneszerző;

-**T. Horváth Katalin** (Miskolc, 1942. október 5.) zenekari hegedűművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Erkel Ferenc Zeneiskola-hegedűtanár);

-**Dr. Takács Andrásné Nagy Katalin** (Tiszalúc, 1942. IV. 29.) szolfézs- és karvezetőtanár (Általános Iskola és Gimnázium, Encs; Általános Iskola, Gönc; Zeneoktatói Munkaközösség, Miskolc, szolfézs- és zongoratanár; Rákóczi Gimnázium, Sárospatak-tanár; Comenius Tanítóképző Főiskola, Sárospatak-tanár);

-**Tákyné Bodor Márta** (Felsőgalla, 1942. V. 1.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Esztergom, zongora- és szolfézstanár);

-**Tanító Béla** (Kolozsvár, 1942. VIII. 28.) zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár, önkormányzati zenei referens (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-tanár; Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-tanár, Szabolcs-Szatmár Megyei Tanács VB, Nyíregyháza-munkatárs; Pirkanmaan Musiikkiopisto, Tampere);

- **Tardos László** (Nagykanizsa, 1942. I. 9.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Tarkó Magda** (Kassa, 1942. VIII. 31.) általános iskolai ének-zenetanár, tanítóképzői tanár, hangversenyénekes. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola karvezetés szakán végezte Vásárhelyi Zoltán és Párkai István növendékeként; 1968-tól 1975-ig a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskolában Farkas Ilonka magánének-tanítványa. Éneket és szolfézszt tanított zeneiskolákban, általános iskolában, tanítóképző főiskolán, valamint az ELTE BTK Zenei Tanszékén főiskolai docensként. 1964-től a Gesualdo Kvintett szopránénekese is volt;

-**Tákyiné Bodor Márta** (Felsőgalla, 1942. V. 1.) zongora-, szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Esztergom-zongoratanár);

-**Tanító Béla** (Kolozsvár, 1942. VIII. 18. – Finnország, Tampere, 2008. I. 20.) Debrecenben végezte zenei tanulmányait, majd ugyanitt a Kossuth Lajos Tudományegyetemen neveléstudományt hallgatott. Hegedűtanárként és zenekari muzsikusként Tamperében (Finnország) dolgozott. Feleségével, Hunyadi Viktória zongoraművésznővel 1979 óta tanítottak együtt a Pirkanmaan musiikkikoulu-ban. Közel 30 éven keresztül egyengette szívvel-lélekkel a Finn Kodály Társaság munkáját. Rendkívül fontosnak tartotta, hogy a finn zeneoktatást Kodály szellemében támogassa. 1993-ban alapította meg a Finnországi Magyarok Egyesületét, illetve 1997-ben a Finnországi Magyarok Gyülekezetét. Az itt végzett tevékenységéért a Magyarok Világszövetsége kétszer is kitüntette. Az újjászervezett Magyarok Világszövetsége munkájában részt vett, mint a Választmány tagja, majd a Szabályzat-felügyelő Bizottság elnöke. (Dr. Pungur József, a Magyarok Világszövetsége Kárpát-medencén Kívüli Régiójának elnöke, *Kádár György*, Finnország emlékezése alapján);

-**Till Andrásné Jenei Mária** (Gyula, 1942. II. 24.) zeneiskolai hárfatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula-zongoratanár; Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok-zongoratanár);

-**M. Tímár Ágnes** (Kassa, 1942. IV. 27.) zenetörténész, szakközépiskolai zenetörténet-zeneelmélet-tanár. Tanulmányait 1961 és 1966 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán végezte. 1966 és 1968 között a Magyar Rádió Ifjúsági Osztályán volt ösztöndíjas szerkesztő, 1972-től 1974-ig a Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskolában tanított szolfézszt, 1973-

ban a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zenetörténet- és zenelmélet-tanára lett;

-**Tolnay Gábor** (Győr, 1942. XII. 4.) zeneiskolai kürtművész-tanár, kamaramuzsikus (Állami Zeneiskola, Szekszárd-rézfúvós-tanár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-rézfúvós-tanár; Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész);

-**Tóth Jevgenyija Ivanovna** (Mozdok, 1942. IV. 21.) főiskola tanár, ének- és zenetanár (Ének- és Táncegyüttes, Rosztov-na Donu – táncosnő; Televízió és Rádió Stúdió, Rosztov-zenei rendező; Állami Zeneiskola, Esztergom-tanár, Tanítóképző Főiskola Művészeti Nevelési Tanszék-zenetanár és uo. tanszékvezető is);

-**Tóthné Horváth Katalin** (Miskolc, 1942. X. 5.) szimfonikus zenekari művész, zeneiskolai hegedű- és szolfézstanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, szólamvezető; Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc-hegedűtanár);

-**Vágó József** (Bérbaltavár, 1942. IV. 6.) zeneiskolai trombita- és szolfézstanár, zenekari trombitaművész (Állami Zeneiskola, Esztergom trombita- és szolfézstanár; BM TOP Zenekar-trombita szólamvezető; Reneszánsz Harsonaegyüttes tagja-zinken és naturtrombitán; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

-**Varga Bálint András** (Budapest, 1941. vagy 1942. november 3. – 2019. XII. 31.) újságíró, zenei író, zeneszerzői menedzser. 1965-ben a Magyar Rádió angol nyelvű szekciójában kezdett dolgozni, de a sok nyelven beszélő Varga készített interjúkat a magyar adás komolyzenei műsorainak is. 1971-ben Sarlós László hívására a Zeneműkiadó külföldi promóciójáért felelős vezetője lett. Számos kortárs magyar mű nyugat-európai bemutatóját sikerült elérnie. 1990-ben vált meg a kiadótól. 1991–1992-ben a berlini Magyar Ház igazgatóhelyettese. 1992 júniusától 2007. decemberi nyugalomba vonulásáig a világhírű Universal Edition kiadónál volt ugyancsak a promócióért felelős vezető. Pályája aktív részének lezárulása alkalmából a Wiener Klaviertrio koncertet adott tiszteletére, ahol Johannes Maria Staud Für Bálint András Varga c. műve is elhangzott. Ugyanebből az alkalomból készült Kurtág György Varga Bálint

ligatúrája c. triója is. Az évtizedek alatt zeneszerzőktől kapott grafikáit, írásos anyagait a berlini Művészeti Akadémiának adományozta;

**-Varga Mara** (Szolnok, 1942. XI. 8.) hegedű-szolfézstanár, műsorszerkesztő (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-hegedű- és szolfézstanár; Országos Rendező Iroda-műsorszerkesztő);

**-Vas László** (Budapest, 1942. IX. 6.) zenekari nagybőgő-művész (Magyar Állami Operaház-zenekari művész, Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

**-Vassné Molnár Mária** (Budapest, 1942. VIII. 12.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár);

**-Veréb Imréné Szánthó Anna** (Szeged, 1942. V. 13.) zeneiskolai zongoratanár, tanszakvezető (Állami Zeneiskola, Szentes-zongoratanár, tanszakvezető);

**-Veress Gabriella** (Kunhegyes, 1942. XI. 20.) zeneiskolai zongora-, szolfézstanár (Zenei Általános iskola, Nagyecsed-zongoratanár; Zenei Általános Iskola, Kisújszállás, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Kisújszállás, zongora- és szolfézstanár, igazgatóhelyettes; Móricz Zsigmond Gimnázium, Kisújszállás, ének-zenetanár);

**-Vető Szilárdné Forrai Zsuzsa** (Karcag, 1942.VII. 22.) ének-zenetanár, karnagy (Kun Béla Ének-zenei Általános iskola, Győr, ének-zenetanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozata-tanár; A győri Kun Béla Zenei Általános Iskola énekkarának vezetője);

**-Visnyovszky Lászlóné dr. Maday Lilla** (Szolnok, 1942. I. 30.) zeneiskolai magánének tanár, énekművész, jogász (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas - magánének tanár);

**-Welther Teréz** (Kassa, 1942. I. 29. (karnagy, kántor, zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Nagyboldogasszony Plébánia, Miskolc-karnagy, kántor; Állami Zeneiskola, Rudabánya-zongoratanár Szent Ferenc Kórus tagja);

**-Zongor Árpád** (Marosvásárhely, 1942. V. 24. –) oboatanár, karnagy, zeneakadémiai tanulmányi osztályvezető, Szerzői Jogvédő Hivatali

főosztályvezető (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest-tanulmányi osztályvezető; Szerzői Jogvédő Hivatal-főosztályvezető; Postás Szimfonikus Zenekar-ügyvezető igazgató, Táncdal és Sanzon Bizottság titkára; MOM Bartók Béla Vegyeskar-művészeti vezető, karnagy). ([In memoriam Zongor Árpád - YouTube](#));

**-Wunderlich Jánosné Tóth Gabriella Ida** (Kolozsavár, 1942. XI. 13.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Szekszárd Dombóvári Fiókiskola-zongoratanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs-zongoratanár);

**-Zöldi-Kovács János** (Kecskemét, 1942. IV. 21. ének-zenetanár, tanulmányi felügyelő, kórusvezető (Monostori Általános Iskola, Városvölgy-tanító; Központi Általános Iskola, ének-zenetanár; Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét, ének-zenetanár; Kecskemét Járási Hivatal Művelődésügyi Osztály-általános tanulmányi felügyelő);

**-Zsembery Magda** (Budapest, 1942. május 5.) zongoraművész, lektor (XII. kerületi Ének-zenei Általános Iskola, Budapest; KISZ Központi Művészegyüttes-korrepetitor; Színház- és Filmművészeti Főiskola-korrepetitor; Műsikkoppisto, Kajaani-lektor; a Magyar Ifjúság c. hetilap zenekritikusa);

## **75 éve született**

**- Ágoston András** (Kolozsvár, 1947. III. 17. – 2022. I. 22.) hegedűművész, koncertmester. Már gyermekkorától részt vett és több díjat nyert a különböző nemzetközi versenyeken (lipcsei Bach-versenyek, a moszkvai Csajkovszkij-verseny, bukaresti Enescu-verseny). 1972-ben végzett a kolozsvári Zeneművészeti Főiskolán Ruha István tanítványaként. Tanulmányai végeztével a főiskolán maradt, ahol 20 évig tanított. 1991 és 2001 között a németországi Philharmonia Hungarica zenekar szólistája és koncertmestere volt;

**-Almássyné Licky Judit** (Miskolc, 1947. III. 24.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, szolfézs- és zeneelmélettanár);

**-Ambrózy István** (Budapest, 1947. XI. 28.) szövegíró, angol nyelvű korrepetitor, énekes, gitáros;

**-Antal Gusztávné Medgyessy Erzsébet** (Miskolc, 1947. VII. 17.) matematika-, zongora- és szolfézsstanár, karvezető (Általános Iskola, Érsekvadkert – tanár; Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat-szolfézsstanár; Kiss Áron Általános Iskola zenei tagozat, Balassagyarmat-tanár; megyei szakfelügyelő, ének-zenetanár, közművelődés, karvezető);

**-Antalné Simon Éva** (Hajdúböszörmény, 1947. III. 18.) magyar-, ének-, zenetanár (Általános Iskola, Putnok, ének-, magyartanár); Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Ózd-szolfézsstanár);

**-Apró Attila** (Budapest, 1947. február 3. – Budapest, 2020. XII. 20.) rendező. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte 1966–1969 között. 1981–1985 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója volt. 1971–1976 között a Magyar Hangfelvevő Vállalat zenei rendezője volt. 1972–1976 között a Magyar Televízió külső munkatársa volt, 1976-tól belső munkatársa lett. 1982 óta vezető rendező. 1984–1987 között a rendezői osztály osztályvezetőjeként dolgozott. 1987–1990 között a szerkesztőség vezetője volt. 1990–1997 között vezető rendező volt. 1997 óta az Eastern Kft. producer-rendezője. 2004 óta főrendező;

**-Babári Ferenc** (Budapest, 1947. IV. 16.) hegedűművész, zenekar művész, koncertmester;

**-Balajti Péter** (Szikszó, 1947. VIII. 16) zenekari kürtművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

**-Balassa Péter** (Budapest, 1947. VI. 3. – Budapest, 2003. VI. 30.) esztéta, publicista, irodalomtörténész, kritikus, egyetemi tanár. Egyetemi tanulmányait a József Attila Tudományegyetemen kezdte, de az ELTE magyar-történelem szakán végezte 1966–1971 között. Vendéghallgatóként filozófiát, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakának óráit is látogatta. 1972–1973 között a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Intézetének munkatársa volt. 1973-tól az ELTE Bölcsészettudományi Kar Esztétikai Tanszékén tanított. Másodállásban zeneesztétikát adott elő a Liszt Ferenc

Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tanárképző szakán 1976-80 között. 1990-től esztétikát és művelődéstörténetet tanított a Színház és Filmművészeti Főiskolán. Munkássága külföldön sem volt ismeretlen: előadott a Sorbonne-on, a leuveni Université Catholique-on, amszterdami és bécsi kollokviumokon, valamint erdélyi egyetemeken (Kolozsvár, Nagyvárad) magyar tanszékein. 1987–1991 között az Újhold Évkönyv főmunkatársa volt. 1988-tól a Jelenkor szerkesztő-bizottsági tagja volt. 1989–1991 között a Vigilia szerkesztő-bizottsági tagja volt. 1993-tól a Pannonhalmi Szemle szerkesztőségének volt a tagja. 1999-től egyetemi tanár. Fontos szerepet játszott az új prózaíró nemzedék elindításában, elfogadtatásában. A zenét, képzőművészetet, filozófiát egyaránt érdeklődési körébe vonta;

**-Bálint József** (Nyíregyháza, 1947. VII. 18.) klarinét-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár. (Állami Zeneiskola, Újfehértó-tanár, uo. igazgató is; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-kamarazenetanár, tanulmányi osztályvezető; Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola – klarinét, kamarazenetanár, tanszakvezető);

**-Balogh Ferenc** (Székelyudvarhely, 1947. V. 16. – Budapest, 2005. I. 4.) hegedűművész-tanár. A marosvásárhelyi zeneakadémia elvégzése után 1945 telén Kodály Zoltán tanácsára került haza Székelyudvarhelyre, s a helybéli Református Tanítóképzőnek és a Református Kollégiumnak lett zenetanára. Később a kolozsvári Állami Magyar Operához hívták hangversenymesternek, több évtizedig tanított a zeneművészeti főiskolán: ezalatt több mint 100 művészeti oklevéllel rendelkező hallgató került ki keze alól, így például Ruha István is. 1946-tól évi 10–15 hangversenyt adott, egy ideig szólistaként is fellépett az ország nagyobb városaiban. Később csak hegedűesteket tartott – többnyire ingyen. Végigkoncertezte Erdély hangversenytermeit és templomait. Bemutatta Bartók és Kodály valamennyi hegedűre írt művét;

**-Barabás Mihál, ifj.** (Budapest, 1947. április 23.) előadóművész, zongorista;

**-Baradits Jenő** (Győr, 1947. V. 16.) hegedű- és szolfézstanár, zenekari hegedűművész. (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész, szólamvezető helyettes; Kun Béla Zenei Általános Iskola, Győr, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Komárom-hegedűtanár);

**-Bardóczi Gyula** (Budapest, 1947. január 27.) ütőhangszeres művész;

**-Baranyi József** (Ózd, 1947. VI. 21.) zenekari hegedűs (Budapest Táncegyüttes; BM Duna Művészegyüttes;

**-Dr. Barnáné Freivolt Valéria** (Diósgyőr, 1947. I. 29.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Mezőkövesd; Állami Zeneiskola és Általános Iskola, Kazincbarcika; Állami Zeneiskola, Sopron);

**-Dr. Becsky Gáborné Gacsó Annamária** (Fehérgyarmat, 1947. IV. 27.) zeneiskolai fuvola-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-fuvolatanár, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata gyakorlatvezető tanára és a Budapesti Fuvolaegyüttes /műv. vezető: Kovács Imre) / valamint Flautando Kvartett alapító tagja, továbbá a Debreceni Fuvolástalálkozók szervezője);

**-Bencsik Erzsébet** (Sopron, 1947. X. 6.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Sopron-zongoratanár;

**-Benkő Dániel** (Budapest, 1947. VII. 29. – Budapest, 2019. december 15.) lant- és gitárművész. 1969–1971 között Szendrey-Karper László tanítványa volt. 1971-ben elvégezte a Zeneművészeti Főiskola zenetanárképző intézetét. 1971–1973 között Angliában lant mesterkurzuson vett részt. 1976-ig gitártanárként dolgozott, majd a Zeneakadémia lant professzora, illetve a groznjani nemzetközi lantkurzus és a Kloster-Langwaden zenei vezetője lett. 1971-ben megalakította a Bakfark Consortot, és velük együtt koncertezik a világ szinte valamennyi országában. 1984-től a Céh Művészeti Alkotó és Kutatási Egyesület elnöke;

**-Dr. Benséné Koncz Márta** (Kecskemét, 1947. VI. 6.) gordonka-, és ének-zenetanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét-gordonkatanár; Bács-Kiskun megyei szakfelügyelő; Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Bódi Árpád** (Székesfehérvár, 1947. V. 7.) hegedűtanár, karnagy (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém – hegedűtanár, igazgató-helyettes; Veszprém megyei Zeneoktatói Munkaközösség vezetője; Veszprémi Szimfonikus Zenekar – zenekari művész; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár- hegedűtanár, igazgató-helyettes, Székesfehérvári Kamarazenekar koncertmester-helyettes);

**-Bódi Árpádné** (Böhönye, 1947. X. 11.) zongoratanár, ének-zenetanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár);

**-Bodó Vass Éva** (1947–) operaénekes, tanár;

**-Bodonyi András** (1947–2019) nevelő, népművelő, kultúrház-igazgató, zenetanár, zenész, vállalkozó, üzlettulajdonos, színházi szakember;

**-Bogdanovits Lászlóné Kékes Éva** (Miskolc, 1947. V. 25) zeneiskolai hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Bartók Béla Zeneiskola, Vác - hegedűtanár; Musica Humana Kamarazenekar-zenekari művész; Váci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Bohus Gábor** (Budapest, 1947. II. 25.) zenekari hegedűművész, koncertmester;

**-Boros II. Lajos** (Budapest, 1947. IV. 12.) hivatásos előadóművész, gitáros énekes (KISZ Központi Művészegyüttes-művészeti vezető, Hungaroton Magyar Hanglezgyártó Vállalat-könnyűzenei főszerkesztő);

**-Buch Judit** / Danhauserné/ Budapest, 1947. III. 29.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-gordonka tanszakvezető);

**-Buczó Ildikó** (Budapest. 1947. VI. 14.) zenekari gordonkaművész;

**-Bujtás József** (Pápa, 1947. IV. 8.) zeneszerző, hegedű, szolfézs, zeneelmélet tanár, zenekari hegedűművész. Az Alkotó Muzsikuskok Társaságának alapító tagja. Zeneszerzést Székely Endrétől, Maros Rudolftól, Durkó Zsoltól, Szokolay Sándortól és Bozay Attilától tanult. Munkahelyek: fővárosi és vidéki zeneiskolák; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari hegedűművész; Népszínház Operatársulat-zenekari hegedűművész; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Bukicsné Fekete Ágnes** (Mátészalka, 1947. XII. 22.) alsófokú zongora-, szolfézs-, általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nagykanizsa-

zenetanár; Zalaegerszegi Családi Iroda orgonistája, közreműködés kamarazenei együttesekben, ének- és kóruskíséretnek);

**-Burányiné Prokop Tünde** (Budapest, 1947. III. 22.) zongoratanár (Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-zongoratanár; Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanár és igazgató-helyettes);

**-Csavlek Etelka** (Budapest, 1947. május 29.) énekművész, keramikus. Csavlek Etelka Budapesten született 1947. május 29-én Csavlek András építészmérnök és Tóth Etelka gyermekeként. Testvére Csavlek András, Munkácsy Mihály-díjas festőművész. Középiskolai tanulmányait a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban végezte. 1970-ben végzett az Iparművészeti Főiskola kerámia szakán, Csekovszky Árpád tanítványaként. Pauk Anna magánúton oktatta éneklésre. 1992-től Sipos Jenő tanítványa volt. 1979–1988 között önálló kiállításokon vett részt itthon és külföldön: Bécs, München, Bulgária, USA, Svédország. 1982 óta a Magyar Állami Operaház magánénekes. 1985-ben Párizsban a Traviatában, 1987-ben San Franciscóban A varázsfuvolában, 1988-ban szintén San Franciscóban a Così fan tuttében szerepelt.

**-Cser Miklós** (Budapest, 1947. V. 17. – Budapest, 2000 V. 6.) karmester. A Zeneakadémiát 1967–1975 között Vásárhelyi Zoltán, Kórodi András, Sugár Rezső növendékeként végezte el. 1975-től két évig az Operaház korrepetitora volt, majd egy évre a Szegedi Nemzeti Színház tagja lett. 1978–1980 között az iraki Opera karmestere. Onnan visszatérve ismét Szegedre szerződött, ahol 1990-ig vezető karmesterként tevékenykedett. Ezzel párhuzamosan 1987-től egyre rendszeresebben vezényel az Operaházban, amelyben 1990-től karmesteri minőségben tagja lett. 2000-től a Pécsi Nemzeti Színház zeneigazgatója, majd 2004-ben vezető karmesternek választják meg;

**-Csuha Lajos** (Himesháza, 1947. VII. 26.) rockzenész, színész, zeneszerző. A Jézus Krisztus szupersztár magyarországi ősbemutatójának címszereplője, az első magyar rockopera, a Sztárcsinálók premierjén Péter apostol szólamát énekelte. A Rock Színház alapító tagja;

**-Dala Gabriella** (Budapest, 1947. IX. 26.) zenetanár, korrepetitor (Állami Balettintézet; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola);

**-Dévay Gabriella** (Sajókazinc, 1947. I. 26.) fuvolatanár (Palotássy J. Állami Zeneiskola, Jászberény-fuvolatanár);

**-Ella István** (Veresegyház, 1947. I. 8.) orgonaművész, karmester: A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1971-ben diplomázott, ahol orgonaszakon Gergely Ferenc növendéke, majd Vásárhelyi Zoltánnál karvezetést tanult. Később Weimarban és Lipcsében folytatta tanulmányait Johannes Ernst Köhlernél (orgona és improvizáció), majd Olaf Kochnál (karmester). Karmesteri diplomáját végül Wittenbergben szerezte meg 1974-ben, ahol a Hallei Filharmonikus Zenekart vezényelte. Organistaként több nemzetközi verseny díjazottja. 1976 és 86 között művészeti vezetője és szólistája volt a Corelli Kamarazenekarnak, amely a barokk és klasszikus zeneszerzők korhű hangszereken, historikus előadásmódban szólaltatta meg. Ez idő alatt (1979–84) egyben a Székesfehérvári Szimfonikus Zenekarnál is dolgozott vezető karmesterként. 1975 és 1990 között az Országos Filharmónia szólistája. 1989-ben megalapította a Budapesti Bach Kórust, amelyet azóta vezet;

**-Elter János** (Dunabogdány, 1947. XI. 2. –) zenekari trombitaművész (Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Szimfonikus Zenekara; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes; BM Szimfonikus Zenekar);

**-Emresz Katalin** (Sopron, 1947. V. 14.) kottagrafikus, kórustag (Zeneműkiadó Vállalat-kottagrafikus; Budapesti Vándor Kórus-kórustag);

**-Esze Jenő** (Budapest, 1947. III. 26.) zeneszerző, zenepedagógus, a „könnyűzene elméletének atyja”, a Fantázia Szalonzenekar létrehozója. Klasszikus zenei tanulmányait a Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola emelt szintjének elvégzése után Kertész Kornél tanítványaként dzsessz-zongoristaként folytatta. Az Országos Szórakoztatózenei Központ Stúdiójának tanára, majd igazgatója lett, de a Rajkózenekar iskolájának zeneelmélet tanára is volt. Zenepedagógiai pályája mellett zongoraiskolai tankönyvet (Tanuljunk zongorázni tánczenét, Improvizáció), zeneelméleti tankönyvet (Zeneelmélet nem csak szórakoztató zenészeknek), szakcikket írt a könnyűzene művelőinek számára. Magas fokú elméleti és stílus ismerete elismeréseként több mint 30 éven keresztül a könnyűzenészek országos vizsgaminősítő bizottságának tagja volt. Műfaji sokoldalúságát bizonyítja, hogy a 9 tagú Fantázia Szalonzenekar létrehozása mellett több zenekar vezetője is: 8 tagú partyzenekara, az ország egyik

leghíresebb együttese volt. Jazz combo-jával belföldön és külföldön is jelentős koncerteket tartott, de a komolyzene kedvelőinek is alakított zenekart 20 taggal Budapesti Kamarazenekar néven, melynek művészeti vezetője volt. A Yamaha hangszergyártó cégnek két évig bemutató billentyűse volt;

**-Faragó Kázmér Antal** (Szeged, 1947. IV. 24.) ütőhangszeres jazz-zenész (Országos Szórakoztatózenei Központ-tanár; Állami Zeneiskola, Salgótarján – jazz-tanszak tanár; Állami Zeneiskola, Szolnok, jazz-tanszak tanár);

**- Farkas Terézia** (Soroksár, 1947. IX. 11.) operaénekes (Magyar Rádió énekkara-énekkari művész; Operaház, Zwickau-énekkari művész, majd szólista; Operaház, Karl-Marx-Stadt-szólista);

**-Farkas Zoltán** (Karácsond, 1947. VII. 30.) zongora, szolfézs, általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös-zongora- és szolfézs tanár; Gyöngyösi Városi Kamaraegyüttes tagja);

**-Dr. Farkasné Sánta Gyöngyi** (Szeged, 1947. III. 12.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár);

**-Fehér András** (Budapest, 1947. II. 6. – Budapest, 2017. IX. 10.) zeneszerző, karvezető, rendező, tanár. Tanulmányait a Bartók Béla konzervatóriumban (Sugár Rezső) és a Zeneakadémián (karvezetés: Párkai István, zeneszerzés: Szervánszky Endre) 1965–1971-ig végezte. 1971-től 2005-ig a Magyar Állami Operaház tagja, mint asszisztens, karigazgató, játékmester és végül rendező. 2004-től 2011-ig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ének-szakos növendékeinek tanára. hangsúly így a zeneszerzésre tevődött át, amellet tanári munkásságát is folytatja, növendékeivel éves rendszerességgel mutat be teljes operákat, keresztmetszeteket, a közönséget interaktív módon bevonva a munkába („Miből lesz a cserebogár...?”-sorozat az Óbudai Társaskörben);

**-Fekete Ferenc** (Nagykálló, 1947. VI. 3. – 2018. VII. 14.) zenekari gordonkaművész, gordonka művésztanár, igazgató (Simonffy E. Állami Zeneiskola, Debrecen – gordonkatanár és uo. 1974–2007-ig igazgató; Debreceni Filharmonikus Zenekar – zenekari művész). Felsőfokú tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozat - gordonka tanár /1969/ és a Kijevi Csajkovszkij Konzervatórium - gordonkaművész /1973/ folytatta. Óraadó

tanárként gordonka módszertant, didaktika és szólamismeret tárgyakat oktatott a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán. A zeneiskolai vezetők kézikönyve – társszerzője (1985), a Kodály Zoltán Országos Szolfézs és Népdaléneklési Versenyek rendezője (1982, 1986, 1990, 1993, 1996, 2002, 2005) a Simonffy Emil Zeneiskolában. A budapesti és körzeti gordonka versenyek (Miskolc, Kisvárd, Debrecen) bíráló bizottságának tagja. Részt vett a zeneiskolai gordonka tanterv elkészítésében (1998). Nevéhez fűződik többek között Roussel: Gordonkaversenyének magyarországi bemutatója a Közalkalmazottak Zenekarával (1980) és finn zeneszerzők csellóműveinek szintén bemutatója Debrecenben (1991). A Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége Elnökségi tagja, alelnök, megyei elnök, majd a Felügyelő Bizottság elnök. Óraadó tanárként gordonka módszertan, didaktika és szólamismeret tárgyak oktatása a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán. 1974–2007.-ig volt igazgatója a debreceni Simonffy Emil zeneiskolának. Igazgatói pályafutása során létesült a Simonffy Emil Zeneiskola új épülete (1982), majd annak hangversenyteremmel bővítése és felújítása (2007);

**-Dr. Felföldi László** (Szeged, 1947. VIII. 21.) néptánckutató (József Attila Múzeum, Makó-néprajzós múzeológus; MTA Zenetudományi Intézet-tudományos munkatárs);

**-Fellegi Jenőné Némerth Margit** (Cikó, 1947. X. 17.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nagykőrös-hegedűtanár; Bihari János Állami Zeneiskola, Abony-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Kecskemét-hegedűtanár);

**-Feltóti Zsuzsanna** (Berettyóújfalu, 1947. XII. 25.) zenekari hegedűművész (Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Fenyő Miklós** (Budapest, 1947. III. 12.) rock and roll énekes, zenekarvezető, billentyűs, zeneszerző;

**-Feszler Mónika** (Kecskemét, 1947. VII. 25. – Budapest, 1989. V. 16.) hárfaművész, tanár, zenei rendező. A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte zenei tanulmányait, a Zeneművészeti Főiskola hárfa szakán 1969–1974 között Lubik Hédy növendéke volt, zongorázni Prunyi Ilonánál tanult. 1974–1977 között ösztöndíjjal Brüsszelben tökéletesítette

művészetét. A Magyar Televízió munkatársa, majd 1980-tól haláláig a Magyar Hanglemezzgyártó Vállalat zenei rendezője volt;

**-Fodor Tamás Sebestyén** (Nagykanizsa, 1947. II. 12.) gordonka-, szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Mohács-tanár; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Foltyn Péter** (Budapest, 1947. VIII. 8.) zenekari harsonaművész (Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat; Győri Filharmónikus Zenekar-zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari művész; Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állami Zeneiskola-tanár);

**-Forgács Gábor** (Budapest, 1947. XII. 30.) énekes-színész (Békés megyei Jókai Színház);

**-Frank Katalin** (Budapest, 1947. VI. 12.) zenekari oboaművész-tanár (Győri Filharmónikus Zenekar; Magyar Állami Operaház Zenekara; Budapesti MÁV Szimfonikusok);

**-Fuchs Ferenc** (Budapest, 1947. XI. 1. – Kalocsa, 1995. IV. 19.) zenetanár, a kalocsai Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója. 1996 óta minden május elején hangversennyel emlékeznek meg a tanártársak és a tanítványok Fuchs Ferencről, aki 1973-1995 között vezette az akkor Liszt Ferenc Zeneiskola néven ismert intézményt (ma Liszt Ferenc AMI). Több hangszeren is játszott (fuvolán, harmonikán), de a zongora volt számára az igazi, és a karvezetés sem volt tőle idegen. Még cimbalmozni is megtanult, hogy a Kalocsai Népi Együttes zenekarában közreműködhesen. Igazgatói és zenetanári tevékenysége mellett vezette a Liszt Ferenc Társaság általa létrehozott kalocsai csoportját, szervezte a Nemzeti Filharmónia bérletsorozatát, kitalálta az általános iskolásoknak a *Zenélő Órák* előadássorozatát, és részt vett a Kék Madár Fesztivál elindításában;

**-Fuchs Ferencné** (Szeged, 1947. VII. 18.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Kalocsa- hegedűtanár; Kalocsai Népi Együttes zenekarvezető);

**-Füzes Anna** (Jászszentandrás, 1947. XII. 1.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Vác – zongoratanár; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár és igazgató-helyettes);

**-Gál Éva** (Budapest, 1947. I. 27.) zenekari oboaművész (Postás Szimfonikus Zenekar; Annaberg Theater- szólóoboás; Staatliche Sinfoniker, Schwerin – zenekari művész; Camerata pro musica rediviva együttes tagja);

**-Gáspár Mária** (Füzesabony, 1947. IV. 4.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Heves; Állami Zeneiskola, Füzesabony-vezető tanár és igazgató is.);

**-Gebauer Mária** (Budapest, 1947. I. 23.) orgonaművész, szakközépiskolai orgona- és elmélettanár, szerkesztő (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola; Magyar Rádió-zenekari munkatárs;

**-Gerdesits Ferenc** (Budafok, 1947. X. 10.) operaénekes. Könnyűzenei énekesként kezdte pályáját, 1970-ig a Sámson együttesben, 72–74 között a Ferm-ben, 74–76 között a Non Stopban énekelt. 1976 és 1981 között a Honvéd Művészegyüttes tagja volt; komolyabb énektanulmányait 1983-ban kezdte az együttes kariskolájában. 1981-ben csatlakozott a Magyar Állami Operaház társulatához. Rockoperákban, operettekben és egyéb koncerteken is többször vendégszerepelt;

**-Gogibedasvili Irakli** (Tbiliszi, 1947. X. 16.) zenekari brácsaművész, tanár (Szovjet Filharmónia szólistája, a Tbiliszi Konzervatórium tanára; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-szólóbrácsás; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely-tanár; Savaria Vonósnégyes vezetője);

**-Gonda Anna** (Miskolc, 1947. I. 26. – 2013. VI. 12.) ének művésztanár, operaénekes. 1969-ben lett a budapesti Zeneakadémia ének szakán Kutrucz Éva növendéke. Az 1974-ben megszerzett diplomával a kelet-berlini Zeneművészeti Főiskolán Dagmar Freiwald-Langénál képezte tovább magát. 1976-ban Orfeusz szerepében vizsgázott Gluck operájában. Első szerződése 1976-ban a rostocki Volkstheaterhez kötötte. Itt Carmenként mutatkozott be. 1978-ban hazatért, és három évre a győri zeneművészeti szakközépiskola tanára lett, mellette rendszeresen szerepelt a klagenfurti Városi Színházban. 1981-ben Karl Böhm a bécsi Állami Operához szerződtette. Itt szeptember 30-án az első szolgálóként debütált Richard Strauss Elektrájában. 1997-es visszavonulásáig a társulat egyik legtöbbet foglalkoztatott drámai és komikus altja volt, csaknem hatszáz alkalommal lépett fel;

**-Guba Béláné Bordács Erzsébet** (Mezőtúr, 1947. XII. 11.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Mezőtúr-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Kisújszállás - gordonkatanár);

**-Gulyásné Székely Éva** (Eger, 1947. X. 27.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar – zenekari hegedűművész; Állami Zeneiskola, Heves – hegedűtanár; Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Eger – tanár, továbbá a Tanárképző Főiskola Zenekarának vezetője, a Művelődési Központ Szimfonikus Zenekarának tagja – a II. hegedű szólam vezetője, alkalmanként a zenekar karmestere);

**-Györe Emese** (Budapest, 1947. I. 2.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs-, és általános iskolai énektanár (Állami Zeneiskola, Gödöllő; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Györe Zoltán** (Budapest, 1947. V. 27.) zeneszerző, tanár;

**-Hadobás Jánosné Vermes Zsuzsanna** (Szolnok, 1947. I. 1.) zeneiskolai zongorta- és szolfézs tanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok-zongoratanár);

**-Hajna Rezső** (Szentendre, 1947. VIII. 27. – Budapest, 2005) hegedűtanár, zenekari brácsaművész (Pécsi Nemzeti Színház Zenekara; Állami Zeneiskola, Körmend-hegedűtanár; MRT Szimfonikus Zenekara-brácsa szólamvezető);

**-Haraszthy Márta** (Budapest, 1947. XI.12.) hárfaművész (Magyar Állami Operaház-zenekari művész);

**-Hegedűs Kálmán** (Berettyóújfalu, 1947. VII. 7.) zenekari fagottművész-tanár és orgonaművész (Pécsi Szimfonikus Zenekar; Városi Szimfonikus Zenekar, Kuopio-fagottszólamvezető-helyettes; Valkeakoski Zeneiskola – fagotttanár);

**-Hegedűs Sándor** (Algyő, 1947. X. 23.) zenetanár, zenekari harsonaművész (Szegedi Nemzeti Színház – zenekari művész; Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar-harsona szólamvezető; Somonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-tanár; Állami Zeneiskola Berettyóújfalu-zenetanár; Debreceni Rézfúvós Kamaraegyüttes);

**-Héra András** (Budapest, 1947. VIII. 5.) zongoranűvész-tanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola-zongoratanár, korrepetitor;

**-Heresz Judit** (Miskolc, 1947. II. 16.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar – zenekari művész; Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc, hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár);

**-Hidas Sándor** (Budapest, 1947. III. 21.) zenekari hegedűművész (Gerhardt-Hauptmann-Theater, Görlitz-zenekari hegedűművész; Theater der Stadt Cottbus-zenekari hegedűművész);

**-Holló Katalin /Ondrékné/** (Jászárokszállás, 1947. VIII. 3.) klarinét- és szolfézsstanár (Zenei Általános Iskola, Abony, általános iskolai ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-klarinéttanár; Állami Zeneiskola, Gyöngyös, klarinét- és szolfézsstanár, fúvós tanszakvezető);

**-Horváth Anikó /Vadász Antalné/** (Győr, 1947. V. 7) csembalóművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozata-tanár; Országos Filharmónia-szólista; Magyar Kamarazenekar-zenekari hárfaművész; Budapesti Bach Trió tagja; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem-tanár);

**-Horváth Dénes** (Budapest, 1947. VI. 18.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros-hegedűtanár, vonós tanszakvezető; Fejér megyei hegedűszakos szaktanácsadó; A Dunaújvárosi Kamarazenekar tagja és koncertmestere; Fővárosi II. kerületi “Járdányi Pál” Állami Zeneiskola-hegedűtanár, zenekarvezető);

**-Horváth Elek** (Békés, 1947. IV. 12. (basszusgitár- és gordontanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola és Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba – tanár). Tanárai Pege Aladár és Vadász Ilona voltak. 1978-ban végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozatán. A Békéscsabai Szimfonikus Zenekar és az ottani vonós kamarazenekar tagja volt;

**-Horváth Istvánné Vereb Rozália** (Gyöngyös, 1947. V. 30.) zeneiskolai hegedű, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, kórusvezető (Állami Zeneiskola, Esztergom; Állami Zeneiskola, Dorog; Állami Zeneiskola, Tata – hegedű- és szolfézsstanár; az Almásfüzitői Timföldgyár és a Komáromi Kőolajipari Vállalat közös Vegyész Kórusának karnagya);

**-Horváth Ottó** (Jászberény, 1947. IV. 27.) zenetanár, klarinétművész, népművelő (Állami Zeneiskola, Keszthely-zenetanár; Művelődési Központ, Keszthely-igazgató; Állami Zeneiskola, Balatonfüred-igazgató; Guzsaly Népzenei Együttes, Veszprém-művészeti vezető);

**-Horváth Vilmos** (Budapest, 1947. II. 17.) zenekari hegedűművész (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, majd szólamvezető; Magyar Rádió Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Horváth Vilmosné Patak Mária** (Budapest, 1947. V. 6.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, majd tanszakvezető; Fővárosi VI. kerületi Tóth Aladár Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**- Horváth Zoltán** (Székesfehérvár, 1947. XII. 8.) zeneiskolai tombita-, szolfézs-, és általános iskolai ének-zenetanár, fúvószenekari karnagy (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár; Állami Zeneiskola, Ajka, Állami Zeneiskola, Balatonfüred-tanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Ajkai Üttörő Fúvószenekar vezetője; Ajkai Bányász Fúvószenekar karnagya);

**-Horváthné Vereb Rozália** (Gyöngyös, 1947. V. 30.) hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, hegedű- és szolfézsstanár; Állami Zeneiskola, Esztergom, hegedű- és szolfézsstanár; Erkel Ferenc Zeneiskola, Dorog, hegedű és szolfézsstanár; Állami Zeneiskola, Komárom-hegedűtanár);

**-T. Hunyadi Viktória** (Debrecen, 1947. II. 7.) zongorakorrepitőr és tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-zongoratanár; Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza-tanár; Pirkanmaan Musiikkiopisto, Tampere - zongoratanár, zongorakísérő; Tampereen Konservatorio, Tampere-zongorakorrepitőr, lektor);

**-Husztai Éva** (Budapest, 1847. XII. 4.) hegedűtanár és kamaraművész (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Operaház, Braunschweig-zenekari hegedűművész);

**-Illés Mária** (Nagykanizsa, 1947. IV. 10.) történelem-, ének- és zenetanár (Általános Iskola, Nagykanizsa, történelem- és ének-zenetanár, karvezető; Dr. Mező Ferenc Gimnázium, Nagykanizsa, történelem- és ének-zenetanár, karvezető; Hevesi Sándor Művelődési Ház, Nagykanizsa-szimfonikus zenekari művész);

**-Illés Mihály** (Kiskunfélegyháza, 1947. V. 26.) magánének- és szolfézstanár, karnagy (Szegedi Nemzeti Színház-énekes, hangképzőtanár; Debreceni Kodály Kórus-énekkari művész, hangképzőtanár; Csongrád megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztály, Szeged-művészeti referens, zeneiskolai tanulmányi felügyelő; Szegedi Zenebarátok Kórusa-szólamvezető; MÁV Hazánk Vegyeskar-karnagy; Szegedi Liszt Ferenc Kórus-alapító karnagy);

**-Jágerné Simon Júlia** (Pécs, 1947. XI. 1.) hegedű-, szolfézs- és ének-zenetanár, hangversenyző művész (Állami Zeneiskola, Kaposvár-hegedűtanár; Állami Zeneiskola, Pécs-hegedűtanár);

**-Jakabné Kovács Márta** (Budapest, 1947. XII. 22.) zenekari hegedűművész-tanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Újpesti Kamarazenekar tagja);

**-Járvásné Oláh Katalin** (Hajdúdorog, 1947. I. 1.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyírbátor-zongora- és szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Monor-zongoratanár és igazgató-helyettes is; Állami Zeneiskola, Nagykőrös-zongoratanár);

**-Dr. Jelinekné Band Éva** (1947. X. 21.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Miskolci Szimfonikus Zenekar-I. hegedűs zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-I. hegedűs zenekari művész; MRT Szimfonikus Zenekar-II. hegedűs zenekari művész);

**-Jezsek Éva** (Ópályi, 1947. III. 30.) magyar- és ének-zenetanár (KÓTA -népzenei tanfolyamok szervezője, zenei műsorközlés, az amatőr zenei együttesek országos minősítésének szervezője);

**-Dr. Jobbágy Valér** (Csokonyavisonta, 1947. II. 16.) klarinétművész, karnagy, (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Pécsi Tagozat-tanár; Tanítóképző Főiskola, Szekszárd-tanár; Szekszárdi Madrigálkórus-karnagy);

**-Kalmus József** (Budapest, 1947. XII. 15.) énekes, szaxofonos, fuvolás (M7-es együttes-énekes, fuvolás, szaxofonos; Oxigén együttes-énekes, szaxofonos; Nino együttes-énekes, szaxofonos, zeneszerző);

**-Kapronyi Terézia** (Budapest, 1947. V. 18.) tudományos munkatárs (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-könyvtáros; MTA Zenetudományi Intézet Zeneszociológiai Osztály-tudományos munkatárs);

**-Kecskés Gábor** (Budapest, 1947. V. 24.) hegedűtanár (VIII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Kelo Pál** (1947) ütőhangszertanár;

**-Kendeh Gusztávné** (Hódmezővásárhely, 1947. VI. 28.) zongora- és énekzenetanár (Állami Zeneiskola, Keszthely-zongoratanár; Szendrey Júlia ének-zenei általános iskola, Keszthely, ének-zenetanár; Keszthelyi Művelődési Központ Baráti Kör Kamarakórusának vezetője);

**-Keszthelyi Mária** (Budapest, 1947. V. 20.) zenetanár (IV. kerületi Liszt Ferenc utcai óvoda - óvónő; Szobi Körzeti Állami Zeneiskola-szolfézstanár; a Budapesti Kórus énekkari művésze);

**-Kirkósa Júlia** (Szamosújvár, 1947. VII. 10.) operaénekes, tanár. Angi István esztéta: „Kirkósa Júlia itthon és külföldön közönsége számára dinamikus hangszerménye révén élővé varázsolta az esztétikai mező alapértékeit, a lírikus széptől a magasztos fenségesen át el egészen a drámai konfliktusokig, megrendítő erővel és átéléssel tolmácsolva a belőlük kibontakozó művészi üzenetek örömét, bánatát, fájdalmát és áldozatát”.

**-Knisch Gábor** (Budapest, 1947. II. 10.) zeneszerző, műfordító, szerkesztő (Zeneműkiadó Vállalat, Budapest);

**-Kocsis János** (Szekszárd, 1947. V. 28.) hegedűtanár, zenekari hegedűművész (Körzeti Állami Zeneiskola, Dunakeszi; Eötvös József Általános Iskola, Ercsi-hegedűtanár; Musica Humana Kamarazenekar-zenekari művész);

**-Koleszár M. Árpád** (Taktaharkány, 1947. XII. 13.) fagott-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Általános Iskola, Tiszaluc, általános iskolai ének-zenetanár; Általános Iskola, Emőd, általános iskolai ének-zenetanár; 7. sz. Általános Iskola, Miskolc, ének-zenetanár, karvezető; Zeneoktatói Munkaközösség, Miskolc-fagott-tanár);

**-Koppány Mária** (Karcag, 1947. IV. 29.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Kodály Kórus, Debrecen-zongorakorrepetitor, énekkari művész; Állami Zeneiskola, Karcag, zongora- és szolfézs tanár, zongora-tanszakvezető);

**-Kotsis András** (Békéscsaba, 1947. XII. 22.) zongora- és középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Kovács Attila** (Budapest, 1947. III. 7.) harsona- és és rézfúvóstanárr, zenekari harsonaművész (Állami Zeneiskola, Dunaújváros-tanár, a fúvós növendékhangverseny vezetője; Fejér megye rézfúvós szakfelügyelője);

**-Kovács Attila** (Budapest, 1947. III. 17.) harsonaművész-tanár (Állami Operaház – zenekari művész; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész; Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-tanár;

**-Kovács Magda** (Budapest, 1947. január 10.) zongorakísérő-korrepetitor (Országos Filharmónia-zongorakísérő; Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája-dramaturg);

**-Kőhegyi András** (Hódmezővásárhely, 1947. V. 2.) zeneiskolai nagybőgő-, tuba-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar, nagybőgő- és tubaművész; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari nagybőgőművész; Miskolci Szimfonikus Zenekar-nagybőgő szólamvezető művész; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc-nagybőgőtanárr; Szegedi Szabadtéri Játékok Zenekarának művésze; Miskolci Új Zenei Műhely alapító tagja és résztvevője);

-**Kovács Magda** (Budapest, 1947. I. 10.) zongoraművész, énektanár, korrepetitor, esztéta (szabadfoglalkozású előadóművész);

-**Kovács Zsolt** (Dömös, 1947. V. 3.) zenekari oboás, zeneiskolai tanár (BM Tűzoltósági Központ Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

-**Kőhegyi András** (Hódmezővásárhely, 1947. V. 2.) zenekari nagybőgőművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-nagybőgős és tubás; Egressy Béni Zeneiskola, Miskolc-nagybőgőtanár; Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar nagybőgős; Miskolci Szimfonikus Zenekar-nagybőgős);

-**Környeiné Szabó Anikó** (Győr, 1947. III. 14. –) zongoratanár, zongora korrepetitor (Fővárosi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola-zongoratanár, korrepetitor);

-**Körösmezei Ottó** (Budapest, 1947. XI. 23.) zenekari hegedűművész (BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Kövi Gábor** (Hajmáskér, 1947. VII. 30.) zeneiskolai gitártanár, gitárművész (Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola-gitártanár);

-**Kraszna László** (Budapest, 1947. III. 6. – Budapest, 2020. I. 23.) klarinétművész-tanár (Tömörkény István Zeneművészeti Szakközpéiskola, Szeged-klarinéttanár; Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari művész; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Szegedi Tagozat-tanár; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-klarinéttanár);

-**Lakatos Lászlóné Madarász Mária** (Pécs, 1947. X. 30.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Pálóczi Horváth Ádám Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg-zongoratanár; Zalaegerszegi Városi Vegyeskar-zongorakísérő);

-**Láng Péter** (Budapest, 1947. VI. 29.) trombitatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog-zenetanár);

**-Látó Ferenc** (Fülőpszállás, 1947. VI. 30.) zenekari művész (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Leblanc Győző** (Budapest, 1947. III. 28.) operaénekes. A Budai Nagy Antal Gimnáziumban érettségizett. Jelentkezett a Zeneművészeti Főiskolára. Először gyakorló szakra vették fel, ahol az akkoriban diplomázó Hamari Júlia növendéke, aki már tenoristaként foglalkozott vele. Később egy magántanár, basszistának képezte, de ez rossz iránynak bizonyult, és nem tartott sokáig. Katona idejét a Honvéd Együttesben töltötte. Ezután beiratkozott a Zeneművészeti Szakközépiskolába, ahol a kiváló pedagógus, Fábry Edit növendéke volt. A konzervatórium után, 1969-ben felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola opera szakára. Lukács Miklós volt a tanszék vezetője és Mikó András a szerepgyakorlat tanára. Kutrucz Éva és Sipos Jenő tanítványaként végzett. A diploma megszerzése után 1975-től az Operaház magánénekes. Tenoristaként számos főszerepet tudhat maga mögött. A Magyar Televízió *Zenés tv-színház* című sorozatában több produkcióiban szerepelt. A nyolcvanas évektől külföldi turnéban vesz részt. Egy impresszárió kívánságára *Szu-Csong herceg* szerepében debütált, és aztán 13 évig rendszeresen fellépett Amerikában. Közben már népszerű és igényes operettekben is szerepelt.

**-Lévay Zoltán** (Budapest. 1947. II. 22.) karvezető, általános iskolai énekenetanár (Általános Iskola, Tárnokliget; KISZ Központi Művészegyüttes-karnagy; Karikás Frigyes Általános Iskola, Budapest-tanár);

**-Lőrencz Péter** (Salgótarján, 1947. I. 15.) zenekari kürtművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Eger-kürttanár);

**-Lőrincz Gyöngyi** (Budapest, 1947. VIII. 6.) zenekari hegedűművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Dorogi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

**-Lugosi Anna** (1947. IX.) zongoratanár, korrepetitor (Zeneművészeti Szakközépiskola, Uzsgorod-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozat-tanár);

-**Madari Tamás** (Cegléd, 1947. III. 6.) színházi zenekari művész (Szolnoki Szigligeti Színház-hegedűs; Kecskeméti Katona József Színház-mélyhegedűs);

-**Magó Pál** (Budapest, 1947. IX. 16.) zenekari fagottművész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Markó András** (Budapest, 1947. IX. 9.) zenész (Gemini együttes);

-**Maros Gábor** /Mayer Gábor/ (Budapest, 1947. IX. 27.) színművész, operaénekes. 1971-ben végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. Karrierje a fővárosi Operettszínházban indult, ahol 1971–1973 között, valamint 1976–1981 között játszott. 1973–1976 között átszerződött a József Attila Színházhoz. 1981–1988 között a Magyar Állami Operaházban lépett fel. 1988-ban a kecskeméti Katona József Színház, 1989-ben a debreceni Csokonai Színház társulatának művésze lett. 1995–1999 között a Soproni Petőfi Színház tagja, 2000–2002 között a Vidám Színpad tagja volt. 2003 óta a Sziget Színház rendezője és színésze. Elsősorban musicalek és operettek tenorszerepeit játszotta el;

-**Maros Örs** (1947. I. 31.) gordonkaművész-tanár (Magyar Állami Operaház – zenekari művész; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész);

-**Máté Péter** (Budapest, 1947. II. 4. – Budapest, 1984. IX. 9.) énekes, hangszerelő, zeneszerző és zongorista. Tanította Bágya András és Balassa P. Tamás;

-**Martin János** (Mohács, 1947. V. 12.) okleveles kertészmérnök, operaénekes (Magyar Állami Népi Együttes Kórusa - kórustag; Debreceni Csokonai Színház Operatársulata-magánénekes; Magyar Állami operaház-magánénekes);

-**Mary Zsuzsi** (Szeged, 1947 – Budapest, 2011. XII. 24.) énekes;

-**Matuz István** (Nagykőrös, 1947. I. 21.) fuvola-művésztanár. 1961 és 1965 között a szegedi zeneművészeti középiskolában tanult tovább, ahol Sebestyén István volt a fuvolatanára. Ezt követően a Zeneművészeti Főiskolán tanult fuvolát 1966 és 1970 között, Hartai Ferenc és Kovács Lóránt tanítványaként. Végzése után, 1971–1972 között, a brüsszeli Conservatoire Supérieur tanársegédje (közben már a debreceni zenei középiskolában tanított), majd 1972–1974 között liège-i Opéra de Wallonie szólófuvolása volt. 1978-tól az Országos Filharmónia szólistájaként

koncertezett. 1975-től a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának adjunktusa, docense, professzora. 1998-tól az aveirói egyetem vendégprofesszora Portugáliában. Ismert a fuvolajáték technikájának megújításáról, az új hangszínek és akkordok létrehozására alkalmas játékmód (a permutáción alapuló ujjrend) kifejlesztéséről. Megoldotta és bevezette a játék alatti folyamatos levegővétel technikáját. E megoldások bemutatására kisebb darabokat, etűdöket komponált, melyekből 1978-ban egy tizenegy darabos összefoglaló CD-t is megjelentetett a Hungarotonnál (The new flute – Az új fuvola, közreműködik a Miskolci Szimfonikus Zenekar, vezényel Kovács László). Számos kortárs zeneszerző írt számára műveket (Dubrovay László, Eötvös Péter, Kocsár Miklós, Nagy Ákos, Sály László);

**-Mayné Thőrész Vilma** (Miskolc, 1947. IX. 29.) zenekari fuvolaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház és a Pécsi Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Kaposvári Csiky Gergely Színház-I. fuvolás; Állami Zeneiskola, Nagyatád-fuvolatanár; Állami Zeneiskola, Csurgó-fuvolatanár);

**-Mérei János** (Fácánkert, 1947. I. 28.) zeneiskolai fúvós-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, fúvóskarnagy, harsonaművész (Állami Zeneiskola, Körmend-Szentgotthárdi Tagozat-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész)

**-Mészáros Sándor** (Tiszanána, 1947. II. 23.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Operaház-Budapesti Filharmoniai Társaság-I. kürtös zenekari művész)

**-Mezey Gyuláné Pethő Anikó** (Budapest, 1947. XI. 3.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár);

**-Dr. Molnár Gyuláné Fóti Mária** (Berettyóújfalu, 1947. VIII. 30.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Orosháza-tanár; Csongrád Megyei Továbbképzési és Módszertani Intézet, Szeged-zenei munkatárs; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, zongora- és szolfézsstanár)

**-Molnár Viola** (Miskolc, 1947. V. 22.) orgonaművész - tanár, középiskolai ének-zenetanár és karvezető, főiskolai tanár (Simonffy Emil Állami Zeneiskola,

Debrecen-szolfézstanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat-tanár);

-**Mosóczi Miklós** (Budapest, 1947. VIII. 7.) zeneiskolai és főiskolai gitárművész-tanár (Fővárosi V. kerületi Állami Zeneiskola-gitártanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Budapesti Tagozata – gitártanár; Kiss Zenede AMI-gitártanár);

-**M. Thörész Vilma** (Miskolc, 1947. II. 17.) zenekari fuvolás, fuvolatanár (Pécsi Nemzeti Színház és Filharmónia-zenekari művész; Kaposvári Csiky Gergely Színház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Nagyatád-fuvolatanár);

-**Nagy Annamária** (Budapest, 1947. V. 29.) zenekari hegedűművész (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Nagy Katalin** (Budapest, 1947. II. 14.) cimbalom- és hárfatanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös-szolfézs- és cimbalomtanár; Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola, cimbalom- és hárfatanár; KISZ Központi Művészegyüttes (a fuvolazenekar vezetője);

-**Ondrékné Holló Katalin** (Jászárokszállás, 1947. VIII. 3.) klarinét- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, klarinét-szolfézstanár, fúvós tanszakvezető);

-**Orbán György** (Marosvásárhely, 1947. VII. 12.) zeneszerző; 1968-tól a kolozsvári Zeneakadémián tanult zeneszerzést Sigismund Toduťánál és Max Eisikovitsnál, Jagamas János irányítása alatt pedig zeneelméletet tanult. Tanulmányai végeztével 1973-ban ugyanitt zeneelméletet és ellenpontot tanított. 1979 óta Magyarországon él. A Budapesti Zeneműkiadónál 1990-ig zenei szerkesztő volt, közben 1982 és 2009 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zeneelméletet és zeneszerzést tanított;

- **Ötvös Csilla** (Békásmegyer, 1947. VI. 29.) operaénekes, tanár. 1968 és 1974 között a Zeneakadémián tanult. 1974-től mint az Operaház magánénekesese működik, főként lírai és koloratúr-szerepekben láthatja a közönség. A Weiner Leó Konzervatóriumban tanít;

**-Pájer Sára** (Veszprém, 1947. I. 12.) gordonkatanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola-gordonkatanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető; Lovassy László Zeneművészeti Szakközépiskola-gordonkatanár);

**-Pálkövi Mária** (Újfehértó, 1947. I. 17.) hegedűművész-tanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, hegedű- és szolfézstanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető, majd I. koncertmester; Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza-hegedűtanár);

**-Pálosné Mester Jolán** (Tiszafüred, 1947. IV. 18.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hatvan, fuvola- és szolfézstanár, valamint fafúvós tanszakvezető; a Hatvani Fúvósötös alapító tagja, és a Hatvani Kamarazenekar tagja);

**-Papp János** (Szeged, 1947. XII. 11.) zenekari hegedűművész, zenetanár, zeneszerző (Magyar Állami Hangversenyzenekar – zenekari művész, I. hegedű; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Magyar Állami Hangversenyzenekar Kamarazenekara-koncertmester);

**-Papp László** (Szeghalom, 1947. VII. 28.) szakközépiskolai gordonkaművész-tanár (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-tanár);

**-Papp Lászlóné** (Püspökladány, 1947. VIII. 29.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka-Nagyecsed; Állami Zeneiskola, Üllő és Monor; Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-zongoratanár);

**-Pászthy Júlia** (Eger, 1947. XII. 12.) operaénekes, egyetemi tanár. 1970–1975 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem ének szakos hallgatója volt. 1972–1975 között több nemzetközi énekverseny nyertese volt. 1974–2000 között a Magyar Állami Operaház magánéneke, 2000 óta énekmestere. 1995 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem magánének tanára;

**-Pechán Gábor** (Budapest, 1947. VI. 12.) zenekari hegedűművész (Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara-zenekari művész);

**-Pelle Erzsébet** (Kál, 1947. május 4. [más forrás szerint 1957. április 5.] – Budapest, 2012. november 7.) operaénekes. Az Állami Népi Együttesben indult pályája. 1973 és 1977 között a Bartók Béla konzervatóriumban Fábry Edit tanítványa volt. 1978-ban a Debreceni Csokonai Színházban kezdődött operai karrierje, mely 1989-től a budapesti Operában folytatódott;

**-Perédi Márta** (Budapest, 1947. III. 8.) zeneelmélet- és szolfézstanár, zenei rendező (Általános Iskola, ének-zenetanár; Kulturális Minisztérium, később Művelődési Minisztérium Zene- és Táncművészeti Főosztály-zenei referens; Magyar Rádió-zenei rendező);

**-Perjési József** (Vác, 1947. VI. 14.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari művész; Staatliches Sinfonieorchester Schwerin-zenekari művész; Innsbrucker Symphonieorchester-szólamvezető művész; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes-zenekari művész);

**-Pista András** (Budapest, 1947. V. 14.) zenekari brácsaművész (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész; Liszt Ferenc Kamarazenekar-zenekari művész);

**-Pócsy Zsuzsa** (Balatonlelle, 1947. I. 14.) gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Tapolca; Állami Zeneiskola, Sárbogárd);

**-Póka Balázs, dr.** (Eger, 1947. VI. 2.) operaénekes. Orvosi tanulmányai mellett magánúton tanult énekelni *Hoór-Tempis* Erzsébet és Mircea Breazu irányításával. 1976-tól az Operaház magánénekes. Főként a lírai bariton szerepek tartoznak repertoárjába. 1977-ben a Pulai Énekversenyen ezüstdiplomát kapott. Európa-szerte vendégszerepelt, több lemezfelvételen működik közre

**-Polgár László** (Somogyszentpál, 1947. I. 1. – Zürich, 2010. IX. 19.) operaénekes, tanár. Tanulmányait Eyssen Irénnél kezdte, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta Kutrucz Éva és Révhegyi Ferencné növendékeként 1967–1972 között. Az Operaházban 1971-ben debütált Ceprano gróf (Verdi: *Rigoletto*) szerepében. 1972-ben az Operaház ösztöndíjasa, majd 1973-tól magánénekes lett. 1991-től a Zürichi Opera tagja volt. A fellépések mellett a Zürich-Winterthur-i konzervatóriumban, valamint Magyarországon is tanított

**-Raicsné Szerdahelyi Éva** (Budapest, 1947. XII. 16.) ének művésztanár. 1973-ban szerzett énekművész-, tanári diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. 1974 óta a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar magánének tanszékének főtárgytanára. 1989-től tanszékvezető docensként foglalkoztatja az intézmény. Diplomázott növendékei hazai és külföldi színházak operatársulatainál és hivatásos kórusoknál, valamint a tanári pályán végeznek elismert szakmai munkát. Tanítványai közül többen még tanulmányaik során, vagy annak befejezése után különböző ösztöndíjakban részesültek. Többek között a Magyar Állami Operaház ösztöndíjában, valamint bostoni, buffalói, Los Angeles-i, tamperei, bécsi, brüsszeli, stuttgarti, bayreuthi tanulmányi ösztöndíjakban;

**-Rakos Miklós** (Bérbaltavár, 1947. I. 24. – 2019. X. 28). zeneiskolai hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenei szakíró (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar – zenekari brácsaművész; Magyar Állami Operaház zenekari brácsaművész; Csermák Antal Állami Zeneiakola, Veszprém – hegedűtanár, megyei hegedű szakfelügyelő; a ZENEKAR c. folyóiratban hegedű-zenetörténeti szerzője);

**-Regős István** (Budapest. 1947. V. 23. – Budapest, 2012. III. 24.) jazz előadóművész, hangszerelő, tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest -jazz tanszaki művésztanár;

**-Reményiné Merhala Mária** (Veszprém, 1947. VI. 30.) zeneiskolai zongoratanár (Ének-zenei Általános Iskola, Veszprém-tanár; Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-tanár; Veszprém Városi Vegyeskar-szólamvezető, zongorakísérő);

**-Réti Anna** (Kisvárd, 1947. VIII. 19.) zenetanár, főiskolai tanár (Általános Iskola és Zeneiskola, Kisvárd-tanár; Tanítóképző Főiskola, Budapest-Művészeti Nevelési Tanszék-főiskolai tanár);

**-Roskó Béla** (Nyíregyháza, 1947. VI. 5.) trombita- és szolfézstanár, népzenesz (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari trombitaművész; Staatliches Orchester, Pirna-zenekari trombitaművész; Délibáb Népzenei Együttes, Debrecen-kontra, bőgő);

**-Sallay Imre** (Budapest, 1947. XI. 30.) zongora-, fagottművész, karmester, korrepetitor (Opera, Köln-korrepetitor; Stadttheater Koblenz-karmester, korrepetitor; Stadttheater am Gärtnerplatz, München-karmester, korrepetitor;

**-Sebő Ferenc** (Szekszárd, 1947. II. 10.) népi hangszeres, népi énekes. gitáros, dalszerző, népzene kutató és építészmérnök, a hazai hangszeres népzenei és táncmozgalom egyik elindítója, a Sebő Együttes vezetője. Klasszikus zenei tanulmányait a székesfehérvári zeneiskolában kezdte. 1970-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán. 1970 és 1972 között a Pest Megyei Tanács Tervező Vállalatánál, 1971 és 1973 között az OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központjánál dolgozott tervező építésként. 1989-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi ágazatának zenetudományi szakán is diplomát szerzett. Énekesként és zeneszerzőként 1969-ben mutatkozott be az Egyetemi Színpadon. 1971-től 1973-ig a 25. Színház zeneszerzője és előadója volt. Szerepelt Jancsó Miklós Még kér a nép és Zolnay Pál Fotográfia című filmjeiben. Rádió- és televíziós szereplések mellett 1973 és 1980 között a Vegyipari Dolgozók Szakszervezete Bartók Béla amatőr táncegyüttes zenei vezetője is volt. Bekapcsolódott a népzene kutatásba is, a Népművelési Intézet kutatási osztályának előadója lett. Ebben az időszakban vett részt a Kassák Klubban is. Megszerettette a fiatalokkal az erdélyi magyar táncokat, énekeket. Timár Sándorral együtt a magyar táncmozgalom meghatározó alakja. A Magyar Televízió Zenei Osztályán népzenei szerkesztőként, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi szakán népzeneoktatóként dolgozott. A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének munkatársaként a mai napig tudományos kutatói munkát végez. 1996 és 2001 között a Magyar Állami Népi Együttes művészeti vezetője volt, jelenleg az általa alapított Hagyományok Házának szakmai igazgatója;

**-Sélel Teréz** (Magyarkesz, 1947. VII. 11.) közgazdász, főgyártásvezető (Hungaroton Magyar Hangfelvevő Vállalat-I. gyártásvezető);

**-Simon Géza Gábor** (Budapest, 1947. V. 1.) jazzkutató, diszkográfus, bibliográfus, a zenei szakmában tevékenykedik, 1967–1997 között a Magyar Rádió dzsessz és gramfonlemez készítésével foglalkozó műsorait szerkesztette. 1970-től több mint 50 (magyar, osztrák, német, lengyel) lapban publikált dzsessz témában magyar, német és angol nyelven, kb. 150 dzsessz- és klasszikus, valamint kortárs-zenei CD készítője (szerkesztő, producer, szövegíró, fordító,

borítótervező). 1985–1987 között a Hungaroton Archívum munkatársa volt, 1987–1989 között az első magyar magán lemezkiadó a Pannonton művészeti igazgatója volt. 1991-től a Magyar Jazzkutató Társaság (a világ egyetlen nemzeti dzsesszkutatói társaságának) elnöke. 2006-tól a [www.jazzkutatas.eu](http://www.jazzkutatas.eu) honlap főszerkesztője. Az utóbbi két évtizedben általában évi egy szakkönyv jelenik meg a tollából. Zenei könyvtárakban, iskolákban, klubokban a legkülönbözőbb zenei témákban tart előadásokat, hosszabb sorozatokat. Rádió- és tv-műsorok állandó vendége Magyarországon és Ausztriában. Összesen több mint négyezer előadást tartott eddig, és több mint 200 dzsessz- és klasszikus, valamint kortárs-zenei LP/CD készítője;

**-Sindel János** (Tiszaföldvár, 1947. V. 16.) zeneiskolai klarinét-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara; Óvónőképző Szakközépiskola, Tiszaföldvár; Állami Zeneiskola, Makó);

**-Soltész Anna** (Budapest, 1947. XII. 29.) ének-zenetanár, karnagy. 1966–1971-ig a Zeneakadémián tanult Vásárhelyi Zoltán és Maklári József tanárok irányításával és kapott középiskolai énektanár- és karvezetés diplomát. Évekig tanított ének-zenét budapesti általános iskolák alsó tagozatán (pl. X. ker. Sibrik Miklós út, III. Mókus utca) és vezette a Kicsinyek kórusát. 1986–87-ben a Dán Kodály Társaság szervezésében Dániában tartott ismertetéseket, bemutatókat a Kodály-módszerről. Szakmai munkáját erősen meghatározta Hamvas Anikó, akinél az Alsóerdősor u-i iskolában hospitált évekig. A Budapesti Vándor Kórusban kórustagként és szólambetanítoként működött közre Révész László karnagy időszakában. Élete legdöntőbb emberi és zenei segítségét a Szilágyi Női Karban kapta, ahol több mint 30 évig énekelt a 2017 januárjában elhunyt Mohayné Katanics Mária karnagy keze alatt. 2003 óta énekel az Erkel Ferenc Vegyeskarban, melyet Cseri Zsófia vezet;

**-Solti Denise** (Budapest, 1947. V. 14.) gordonka kamaraművész, zenekari gordonkaművész (Postás Szimfonikus Zenekar-szólócellista);

**-Solymosi Ferenc** (Veszprém, 1947. I. 10. – Budapest, 2019. V. 18.) orgonaművész-tanár, orgonakészítő. 1972–1976 a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola orgona szakán Gergely Ferenc növendéke. 1976: ösztöndíjas a weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. 1977– zeneiskolai zongoratanár. 1982– a Zugligeti Szt Család plébánia orgonistája. 1991– a Liszt Ferenc Zeneművészeti

Főiskola Hangszerésképző Iskolájának tanára, 1998– a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola orgona- és zongoratanára;

-**Som Lajos** (Budapest, 1947. X. 1.) basszusgitáros (A Taurus és Piramis együttes zenekarvezetője):

-**Somorjai István** (Budapest, 1947. VII. 9.) trombitaművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari trombitaművész; Modern Réztfúvós Együttes tagja);

-**Sonkoly Teréz** (Budapest, 1947. II. 20.) hegedűtanár, kamarazene művész;

-**Strasszer Józsefné Spanraft Mariann** (Budapest, 1947. I. 22.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-zongoratanár, és ugyanott igazgató-helyettes is);

-**Szabó Dénes** (Makó, 1947. III. 6.) zenepedagógus, kórusvezető. Érettségi után a szegedi Zeneművészeti Főiskola fuvola szakán szeretett volna továbbtanulni, de ezt a szakot időközben áthelyezték Miskolcra, ezért végül a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola miskolci tagozatán (1977-óta: Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézete) szerzett fuvola-, szolfézs- és általános iskolai énektárnári diplomát 1969-ben. 1977–81 között karvezetői oklevelet szerzett Budapesten, Párkai István irányítása alatt. 1969-ben kezdett tanítani Nyíregyházán a 4. számú Zenei Általános Iskolában (1992-től: Kodály Zoltán Általános Iskola), ahol már 1958-tól magas szintű zenei oktatás folyt a Kodály-módszer alapján. Itt megszervezte az iskola énekkarainak rendszerét: Először a Gyermekkar alakult meg, és került 1975-ben az ország legjobb kórusai közé. 1978-ban Debrecenben a nemzetközi Bartók Béla-kórusversenyen elnyert második hozta meg számukra az országos hírnevet és az első külföldi meghívásokat. Ekkor vették fel – Bárdos Lajos kórusműve nyomán – a Cantemus (magyarul: Énekeljünk!) nevet. Később szerveződött meg az kóruscsalád többi tagja: a Cantemus Fiú Vegyeskar (1981), ahol a kicsik még a szoprán és az alt szólamokat éneklék, a mutálósok pedig a tenor és a basszus szólamot; a Pro Musica Leánykar (1986) a már végzett, de visszajáró egykori énekkaros lányok kezdeményezésére; a Banchieri Énekegyüttes (1988) az általános iskolát elhagyó fiú kórustagokból; majd a Cantemus Felnőtt Vegyeskar (1998) az addigra már szülői korosztályba került egykori Cantemus-énekesekből. A kétezres évek elején a különböző karok összlétszáma elérte a kétszáz főt. 2001-től tanítja a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának karvezetős hallgatóit is;

**-Szabó István** (Budapest, 1947. III. 29.) zenekari gordonkaművész, zeneiskolai gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog, gordonka- és szolfézstanár; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola-gordonkatanár);

**-Szabó Márta** (Budapest, 1947. XI. 20.) zenekari brácsaművész (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Tehran Opera Company-zenekari művész; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Szabóné Horváth Katalin** (Szombathely, 1947. III. 6.) fagott- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, fagott- és szolfézstanár; Fejér megyei szakfelügyelő; Székesfehérvári Kamarazenkar-I. zenekari fagott művész);

**-Szak Péter Otmár, dr.** (Budapest, 1947. X. 9.) zeneszerző, zongoraművész, filozófus, szociológus (Országos Filharmónia-műsorszerkesztő; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Miskolci Tagozat-tanár);

**-Szalai Antal** (Budapest, 1947. IV. 10.) hegedűművész, primás, a Zeneiskolai tanulmányait Mazopusz Péternél kezdte később a zenei továbbképzőben Egerland Istvánnál és Kalmár Mihálynál az operaház művészeinél végezte. A koncertezésen kívül 2011-től mesterkurzusokon is tanított a Zeneakadémián;

**-Szalay István** (Budapest, 1947. III. 23.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Postás Szimfonikus Zenekar – zenekari művész; Fővárosi XXI. kerületi Állami Zeneiskola-zenetanár; Vasas Művészegyüttes-koncertmester; Vígszínház-hangszeres művész);

**-Számadó Gabriella** (Debrecen, 1947. IV. 23.) operaénekes (Magyar Néphadsereg Művészegyüttes – szólista; Magyar Állami Operaház – magánénekes) A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola után a római Accademia Musicale di Santa Cecilia hallgatója. 1973-ban szerződött az Operaházba. 1978-ban megnyerte a trevisói énekverseny első díját;

**-Szegedi József** (Heves, 1947. XI. 18.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari művész; Gödöllői Körzeti Állami Zeneiskola Aszódi Tagozat-hegedűtanár);

**-Szegedi László** (Budapest, 1947. II. 3.) középiskolai zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét-zongoratanár);

**-Szende Lászlóné Koller Éva** (Budapest, 1947. XI. 13.) zenei könyvtáros, (MTA Zenetudományi Intézet-zenetudományi dokumentumok feldolgozása, közreadása);

**-Szendrő Zsuzsanna** (Budapest, 1947. VIII. 12) alsófokú hegedű-, szolfézs-, énektanár, zenekari hegedűművész (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Szendrői Sándor** (Budapest, 1947. XII. 22.) zenei rendező, zenei munkatárs;

**-Szeverényi Erzsébet** (Budapest, 1947. IX. 7.) tudományos asszisztens (MTA Zenetudományi Intézet-tudományos munkatárs);

**-Szilágyi Imre** (Budapest, 1947. I. 29.) operaénekes, tanár (Budapesti Gyermekszínház; Magyar Állami Operaház; Pécsi Nemzeti Színház operatársulata; Budapesti Népszínház operatársulata-operaénekes);

**-Dr. Szilágyi Tamásné Széll Mária** (Debrecen, 1947. III. 20.) magyar- és énekzenetanár (Általános Iskola, Debrecen, általános iskolai ének-zenetanár; Bányai Júlia Ének-Zenei Általános Iskola, Debrecen, ének-zenetanár és könyvtáros);

**-Szitháné Megyer Márta** (Nyíregyháza, 1947. II. 7.) oboa- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, oboa- és szolfézstanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar és a Nyíregyházi Fúvósötös tagja);

**-Szódy Zsolt** (Budapest, 1947. VIII. 2.) gordonművész, szakközépiskolai gordonatanár (Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-gordon és kamarazenei tanár, továbbá körzeti szakfelügyelő; Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara-zenekari gordonművész);

**-Szűts Tibor** (Esztergom, 1947. IV. 29.) zenekari hegedűművész (Győri Filharmonikus Zenekar-koncertmester; Győri Kamarazenekar és Vonósnégyes tagja);

**-Tábori Ferenc** (Tiszaföldvár, 1947. VII. 13.) zeniskolai fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kecskemét Kunszentmiklósi Fiók Zeneiskola - tagozatvezető);

**-Dr. Teszler Jánosné Szabó Irma** (Felsőnyék, 1947. VII.3.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros- zongoratanár; Állami Zeneiskola, Dombóvár-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Tamási-zongoratanár);

**-Tomcsány Lászlóné Németh Terézia** (Budapest, 1947. X. 22.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi III. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár és igazgató; Óbudai Kamarazenekar-zenekari hegedűművész);

**-T. Hunyadi Viktória** (Debrecen, 1947. II. 7.) zongoratanár, főiskolai adjunktus;

**-Dr. Tóth Lajosné** (Szombathely, 1947. IX. 27.) zongoratanár (Általános Iskola, Nagykovácsi; Állami Zeneiskola, Celldömölk-zongoratanár és tanszakvezető);

**-Tóth József** (Budapest, 1947. XI. 3.) zenekari kürtművész-tanár (Fővárosi Operettszínház-zenekari kürtművész; Fővárosi VI. kerületi Állami Zeneiskola-rézfúvóstanár);

**-B. Tóth László** (Budapest, 1947. V. 5.) könnyűzenei-szerkesztő, műsorvezető producer, lemezlovas;

**-Ujházy Lászlóné Czéh Marianna** (Püspökladány, 1947. IX. 13.) zenei technikai rendező, montírozó (Magyar Rádió-hangtechnikus; Magyar Rádió Zenei Főosztály-technikai rendező, montírozó technikus);

**-Dr. Ujhelyi Tiborné Kurczy Ildikó** (Veszprém, 1947. III. 19.) zenei könyvtáros (Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém-zenei részlegvezető, művészeti szakreferens);

**-Vajda József** (Zalaegerszeg, 1947. VIII. 26. – Budapest. 2016. II. 29.) fagottművész, fagottművész-tanár. Zenei tanulmányait 1965-ig a pécsi Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd 1965-től 1970-ig a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán végezte Keszler Györgynél, illetve Rudas Imrénél. 1970-től 25 éven át a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának első fagottosa volt. E mellett rendszeresen fellépett a Liszt Ferenc Kamarazenekarral és az Osztrák-Magyar Haydn Zenekarral is. 1975-től a Rádiózenekar Fúvósötösének tagja lett. Több mint húsz évig tanított fagottot és kamarazenét a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, különböző zenei táborokban és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Kamarazenei Tanszakának adjunktusaként;

**-Vámosné Kádár Eszter** (Budapest, 1947. III. 18.) gordon-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár, zenekari nagybőgőművész. Budapesten a Magyar Posta Szimfonikus Zenekarának tagja volt 1970-től. 1984-től a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárosa;

**-Varga György** (Abony, 1947. X. 27.) klarinéttanár (Bihari János Állami Zeneiskola-klarinéttanár és igazgató; XVI. kerületi Rácz Aladár Állami Zeneiskola-igazgató);

**-Vass Irén** (1947) ének-zenetanár, karnagy;

**-Végvári Csaba** (Budapest, 1947. X. 17.– Budapest, 1992. XII. 23.) zongora és csemballóművész (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-zongorakísérő korrepetitor; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tagozat-adjunktus; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozat-zongorakísérő korrepetitor, adjunktus; Magyar Barokk Trió tagja) ([Buváry Livia:Kodály Zoltán-Szőlőhegyen keresztül - YouTube](#) / [Buváry Livia:Bartók Béla "Nyolc magyar népdal" 5 dal - YouTube](#));

**-Vendrei Éva** (Eger, 1947. XII. 2. – 2004. XI. 13.) zenetanár, főiskolai docens. Az egri iskolai évek után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait, ahol 1972-ben középiskolai énektanári és karvezetői diplomát szerzett. Már utolsó éves zeneakadémistaként tanítani kezdett a budapesti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskolában, majd három évig az Egyesült Államokban, a Kodály Musical Training Institute tanára volt. Hazatérve ismét a budapesti Kodály Iskolában helyezkedett el, ahol évekig a Zeneakadémia hallgatójának

gyakorlatvezető tanáráként dolgozott. 1989-ben az iskola zenei vezetőjévé, igazgatóhelyettesévé nevezték ki. 1990-től a Kodály Intézet adjunktusa, majd docense volt. Kodály intézeti főigazgató-helyettesi megbízását 2003 őszén kapta. A hazai továbbképzések és Kodály szemináriumok mellett rendszeresen oktatott külföldi, főként amerikai és angliai tanfolyamokon;

**-Világi István** (Miskolc, 1947. VIII. 20.) karmester, általános iskolai fagott- és szolfézstanár (I. sz. Általános Iskola, Városmény, általános iskolai énekenetanár; Állami Zeneiskola, Hatvan-tanár és igazgató-helyettes; Pirkanmaan Musiikkiopisto Tampere-zenetanár, karmester; Hatvani Karmarazenekar-karmester; Vammalai Városi Zenekar-karmester);

**-Virágh József** (Budapest, 1947. IX. 20.) zenés színművész. 1980-ban végezte el a Színház- és Filmművészeti Főiskolát, de már ezt megelőzően is játszott bonviván szerepeket a debreceni Csokonai Színházban, majd 1971-től a Budapesti Operettszínházban;

**-Wolf Péter, dr.** (Budapest, 1947. VI. 21.) zeneszerző, hangszerelő, karmester. A hatvanas évek végén volt a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola keretén belül működő jazztanszak zongora szakos hallgatója, Gonda János tanítványa. 1969-ben tagja, később zenei vezetője a Hacki Tamás vezette Ex-Antiquis együttesnek, amellyel napjainkig több mint 3000 koncertet adott. Ebből az időszakból ered a Liszt Ferenc Kamarazenekarral való szorosabb együttműködése előadóként és hangszerelőként. Az utóbbi néhány évben versenyművek felé fordult alkotói fantáziája, melyek közül kettő zongorára, kettő hegedűre, egy oboára és egy pedig trombitára készült. 2007-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem jazz tanszakának BA, majd MA jazz-zeneszerző hallgatója (tanár: Oláh Kálmán). 2015-ben DLA fokozatot szerzett. Doktori disszertációját „Jazzhangszerelés” címmel alkotta meg;

**Wurzinger András** (Budapest, 1947. VI. 3.) zenész (Pécsi Nemzeti Színház; Magyar Cirkusz és Varieté; BM Szimfonikus Zenekar);

**-Záborszky Kálmán** (Budapest, 1947. X. 4.) gordonka- tanár, igazgató, karmester, művészeti vezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte meg gordonkaművész diplomáját Friss Antal, Mihály András, Sándor Frigyes növendékeként, majd a bécsi Zeneművészeti Főiskolán a világhírű csellóművész-

professzor, André Navarra növendéke volt. 1991 óta a Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatója. Az országban egyedülálló, többlépcsős zenekari műhely felépítésével és működtetésével nemzedékeket nevelt kultúrára, a művészetekkel való együttélésre. Igen korán, már 14 évesen kapcsolódott be az édesapja, Záborszky József által az I. István Gimnáziumban alapított szimfonikus zenekar (mai nevén: Zuglói Filharmónia – Szent István Király Szimfonikus Zenekar) munkájába. 1968-tól korrepetitora, majd karmestere lett az együttesnek, 1988 óta vezető karmester. Éveken át vezette a székesfehérvári Alba Regia városi zenekart. 1981-től a Szent István Király Oratóriumkórusnak is karnagya. Művészeti vezetése alatt a Szent István Király Szimfonikus Zenekar és Oratóriumkórus 2006-tól félhivatásos együttesé vált Zuglói Filharmónia néven, melynek Záborszky Kálmán a művészeti vezetőj-karmestere;

-**Zádor András** (Ungvár, 1947. VIII. 10.) zongoratanár, karnagy (Állami Zeneiskola, Sáropatak-zongoratanát; Comenius Tanítóképző Főiskola Művészeti-Nevelési Tanszék, Sáropatak-tanár és a Tanítóképző Főiskola Női Karának karnagya);

-**Zalatnay /Zacher/ Sarolta** (Budapest, 1947. XII. 14.) énekművész, író;

- **Zempléni László** (Budapest, 1947. VIII. 21.) zenekari timpaniművész-tanár, zeneszerző (Magyar Állami Operaház-szólamvezető; Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Dorog, ütő- és kamarazenei tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola-tanár);

-**Zoltánfi László** (Szeged, 1947. VIII. 10.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs és általános iskolai ének-zenetanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Békéscsaba-tanár; Óvónőképző Intézet, Szarvas-tanár; Állami Zeneiskola, Kiskunfélegyháza-tanár);

-**Zseni Nándor** (Kelebia, 1947. IX. 18.) zenekari fagottművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház Zenekara, I-II. fagott; Pécsi Szimfonikus Zenekar-fagott szólamvezető);

## **70 éve született**

-**Ács János** (Kiskunhalas, 1952) karmester. 1979-ben debütált Genovában. Első amerikai fellépésére 1987-ben Denverben, a Colorado Operában került sor, ahol később hét éven át vezényelt. Olasz állampolgárként mostanában gyakran dolgozik Róma, Firenze és Velence operatársulataival. Repertoárján több mint 150 opera és zenekari mű található. Kiváló szakértője az olasz operajátszás tradícióinak. Eddigi pályafutása során dirigálta Bellini és Puccini valamennyi operáját, s a legnagyobb Verdi-műveket. Korunk olyan nagy énekeseivel dolgozott együtt, mint Luciano Pavarotti, Samuel Ramey, Raina Kabaivanska, Giuseppe Giacomini. Évek óta a "Három Tenor" koncertjeinek állandó karmestere. Jelenleg a salerno Giuseppe Verdi Színház zeneigazgatója és 1999 óta a Magyar Állami Operaház Falioni Kamarazenekarának művészeti vezetője.

-**Aranyosi György** (Miskolc, 1952. XII. 16.) zenekari trombitaművész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Miskolci Rézfúvós Kvintett; Miskolci Új Zenei Műhely);

-**Árvainé Rúzsás Ágnes** (Pécs, 1952. III. 8.) zongoratanár (Fiók Zeneiskola, Pécsvárad-zongoratanár; Erkel Ferenc Zeneiskola, Komló-zongoratanár);

-**Bacskay Csilla** (1952) énekművész-tanár;

-**Balázs Klári** (*Korda Györgyné*, születési nevén: *Boros Klára*; Debrecen, 1952. augusztus 6.) magyar énekesnő. Több mint négy évtizedes pályafutás áll a háta mögött;

-**Balla Katalin** (Budapest, 1952. IV. 30.) zenekari gordonkaművész-tanár (BM Zenekar-zenekari művész);

-**Bánsági Éva** (Budapest, 1952. XI. 10.) zeneiskolai oboaművész-tanár (Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola-oboatanár; Postás Szimfonikus Zenekar - zenekari művész; I. István Gimnázium Szimfonikus Zenekar - zenekari oboaművész);

-**Bárány-Paál László** (1952) operaénekes-tanár. Tanulmányait magánúton, Hetényi Kálmán, dr. Sipos Jenő és Czákó Mária irányításával végezte. 1973–74-

ben a Debreceni Kodály Kórus tagja, 1974–1985 között a debreceni Csokonai Színház magánénekeese. 1985-ben szerződött az Operaházhoz magánénekesként;

**-Barna Elekné Módra Zsuzsanna** (Nagykőrös, 1952. X. 28.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Nagykőrös-zongoratanár és uo. igazgató-helyettes, majd igazgató);

**-Bekéné Fazekas Éva** (Szigetvár, 1952. IV. 2.) zenekari fuvolaművésztanár (Állami Zeneiskola, Kőszeg-fuvolatanár; Állami Zeneiskola-Szentgotthárd-zongoratanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari fuvolaművész);

**-Bekéné Fazekas Gyöngyi** (Szigetvár, IV. 2.) zenekari brácsaművész, zongoratanár (Győri Filharmónikus Zenekar-zenekari brácsaművész; Állami Zeneiskola, Szentgotthárd - zongoratanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari brácsa - művész);

**-Bencsik Sándor /Samu/** (Budapest, 1952. IX. 15. – 1987. IX. 23.) gitáros, zeneszerző. Debrecenben utcát neveztek el róla. A 70-es évek elején a Sygma nevű sashalmi zenekarban kezdett, majd egy ideig a Beatrice tagja lett. Innen a Gesarolba került, ez a zenekar vette fel 1973. május 1-jén a P. Mobil nevet. Bencsik Sándor 1987 nyarán először Svédországba ment, majd egy ausztriai menekülttáborban halt meg azóta is tisztázatlan körülmények között. Nevéhez fűződik számtalan azóta klasszikussá vált rocksláger;

**-Berkes Kálmán** (Budapest, 1952. V. 8.) klarinétművész-tanár, karmester. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerzett klarinétművész diplomát. Tanárai: Kovács Béla, Kurtág György, Mihály András, Simon Albert, Sándor Frigyes. Vezénylést Ferencsik Jánostól és Giuseppe Patanétól tanult. 1972-ben megnyerte a genfi Nemzetközi Verseny ezüstérmét, 1974-ben (Belgrád) és 1975-ben (München) kamarazene-versenyek díjazottja. 1972–1993 között a Magyar Állami Operaház, a Filharmóniai Társaság Zenekara és a Budapesti Fesztiválzenekar első klarinétosa, 1973–1983 között a Budapesti Kamaraegyüttes tagja. 1982-ben alapítója és művészeti vezetője a Budapesti Fúvósegyüttesnek, 1988–1992 között a magyar Virtuózok Kamarazenekar karmestere. Mesterkurzusokat tartott az Egyesült Államokban, Kanadában, Angliában, Hollandiában és Finnországban. 1992-től a tokiói Musashino Zeneakadémia tanára és a szimfonikus zenekar vezető karmestere. 2004 őszétől 2006

decemberéig a Nemzeti Filharmonikusok állandó vendégkarmestere. 2009 április 1. óta a Győri Filharmonikus Zenekar művészeti vezetője;

**-Berkovitsné Berlánszky Alice** (Budapest, 1952. IV. 15.) gitár-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola-tanár);

**-Bodnár Attila** (1952. XII. 19.) popénekes, dalszerző, producer, zenei rendező;

**-Csaba Péter** (Kolozsvár, 1952. XI. 7.) magyar hegedűművész, karmester, a MÁV Szimfonikus Zenekar művészeti vezetője. 1983 óta Lyonban, Franciaországban él. A bukaresti Porumbescu Zeneakadémián fejezte be a zenei tanulmányait. Számos zenekart alapított; hegedűművészi fellépései mellett karmesterként is működik. A Lyoni Zeneművészeti Főiskola zenekari osztályának vezetője, 1994–2010 között a Besançon-i Szimfonikus Zenekar igazgatójaként és állandó karmestereként tevékenykedett. Csaba Péter a 2012–2013-as évadtól a MÁV Szimfonikus Zenekar vezető karmestere és művészeti vezetője;

**-Csajághy Lili** (Budapest, 1952. VII. 27.) zongoratanár (Fővárosi VIII. kerületi Vándor Sándor Állami Zeneiskola-tanár);

**-Cs. Mészáros Éva** (Szombathely, 1952. XII. 24.) zenekari gordonkaművész-tanár (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész)

**-Csánky Emília** (Hódmezővásárhely, 1952) oboaművész-tanár. 1966-tól 1970-ig a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolban Meszlényi Lászlónál tanult, majd 1970 és 1975 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Pongrácz Péter növendéke volt. 1973 óta a Magyar Állami Operaház szólamvezető oboistája. 1975 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oboa és zenekari szólamismeret tanára. A DLA fokozatot 2001-ben szerezte meg, disszertációjának címe: A zenekari oboajáték problémái az előadóművész szemszögéből;

**-Csuka Mónika** (Zalaegerszeg, 1952. XI. 29.) énekesnő. Az első magyar lányzenekar, a Beatrice megalapítója;

**-Cziránku Sándor** (Kalocsa, 1952. XI. 14.) gitáros. Egyedülálló technikája a kétnyakú gitáron előadott „dupla tapping”, vagyis a tapping-technikával egyszerre játszik mindkét gitárnyakon mindkét kezével. A népzene és a tizenkét

fokúság izgatta a bolgár népzene hatására, ezért az újjáalakult Gépfolklór tagja lett. Saját zenekara a Ködkonda volt. 1987-ben részt vett a Profán zenekar Pro Pátria albumán, majd Herpai Sándorral (ex V'Moto-Rock), Tzortzoglou Jorgoszal (ex-Gépfolklór) és Zsoldos Tamással (ex-Beatrice) megalapították a Barbarót. A Barbaróban teljesedett ki egyéni játéka, amely magyar és balkáni népzene alapuló, besorolhatatlan stílusú, helyenként rockos. A Barbaróban megkapta a teret, ahol a többi invenciózus zenész is hozhatta saját egyéniségét;

**-Dabasi László** (Debrecen, 1952. X. 5.) zenekari hegedű- és brácsaművész-tanár Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-mb. brácsa szólamvezető; Capella Savaria-brácsaművész);

**-Deák Sándor** (Hódmezővásárhely, 1952. IX. 19.) zenekari trombitaművész-tanár (Szeged Nemzeti Színház-zenekari trombitaművész és zenekari felügyelő);

**-Déri Sándor** (Budapest, 1952. XII. 29.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-koncertmester; Magyar Állami Hangversenyzenekar-szólamvezető);

**-Déri Sándorné Bán Judit** (Budapest, 1952. XII. 12.) zongoratanár, korrepetitor (Állami Balettintézet-korrepetitor);

**-Dóbiásné Molnár Hedvig** (Kengyel, 1952. IX. 12.) zenei könyvtáros (Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét-zenei könyvtáros);

**-Dombóvári János** (Miskolc, 1952. VIII. 14.) hegedűművész-tanár, igazgató (Állami Zeneiskola, Eger-tanár; Egri Vonósnégyes mélyhegedűse). Dombóvári János 30 évig vezette a Lavotta János Alapfokú Művészeti Iskolát. A verbunkos zenekutatás és Lavotta János életművének kutatásában, a Lavotta János Kamarazenekar működtetésében a zenei közművelődés fontos formálója máig. A Parlando állandó munkatársa;

**-Duffek Mihály, dr.** (Gödöllő, 1952. X. 14.) zongoraművész-tanár. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozat, P. Nagy Ilona zongoratanár (1975); Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Zempléni Kornél zongoraművész, tanár (1979); Debreceni Agrártudományi Egyetem Menedzseriskola, felsőoktatási menedzser (1997); DLA (2004) A Zeneművészeti Kar korábbi igazgatója, majd

dékánja 1992–2017. között, a Zongora Tanszék vezetője 1990–2018 között. A Zeneművészeti Kar Zongora Tanszékén zongora főtárgy és zongoramethodika és zongora szakmódszertan tantárgyak oktatása, szakmai továbbképzések szervezése, országos zongoraversenyek lebonyolítása. A hazai és a nemzetközi hangversenyélet szereplője zongora szólistaként, kamaraművészként és kórusok kísérlőjeként. E minőségében a magyar pódiumokon kívül koncertezett Szlovákiában, Szlovéniában, Romániában, Bulgáriában, Ausztriában, Ukrajnában, Görögországban, Cipruson, Izraelben, Olaszországban, Litvániában, Finnországban, Németországban, Franciaországban, Spanyolországban, Nagy-Britanniában, Japánban, Belgiumban és az Egyesült Államokban. A magyarországi zeneiskolai továbbképzések meghívott előadója, a Zeneművészeti Kar dékánjaként pedig a magyar zenei felsőoktatás, a zenetanárképzés átalakításában, korszerűsítésében vett részt. A debreceni Nyári Egyetemen rendszeresen tartott idegen nyelvű, zenei tárgyú előadásokat. Magyarországon kívül Spanyolországban, Finnországban, Szlovákiában, Japánban és Koreában tartott és tart mesterkurzusokat. Számos zongoraverseny zsűrijének tagja volt Magyarországon és Ukrajnában. Kóruskísérlőként hazai és nemzetközi versenyeken, fesztiválokon, rádiófelvételeken vett részt különböző énekkarokkal. Publikációi zenepedagógiai, szakmódszertani tárgyú cikkek formájában a Parlandoban, a ZeneSzóban, a Rubatoban és neveléstudományi tanulmánykötetekben jelentek meg magyar és angol nyelven, zenekritikák a Hajdú-Bihari Naplóban, tanulmánya a Varró Margit Szimpóziumról szerkesztett kötetben olvasható, szintén megjelent tanulmánya a Bárdos Szimpóziumokról szóló tanulmánykötetben is (2010). 2009-ben jelent meg a Magyar Zenei Tanács felkérésére megírt tanulmánya a zenei felsőoktatás elmúlt 20 évről. Zongora szakmódszertan személyes hangolásban c. könyve a közelmúltban jelent meg. 2011 óta törzstagja a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Humán Tudományok Doktori Iskola Neveléstudományi programjának. Külső tagja a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Doktori Tanácsának. Zongoraversenyek, zongora szakmai napok szervezője, alapító igazgatója és rendszeres oktatója az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiájának. 1992–1996. között külső szakértő tagja volt a Debrecen M. J. Város Kulturális Bizottságának. Több cikluson át tagja volt a Magyar Akkreditációs Bizottság Művészeti Szakbizottságának, hazai és nemzetközi akkreditációs szakértői tevékenységet folytat. A Magyar Zenei Tanács Zenepedagógiai Munkacsoportjának és a Magyar Rektori Konferencia Művészeti Bizottságának tagja. Egy ciklusban a Hungarikum Bizottság Kulturális Örökség Szakbizottságának tagja volt. A

Debreceni Egyetem Művészeti és Közművelődési Bizottságának elnöke. A Debreceni Egyetem Professzori Klubjának elnökségi tagja;

**-Ember Csabáné Udvardy Gertrud** (Budapest, 1952. V. 8.) zenetanár (Offenbach Theater, Köln-énekkari művész; 5. sz. Óvoda, Balassagyarmat-óvónő; Rózsavölgyi Márk Zeneiskola, Balassagyarmat, zeneelmélet- és szolfézstanár);

**-Fábián Jolán** (Budapest, 1952. IV. 26.) cimbalomművész-tanár (Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola, uo. mb. igazgatóhelyettes is;

**-Faggyas Gabriella** (Endrőd, 1952. XI. 23.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Kiskőrös-hegedűtanár);

**-Falvayné Sisak Ágnes** (Budapest, 1952. VI. 27.) hegedűtanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Szob- szolfézstanár, tanszavezető);

**-Fejérváry Sándor** (Kapuvár, 1952. I. 27.) zenekari kürtművész-tanár (Győri Fiharmónikus Zenekar-zenekari művész; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győrtanár);

**-F. Nyári Piroska** (Győr, 1952. I. 29.) zenekari gordonkaművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Frontó Pál** (Újkigyós, 1952. VII. 17.) zenekari trombitaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Fülöp Józsefné Markó Júlia** (Debrecen, 1952. V. 7.) zenetanár (Állami Zeneiskola (1994-től Péczely Attila Zeneiskola) (1975–) gordonkatanár;

**-Fülöp László** (Budapest, 1952. X. 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Füzes Péter** (Salgótarján, 1952. III. 8.) zenekari kürtművésztanár, gordonkatanár (MRT Szimfonikus Zenekara – zenekari kürtművész; A Budapesti Reneszánsz Rézfuvó Együttes és a Tarjáni kürtkvartett tagja);

**-Gaál Gaszton** (Pásztó, 1952. XI. 14.) tánczenész-zongorista, zeneiskolai kürttanár (Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája-kürttanár);

**-Gergely Hedvig** (Budapest, 1952. XII. 7.) középiskolai angol tanár, zenei könyvtáros (Videoton József A. Művelődési Ház könyvtára; Magyar Zeneművészek Szövetsége Zennei Információs Központ és Könyvtár vezetője);

**-Gergelyné Barna Katalin** (Kiskunfélegyháza, 1952. IX. 1.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Ózd-zenetanár; 6. sz. általános iskola, Miskolc, gordonka- és ének-zenetanár; a Miskolci Bartók Kórus tagja);

**-Gidófalvy Attila** (Budapest, 1952. VIII. 20.) billentyűs hangszerek, gitárodos, énekes, dalszerző. zenész, zeneszerző. A Beatrice, a Karthago, a Lord, a Fáraó, a Cikk-Cakk Company és még számtalan zenekar billentyűse, a televízióban és a rádióban zenei műsorok vezetője, a magyar rockzene utánozhatatlan és egyedi alakja;

**-Grabócz Márta** (Budapest, 1952. X.10.) zenetörténész, zeneesztéta, zenekritikus, a Strasbourg-i Egyetem tanára és Magyar Tudományos Akadémia Doktori Tanácsának zenetudományi szakbizottságának tagja. A zenetudományok kandidátusa (1989). 1977–1979 között a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének gyakornoka, 1979–1980 között tudományos munkatársa volt. 1981–1982 között Párizsban tanult esztétikát és kortárs zenét. 1986–1990 között a komputerzenei stúdiót vezette. 1992 óta a Strasbourg-i Egyetem professzora. 1993-ban habilitált. Kutatási területe a zeneesztétika, a kortárs zene, zeneszemiotika és a Liszt-művek;

**-Gyarmati Károly** (Budapest, 1952. V. 2.) ének-zene- és zongoratanár, karvezető (Fővárosi XVI. kerületi Szerb Antal Gimnázium (ének-zenetanár);

**-Gyimesi László, dr.** (Budapest, 1952. VII. 10.) zeneművész, jogász, szakszervezeti vezető. A konzervatóriumban érettségizett, és a dzsessz tanszékén tanult. A 60-as-70-es években került kapcsolatba a legkülönbözőbb zenei irányzatokkal és azok neves képviselőivel. Hivatásos zenészként több ismert hazai beat-együttessel fellépett, majd – egzisztenciális megfontolásból – évekig külföldön „vendéglátózott”. Három évig zenélt Norvégiában. 1989. április 26. óta

megszakítás nélkül töltötte be a főtitkári tisztséget. Zenész, jogász, 2019-ben jogászként master fokozatú végzettséget is szerzett. 1994-től egyidejűleg tölti be a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének elnöki tisztségét, illetve 1997-től együttesen ellátta a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége Előadóművészi Jogvédő Irodájának elnöki teendőit is. 1989-től megszakítás nélkül képviseli a szakszervezetünket a FIM Zenészek Nemzetközi Szövetsége, több mint 60 ország zenész szakszervezeteit tömörítő világszervezet végrehajtó bizottságában. Évek óta részt vesz, több, az előadóművészek jogaival foglalkozó nemzetközi szervezet munkájában. Ezek mellett, többek között tagja a Szerzői Jogi Szakértő Testületnek, elnöke a Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanácsnak, és szintén elnöke a 2012-ben önállósult Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesületnek. 2019. áprilisától nem kívánta folytatni az aktív főtitkári tevékenységet, az alelnöki jelölést a szakszervezet átalakulásának segítése jegyében vállalta el;

**-Hajdu Borbála** (Szekszárd, 1952. VI. 25.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Bonyhád-zongoratanár);

**-Hajdu Gábor** (Budapest, 1952. IX. 23.) orgonaművész, szakközépiskolai orgona- és zeneelmélettanár (Zeneműkiadó Vállalat-a kottagrafikai üzem vezetője);

**-Hantos /Hausenblasz/Andrea** (Budapest, 1952. IV. 9.) énekművész-tanár (Állami Zeneiskola, Hatvan-magánénektanár; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-magánénektanár; I. kerületi Állami Zeneiskola-magánénektanár);

**-Heiszám Ildikó** (Pécs, 1952. III. 31.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Szigetvár- szentlőrinci tagozat; Ifjúság úti Általános Iskola és Zeneiskola, Szentlőrinc-zongoratanár);

**-Horváth Attila** (1952. VI. 10.) táncdalénekes, zeneszerző, dalszövegíró.

**-Horváth Imre** (Gencsapáti, 1952) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. 1977-ben a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán ének-zene, népművelés szakon diplomázott. Karvezetés tanárai Horváth Rezső, Párkai István és Erdei Péter voltak. Tanított a szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumban, majd öt évig szólamvezető volt a debreceni Kodály Kórusban. Mellette vezette a Kossuth

Lajos Tudományegyetem énekkarát és segédkarnagy volt a MÁV Férfikarnál. 1983-tól 2014-ig a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Ének-zene Tanszék énektanára volt. Karnagya volt az Orchídea Nőikarnak és a Lassus Kamarakórusnak. Rendszeresen tart ének-zene tanári továbbképzéseket az ország több városában;

**-Horváth Klára** (Zalaegerszeg, 1952. XI. 3.) fagottművész-tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének Szimfonikus Zenekara-zenekari fagottművész; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari fagottművész);

**-Horváthné Dányi Katalin** (Csongrád, 1952. X. 14.) zeneiskolai gordonkatanár (Állami Zeneiskola, Szeged-gordonkatanár; Állami Zeneiskola, Szentes-gordonkatanár);

**-Husztai László** (Budapest, 1952. X. 8.) zenekari ütőhangszeresművész-tanáér (Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Hümpfner Károly** (Budapest, 1952. XI. 28.) zeneiskolai kürttanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Cegléd-tanár);

**-Igric Sándor** (Eger, 1952. V. 4.) ütőhangszeres művész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; MN Művészegyüttes Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Operaház-zenekari művész);

**-Jandó Jenő** (Pécs, 1952. II. 1.) zongoraművész-tanár. Hatévesen, édesanyja irányításával kezdett el zongorázni, majd tanulmányait 1960 és 1968 között a pécsi zeneiskolában folytatta Weininger Margit és Polgár Mariann irányításával. 1968-ban felvételt nyert a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol előbb Nemes Katalin, később Kadosa Pál növendéke lett. Pályája elején több nemzetközi zongoraversenyen szerepelt sikerrel, 1970-ben a budapesti Beethoven Zongoraversenyen harmadik díjat, 1972-ben a versailles-i Cziffra György versenyen, és 1975-ben a milánói Dino Ciani zongoraversenyen második díjat, 1973-ban a Magyar Rádió Zongoraversenyén, és 1977-ben a sydney-i Nemzetközi Zongoraversenyen (kamarazene kategóriában) egyaránt első díjat nyert. Tanulmányait 1974-ben fejezte be, azóta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, illetve a Filharmónia szólistája. Nemzetközi karrierje is a 70-es

évek elején indult. Lemezre vette Bartók összes zongoraművét, Beethoven összes zongoraszonátáját, Mozart összes zongoraszonátáját és zongoraversenyét, J. S. Bach Wohltemperiertes Klavier-ját, Haydn összes zongoraszonátáját, Grieg, Schumann, Dvořák és Brahms zongoraversenyeit, Liszt és Schubert zongoraműveit.

**-Juha Pálné** (Ivanovka, 1952. XI. 24.) zongora- és szolfézstanár (Állami Gyermekek Zeneiskola, Beregszász-szolfézstanár; Állami Zeneiskola, Mátészalka-zongoratanár; 1. sz. Általános Iskola Zeneiskolája, Városnamény-zeneiskolai tagozatvezető);

**-Kajkó József** (Miskolc, 1952. III. 20.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Sárospatak-tanár);

**-Káplán György** (Budapest, 1952. II. 18.) koncerténekes, hangképző tanár  
Életpályája: 1976–1978 a Fővárosi Operettszínházban tenor szólista, 1978–1980 Opernhaus Regensburg tenorista, 1980-tól Süd-West Rundfunk Stuttgart tenorista, 1990-től Stuttgarter Vokal-Ensemble Stuttgart tenorista I. A Fővárosi Operettszínházban tenor főszerepeket énekelt. Hanglezet és rádiófelvételek, számos fellépés a Szekeres Madrigál Kórusal, mint tenorista itthon és külföldön. Németországban dolgozott, több éven át tanított a Ludwigsburg-i Pedagogische Hochschulen;

**-Karasszon Dezső** (1952. VII. 20.) orgonaművész-tanár. Tanulmányait a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, Budapesten folytatta. 1976-tól 1988-ig a Debreceni Református Kollégium tanára volt. Ugyancsak 1976-tól mind a mai napig a Debrecen-Nagygyérei református gyülekezet orgonistája, és e minőségében 1980 óta a vasárnap délutánonkénti egyházzenei sorozat művészeti vezetője. Koncertjei, rádiófelvételei, előadásai, cikkei és szakmai fordításai révén széles körben ismertté vált. 1988 óta a debreceni zeneművészeti főiskolának (illetve jelenlegi nevén: a Debreceni Egyetem Konzertatóriumának) a tanára, 1994 óta az egyházzene-tanszak vezetője. Számos rangos versenyzsűri munkájában vett részt, és számos neves kortárs zeneszerző művét mutatta be első előadásban Európa-szerte. 1986-ban megjelent Frescobaldi-felvétele "Az év hanglemeze" kitüntető címet nyerte el. 1996-ban, a zeneszerző születésének 90. évfordulója tiszteletére, Gárdonyi Zoltán összes orgonaszonátájának a felvételével lépett a nyilvánosság elé. Legújabb hanglezetén J. S. Bach műveit játssza a középnyelven

régió egyik legnagyobb történelmi hangszerén, a wusterhauseni Stadtkirche Joachim Wagner orgonáján. A 16-17. századi magyar református liturgikus zene történetével kapcsolatos kutatásait a Debreceni Református Hittudományi Egyetem 2002-ben a theologiai doktori cím odaítélésével ismerte el;

**-Kathy Horváth Lajos** (Budapest, 1952. VI. 29.) hegedűművész, zeneszerző, igazgató. Az OSZK Zenei Stúdiójában is tanult. Csajkovszkij, Brahms és Paganini hegedűművei mellett a dzsesszből, a cigányzenéből és abból a fajta vendéglátóipari muzsikálásból merített ihletet, amelyre a műfajok összegzése volt jellemző. Így került kapcsolatba Cziffra György zongoraművésszel, aki – például id. Kathy Horváth Lajossal – maga is hosszú éveken át játszott az Arizona lokálban. A kortárs - fúziós és free - dzsessz előadójaként a hetvenes évek kezdetén, többek között a zongorista Szakcsi Lakatos Béla és Szabados György, a gitáros Babos Gyula, a dobos Jávor Vilmos és Kőszegi Imre, valamint a szaxofonos Ráduly Mihály társaságában vált ismertté, a Rákfogó, a Ráduly, a Szakcsi és a Szabados együttesekben. A nemzetközi free dzsessz színtéren is kimagasló Szabados György *Az esküvő* (Hungaroton, 1974) című műve volt az első lemezfelvétel, amely rögzítette Kathy Horváth Lajos egyéni játékát, s amely a kortárs zene és az avantgárd dzsessz összefonódásának kiemelkedő produktuma azóta is. Ezekről az évektől mindmáig Bartók, Boulez, Schönberg, Ligeti, Kurtág, Lutoslavski, Penderecki, Sztravinszkij, Eötvös művei jelentik Kathy Horváth számára az inspirációt. 1976-ban a Cziffra György Alapítvány ösztöndíjasaként a Párizs melletti San Lise-be került. Előbb Ivry Gitlis növendéke lett, akinek a hegedűjátéka mindmáig meghatározó élmény számára, majd miután Cziffra György bemutatta Yehudi Menuhinnek, a mester tanítványának, 1985-ben pedig tanársegédjének választotta. 1983-ban Kathy Horváth a Menuhin rendezte Bartók Emlékverseny I. díját nyerte meg. 1996-ban megpályázta és elnyerte a – cigány kulturális központként, illetve az első cigány színházként működő – Napház igazgatói tisztségét. Közel tíz éve már, hogy hegedűinek és brácsáinak különleges elhangolásával Kathy teljesen egyedülálló előadásmódot és hangzásvilágot alakított ki. Ez a játék - a szimpla és páros fogások alkalmazása az elhangolt hangszereken – kiemelkedő improvizációs készséget, nagyfokú koncentrációt és rendkívüli hangszerismeretet igényel. Az *In one breath* (BMC CD 061, 2002) felvételén négy elhangolt és egy normál hangolású hegedűt, valamint egy elhangolt brácsát használt, gyűjteményének Guarneri, Landolphi, Panormo, Gagliano és Nemessányi mesterek által készített darabjaiból;

**-Kaveczky Márta** (Miskolc, 1952. VIII. 31.) zenekari fuvolaművész, fuvola- és szolféztanár (Állami Zeneiskola, Leninváros, fuvola- és szolféztanár; Egri Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-L. Kékes Zsuzsa** (Miskolc, 1952. II. 12.) zenekari ütőhangszeres művész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház-zenekari művész);

**-Kelemen Tamás** (Szombathely, 1952. VI. 22.) zenei könyvtáros, rockzenész (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár);

**-Kelemenné Halácsy Anna** (Budapest, 1952. VI. 2.) zeneiskolai oboa- szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola-oboa-, furulya- és szolféztanár; Népszínház Operatársulata-zenekari művész);

**-Kemény Győző** (Gyöngyös, 1952. X. 29.) country muzsikus (Bojtorján Együttes);

**-Kinda Péter** (1952) zenekari nagybőgőművész-tanár. Kolozsvároott 1975-ben végzett Major Ferencnél. Aztóta a nagyváradi Filharmónikus Zenekar tagja;

**-Kiss András** (Kiskőrös, 1952. XI. 13.) zenekari trombitaművész-tanár (Nemzeti Színház-zenekari művész; Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola-trombitatanár; Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Weiner Leó Zeneművészeti Szakközépiskola és AMI-tanár);

**-Kissné Kuris Erzsébet** (Szatymaz, 1952. IX. 3.) általános- és középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Postaforgalmi Szakközépiskola és Kollégium, Kistelek-tanár);

**-Kóczyás György** (Budapest, 1952. II. 10. – Budapest, 2020. XI. 23.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy, zeneszerző (Szinnyei Merse Pál Gimnázium, Budapest-ének-zenetanár);

**-Kocsis Zoltán** (Budapest, 1952. V. 30. – Budapest, 2016. XI. 6.) zongoraművész-tanár, karmester, zeneszerző, főzeneigazgató. Hároméves korában kezdett el zongorázni. 1957–1963 között a Fővárosi Zeneiskola Szervezetben, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a Liszt

Ferenc Zeneművészeti Főiskola zongora szakán tanult Kadosa Pál és Rados Ferenc tanítványaként. Nemzetközi ismertséget 18 éves korában szerzett, amikor a Magyar Rádió Beethoven-versenyét megnyerte. 21 évesen megkapta a legrangosabb zenei kitüntetést, a Liszt Ferenc-díjat. Néhány év alatt meghívás meghívást követett a világ minden jelentős zenei központjába és fesztiváljára. Huszonöt évesen megkapta a magyar állam által adható legmagasabb kitüntetést, a Kossuth-díjat, és fellépett a világ számos vezető zenekarával, mint például a Berliini Filharmonikusok, a Royal Filharmonikus Zenekar, a Bécsi Filharmonikusok, a Chicagói Szimfonikus Zenekar, a San Franciscó-i Szimfonikus Zenekar. Rendszeres sztárvendége volt több fontos fesztiválnak, többek között Edinburgh, Párizs, Tours, Luzern, Salzburg, Prága, Menton, és olyan ismert karmesterekkel dolgozott, mint Claudio Abbado, Christoph von Dohnányi, Edo de Waart, Charles Mackerras, Ferencsik János, Lovro von Matačić, Charles Dutoit, Herbert Blomstedt és Michael Tilson Thomas. 1982–83-ban a betiltott Mozgó Világ folyóirat zenei rovatának vezetője. 1983-ban Fischer Ivánnal megalapította a Budapesti Fesztiválzenekart. 1984-ben az Érdemes művész címet, hat évvel később a Kiváló művész címet is megkapta. 1987-től, karmesteri pályája mellett, komponált is. A Denon, a Hungaroton, a Nippon Columbia, a Phonogram és a Quintana lemezcégek részére készített több felvétel után hosszú éveken át a Philips Classics exkluzív művésze volt. Kocsis Zoltán 1997 őszétől a Nemzeti Filharmonikus Zenekart vezette. Az eltelt években a Nemzeti Filharmonikusokkal Európa számos országában, valamint Japánban és az Egyesült Államokban szerepelt. A közönség mindenütt világsztárokat megillető lelkesedéssel ünnepelte. A Hungaroton gondozásában és Kocsis Zoltán vezetésével 2006 decemberében útjára indult az új Bartók összes. A sorozatban megjelenő CD-k közül többet rangos nemzetközi díjakkal (MIDEM Classical Award, Diapason d'or, Pizzicato Supersonic-díj) tüntettek ki. 2010. január 16-án mutatták be a Művészetek Palotájában Arnold Schönberg Mózes és Áron című operáját, amelynek harmadik felvonását Kocsis Zoltán komponálta meg. Minden év május 30-án megtartott születésnapi koncertjének bevételét élete végéig a Gyermekmentő Szolgálatnak ajánlotta fel;

**-Koltay Gergely** (Budapest, 1952. VI. 2.) zenész, zeneszerző, dalszövegíró. A Kormorán Együttes alapító tagja. Gyerekszínészként szerepelt a Vígsház és a Katona József Színház előadásaiban. 1966–1970 között a budapesti Szent István Gimnáziumban tanult, mellette 1968–1971 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanulója volt. 1972–1975 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti

Főiskola hallgatója volt, fuvola tanszakon diplomázott. 1970–1977 között a 25. Színház tagja volt. 1972–1976 között a Sebő Együttesben zenélt. 1976-ban megalapította a Kormorán együttest. 1979–1981 között a Várszínházban dolgozik zenészként. 1982–1984 között a fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskolában tanít. 1984–1986 között a kecskeméti Katona József Színház zenei vezetője volt. 1988-tól a Magyar Rádió munkatársaként dolgozott. 1997–2000 között a Magyar Televízió zenei szerkesztőségének vezetője. 2003-tól rövid ideig a Kossuth Rádió zenei vezetője volt;

**-Kopiásné Egri Ganriella** (Debrecen, 1952. XII. 10.) zeneiskolai zongora-, szolfézs-és általános isolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Makó-tanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola-Szeged);

**-Kósa Györgyné** (Makó, 1952. XII. 5.) ének-zene-, magyar- és hegedűtanár (Ének-zenei Általános Iskola, Csonkrád-hegedűtanár; a Városi Kamarazenekar és a Városi Kórus tagja);

**-Kovács Brigitta** (Heves, 1952. I. 6. ) magyar színésznő, énekművész (szoprán), tanár. A Liszt Ferenc Zeneakadémia opera tanszakán énekművészként és tanárként diplomázott 1979-ben. Attól az évtől a Fővárosi Operettszínház primadonnája volt. 1977-ben megnyerte a Nemzetközi Dvořák énekversenyt Karlovy Vary-ban. 1981-ben, az Athénban megrendezett Maria Callas énekversenyen III. helyezett lett. Az Erkel-Kodály Nemzetközi énekversenyen, 1983-ban II. díjat nyert. Részt vett a Fővárosi Operettszínház külföldi turnéin, vendégfellépésein. 1991-től szabadfoglalkozású művésznő. Szerepelt többek között a Békéscsabai Jókai Színházban, a Szegedi Nemzeti Színházban, a Turay Ida Színházban és a Váci Dunakanyar Színházban is. Tanára és igazgatója volt a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolának. Hangképzést tanított, illetve tanít a Budapesti Operettszínház Stúdiójában (Pesti Broadway Stúdió), a Vasutas Zene és Képzőművészeti Iskolában, valamint a Nemzeti Énekkarban is.

**-Dr. Kovácsné Kaveczki Márta** (Miskolc, VIII. 31.) fuvola- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Leninváros; Kodály Zoltán Állami Zeneiskola, Kazincbarcika-tanár);

**-Kovács Pál** (1952) énekkari művész, címzetes magánénekes bariton. A Zeneakadémián diplomázott 1977-ben, majd 1988-ig az Operaház magánénekeseként működött. 1993. januárjában a kölni Gálakonzerten lépett fel, majd ismét az Operaház magánénekeseként lett. 2000 óta a Magyar Állami Operaház Kórusának tagja.

**-Kozma András** (Budapest, 1952. XII. 15.) gitáros, basszusgitáros, énekes, szitárművész, filozófus. Először a Lórántffy Zsuzsanna utcai zenei általános iskolában hegedülni tanult, majd klasszikus gitár leckéket vett Morvai Évától. Alapító tagja volt az Apostol együttesnek, ahol 1970-től 1973-ig gitáron, majd 1974–1975-ben basszusgitáron játszott. 1974-ben szintén alapító tagként szerepelt a Korál együttesben, Balázs Fecó, Makrai Pál és Brunner Győző társaságában. Kozma és Makrai 1975-ben kiváltak a zenekarból és az együttes teljesen átalakult. Kozma András ekkor végleg felhagyott a gitárral és kizárólag az indiai klasszikus zene tanulmányozásának szentelte magát, amelyet már néhány évvel korábban autodidaktaként elkezdett. Magyarországon ő volt az első, aki az indiai klasszikus zenével foglalkozott. Első mesterei Ram Chandra Mistry, Malhar Kulkarni és Prof. (Pandit, Padmabushan) Debu Chaudhury voltak. 1980-ban fogadta tanítványául a világhírű szitárművész Pandit Ravi Shankar, akitől több mint 26 éven keresztül tanult intenzíven indiai klasszikus zenét. Kozma András több mint egy évtizedet töltött Indiában és jelen pillanatban is Ravi Shankar egyetlen európai tanítványa, több amerikai mellett. 1976-ban megalapította a Calcutta Trió-t, amely később több mint 3000 koncertet adott világszerte. Kozma András hűen követi mestere Seniya-Beenkar-Maihar iskolájának stílusát és közismert arról, hogy nem vesz részt kísérleti zenei produkciókban, kizárólag klasszikus indiai zenét játszik szitáron és ritkán Szurbáháron is. 1988-tól a kilencvenes évek közepéig dolgozott a Magyar Rádióban, mint zenei szerkesztő, ahol elsősorban az Európán kívüli zenei formák első megjelenései köthetők nevéhez;

**-Kőrös József /Buxi/** (Budapest, 1952. VI. 17. Szigetszentmiklós, 2013. IX. 10.) gitáros, a Hobo Blues Band alapító tagja, amelyben 1978 és 1982 között játszott;

**-Kővári Judit** (Várpalota, 1952. V. 27.) színművész, egyetemi tanársegéd, magánénektanár. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola elvégzése után felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, ahol 1977-ben szerzett

diplomát hangképzés és szolfézs szakon. 1977–1980 között a Színház- és Filmművészeti Főiskola hallgatója volt, operett-musical színész szakon. Diplomája megszerzése után Békéscsabán (1980–1986) Kecskeméten (1986–1987) és Szegeden (vendégként) játszott zenés és prózai szerepeket egyaránt. 2006-ban megalapította a *"Kővirágok" Zeneiskolát*. 1986 óta Színház- és Filmművészeti Egyetem hangképző tanára, mellette magániskoláját is működteti.

**-F. Kurcsinka Erzsébet** (Balassagyarmat, 1952. X. 24.) zongoratanár, korrepetitor (Fővárosi VIII. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár, korrepetitor); Fővárosi VI. kerületi Állami /Tóth Aladár/ Zeneiskola-korrepetitor);

**-Kurdi Ágnes** (Budapest, 1952. IV. 17.) hegedűtanár (Fővárosi XVII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár, tanszakvezető);

**-Lajos Istvánné Somogyvári Aliz** (Kiskunfélegyháza, 1952. IX. 14.) zongoratanár (Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola-tanár, zongorakísérő; Szegedi Nemzeti Színház-zongora korrepetitor; Szegedi Zenebarátok Kórusa-zongorakísérő);

**-Lakat Zoltán** (Pápa, 1952. XII. 19.) zenekari fuvolaművész-tanár (Pécsi Nemzeti Színház-zenekari művész; Pécsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Lángné Makránszky Györgyi** (Budapest, 1952. VII. 11.) ének-zene- és szolfézs tanár (Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola, Érd-tanár, tagozatvezető);

**-Lévai Péter** (Szigethalom, 1952. X. 10.) zenekari fagottművész-tanár (BM TOP Tinódi Kamarazenekar-fagottos, tenorpommer, basszus kumhorn és blockflöte játékos);

**-Linderberger Józsefné** (Gyula, 1952. VII. 10.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula-hegedűtanár);

**-Lovay László** (Budapest, 1952. V. 4. – 2018. XII. 18.) magyar nótáénekes, előadóművész, műsorvezető és zeneszerző. A Magyar Zenei Kulturális Alapítvány alapítója;

**-M. Ábrahám Katalin** (Győr, 1952. VII. 5.) zongora- és szolfézsztanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa-tanár, tanszakvezető);

**-Magyar Kornél** (Budapest, 1952. II. 13.) műsorvezető szerkesztő (Zeneműkadó Vállalat - zenei korrektor; Magyar Rádió-zenei műsorvezető szerkesztő);

**-Maros Gábor** (Budapest, 1952. IX. 17.) zenekari ütőhangszeres-művésztanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-tanszakvezető ütőtanár; Veszprémi Szimfonikus Zenekar-zenekari ütőhangszeres /timpanista/ művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr-ütanár; Győri Filharmónikus Zenekar-ütőhangszeres/timpanista/ művész, szólamvezető);

**-Márta István** (Budapest, 1952. VI. 14.) zeneszerző. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott zeneszerzőként. Életpályája: 1988–1990-ben a Veszprémi Petőfi Színház, 1990–1992-ben a Nemzeti Színház, 1992-től 1994-ig az Új Színház zenei vezetője. 1989-től a kapolcsi Művészetek Völgye, 1998-tól a budapesti Új Színház igazgatója. 1973-ban népzenei gyűjtő utat vezetett Moldovába (Románia). 1972 és 1984 között több ifjúsági szervezet (Fiatal Művészek Klubja zenei szekció, Fiatal Zeneszerzők Csoportja) vezetőjeként koncertszervezés és előadások. 1980-tól számos szerzői est (Korunk Zenéje, MTV Vigadó-est, Varsói Ősz). 1980-tól hangszeres közreműködőként és zeneszerzőként tagja a 180-as csoportnak, ill. a historikus zenét játszó Mandel Quartetnek. A Quartettel több turné az USA-ban, Mexikóban, Brazíliában, Izraelben és Európa számos országában. 1981-től 1983-ig klasszikus zenetörténetet és 20. századi zeneanalízist tanít a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola jazz tanszakán. 1985-től zenei színházi akciók, happeningek szervezője (Plánus, Randevú című kortárszenei fesztiválok, Mozart-estek a Várszínházban). 1989-től Kapolcsi Napok, Művészetek Völgye multikulturális fesztivál igazgatója, művészeti vezetője. Zene: 46 kompozíció: balettzenék, musicalek, kamaraopera.

**-Másik János** (Kisbajcs, 1952. VIII. 3.) zeneszerző, billentyűs, énekes, gitáros, basszusgitáros, ütőhangszeres. Elvégezte a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát. 1972-től 1976-ig zenei vezetője volt az Interbrassnek. 1977-től 1979-ig a Kőszegi Group, 1980-tól a Dimenzió együttesben játszott. 1982-ben koncertezett az alkalmi Supergrouppal, később pedig az Európa Kiadónak, a Trabant együttesnek,

és a Balaton zenekarnak volt a tagja, valamint Cseh Tamással zenélt együtt. 1988-90-ben a Trance Balance nevű saját zenekarával turnézott. Társszerzőként több lemez zenei anyagának elkészítésében vett részt vett;

**-Máté Ottilia** (Nagyvárad, 1952. IX. 16.) népdal és dalénekes;

**-Mayer Erika** (Budapest, 1952. VI. 24.) zongora- és szolfézstanár, karvezető, orgona- és zongoraművész (Nemzeti Színház; Színház- és Filmművészeti Főiskola; Fővárosi XII. kerületi Állami Zeneiskola);

**-Menyhárt János** (Budapest, 1952. V. 19.) gitáros, dalszerző. Élete során több együttesben is játszott. Zenei pályafutását a rövid életű Talizmán együttesben kezdte, majd a Ferm és a Helló zenekarban folytatta. A Ferm együttesben kezdett gitározni. Kis időt töltött a Korál együttesben is. 1978-tól 1988-ig a V'Moto-Rock együttes alapító tagja és gitárosa. A csapat feloszlása után 1989-ben Vikidál Gyulával és Homonyik Sándorral megalapította az MHV zenekart, amely 1995-ig működött. Az MHV mindhárom megjelent lemezének zeneszerzője és gitárosa;

**-Mester Gábor** (Sajószentpéter, 1952. X. 16.) zeneiskolai harsonatanár (Állami Zeneiskola, Esztergom-tanár; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-tanár, fúvóskarnagy; Fővárosi Veres Péter Gimnázium-tanár);

**-Mező Margit** (Debrecen, 1952. X. 29.) gordonka-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény-tanár; Debreceni Újkerti Általános Művelődési Központ Üttörőháza-zenetanár; a debreceni Alföldi Ifjúsági Színpad-zenei szerkesztő);

**-Mollek Gabriella** (Budapest, 1952) zongorakísérő, karmester (Színház- és Filmművészeti Főiskola-tanár);

**Molnár Lászlóné** (Hajdúböszörmény, 1952. I. 3.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Általános Iskola, Nyírbátor-ének-zenetanár; Mátészalkai Zeneiskola nyírbátori tagiskolája-zongora- és szolfézstanár; Nyíregyházi Állami Zeneiskola-zongora- és szolfézstanár; a Nyíregyházi Vegyeskar tagja);

**-Monyók Gabi** (Bodrogkeresztúr, 1952. VIII. 26.) énekesnő. Az 1972-es Ki mit tud?-on tűnt fel két, számára írt új dallal, melyek kislemezen is megjelentek. Több

rádió- és tévéfelvétele készült. 1977-ben a Metronóm '77 fesztiválon énekelt legismertebb dalát, Ihász Gábor szerzeményét, az *Ezüstkék autót*. Később a Made in Hungary és a Tessék választani! bemutatókon lépett fel;

-**Nagy Balázs** (Budapest, 1952. V. 29.) zenekari klarinétművész-tanár (Magyar Néphadsereg Művészegyüttese-zenekari művész; Fővárosi Operettszínház-zenekari művész, szólamvezető);

-**Nagy Csaba** (Miskolc, 1952. II. 7.) klarinét- és tárogatótanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár; a Vajnai Tárogató Együttes vezetője);

-**P. Nagy Ferenc** (Debrecen, 1952. VII. 20.) gitáros (Syconor együttes; Viking együttes; Tolcsvay trió-gitár, ének);

-**Nagy Ferencné** (Endrőd, 1952. XI. 23.) hegedű- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kiskőrös);

-**Nagy Gábor** (Budapest, 1952. I. 15.) operaénekes, énekművész-tanár (Tanárképző Főiskola, Miskolc-tanár; Pécsi Nemzeti Színház-magánénekes; Staatsoper, Hamburg-magánénekes);

-**Nagy Ira** (Budapest, 1952. XII. 15.) zenekari fuvolaművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-tanár; Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

-**Nagyné Bodon Ilona** (Gyoma, 1952. IX. 25.) hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Békés-hegedűtanár; a Békéscsabai Szimfonikus Zenekar, a zeneiskolai vonósnégyes, a Békési ÁFÉSZ Kamarazenekar tagja);

-**Nemes Tamás** (1952. X. 27.) zenekari gordonkaművész-tanár (Állami Zeneiskola, Gyögyös-gordonkatanár; Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc-gordonkatanár; Miskolci Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; a Gál Vonósnégyes gordonkása);

-**Németh Ferenc** (Budapest, 1952. VII. 16.) zeneiskolai zongoratanár (Budai Járási Körzeti Állami Zeneiskola Érdligeti kihelyezett tagozata-zongoratanár);

**-Nógrádi Péter** (Budapest, 1952. V. 30.) zeneszerző, tanár. Budapest, 1952. május 30. Tanulmányok: 1966–1970: Veress Pálné Gimnázium, Budapest; 1969–1972: XI. Kerületi Zeneiskola, Geszler György (összhangzattan); 1970–1973: Ybl Miklós Építőipari Műszaki Főiskola, Budapest; 1974–1976: XI. Kerületi Zeneiskola, Károlyi Pál (zeneszerzés); 1976–1978: Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, zeneszerzés (Fekete-Győr István); 1978–1983: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, Budapest, zeneszerzés (Soproni József). Munkahelyek: 1973: 21. számú Állami Építőipari Vállalat Betonkeverő Üzeme, építésgyakornok; 1974–1978: Középülettervező Vállalat, építészmérnök; 1980–1981: VI. Kerületi Zeneiskola, zongorakísérő; 1983: Bartók Rádió, zenei szerkesztőgyakornok; 1984–1985: Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtár, zenei munkatárs; 1985–1986: Váci Bartók Béla Zeneiskola, zongoratanár; 1986–1987: Zeneműkiadó, szerkesztő; 1987–1993: Váci Bartók Béla Zeneiskola, zongoratanár; 1993–1994: zenetörténet-tanár; 1995–2015: Törökbálinti Szőnyi Erzsébet Zeneiskola, zongoratanár; 1984–1992: Fiatal Zeneszerzők Csoportja tagja; 2011–: a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja;

**-P. Nyári Piroska** (Győr, 1952. I. 29.) zenekari gordonkaművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Nyilas Tünde** (Budapest, 1952. X. 6.) opera- és hangversenyénekes;

**-Oláh Margit** (Győr, 1952. III. 5.) zongoraművész-tanár. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (Zeneakadémián) három diplomát kapott: 1976-ban középiskolai énektanár és karvezetőit, 1977-ben zongora művésztanárít, 1978-ban zongoraművészi diplomát kitüntetéssel. A fakultatív csembaló szakot is elvégezte. Tanárai voltak: Szőnyi Erzsébet, Maklári József, Lantos István, Rados Ferenc, Kurtág György, Szokolay Sándor és Sebestyén János. A 100 éves Zeneakadémia jubileumi zongoraversenyén 3., kamarazenei versenyén 2. helyezést ért el. 1981-ben elnyerte a párizsi Conservatoire Européen de Musique diplomáért folyó zongoraverseny 1. díját és ezzel excellence diplomát kapott Yvonne Lefébure növendékeként. Éveken át az ankarai Bilkeut Egyetem zongora- és korrepetíció tanszékének vezető tanára volt. Pályafutása alatt nagyszerű koncerteket adott Magyarországon kívül Ausztriában, Finnországban, Svédországban, Lengyelországban, Franciaországban, a Madeira-szigeteken, Törökországban és Ciprus szigetén. Számos hazai és külföldi elismerésben

részesült. Jelenleg kötelező zongorát tanít a Richter János Zeneművészeti Szakközépiskola szakképzős növendékeinek;

**-Oszvald Marika** /polgári nevén: Oszvald Mária/ (Budapest, 1952. IV. 12.) színész, operetténekes, érdemes művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja. 1974-ben végezte el a Színház- és Filmművészeti Főiskola operett-musical szakát Vámos László osztályában (1971-től). 1971–1972 között a Szegedi Nemzeti Színház, 1972-től napjainkig a Fővárosi Operettszínház elismert tagja;

**-Novák János** (Budapest, 1952. VIII. 16.) csellista, zeneszerző, rendező, a Kolibri Színház igazgatója. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1973-ban gordonkatanári diplomát szerzett. 1972-től sok zenei műsorban szerepelt televíziókban és színházakban. 1972-től a 25. Színházban, a Thália Színházban, a Madách Színházban több darab zeneszerzője volt. 1975–1976 között a müncheni Zeneművészeti Főiskolán tanult. 1977–1992 között a Radnóti Miklós Színház zenei vezetője volt. 1992-től Kolibri Színház igazgató-rendezője. 1998 óta a Nemzetközi Színházi Intézet elnök-helyettese. 2000 óta a Gyermek- és Ifjúsági Színházak Szövetségének Magyar Központjának elnöke. A Színház- és Filmművészeti Egyetemen drámapedagógiából diplomázott 2003-ban Gabnai Katalin osztályában. 2006 óta a Magyar Színházi Társaság elnökségi tagja. Színdarabokhoz, filmekhez, televíziós műsorokhoz szerzett zenét;

**-Pap Rita** (Budapest, 1952. VIII. 24.) popénekes, szövegíró; hivatásos táncos és koreográfus. Énektanulmányait a Magyar Rádió énekstúdiójában végezte Balassa P. Tamás tanítványaként. Klasszikus balettet tanult, többek között Jeszenszky Endre tanítványaként, számos hazai és külföldi balett- és jazz- tánckurzusokon vett részt;

**-Pál Éva** (Budapest, 1952. VII. 4.) énekes, a Kócbabák, majd a Neoton Família együttes tagja;

**-Pálföldiné Varju Gyöngyi** (Tét, 1952. IV. 17.) zeneiskolai fuvolatanár (Mosonmagyaróvár, ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Kisbér-fuvolatanár, később igazgató);

**-Pálkövi Antal** (Újfehértó, 1952. IX. 27.) gordonkaművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely-tanár; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-szólócsellista, szólamvezető);

**-Pallagi Tamás** (Győr, 1952. II. 24.) hegedűművész-tanár, kamaraművész (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen-hegedűtanár; Debreceni MÁV Filharmónikus Zenekar – zenekari művész);

**-Paragi Jenő** (Szatymaz, 1952. I. 29.) zenekari klarinétművész-tanár (Állami Zeneiskola, Sopron-klarimét- és furulyatanár; Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-klarinét-, furulya- és kamarazenetanár);

**-Pásztóiné Nádudvary Erika** (Dorog, 1952. IX. 1.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Esztergom-hegedűtanár);

**-Pechtolné Kis Melinda** (Budapest, 1952. X. 25.) magyar- és ének-zenetanár, zongoratanár (Általános Iskola, Budapest-magyar- és ének-zenetanár; Állami Zeneiskola, Monor, Vecsési Tagozat-zongoratanár);

**-Pertorini Rezső** (1952. IV. 7.) zenekari gordonkaművész. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Mező László növendékeként végzett. Párhuzamosan mesterlevelet szerzett Pierre Fournier, Gregor Piatigorsky és Sigfried Palm művészeknél. A Nemzeti Filharmonikus Zenekar szólamvezetője, a Grazioso Kamarazenekar rendszeres vendégművésze, az Osztrák-Magyar Haydn Zenekar szólócsellistája, a Festetics Quartett tagja;

**-Peténé Füzesi Márta** (Dunavecse, 1952. VII. 29.) zenekari timpanistaművész, zeneiskolai oboa- és ütőtanár (Szegedi Nemzeti Színház-zenekari ütőhangszeres művész, szólamvezető; Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskola-ütőtanár);

**-Philippné Legeza Judit** (Debrecen, 1952. V. 9.) zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Állami Zeneiskola, Hajdúszoboszló-szolfézs- és zongoratanár);

**-Pogány György** (Budapest, 1952. III. 22.) zenei könyvtáros (MTA Zenetudományi Intézet-zenei könyvtáros);

**-Polonyi Géza** (Budapest, 1952. V. 24.) zsekkari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zsekkari művész);

**-Radics Éva** (Budapest, 1952. VII. 17.) középiskolai ének-zenetanár, karnagy (Árpád Gimnázium, Budapest-ének-zenetanár, karnagy; Tanárképző Főiskola, Szombathely-zeneelmélet- és karvezetésttanár; Hochschule für Musik, Graz, szolféz- és módszertantanár);

**-Ramone, Tommy** Erdélyi Tamás / 1952–2014) rockzenész, dobos (*Ramones*);

**-Rév Tamás** (Budapest, 1952. X. 22.) gitáros előadóművész;

**-Révész Judit** (Budapest, 1952. VI. 26.) gordonka zsekkari- és kamaraművész, gordonkatanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-gordonka-, kamarazene-, és módszertantanár; Jyväskylä Konservatorio-gordonkatanár; Magyar Állami Operaház-zsekkari művész);

**-Riczánné Muzsik Ibolya** (Orosháza, 1952. VI. 26.) hegedűtanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza-hegedűtanár);

**- Sapszon Ferenc**, ifjabb (Budapest, 1952. VII. 23.) karnagy, énekzenetanár, igazgató, művészeti vezető. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerzett karnagi diplomát 1977-ben. 1973-tól 1990-ig a Jézus Szíve templom karnagy, 1978 és 1988 között a Kosciuszko Tádé utcai ének-zenei általános iskola énektanára volt. Itt hozta létre a Iubilate leánykört, amellyel Európa gyermekkórusainak élvonalába került. 1988-ban megalapította a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolát, az ország máig egyetlen kórusiskoláját, amelynek azóta művészeti vezetője. Iskolájában a kodályi elképzelések ötvöződnek a nyugati katedrálisok kórusiskoláinak hagyományaival. 1996-ban az iskola végzősei számára megalapította a Cantate vegyeskört, amely azóta szintén több Nemzetközi Kórusverseny I. díjasa, és többszörös nagydíjas kórus lett. 1996 és 2000 között az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar (ELTE-TFK) zenei tanszékén, majd 2003-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen tanít karvezetést. Számos országban tartott bemutatókat, kurzusokat, előadásokat, valamint több nemzetközi kórusverseny zsűrijének is tagja;

-**Sárdi Éva** (Budapest, 1952. VII. 4.) énekes, énekkari művész (Magyar Állami Népi Együttes-énekes; Grazi Operakórus-énekkari művész);

-**Sárközy Gergely** (Budapest, 1952. XII. 13.) lant- és gitárművész, hangszerkészítő, zeneszerző, stúdióvezető. 1971–1979 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hallgatója volt, s az intézmény első, és egyetlen viola da gamba diplomájának birtokosa. Középkori, reneszánsz, barokk kori és mai pengetős, vonós fúvós, billentyűs, ütős hangszereken játszik, s készíti is őket;

-**Sármai József** (Budapest, 1952. VI. 16.) zongoratanár (Fővárosi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola-zongoratanár; Fővárosi XI. kerületi Weiner Leó Állam Zeneiskola-zongoratanár);

-**Sárvári Vilmos** (Budapest, 1952. X. 26.) gitáros, dalszerző;

-**Selmeczi György** (Kolozsvár, 1952. III. 8.) zeneszerző, karmester, tanár. Zenei tanulmányait már ötéves korában elkezdte, tanárai Tulogdy Sarolta, Guttmann Mihály, Szalay Miklós és Vermesy Péter voltak. 1971-ben nyert felvételt a bukaresti Zeneművészeti Főiskolára, ahol Halmos György és Oláh Tibor voltak a mesterei. 1975-ben Budapesten folytatta tanulmányait: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, Kadosa Pálnál tanult. 1976-tól 1977-ig Párizsban Pierre Boulez, majd 1979-ben – szintén Párizsban – Daniel Charles irányításával dolgozott. Közben, 1974-től 1975-ig a kolozsvári Állami Magyar Színházban helyezkedett el karmesterként és zeneszerzőként, miközben számos rádió- és televíziófelvételt készített. 1976-ban Miskolcra költözött, ahol a Zeneakadémia miskolci tanárképző intézetében tanított. Megalakította és vezette a Miskolci Új Zenei Műhelyt, és a Miskolci Nemzeti Színház zeneigazgatója volt. Emellett még a budapesti 25. Színház zeneigazgatói posztját is betöltötte. Zeneszerzőként számos színpadi és filmzenét komponált. Az 1980-as években a budapesti Várszínház és a József Attila Színház zeneigazgatójaként tevékenykedett. Megalapította a Mérték Egyesületet, a Vetületek Kortárs Opera Fórumot, 1989-ben Budapesten újjáalakította a Camerata Transsylvania kamarazenekart, létrehozta a Budapesti Kamaraoperát. 1995-ben megalapította az Auris Társulat és Művészeti Alkotóközösséget, melynek azóta is művészeti vezetője. 1996 és 2000 között a szolnoki Szigligeti Színház zeneigazgatója volt, miközben a Kolozsvári Állami Magyar Opera állandó vendégkarmestere, 2004-től művészeti vezetője. 2002-től

a Színház- és Filmművészeti Egyetem zenei tanszékének vezetője és a Nemzeti Színház zeneigazgatója. 2000 márciusában – a hat alapító tag egyikeként – közreműködött a Miskolci Akadémiai Bizottság keretén belül megalakult Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia (SZIMA) Miskolci Területi Csoportja létrehozásában;

**-Simkó Mhálné Szalay Zsuzsanna** (Pálpa, 1952. XI. 10.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-tanár; Állami Zeneiskola, Sárospatak-tanár);

**-Simon Valéria** (Munkács, 1952. XII. 11.) hegedűtanár (Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár);

**-Soleczki Szilárd** (1952) zenekari nagybőgőművész-tanár;

**-Somogyi Éva Mühlrad Istvánné** (Budapest, 1952. II. 2.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar – zenekari művész; Magyar Posta Szimfonikus Zenekara – zenekari művész);

**-B. Soós Éva** (Budapest, 1952. VI. 2.) zenekari hegedűművész-tanár (Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Postás Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Fővárosi II. kerületi Állami Zeniskola-zenekarvezető tanár);

**-Stefanidu Janula** (Ušti Nad Orlici, 1952. XII. 9.) táncdalénekes;

**-Sugár Miklós** (Budapest, 1952. VII. 2.) zeneszerző-tanár. 1971-ben felvették a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémiára. 1974–1978 között karmesteri, 1975–1980 között zeneszerzői tanulmányokat folytatott Kórodi Andrásnál és Petrovics Emilnél. 1978–1984-ig a Honvéd Művészegyüttes Szimfonikus Zenekarának karmestere volt. 1978–1991-ig a Színház- és Filmművészeti Főiskolán tanított. 1979–1987 között a Magyar Zeneszerzők Egyesülete Fiatal Zeneszerzők Csoportjának tagja, 1983–87-ig annak titkára volt. 1984–1988 között a Békéscsabai Szimfonikus Zenekar karmestereként működött. 1988–1990-ig a Magyar Rádió zenei osztályának szerkesztője. 1991-ben a Nemzeti Filharmónia menedzsere. Ugyanebben az évben az EAR együttes alapítója: céljuk kortárszenei, elektro-akusztikus törekvések megvalósítása. 1991–1999 között az Alba Regia Szimfonikus Zenekar karmestere;

**-Szabó András** (Budapest, 1952. II. 14.) klarinétművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész és szólista; Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-tanár; Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Győri Tagozata-klarinéttanár);

**-Szabó András** (Dunaújváros, 1952) zenész. 1982–84 között, majd 1987-95-ig a Honvéd Művészegyüttes tagja volt;

**-Szabó Attila Győző** (Budapest, 1952. XII. 1.) zenekari harsonaművész-tanár, nagybőgős (Állami Zeneiskola, Gödöllő-tanár; Zrínyi Miklós Katonai Akadémia Zenekara-zenekari művész; BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Szabó Attila Győző** (Budapest, 1952. XII. 1.) zenekari nagybőgőművész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar-zenekari művész);

**-Szabóné Bárnycska Anna** (Hizsa, 1952. VI. 10.) zongoratanár, zenekritikus, korrepetitor (Kulturális Főiskola, Rovno-tanár; Budai Táncklub-korrepetitor; Rózsavögyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat-tanár);

**-Szabóné Tóth Ágnes** (Miskolc, 1952. V. 12.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (6. sz. ének-zenei általános iskola, Miskolc-zongoratanár);

**-Szakács Tiborné Szepesi Hedvig** (Budapest, 1952. II. 21.) zeneiskolai zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-zongoratanár; NIKE Munkáskórus, Fűzfőgyártelep-korrepetitor);

**-Szelezsán Istvánné Kurilla Margit** (Gyoma, 1952. IX. 2.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza-zongoratanár; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-zongoratanár);

**-Szélpál Szilveszter** (Szeged, 1952. I. 3.) zenekari oboaművész, zeneiskolai oboa-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Szegedi Nemzeti Színház-zenekari művész; Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged-tanár, Szegedi Fúvósötös tagja);

**-Szénási Jánosné** (Pécs, 1952. IX. 30.) zeneiskolai hegedűtanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár-hegedűtanár);

**-Szenesné Kántor Erzsébet** (Budapest, 1952. V. 17.) zongoratanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Szob-Verőcemaros-Vámosmikola kihelyezett tanszak-tanár);

**-Szepesi Hedvig** (Budapest, 1952. II. 21.) zongora- és ének-zenetanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém-zongoratanár);

**-Szép Gyula** (Szucság, 1952. II. 2.) erdélyi magyar zenetanár, zenész, operaigazgató, politikus. 1975-ben elvégezte a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia zenepedagógia szakát. 1975 és 1980 között zenetanár volt Mezőszengyelen, Máréfalván és Székelyudvarhelyen. Ezután 1986-ig a székelyudvarhelyi Művelődési Ház igazgatója volt, majd 1988-ig zenei szakirányító a csíkszeredai Alkotások Házában. 1988-tól a Kolozsvári Állami Magyar Opera titkára, 2000-től aligazgatója, majd 2010-től igazgatója. Közben 1990-től a Kolozs Megyei Művelődési Felügyelőség tanácsosa, majd az RMDSZ művelődési és egyházügyi ügyvezető alelnöke. Táncháztalálkozók és néptánc táborok szervezője. Támogatta Erkel Ferenc valamennyi színpadi művének színrevitelét a kolozsvári operában, amely világviszonylatban elsőként történt meg. Mintegy húsz kortárs magyar zeneszerző operája került színpadra ugyancsak Szép Gyula tevékenységének köszönhetően. Megszervezte a Kodály Zoltán-emléknapokat (1982. december 5–16.) Kodály születésének 100. évfordulója alkalmából. Ekkor került együtt színpadra először (három egymásutáni napon) Kodály Zoltán mindhárom színpadi alkotása: a Székely fonó, a Hány János és a Cinka Panna. Egyik alapítója 1978-ban Székelyudvarhelyen a Venyige Népzene és Néptáncgyűttesnek;

**-Szigeti István** (Budapest, 1952. X. 16.) zeneszerző. Zeneszerzői tanulmányait Kocsár Miklósnál folytatta, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés tanszakán, ahol 1976-ban végzett. Ezután magánúton Szokolay Sándornál tanult tovább; elektronikus zenei tanára Pongrácz Zoltán volt. Évekig a Magyar Rádió munkatársa: 1982-től zenei szerkesztő, 1994-től a Magyar Rádió elektroakusztikus Zenei Stúdiójának (HEAR Stúdió) irányítója. 1986-1989 között a Fiala Zeneszerzők Csoportjának vezetője. A magyar Lajtha Társaság elnöke, a Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnökségi tagja. Az 1997-ben általa alapított Sárospatai Nemzetközi Elektroakusztikus Zenei Találkozó művészeti vezetője. 1984-ben Kodály ösztöndíjas, 1999-ben Lajtha díjjal, 2000-ben Erkel-díjjal tüntették ki. A Souvenir de K. elnyerte a bourges-i GMEB Elektroakusztikus

Zenei Központ 1981-es nemzetközi zeneszerzőversenyének különdíját, 1984-ben pedig a zsűri az egyik legsikeresebb darabnak járó kitüntetésben részesítette ELKA című művét;

**-Szlottáné Hanich Anna** (Nagyesztergár, 1952. II. 17.) német-, ének-zene- és zenetanár (III. Béla Gimnázium, Zirc, német-, ének-zene- és zongoratanár)

**-Szmolka Klára** (Budapest, 1952. II. 4.) zongoraművész-tanár, korrepetitor (Fővárosi I. kerületi Állami Zeneiskola-zongoratanár; Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-korrepetitor);

**-Szrimác Ferenc** (Budapest, 1952. VI. 23.) zenekari trombitaművész-tanár (Állami Déryné Színház Operatársulata-zenekari művész; Budapesti Gyermekszínház-zenekari művész; Körzeti Állami Zeneiskola, Ráckeve-rézfúvóstanár, uo. igazgató-helyettes is);

**-Szűcs Ilona** (Budapest, 1952. VI. 19.) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar-zenekari művész; Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész);

**-Szűcs Márta** (Kiszombor, 1952. IX. 7.) 1981-ben diplomázott a Zeneakadémia Opera tanszakán, Révhegyi Olga növendékeként. Közvetlenül diplomaszerzése után a Magyar Állami Operaházhoz szerződött. Giuseppe Verdi Rigolettojának Gilda szerepével debütált. 1983-ban a Brüsszeli Belcanto Énekversenyen a legjobb női alakítás díját nyerte Donizetti Lammermoori Luciájával. 1984-ben Edinburgh-ban, Glasgow-ban, Liverpoolban és Newcastle-ban Gilda szerepét énekelte nagy sikerrel. Ugyanezen évben Lorin Maazel szerződtette a Bécsi Állami Operába, Verdi: La Traviata címszerepére. Következtek Hamburg, Berlin, Monte Carlo, Nizza, Las Palmas, Liège, Barcelona, München és St. Gallen operaszínpadai. Szűcs Márta olyan világsztárokkal énekelt együtt, mint Renato Bruson, Piero Cappuccilli, Sherill Milnes, Jevgenyij Nyesztyerenko, Jennifer Larmore vagy Peter Dvorsky. Többek között Lamberto Gardelli, Giuseppe Patané, Rico Saccani, Leif Sägerstam, Ferencsik János és Erdélyi Miklós karmesterekkel dolgozott együtt. 1996-ban néhány kollégájával együtt létrehozta az Opera Historica Alapítványt a méltánytalanul mellőzött belcanto operák bemutatására – kezdő és pályájuk csúcsán lévő énekesek, karmesterek lehetőségeinek bővítésére;

**-Szüle Tamás** (Miskolc, 1952. X. 17.) magyar operaénekes (basszus). Zenei tanulmányai Miskolcon kezdte. Az általános iskolában csellózni tanult, majd zeneiskolában éneket. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az egri Tanárképző Főiskolán tanult tovább matematika-fizika szakon, de még a diploma megszerzése előtt, 1974-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Egyetemi Tagozatára. Mestere Kutrucz Éva volt. 1979-ben szerzett operaénekesi és énektanári diplomát. Ezt követően a Magyar Állami Operaház szerződtette, egy évig ösztöndíjasként, majd magánénekesként. 2006 őszétől a Pécsi Tudományegyetem magánénekes szakán énektechnikát, műismeretet tanít;

**-Tátrai Tibor** (Budapest, 1952. IV. 5.) gitáros, zeneszerző;

**-Togobickij Viktor** (Виктор Тогобицкий) (Kupino, Szovjetunió, 1952. V. 3. – Budapest. 1999. III. 13.) orosz származású magyar Erkel Ferenc-díjas zeneszerző. Középiskolába a novoszibirszki zeneművészeti szakközépiskolába járt, de már kilencéves korától zenét tanult. A leningrádi Rimszkij-Korszakov Zeneakadémián zeneszerzőként kitüntetéssel diplomázott. Diplomamunkája részeként Ady Endre egyes verseire dalokat írt. Erőteljesen hatott rá Sosztakovics művészete. Nyelvi lektorként évekig dolgozott a Corvina Könyvkiadónál, és zenei tárgyú munkákat fordított magyarról oroszra. Tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Zeneakadémián is. Belépett a Fialat Zeneszerzők Csoportjába és a Magyar Zeneszerzők Egyesületébe. Művei elsősorban kamarazenei művek. Eredeti stílusú zeneszerzőként hozzájárult a modern magyar komolyzenéhez. Darabjait időről időre ma is előadják;

**-Tokos Zoltán, dr.** (Kolozsvár, 1952. XI. 13.) gitárművész-tanár született, ahol a G. DIMA Zeneművészeti Főiskolán kezdte felsőfokú zenei tanulmányait, majd Szendrey-Karper László gitárművész vezetése alatt fejezte be a Budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Még diákként kezdte el tanári pályafutását a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni tagozatán, ahol jelenleg is, immár 30 éve a gitártanszak vezetője. Tanult Costas Costiolis-nál az Athéni Zeneművészeti Főiskolán, valamint mesterkurzusokon vett részt John Williams-nél és Leo Brower-nél. Koncertezett Európa számos országában, több kotta és lemezkiadása van különböző országokban. Több mint 10 éve rendszeresen tanít Spanyolországban is. 2004-ben doktorált a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen;

**-Tomena István** (Nyúl, 1952. XI. 5.) trombitaművész-tanárt, kamaraművész (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, szólótrombitás, szólamvezető; Zeneművészeti Szakközépiskola, Szombathely-tanár);

**-Tornyos Tibor** (Körmend, 1952. VI. 1.) zenekari kürtművész-tanár (Győri Filharmonikus Zenekar-zenekari művész; Szombathelyi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, I. kürtös; A Capella Savaria Kamaraegyüttes tagja);

**-Tóth Éva** (Nyárad, 1952. VI. 9.) hegedűművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-hegedűtanár; Magyar Állami Operaház Zenekara-koncertmester; Postás Szimfonikus Zenekar-koncertmester);

**-Tóth László** (Miskolc, 1952. IX. 1.) ütőhangszer-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Miskolc-zenetanár; Állami Zeneiskola, Leninváros-zenetanár);

**-Tóth Nándor** (Dombegyháza, 1952. III. 19.) zenekari gordonkaművész-tanár (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda-tanár; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-tanár; Szabolcsi Szimfonikus Zenekar-zenekari művész, szólamvezető);

**-Tóth Nándorné Kulcsár Katalin** (Nyíregyháza, 1952. VII. 17.) zongoratanár (Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda-zongoratanár; Állami Zeneiskola, Nyíregyháza-zongoratanár; Bessenyei György Tanárképző Főiskola, Nyíregyháza-tanár);

**-Tóth Teréz** (Budapest, 1952. II. 13.) zeneiskolai gordonkatanár, általános iskolai ének-zenetanár (Körzeti Állami Zeneiskola, Gödöllő-gordonkatanár; Fővárosi XVI. kerületi Csömöri úti Általános Iskola-ének-zenetanár, a Csongrádi Kamarazenekar tagja);

**-Tövisfalvi Erzsébet** (Kecskemét, 1952. IX. 23.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Csongrád-tanszakvezető zongoratanár);

**- Váradi Tiborné Veisz Katalin** (Beregszász, 1952. VIII. 13.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szob-zongoratanár; Fővárosi XX. kerületi Állami Zeneiskola-zongora- és szolfézsstanár);

**-Váradiné Kovács Zsuzsanna** (Sopron, 1952. IX. 2.) zeneiskolai oboatanár (Állami Zeneiskola, Fertőd-oboa- és fafúvóstanár);

**-Várnagy Mihály** (Szarvas, 1952. X. 10.) zenekari hegedűművész-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar-zenekari művész);

**-Vas Katalin** (Budapest, 1952. VIII. 10.) gordonkaművész-tanár, kamaraművész (Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ZTI Debreceni Tagozata-tanár);

**-Vizsolyi Livia** (Ózd, 1952. V. 18.) fagottművész, egyetemi oktató. ntanulmányait az egri zeneiskolában kezdte, majd a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségizett. 1975-ben fagott-művészi diplomát szerzett a budapesti a Zeneakadémián Rudas Imre és Janota Gábor növendékeként. 1975-től a Győri Filharmonikus Zenekar tagja volt, közben évekig a budapesti XIV. kerületi zeneiskolában, majd 1978-tól a Győri Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatán tanított. 1991-ben Szegedre költözött, ahol a Szegedi Szimfonikus Zenekar művésze, majd szólamvezetője lett és bekapcsolódott a közép- és felsőfokú zeneművészeti képzésbe. Jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának főiskolai docense. Évekig szólamvezetője volt a Salieri Kamarazenekar-nak. Zenekari művészként bejárta a világot, számos hanglemezt készített, tanárként mesterkurzusokat vezetett Görögországban. 1993-ban alapította a Szegedi Fagott Triót, mely aktív koncertező tevékenysége mellett általános iskolások körében jelentős pedagógiai munkát is végez.

**-Wagner Lajos** (Dorog, 1952. I. 11. ) operaénekes. 1972-ben került Debrecenbe, ahol énektanulmányait Zádor Endre magánnövendékeként végezte. Énekesi pályafutását a Kodály Kórusban kezdte. 1985-ben a debreceni Csokonai Színházhoz szerződött, ahol Erkel Ferenc Bánk bánjának II. Endre szerepével debütált. 1996–1997-ben a Milánói Scala utazó színháza Scarpia (Tosca) szerepére kérte fel, a társulattal Nyugat-Európa több városában nagy sikerrel szerepeltek. Vendégszerepelt a budapesti Erkel Színházban, a Szegedi, valamint a Miskolci Nemzeti Színház operatársulatánál is. Az opera mellett a daléneklés is fontos szerepet játszott életében; 1999-ben jelent meg Robert Schumann dalokat tartalmazó CD lemeze;

**-Weinperné Kovács Ildikó** (Trhové Mýto, 1952. IX. 27.) zongoratanár (Pozsony, Zeneiskola-tanár; Banská Štiavnica, Zeneiskola-tanár, továbbá Állami Zeneiskola, Monor-zongoratanár);

**-Zempléni Tamás** (Budapest, 1952. II. 19.) zenekari kürtművész-tanár (Magyar Állami Operaház-zenekari művész; Állami Zeneiskola, Dorog, ütőhangszer- és kamarazenetanár);

**-Zentainé Várady Gabriella** (Budapest, 1952. VIII. 1.) középiskolai énekzenetanár, karnagy (Berzsenyi Dániel Gimnázium, Budapest, énekzenetanár, karnagy);

**-Zsenák Ferencné** (Győr, 1952. III. 30.) zeneiskolai hegedű-, szolfézs- és általános iskolai énekzenetanár (Fővárosi X. kerületi Állami Zeneiskola-hegedűtanár; Zrínyi Miklós Gimnázium, Győr, énekzenetanár; Állami Zeneiskola, Csorna-hegedűtanár);

**-Zsoldos Béla** (Budapest, 1952. III. 1.) ütőhangszeres művésztanár, zeneszerző. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola elvégzése után a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára járt, ahol tanári képesítést is szerzett. 1982 és 1986 között a Bartók Béla Zeneiskolában tanított, 2000 óta pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Jazz Tanszakának docense, ahol klasszikus ütőhangszerek, jazz vibrafon és percussion tárgyakat oktat. 1982-ben és 1983-ban is részt vett a Varsói Jazz Jamboree-n, 1983-ban a bath-i Kamarazenei Fesztiválon, majd egy évvel később a kuhmo-i Kamarazenei Fesztiválon játszott Finnországban. 1998-ban Ljubljanában az EBU Fesztiválon is fellépett. 50. születésnapjára koncertjét a Magyar Rádió közvetítette. Az utóbbi években gyakran játszik együtt fiával, Zsoldos Dániellel, akinek fő hangszerei szintén az ütőhangszerek és a vibrafon. Korábban olyan együttesekben zenélt, mint a Kőszegi Percussion Workshop Orchestra, az ÜssDob, a Jávari Sound Machine vagy a Modern Art Orchestra. Jelenleg a BDSZ Collection, a Creative Art Ensemble és az In Line tagja, a Morgan Workshop-nak és a Morgan Workshop Plus-nak pedig egyben művészeti vezetője is. Eddigi pályája során mintegy ötszáz lemezfelvételt készített olyan művészekkel, mint Babos Gyula, Szakcsi Lakatos Béla, László Attila vagy Vukán György;

**-Zsuzsa Mihály** (Bér, 1952) énekes színész. A Színművészeti Főiskola operett és musical szakán szerzett diplomát 1983-ban. A győri Kisfaludy Színháznál kezdte pályafutását, ahol operában, operettben és prózai darabokban is játszott, majd a budapesti Népszínházhoz szerződött. Jelenleg független énekes-színészként gyakori szereplője TV műsoroknak, szórakoztató előadásoknak és önálló esteknek. Operától a kupléig minden műfajban otthonosan mozog. Vendégszerepelt Nyugat-Európa városaiban és a környező országokban is. Slágerek, magyar nóták, musical dalok szövegírója, több magyar nóta szerzője;

---

**NAGY köszönet a feltüntetett forrásoknak és az ismert/ismeretlen illusztráció készítőnek:**

- Ki kicsoda a magyar zeneéletben? (Zeneműkiadó Budapest, 1988., Szerkesztette: Székely András)
- Magyar életrajzi lexikon - 1000–1990 Javított, átdolgozott kiadás.  
Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes
  - Wikipédia
- Bordás Tibor Nagyböggők és nagyböggösök. Átdolgozók: Enreiter István, Halász Péter. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- Brockhaus Riemann Zenei Lexikon: Szerkesztette: Carl Dahlhaus és Hans Heinrich Eggebrecht. A magyar kiadás szerkesztője Boronkay Antal I-III. Zeneműkiadó Budapest, 1983.
  - A fidelio.hu oldal névjegye a zeneszerzőről
  - Wikipédia
- Magyar nagylexikon XVI. (Sel–Szö) Főszerk. Bárány Lászlóné. Budapest: Magyar Nagylexikon. 2003.
- Magyar zsidó lexikon. Szerk. Ujvári Péter. Budapest: Magyar Zsidó Lexikon. 1929. 818. o. Online elérés
  - Muzsika folyóirat online
- Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Zeneakadémia, 2000., szerkesztette: Gádor Ágnes és Szirányi Gábor)
  - Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon I-III. Főszerk. Bartha Dénes. Átd. kiadás. Budapest: Zeneműkiadó. 1965.
- Tari Julza – Iványi-Papp Mónika – Sz. Farkas Márta – Solymosi Tari Emőke – Gulyásné Somogyi Klára: A Nemzeti Zenede. Liszt

Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete,  
Budapest 2005.

- Gyulai Ki Kicsoda?
  - Románai magyarok listája
  - Szentesi Évfordulónaptár
  - Magyar zeneszerzők listája
  - Magyar operaénekesek listája
  - Veszprém megyei életrajzi lexikon
- Eötvös Károly Megyei Könyvtár, Veszprém
  - Fejér megyei életrajzi lexikon
  - Keszthelyi életrajzi lexikon
- Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapja
  - Sarkadi Ki Kicsoda?
- Farkasréti temető nevezetes halottainak listája
  - Verseghy Ferenc Könyvtár honlapja
    - Debreceni Ki Kicsoda?
    - Magyar Katolikus Lexikon
    - Vasi történelmi arcképcsarnok
  - Győr-Moson megyei életrajzi lexikon
    - Magyar Életrajzi Lexikon
    - Ki Kicsoda? Szarvas 2000
- ● Jász-Nagykun-Szolnok megye zenetörténete
  - Híres Nagyatádiak
  - Amerikai Magyarok Lexikona,
  - Helyismereti Gyűjtemény, Gyöngyös,
  - Történelmi arcképcsarnok, Vas megye
    - Német-magyar lexikon,
    - Svájci Magyar Lexikon,
    - Nagykanizsa neves szülöttei
    - Dunakeszi Arcképcsarnok
  - Törökszentmiklósi Ki Kicsoda?
    - Pápai Pedagógus Lexikon
- Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár Kresznerics Ferenc
- Győr-Sopron-Moson megye évfordulónaptára - Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár
  - Szarvasi Ki Kicsoda?;
  - Zalai életrajzi kislexikon;
  - Ki kicsoda Hódmezővásárhelyen?;
    - Romnet
- Nagy Péter Tibor: Az 1929-ben kiadott Magyar Zsidó Lexikon személysoros adatbázisa
- ● [Debreceni Ki kicsoda - Debrecen.hu](http://DebreceniKiKicsoda-Debrecen.hu)

- [Nemzeti Panteon Alapítvány](#)
  - [Gyulai ki kicsoda](#)
- <http://kataliszt.blogspot.hu> (Kocsis Katalin)